

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XI. 154.

SKOGSTATISTIKK 1952

Forestry Statistics 1952

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO 1954

Norges Offisielle Statistikk, rekke XI.

Official Statistics of Norway, series XI.

Rekke XI.

Trykt 1953.

- Nr. 119. Økonomisk utsyn over året 1952. *Economic Survey.*
- 120. Kommunevalgene og ordførervalgene 1951. *Elections in the Rural and Town Municipalities.*
- 121. Meieribruket i Noreg 1951. *Norway's Dairy Industry.*
- 122. Norges private aksjebanker og sparebanker 1950 og 1951. *Commercial and Savings Banks in Norway.*
- 123. Forsikringsselskaper 1951. *Sociétés d'assurances.*
- 124. Norges bergverksdrift 1951. *Norway's Mining Industry.*
- 125. Norges jernbaner 1949—50. *Chemins de fer norvégiens.*
- 126. Lønnsstatistikk 1951. *Statistics on Wages.*
- 127. Jordbruksstatistikk 1952. *Agricultural Statistics.*
- 128. Husholdningsregnskaper oktober 1951—september 1952. *Family Budgets.*
- 129. Norges postverk 1952. *Statistique postale.*
- 130. Norges industri 1951. *Industrial Production Statistics.*
- 131. Forbruksundersøkelse 1952 etter intervjumetoden. *Family Budgets according to the Interview Method.*
- 132. Norges kommunale finanser 1948/49 og 1949/50. *Municipal Finances.*
- 133. Norske skip i utenriksfart 1949 og 1950. *Norwegian Vessels in Foreign Trade.*
- 134. Folkemengden i herreder og byer 1. januar 1952. *Population in rural Districts and Towns.*
- 135. Kommunenes gjeld og kontantbeholdning m. v. 1952. *Municipal Debt and Cash Balance etc.*
- 136. Telegrafverket 1951—52. *Télégraphes et téléphones de l'Etat.*
- 137. Alkoholstatistikk 1951—1952. *Alcohol Statistics.*
- 138. Syketrygden 1950. *Assurance-maladie nationale.*
- 139. Norges Brannkasse 1950—1952. *National Fire Insurance Office.*
- 140. Veterinærvesenet 1950. *Service vétérinaire.*
- 141. Sinnssykehusenes virksomhet 1951. *Hospitals for Mental Disease.*
- 142. Norges handel 1951. *Foreign Trade of Norway.*
- 143. Nasjonalregnskap 1900—1929. *National Accounts.*
- 144. Statistisk årbok 1953. *Statistical Yearbook of Norway.*
- 145. Folketellingen 1. desember 1950. I. Folkemengde og areal i de ymse administrative inndelinger av landet. Hussamlinger i herredene. *Population census December 1, 1950. I. Population and area of the various administrative sections of the country. Agglomerations in rural municipalities.*
- 146. Folketellingen 1. desember 1950. II. Folkemengden fordelt etter kjønn, alder og ekteskapeleg stilling. *Population census December 1, 1950. II. Population by sex, age, and marital status.*
- 147. Ulykkestrygden for industriarbeidere m. v. 1950. *Assurances de l'Etat contre les accidents pour les ouvriers industriels etc.*
- 148. Folkemengdens bevegelse 1951. *Vital Statistics.*
- 149. Norges fiskerier 1951. *Fisheries Statistics of Norway.*
- 150. Norges elektrisitetsverker 1950. *Electricity Plants.*
- 151. Skolestatistikk 1949—50. *Instruction publique.*

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XI. 154.

SKOGSTATISTIKK 1952

Forestry Statistics 1952

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY
OSLO 1954

Nyttet litteratur.

- Landsskogtakseringen. Taksering av Norges skoger. Beretninger for de enkelte fylker I—XVIII. 1920—1932. Sammendrag for hele landet. 1933.
- >— Taksering av Norges skoger. Revisjonstaksering. Beretninger for Østfold, Akershus, Hedmark, Oppland, Vestfold og Nord-Trøndelag. 1938—1952.
- Langsæter, Alf, dr. Regnskapssammendrag for en del privatskoger 1933—1938. Meddelelser fra Det norske Skogforsøksvesen nr. 28. 1942.
- Statistisk Sentralbyrå. Skogbrukstelling for Norge. N.O.S. VIII. 34 1927. Forbruket av trevirke på gårdene 1936/37. N.O.S. IX. 169. 1939.
- >— Statistiske oversikter 1948. N.O.S. X. 178 1949.
- >— Jordbrukstelling i Norge 1949. N.O.S. XI. 40. 1950.
- >— Skogavvirking 1936/37—1945/46. N.O.S. XI. 42. 1950.
- >— Skogavvirking 1946/47—1948/49. N.O.S. XI. 79. 1951.
- >— Nasjonalregnskap 1930—1939 og 1946—1951. N.O.S. XI. 109. 1952.

Foruten oppgaver fra disse publikasjoner er det brukt oppgaver fra Det norske Skogselskaps årsberetninger, Pristidende, Skogdirektørens årsmeldinger, Statistiske Meddelelser, Statistisk-økonomisk oversikt og Økonomisk utsyn.

Forord.

De statistiske opplysninger om skogbruk og jakt har vært og blir fremdeles utarbeidd i flere institusjoner. Her nevnes bare Det Norske Skogsel-skap, Skogdirektoratet, Landsskogtakseringen, Prisdirektoratet og Statis-tisk Sentralbyrå. Publiseringsen av oppgavene har også vært spredt på flere steder og det har hittil manglet en samlet oversikt. Det er derfor vanskelig å finne det en har bruk for, og det er meget vanskelig å få oversikt over de opplysninger som foreligger.

Denne publikasjon er den første i en serie som skal omfatte statistiske opplysninger om skogbruk og jakt i Norge. Hensikten med publikasjonen er først og fremst å utgi samlet den statistikk Byrået utarbeider for skogbruk og jakt. Dernest vil en søke å få med de oppgaver innen disse fagkretser som utarbeides av andre institusjoner.

I dette første hefte har en utarbeidd korte oversikter over det som fore-ligger for de ulike områder av skogbruk og jakt. Enkelte områder har en dog ikke fått bearbeidd til denne første publikasjon. Av disse kan nevnes: Arbeidshjelpen i skogbruk og fløting, arbeidsprestasjoner ved skogsarbeid, tømmermåling, skurlastmåling, foredlingsvirksomhet, inn- og utførsel av skog- og treforedlingsprodukter m. v.

Til senere publikasjoner i serien som er planlagt utgitt hvert eller annet hvert år, er det meningen å utarbeide oversikter også for disse områder. Så langt en finner det hensiktsmessig vil det dessuten bli tatt med spe-sialoversikter og -arbeider utarbeidd av andre institusjoner og enkelt-personer. I dette hefte er det således tatt med et arbeid over: Avkastingen av jakt og fangst i Drangedal 1950—51 og 1951—52, utarbeidd av jakt-konsulent dr. O. Olstad og byråsjef Arne L. Aaseth.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 17. april 1953.

Petter Jakob Bjerve.

Arne L. Aaseth.

Innhold.

	Side
Skogarealene	11
Bestandskubikkmassen	20
Arlig tilvekstmasse	27
Arlig hogstkvantum	34
Priser og måleregler for tømmer	42
Priser på kubbe	53
Priser på ved	54
Driftsutgifter	57
Skogkulturarbeider	66
Skogkulturavgift	82
Investeringsavgift	84
Pensjonering av skogsarbeidere	86
Skogsveier	88
Tømmerfløtingen 1948, 1949, 1950 og 1951	97
Skog- og lynnbrann	139
Priser og omsetningsbestemmelser for skåret og høvlet trelast. . .	151
Jakt og fangst	161
Lovregler m. v.	161
Storviltjakten	164
Rovviltpremierung	168
Avkastingen av jakt og fangst i Drangedal 1950—1951 og 1951—1952	174
Totalregnskap for skogbruket	192
A. Periodene 1930—1939 og 1946—1950	192
B. Perioden 1900—1929	203

T a b e l l e r:

1. Skogareal i dekar	12
2. Produktivt skogareal i dekar fordelt på eiergrupper	16
3. Gårdsskogarealet fylkesvis	17
4. Tallet på bruk fordelt etter areal produktiv skog	18
5. Tallet på bruk med gårdsskog fylkesvis	19
6. Den samlede bestandskubikkmasse. Første taksering	21
7. Den samlede bestandskubikkmasse. Revisjonstaksering	21
8. Bestandskubikkmassen fordelt etter brysthøydiameter. Første taksering	22
9. Bestandskubikkmassen fordelt etter brysthøydiameter. Revisjonstaksering	25
10. Kubikkmasse pr. dekar produktiv skogmark	27
11. Arlig tilvekst. Første taksering	28
12. Arlig tilvekst. Revisjonstaksering	28
13. Arlig tilvekst fordelt etter brysthøydiameter. Første taksering	30
14. Arlig tilvekst fordelt etter brysthøydiameter. Revisjonstaksering	32
15. Arlig tilvekst pr. dekar produktiv skogmark	34
16. Avvirking til salg eller industriell produksjon 1936/37—1951/52	37
17. Avvirking til salg eller industriell produksjon fylkesvis 1949/50 og 1950/51	38
18. Bartretømmer til salg delt på virkesgrupper 1945/46—1950/51 ..	40
19. Forbruk av trevirke på gårdene driftsåret 1936/37	42
20. Samlet avvirking 1945/46—1951/52	42
21. Prosentvise tillegg for toppmålt tømmer for Østlandet og Sørlandet 1937/38—1952/53	45
22. Prosentvise tillegg for toppmålt tømmer for Trøndelag og Helgeland 1939/40—1952/53	46

	Side
23. Basispriser for bartretømmer levert vassdrag 1938/39—1952/53	47
24. Basispriser for bartretømmer levert bilvei 1943/44—1952/53	47
25. Prosentvise tillegg for midtmålt tømmer 1949/50—1952/53 for Trøndelag og Helgeland	49
26. Beregnede gjennomsnittspriser til skogeier for midtmålt bartretømmer 1938/39—1948/49 for Østlandet og Sørlandet	50
27. Beregnede gjennomsnittspriser til skogeier for bartretømmer levert vassdrag 1949/50—1952/53	50
28. Beregnede gjennomsnittspriser til skogeier for bartretømmer levert bilvei 1949/50—1952/53	50
29. Basispriser på tømmer i Hordaland 1942/43—1951/52	52
30. Basispriser på tømmer i Møre og Romsdal 1940/41—1951/52	53
31. Basispriser på tømmer i Saltdal, Troms og Finnmark 1942/43—1951/52	53
32. Kubbpriser 1939/40—1952/53	54
33. Maksimalpriser for ved 1939/40—1952/53	55
34. Priser på vedtømmer 1943—1953	56
35. Vedpriser for Vestlandet og Nord-Norge 1940/41—1952/53	57
36. Utgifter og kassemesig overskott i prosent av bruttoverdien for alt solgt trevirke for 5-året 1933—1938	59
37. Driftsutgifter i kroner pr. m ³ hogd virke 1933/34—1937/38	60
38. Beregnede driftsutgifter i kroner pr. m ³ for rundbarket cellulose-tømmer sønnafjells 1933/34—1952/53	63
39. Beregnede driftsutgifter i kroner pr. m ³ for ubarket toppmålstømmer sønnafjells 1933/34—1952/53	63
40. Tømmerpriser, driftsutgifter og rotverdi for midtmålstømmer av gran og barkedet toppmålstømmer for Trøndelag 1933/34—1952/53	64
41. Tømmerpriser, driftsutgifter og rotverdi for midtmålstømmer av gran og barkedet og ubarkedet toppmålstømmer for Østlandet og Sørlandet 1933/34—1952/53	65
42. Skogkulturarbeider med statsbidrag utført i privatskogene 1901—1945	69
43. Skogplanting ved skolebarn og ungdomslag 1902—1945	70
44. Planting, såing og grøfting i offentlige skoger 1900—1945	72
45. Skogkulturarbeider i alle skoger 1935/36—1952. Arealer.	74
46. Skogkulturarbeider i alle skoger 1935/36—1952. Omkostninger	75
47. Gjennomsnittlige kulturutgifter for alle skoger 1935/36—1952. Kroner pr. dekar	76
48. Myrreal under barskoggrensen og vannsyk skogmark i dekar	79
49. Skoggrøfting 1946—1951	80
50. Skogkulturavgift	83
51. Investeringsavgifter i kr. pr. m ³ tømmer 1947/48—1952/53	85
52. Investeringsmidlene og hva de er brukt til 1948/49—1950/51	86
53. Skogsveier i privatskoger bygd med statstilskott 1932/33—1951/52	90
54. Gjennomsnittsstørrelsen pr. stokk fløtt tømmer 1938—1951	98
55. Fløtingsutgifter i alt og i øre pr. m ² virke, 1939—1951	100
56. Antall arbeidere, deres arbeidstid og utbetalt lønn m. v. ved fløtingen i 1948	102
57. Antall arbeidere, deres arbeidstid og utbetalt lønn m. v. ved fløtingen i 1949	103
58. Antall arbeidere, deres arbeidstid og utbetalt lønn m. v. ved fløtingen i 1950	104
59. Antall arbeidere, deres arbeidstid og utbetalt lønn m. v. ved fløtingen i 1951	105
60. Fløtingen i alle hovedvassdrag 1948	124
61. Fløtingen i alle hovedvassdrag 1949	127
62. Fløtingen i alle hovedvassdrag 1950	130
63. Fløtingen i alle hovedvassdrag 1951	133
64. Skog- og lynnbrann i Norge 1913—1951. Antall, areal, skader og slokkingskostnader	143
65. Skog- og lynnbranner 1913—1951 delt etter brannårsaker og størrelsen av det brente areal	144
66. Skog- og lynnbranner 1941—1951 fordelt månedvis etter brannenes oppkomst	145
67. Skog- og lynnbrann i 1949, fylkesvis	146

	Side
68. Skog- og lyngbrann i 1950, fylkesvis	147
69. Skog- og lyngbrann i 1951, fylkesvis	148
70. Skog- og lyngbrann i 1949, månedsvis og etter det brente areal	149
71. Skog- og lyngbrann i 1950, månedsvis og etter det brente areal	149
72. Skog- og lyngbrann i 1951, månedsvis og etter det brente areal	150
73. Skog- og lyngbrann i 1951. Deltakere ved slokkingen, dagsverk medgått til slokkingen og brannenes varighet.....	150
74. Grunnpriser pr. standard skurlast i fallende partier fra produsent på Østlandet og Sørlandet 1939/40—1951/52.....	153
75. Grunnpriser pr. standard sagfallende tørr skurlast av gran og furu fra produsent i Trøndelag og omliggende distrikter.....	155
76. Grunnpriser pr. standard bjelker og boks fra produsent på Østlandet og Sørlandet 1939/40—1951/52.....	156
77. Grunnpriser pr. standard bjelker og boks fra produsent i Trøndelag og omliggende distrikter 1939/40—1951/52.....	157
78. Grunnpriser i kr. pr. standard ved detaljsalg sønnafjells 1940—1952	158
79. Utsalgspriser for trelast i Oslo 1934—1952	161
80. Sturvilt og bever felt i 1949	165
81. Sturvilt og bever felt i 1950	166
82. Sturvilt og bever felt i 1951	167
83. Utbetalte rovviltpremier for 1949	169
84. Utbetalte rovviltpremier for 1950	170
85. Utbetalte rovviltpremier for 1951	171
86. Utbetalte rovviltpremier i årene 1913—1951	172
87. Jakt- og fangsttider i Drangedal herred	175
88. Antall rapporter, jegere og fangere	175
89. Utbyttet av de enkelte dyrearter ved jakt og fangst i Drangedal herred	177
90. Drangedal herred. Utbytte av høstjakten 1950	178
91. Drangedal herred. Utbytte av jakt og fangst vinteren 1950—1951	182
92. Drangedal herred. Utbytte av høstjakten 1951	186
93. Drangedal herred. Utbytte av jakt og fangst vinteren 1951—1952	190
94. Skogbrukets produksjonskonto	194
95. Skogbrukets realkapitalkonto	198
96. Skogbrukets produkter fordelt etter bruken	200
97. Nettoproduktet i skogbruk, jordbruk, fiske, industri og annen virksomhet	202
98. Totalregnskap for skogbruket 1900—1929 i millioner nominelle kroner	204

Contents.

	Page
Forest land area	11
Cubic mass of standing timber	20
Annual cubic mass increase	27
Annual quantity of timber cut	34
Prices and measuring regulations for timber	42
Prices for log ends	53
Prices for fuelwood	54
Current expenditures	57
Forest conservation and improvements	66
Forest conservation tax	82
Forest investment tax	84
Pensioning of forestry workers	86
Forest roads	88
Floating of timber 1948, 1949, 1950 and 1951	97
Forest and brush fires	139
Prices and selling regulations for cut and planed lumber	151
Hunting	161
Laws etc.	161
Hunting big game	164
Rewards paid for killing animals of prey	168
Hunting results from Drangedal, 1950—1951 and 1951—1952	174
Total accounts for the forestry sector	192
A. Covering the periods 1930—1939 and 1946—1950	192
B. Covering the period 1900—1929	203

Tables :

1. Forest land area in decares	12
2. Productive forest land by type of ownership	16
3. Farm woodland area	17
4. Number of farms by productive forest land area	18
5. Number of farms with woodland areas, by counties	19
6. Total cubic mass of standing timber. First appraisal	21
7. Total cubic mass of standing timber. Revised appraisal	21
8. Standing cubic mass of timber by breast height diameter. First appraisal	22
9. Standing cubic mass of timber by breast height diameter. Revised appraisal	25
10. Cubic mass per decares of productive forest land	27
11. Annual increase. First appraisal	28
12. Annual increase. Revised appraisal	28
13. Annual increase by breast height diameter. First appraisal ..	30
14. Annual increase by breast height diameter. Revised appraisal ..	32
15. Annual increase per decares of productive forest land	34
16. Quantity of timber cut for sale or for industrial production 1936/37—1951/52	37
17. Quantity of timber cut for sale or for industrial production by counties 1949/50 and 1950/51.	38
18. Coniferous timber cut for sale by species 1945/46—1950/51....	40
19. Consumption of wood on farms 1936/37	42
20. Total timber cut 1945/46—1951/52	42
21. Per cent additions for timber measured at the top in the eastern and southern regions 1937/38—1952/53	45
22. Per cent additions for timber measured at the top in Trøndelag and Helgeland 1939/40—1952/53	46
23. Basic prices for coniferous timber delivered to waterways 1938/39—1952/53	47

	Page
24. Basic prices for coniferous timber delivered to automobile roads 1943/44—1952/53.	47
25. Per cent additions for timber measured at the middle, 1949/50—1952/53 in Trøndelag and Helgeland	49
26. Average prices for coniferous timber measured at the middle, 1938/39—1948/49 in the eastern and southern regions	50
27. Average prices for coniferous timber delivered to waterways 1949/50—1952/53.	50
28. Average prices for coniferous timber delivered to automobile roads 1949/50—1952/53.	50
29. Basic prices for timber in Hordaland 1942/43—1951/52.	52
30. Basic prices for timber in Møre and Romsdal 1940/41—1951/52	53
31. Basic prices for timber in Saltdal, Troms and Finnmark 1942/43—1951/52	53
32. Log end prices 1939/40—1952/53	54
33. Maximum prices for fuelwood 1939/40—1952/53	55
34. Prices for timber used for fuelwood 1943—1953	56
35. Fuelwood prices in western and northern Norway, 1940/41—1952/53	57
36. Expenditures and surplus in per cent of gross value of total sale of timber during the five year period 1933—1938	59
37. Current expenditure in kroner per m ³ of cut timber 1933/34—1937/38	60
38. Estimated current expenditure in kroner per m ³ for barked pulpwood in southern Norway 1933/34—1952/53	63
39. Estimated current expenditure in kroner per m ³ of unbarked timber measured at the top in southern Norway 1933/34—1952/53	63
40. Timber prices, current expenditure, and value of standing timber of spruce measured at the middle and barked timber measured at the top in Trøndelag 1933/34—1952/53	64
41. Timber prices, current expenditure, and value of standing timber for spruce measured at the middle and for barked and unbarked timber measured at the top in the eastern and southern regions 1933/34—1952/53	65
42. Government subsidized forest conservation work in privately owned forests 1901—1945	69
43. Forestry planting done by school children and youth organizations 1902—1945	70
44. Planting, sowing and drainage construction in government owned forests 1900—1945	72
45. Forest conservation work in both government and privately owned forests 1935/36—1952. Areas.	74
46. Forest conservation work in both government and privately owned forests 1935/36—1952. Expenditures	75
47. Average expenditure for forest conservation work in government and privately owned forests 1935/36—1952. Kroner per decare	76
48. Moor land area below the coniferous line and swampy woodland in decare	79
49. Construction of forest drainage 1946—1951	80
50. Forest conservation tax	83
51. Forest investment taxes in kroner per m ³ timber 1947/48—1952/53	85
52. The investment funds and their utilization 1948/49—1950/51 ..	86
53. Roads built in privately owned forests with the aid of government subsidy 1932/33—1951/52	90
54. Average size per floated log of timber 1938—1951	98
55. Total expenditure for floating timber and expenditure in ore per m ³ of timber floated 1939—1951	100
56. Number of workers, their working time and wages paid etc. in floating timber 1948	102
57. Number of workers, their working time and wages paid etc. in floating timber 1949	103
58. Number of workers, their working time and wages paid etc. in floating timber 1950	104

	Page
59. Number of workers, their working time and wages paid etc. in floating timber 1951	105
60. Timber floated down the principal waterways 1948	124
61. Timber floated down the principal waterways 1949	127
62. Timber floated down the principal waterways 1950	130
63. Timber floated down the principal waterways 1951	133
64. Forest and brush fires in Norway 1913—1951. Number, area, damage and cost of extinguishing fires	143
65. Forest and brush fires 1913—1951 by cause of fire and size of area burnt	144
66. Forest and brush fires 1941—1951 by month in which fires occurred	145
67. Forest and brush fires in 1949, by counties	146
68. Forest and brush fires in 1950, by counties	147
69. Forest and brush fires in 1951, by counties	148
70. Forest and brush fires in 1949, by month and by area burnt..	149
71. Forest and brush fires in 1950, by month and by area burnt..	149
72. Forest and brush fires in 1951, by month and by area burnt..	150
73. Forest and brush fires in 1951. Participants in extinguishing fires, man days used in extinguishing fires and duration of fires	150
74. Basic prices per standard for unsorted sawn timber from producer in the eastern and southern regions 1939/40—1951/52	153
75. Basic prices per standard of unsorted dry sawn timber of spruce and pine from producers in Trøndelag and surrounding districts	155
76. Basic prices per standard of square timber and of four quarters from producer in the eastern and southern regions 1939/40—1951/52	156
77. Basic prices per standard of square timber and of four quarters from producer in Trøndelag and surrounding districts 1939/40—1951/52	157
78. Basic retail prices in kroner per standard in the southern regions 1940—1952	158
79. Selling price of timber in Oslo 1934—1952	161
80. Big game and beavers killed in 1949	165
81. Big game and beavers killed in 1950	166
82. Big game and beavers killed in 1951	167
83. Rewards paid for killing animals of prey 1949	169
84. Rewards paid for killing animals of prey 1950	170
85. Rewards paid for killing animals of prey 1951	171
86. Rewards paid for killing animals of prey 1913—1951	172
87. Hunting periods in Drangedal	175
88. Number of reports and hunters	175
89. Catch of various species of animals in Drangedal	177
90. Yield of shooting, autumn 1950	178
91. Yield of shooting and trapping, winter 1950—1951	182
92. Yield of shooting, autumn 1951	186
93. Yield of shooting and trapping, winter 1951—1952	190
94. Production account of the forestry sector	194
95. Real capital account of the forestry sector	198
96. Forestry production by use	200
97. Net product of forestry, agriculture, fishing, manufacturing and other industries	202
98. Total accounts for the forestry industry 1900—1929 in millions of current kroner	204

SKOGAREALENE.

De første offisielle oppgaver over det produktive skogareal i Norge fikk en ved Jordbrukstelingen 1907. Før den tid var det utført et overslag over skogarealet av forstmester Scheen i 1884 og professor Amund Helland i 1893. Ny offentlig arealoppgave over det produktive skogareal kom med Jordbrukstelingen 1917, men først ved Skogbrukstelingen (trykt 1927) fikk en den første oppgave over det totale skogareal, dvs. både produktivt skogareal og uproduktivt landareal innen skogområdene. Etter Skogbrukstelingen var arealene følgende:

Produktivt skogareal:

Barskog	52 505 869 dekar
Lauvskog	22 489 164 »
Sum produktivt areal	74 995 033 dekar
Uproduktivt skogareal	34 503 025 »
Total skogareal	109 498 058 dekar

Det produktive skogareal utgjør 24,2 % og det totale skogareal utgjør 35,4 % av landarealet. Fylkesvis fordeling av disse arealer er tatt inn i tabell 1.

En ny oppgave over det produktive skogareal ble framlagt av Landsskogtakseringen i 1933. Etter dens undersøkelser var det produktive skogareal i alt 76 288 800 dekar. Herav var 53 693 760 dekar barskog og 22 595 040 dekar lauvskog. Landsskogtakseringens oppgaver over det produktive skogareal ligger altså ca. 1,7 % høyere enn skogbrukstelingens oppgaver.

For tiden er en ny taksering av landets skoger i gang. Denne taksering, Revisjonstakseringen, er ferdig for 6 fylker. Mens både Skogbrukstelingen og Landsskogtakseringen kun skiller mellom barskog og lauvskog, har Revisjonstakseringen også en ytterligere oppdeling av det produktive skogareal på «barblandingsskog» og «annen blandingsskog». Revisjonstakseringen omfatter ikke lauvskog over barskoggrensen.

For takstområdet Tynset, Tolga, Os og Kvikne i Hedmark er heller ikke tatt med en del lauvskog utenfor barskogområdet som delvis ligger under barskoggrensen.

Tabell 1. Skogareal i dekar. Etter Skogbruksstillingen.

Fylker	Produktivt skogareal			Uproduktivt skogareal	Samlet skogareal	Produktivt skogareal i % av landarealet
	Barskog	Lauvskog	I alt			
Østfold	2 268 056	74 430	2 342 486	296 858	2 639 344	60,3
Akershus	3 137 638	47 810	3 185 448	477 438	3 662 886	63,4
Hedmark	12 534 145	1 150 114	13 684 259	3 596 245	17 280 504	52,3
Oppland	5 626 206	1 433 292	7 059 498	1 639 136	8 698 634	29,3
Buskerud	4 746 010	442 885	5 188 895	1 364 776	6 553 671	37,5
Vestfold	1 223 977	163 014	1 386 991	162 593	1 549 584	61,4
Telemark	4 920 375	443 384	5 363 759	1 524 869	6 888 628	38,0
Aust-Agder ...	2 958 140	649 633	3 607 773	3 222 870	6 830 643	41,2
Vest-Agder ...	1 181 198	618 441	1 799 639	805 379	2 605 018	26,3
Rogaland	325 948	389 248	715 196	163 902	879 098	8,2
Hordaland	878 387	735 534	1 613 921	561 768	2 175 689	10,6
Sogn og Fjordane	771 897	1 413 672	2 185 569	824 219	3 009 788	12,2
Møre og Romsdal	754 562	878 517	1 633 079	845 346	2 478 425	11,1
Sør-Trøndelag .	2 955 827	1 475 779	4 431 606	2 270 314	6 701 920	24,6
Nord-Trøndelag	5 485 019	840 881	6 325 900	6 271 725	12 597 625	30,1
Nordland	1 514 097	4 100 316	5 614 413	3 064 402	8 678 815	15,5
Troms	345 959	4 202 039	4 547 998	1 663 385	6 011 383	17,9
Finnmark	878 428	3 430 175	4 308 603	5 947 800	10 256 403	9,2
Riket	52 505 869	22 489 164	74 995 033	34 503 025	109 498 058	24,3

Det produktive skogareal etter Revisjonstakseringen.

Fylker	Granskog	Furuskog	Lauvskog ¹⁾	Barbland-ingsskog	Annen bland-ingsskog	Produktivt skogareal i alt
	Dekar	Dekar	Dekar	Dekar	Dekar	Dekar
Østfold	706 391	359 237	20 996	634 927	410 017	2 131 568
Akershus	2 097 203	290 244	27 347	471 014	240 245	3 126 053
Hedmark	4 992 183	2 691 403	183 015	1 877 478	2 212 183	11 956 262
Oppland	3 801 600	770 380	162 250	402 360	621 740	5 758 330
Vestfold	725 808	54 854	35 860	154 736	315 882	1 287 140
Nord-Trøndelag ..	2 698 582	278 943	156 559	392 850	1 393 721	4 920 655

¹⁾ Lauvskog over barskoggrensen ikke med.

I den første Landsskognstaksering var skogarealet inndelt i høy, midt- og lav bonitet. Boniteringen var imidlertid relativ, dvs. at bonitetsklassene i de ulike fylker ikke nøyaktig motsvarte hverandre. Ved Revisjonstakseringen er en fast bonitering i fem bonitetsklasser gjennomført. Boniteringen bygger på normalproduksjonen pr. dekar ved 100 års omløpstid og normal aldersklassedeling. Revisjonstakseringen bruker følgende boniteringstabell:

Bonitet 1: Over 0,680 m³ produksjon pr. dekar og år

—>—	2: 0,680-0,440	>	—>—	—>—
—>—	3: 0,440-0,290	>	—>—	—>—
—>—	4: 0,290-0,190	>	—>—	—>—
—>—	5: 0,190-0,120	>	—>—	—>—

Skogmark som ikke kan produsere 0,120 m³ pr. år og dekar ved 100 års omløpstid og normal aldersklassefordeling regnes ikke som produktiv skog. Dette er den første bonitetsvise oppdeling av skogarealene etter faste grenser som er gjennomført i vårt land.

Skogarealets relative fordeling i bonitetsklasser etter Revisjonstakseringen.

Fylker	Bonitet	Bonitet	Bonitet	Bonitet	Bonitet	Sum
	1	2	3	4	5	
	%	%	%	%	%	%
Østfold	8,0	21,7	27,8	25,3	17,2	100,0
Akershus	6,5	19,2	48,5	21,9	3,9	100,0
Hedmark	1,8	7,8	38,5	34,3	17,6	100,0
Oppland	2,6	9,9	33,5	41,5	12,5	100,0
Vestfold	17,0	24,1	39,7	12,2	7,0	100,0
Nord-Trøndelag ..	1,1	6,2	36,1	35,2	21,4	100,0

Ved Landsskogtakseringens revisjonstakster ble det gjennomført en fordeling av arealet etter hogstklasser. Oppgavene viser fordeling av det produktive skogareal etter skogbestandets ulike utviklingsstrinn fra arealer under foryngelse til arealer med hogstmoden bestand.

Skogarealets relative fordeling i hogstklasser etter Revisjonstakseringen.

Fylker	Hogstklasse						Sum
	I	II	III	IV	Va	Vb	
	%	%	%	%	%	%	%
Østfold	1,8	5,6	18,8	34,3	39,5		100,0
Akershus	1,7	2,0	19,6	27,7	49,0		100,0
Hedmark	3,1	3,8	18,5	27,9	46,7		100,0
Oppland	3,4	1,5	6,8	24,5	7,7	56,1	100,0
Vestfold	5,3	1,8	12,1	25,6	4,0	51,2	100,0
Nord-Trøndelag ..	1,8	1,4	10,6	24,9	5,1	56,2	100,0
Normal fordeling. (etter Langsæter) ..	6,0	31,0	28,0	28,0	7,0		100,0

Både ved Skogbrukstelingen og den første Landsskogtaksering var lauvskog over barskoggrensen tatt med, men ikke ved noen av undersøkelsene var det satt opp en skarp definert forklaring av hva som var «produktiv skogmark». Her i Norge med en meget lang og utsatt skoggrense både mot høgfjellet og havet (Ishavet) vil dette selvsagt føre til at arealopp-gavene ikke blir entydig bestemt.

I den første Landsskogtaksering ble lauvskog over barskoggrensen skilt ut for seg, men for Vestlandet og Nord-Norge ble ikke all skogmark taksert. Oppgavene over lauvskogarealene over barskoggrensen er derfor ufullstendige i disse områder.

I de fullstendig takserte fylker har den første Landsskogtaksering oppgitt følgende arealer av lauvskog over barskoggrensen:

Hedmark	1 342 000	dekar lauvskog over barskoggrensen
Oppland	721 600	—»—
Buskerud	339 500	—»—
Telemark	213 200	—»—
Aust-Agder	34 900	—»—
Vest-Agder ¹⁾	29 000	—»—
Sør-Trøndelag	824 700	—»—
Nord-Trøndelag	597 200	—»—

Sum 4 102 100 dekar lauvskog over barskoggrensen.

På grunnlag av takstresultatene innen de enkelte områder på Vestlandet og i Nord-Norge har en beregnet arealene av lauvskog over barskoggrensen ved å bruke prosentene for disse arealer i de takserte områder også for den ikke takserte del av fylkene. I Hordaland har en beregnet oppgavene særskilt for Hardanger og Voss og Sunn- og Nordhordland. For de andre fylker på Vestlandet har en brukt gjennomsnittstall for hvert fylke.

I Nordland har en beregnet lauvskog over barskoggrensen særskilt for Helgeland og Salten etter resultatene av takstområdene innen disse distrikter. For Lofoten og Vesterålen hvor det ikke var taksert noe skog, har en brukt forholdstallene for Salten.

For Troms og Finnmark har en ingen opplysninger om lauvskog over barskoggrensen. Her har en derfor brukt gjennomsnittet for Nordland fylke ved beregningen av Troms, mens all lauvskog i Finnmark er regnet som lauvskog over barskoggrensen. For Vestlandet og Nord-Norge gir beregningene følgende resultater:

Rogaland	3 600	dekar lauvskog over barskoggrensen
Hordaland	82 700	—»—
Sogn og Fjordane	114 000	—»—
Møre og Romsdal	67 700	—»—

Vestlandet 268 000 dekar lauvskog over barskoggrensen.

Nordland	2 283 700	dekar lauvskog over barskoggrensen
Troms	2 344 700	—»—
Finnmark	3 430 200	—»—

Nord-Norge 8 058 600 dekar lauvskog over barskoggrensen.

For hele landet blir altså arealene av lauvskog over barskoggrensen:

Østlandet, Sørlandet og Trøndelag	4 102 100	dekar
Vestlandet	268 000	»
Nord-Norge	8 058 600	»

Sum 12 428 700 dekar.

Da det samlede lauvskogareal i alt er 22 489 164 dekar, vil lauvskog over barskoggrensen altså utgjøre mer enn 55 prosent av dette og det svarer til vel 16,5 % av hele skogarealet. Sett ut fra produksjonsevne og belig-

¹⁾ Øvre Sirdal og en del kystherreder ikke taksert.

genhet har lauvskog over barskogsgrensen liten direkte betydning for levering til industrien eller forsyning av andre distrikter, men den har selvstøtt stor betydning for dekning av det stedlige behov.

Lauvskogareal i alt	22 489 164 dekar
Lauvskog over barskogsgrensen	12 428 700 »
Lauvskog under barskogsgrensen	10 060 464 dekar.

Det samlede produktive skogareal under barskogsgrensen blir altså i alt:

Barskog	52 505 869 dekar
Lauvskog	10 060 464 »
Sum	62 566 333 dekar.

En må regne med at dette er maksimumstall som ved ny oppmåling og taksering av skogarealene vil bli redusert. Hvor stor reduksjonen av skogarealene vil bli, vet en selvstøtt ikke noe om enda, men det er sikkert at den blir ganske betydelig.

Den vesentligste årsak til reduksjon av skogarealene er kravet om en viss minsteproduksjon pr. arealenhet for at det kan kalles produktiv skog. Store arealer med glissen og forkrøblet trevegetasjon som tidligere var tatt med som produktiv skog, vil bli skilt ut fordi tilveksten pr. arealenhet er for liten. En annen viktig årsak til en reduksjon i skogarealet er at en er strengere enn før med å skille ut småflekker av uproduktiv mark. I beretningene om Revisjonstakseringene i Hedmark og Nord-Trøndelag fylker har Landsskogtakseringen nevnt følgende om reduksjonen i skogarealene fra den første takseringen:

«..... at det nå er anvendt boniteringstabell med bestemte minimumshøyder for trær av bestemt alder for at marken skal kunne føres som produktiv skogmark.» Videre skrives:

«Hertil kommer at en etter hvert er blitt mer nøye med å skille ut småflekker av myr og impediment innenfor den produktive skogmark.»

Ved sammenlikning av arealoppgavene under barskogsgrensen etter den første Landsskogtaksering og Revisjonstakseringen finner en nedgang for Østfold fylke på 310 572 dekar eller 2,3 %, for Oppland fylke på 308 840 dekar eller 5,1 % og for Nord-Trøndelag fylke på 1 472 853 dekar eller 23,0 %. For Vestfold fylke derimot viser Revisjonstakseringen en øking i skogarealet på 30 860 dekar eller 2,5 %. For Hedmark fylke kan en ikke si nøyaktig hvor stor nedgang det er fordi Revisjonstakseringen ikke omfatter alle skogarealer under barskogsgrensen. En kan imidlertid si at barskogarealene alene er redusert med minst 1 583 383 dekar eller 11,8 %.

For de 6 fylker som er revisjonstaksert kan en nevne at barskogarealet i alt viser en reduksjon på minst 3,3 mill. dekar. Antakelig er den største, men da Revisjonstakseringen har en annen gruppering av skogarealet enn den første Landsskogtaksering benyttet, kan man ikke få endringene særskilt for bar- og lauvskog.

Fordeling av det samlede produktive skogareal på eiergrupper foreligger kun i Skogbruksstillingen. For hele riket viser denne oppgave følgende fordeling:

Tabell 2. Produktivt skogareal i dekar fordelt på eiergrupper.
Etter Skogbrukstelingen.

Fylker	Stats- skoger	Opplys- nings- vesenets Fonds	Stats- almen- ninger	Bygde- almen- ninger	Kom- mune- skoger	Skog tilhørende stiftelser	Sameier	Skog tilhørende selskaper	Skog tilhørende enkeltpersoner		Sum produktivt skogareal
									Innen- bygds- boende	Uten- bygds- boende	
Østfold	300	18 575	—	—	55 675	747	—	142 003	1 734 687	390 499	2 342 486
Akershus	9 018	41 297	31 160	131 715	136 655	1 498	135	329 475	1 781 610	722 885	3 185 448
Hedmark	31 680	102 678	1 025 780	748 349	1 097 756	1 835	124 195	2 091 389	6 855 740	1 604 857	13 684 259
Oppland	97 040	71 402	687 980	733 380	132 269	590	215 295	218 082	4 294 703	608 757	7 059 498
Buskerud	168 377	66 786	—	—	188 201	350	192 575	408 974	3 461 036	702 596	5 188 895
Vestfold	1 750	11 577	—	—	13 272	1 109	180	78 510	949 176	331 417	1 386 991
Telemark	103 253	42 339	—	—	127 060	4 551	25 627	242 737	3 856 858	961 334	5 363 759
Aust-Agder	7 403	27 355	—	—	67 269	5	—	261 452	2 920 275	324 014	3 607 773
Vest-Agder	8 464	25 796	—	—	34 872	300	3 457	15 294	1 674 627	36 829	1 799 639
Rogaland	41 128	7 781	—	—	7 152	3 986	3 255	6 140	640 261	5 493	715 196
Hordaland	32 169	24 147	—	500	11 993	1 830	55 420	15 284	1 466 603	5 975	1 613 921
Sogn og Fjordane	28 115	18 312	40 550	10 310	2 938	1 000	2 308	8 580	2 061 343	12 113	2 185 569
Møre og Romsdal	72 761	37 529	—	—	7 032	372	9 379	7 172	1 486 336	12 498	1 633 079
Sør-Trøndelag	114 250	41 927	380 850	31 150	77 849	112 476	4 950	446 859	3 145 904	75 391	4 431 606
Nord-Trøndelag	862 512	41 234	99 277	120 260	220 577	3 955	8 835	1 564 387	3 127 327	277 536	6 325 900
Nordland	1 131 347	66 097	—	—	30 815	8 542	44 646	447 220	3 834 324	51 422	5 614 413
Troms	642 330	67 662	—	—	19 331	6 702	1 361	36 190	3 764 256	10 166	4 547 998
Finnmark	4 286 366	50	—	—	93	360	436	680	19 143	1 475	4 308 603
Riket	7 638 263	712 544	2 265 597	1 775 664	2 230 809	150 208	692 054	6 320 428	47 074 209	6 135 257	74 995 033

Eiergrupper	Produktivt skogareal	
	Dekar.	Prosent.
Statsskoger	7 638 263	10,18
Opplysningsvesenets Fonds	712 544	0,95
Statsalmenninger	2 265 597	3,02
Bygdealmenninger	1 775 664	2,37
Kommuneskoger	2 230 809	2,98
Stiftelser o.l.	150 208	0,20
Sameier	692 054	0,92
Selskaper o.l.	6 320 428	8,43
Enkelt- } Innenbygdsboende	47 074 209	62,77
personer } Utenbygdsboende	6 135 257	8,18
Sum	74 995 033	100,00

Etter at denne oppgave var utarbeidd har det skjedd en del forskyvninger, men det foreligger ikke materiale til å fastslå dette nøyaktig. Fylkesvis fordeling av skogarealet etter eiergrupper finnes i tabell 2 side 16.

Ved Jordbrukstelingen 1939 ble det for første gang innhentet oppgaver over gårdsskogarealene. Nye oppgaver over disse ble innhentet ved Jordbrukstelingen 1949. Foruten oppgaver over det skogareal som er tilknyttet jordbruket direkte får en her opplysning om tallet på bruk med og uten skog og tallet på bruk fordelt etter størrelsen av både jordbruks- og skogareal.

Etter Jordbrukstelingen 1949 var gårdsskogarealet i alt følgende:

Barskog	26 981 918 dekar
Lauvskog	9 060 967 »
Gårdsskog i alt	36 042 885 dekar

Tabell 3. Gårdsskogarealet fylkesvis etter Jordbrukstelingen 1949.

Fylker	Barskog	Lauvskog	Produktivt skogareal	I % av produktivt skogareal
	Dekar	Dekar	Dekar	%
Østfold	1 478 891	47 879	1 526 770	65,2
Akershus	1 716 017	44 356	1 760 373	55,3
Hedmark	5 400 557	598 946	5 999 503	43,8
Oppland	2 963 762	598 933	3 562 695	50,5
Buskerud	2 856 006	374 013	3 230 019	62,2
Vestfold	791 377	81 207	872 584	62,9
Telemark	2 630 081	370 876	3 000 957	55,9
Aust-Agder	2 252 288	475 461	2 727 749	75,6
Vest-Agder	884 335	582 594	1 466 929	81,5
Rogaland	203 818	209 581	413 399	57,8
Hordaland	449 457	369 090	818 547	50,7
Sogn og Fjordane	393 670	556 077	949 747	43,5
Møre og Romsdal	560 734	541 086	1 101 820	67,5
Sør-Trøndelag	1 464 820	665 543	2 130 363	48,1
Nord-Trøndelag	2 299 741	355 001	2 654 742	42,0
Nordland	571 956	1 695 064	2 267 020	40,4
Troms	62 827	1 476 288	1 539 115	33,8
Finnmark	1 581	18 972	20 553	0,5
Sum riket	26 981 918	9 060 967	36 042 885	48,1

Tabell 4. Tallet på bruk fordelt etter areal produktiv skog.
Etter Jordbruksstillingen 1949.

Jord- bruksareal	Skogareal								Bruk i alt	Derav med skog
	Uten skog	Inntil 25 dekar	25,1—100 dekar	100,1—250 dekar	250,1—500 dekar	500,1—1000 dekar	1000,1— 5000 dekar	Over 5000 dekar		
Kl. 0 Uten jordbruksareal	4 284	64	26	13	7	6	2	1	4 403	119
» 1 Inntil 2 dekar	101 425	1 494	297	94	62	42	26	11	103 451	2 026
» 2 2,1— 5 »	25 387	1 867	667	171	69	39	27	6	28 233	2 846
» 3 5,1— 10 »	17 383	3 554	1 929	416	180	62	27	5	23 556	6 173
» 4 10,1— 20 »	27 404	3 445	7 168	2 024	923	342	136	10	46 452	19 048
» 5 20,1— 35 »	20 962	8 388	11 285	4 336	2 401	1 077	520	19	48 988	28 026
» 6 35,1— 50 »	9 762	4 468	8 386	3 945	2 525	1 335	679	34	31 134	21 372
» 7 50,1— 75 »	6 573	3 225	8 139	5 020	3 338	1 776	968	49	29 088	22 515
» 8 75,1—100 »	2 300	1 043	3 427	2 653	1 989	1 235	736	55	13 438	11 138
» 9 100,1—200 »	1 796	715	3 301	3 607	2 758	1 893	1 409	118	15 597	13 801
» 10 200,1—500 »	345	108	526	1 031	1 155	798	743	103	4 809	4 464
» 11 500,1—1000 »	19	3	11	41	67	75	96	30	342	323
» 12 Over 1000 »	2	1	1	1	4	5	16	7	37	35
I alt	217 642	33 375	45 163	23 352	15 478	8 685	5 385	448	349 528	131 886

Tabell 5. Tallet på bruk med gårdsskog fylkesvis delt etter størrelsen av produktivt skogareal.
Etter Jordbrukstellingen 1949.

Fylker	Inntil 25 dekar	25,1— 100 dekar	100,1— 250 dekar	250,1— 500 dekar	500,1— 1000 dekar	1000,1— 5000 dekar	Over 5000 dekar	Bruk med gårdsskog i alt	Bruk uten gårdsskog i alt
Østfold	1 310	2 135	1 257	837	384	197	17	6 137	14 156
Akershus	1 510	1 998	1 254	842	399	197	20	6 220	32 948
Hedmark	2 465	3 370	2 057	1 443	931	738	155	11 159	16 347
Oppland	2 078	4 413	2 352	1 417	846	669	47	11 822	12 646
Buskerud	1 228	2 215	1 575	1 172	771	584	59	7 604	11 501
Vestfold	1 215	2 114	1 232	502	204	82	3	5 352	12 405
Telemark	1 309	1 869	1 177	1 012	761	505	37	6 670	9 573
Aust-Agder	1 019	1 351	853	785	662	650	37	5 357	4 680
Vest-Agder	2 354	1 800	1 154	1 055	637	150	1	7 151	5 446
Rogaland	2 302	1 332	401	217	106	47	—	4 405	15 058
Hordaland	3 871	3 416	1 219	554	140	44	1	9 245	16 063
Sogn og Fjordane	2 405	3 190	1 190	571	221	53	4	7 634	6 447
Møre og Romsdal	2 762	3 142	1 241	682	322	105	2	8 256	13 239
Sør-Trøndelag	1 425	2 700	1 602	1 077	641	350	14	7 809	10 481
Nord-Trøndelag	1 613	1 959	1 240	1 028	615	552	34	7 041	8 343
Nordland	2 153	4 063	2 054	1 357	634	301	13	10 575	16 621
Troms	2 082	3 846	1 468	925	411	161	4	8 897	5 860
Finnmark	274	250	26	2	—	—	—	552	5 828
Riket	33 375	45 163	23 352	15 478	8 685	5 385	448	131 886	217 642

Tallet på gårdsskoger fordelt på grupper etter størrelsen av skogarealet var følgende etter Jordbrukstillingen 1949:

Inntil 25 dekar skog		33 375 gårdsskoger
25,1— 100 » »		45 163 »
100,1— 250 » »		23 352 »
250,1— 500 » »		15 478 »
500,1—1000 » »		8 685 »
1000,1—5000 » »		5 385 »
Over 5000 » »		448 »
I alt		131 886 gårdsskoger

Dessuten var det 217 642 bruk uten skog. Herav var det imidlertid bare 86 546 bruk med mer enn 5 dekar jordbruksareal og altså 131 096 bruk med mindre jordbruksareal.

Tabell 4 viser fordelingen av bruk etter Jordbrukstillingen 1949 etter størrelsen av både jordbruks- og skogareal. Spredningen av tallet på brukene er stor, men oppgaven viser dog at bruk med lite jordbruksareal også som regel har et lite skogareal og at et stort jordbruksareal svært ofte er tilknyttet et stort skogareal.

Fylkesvis fordeling av bruk med gårdsskog etter størrelsen av det produktive skogareal er tatt inn i tabell 5, side 19.

BESTANDSKUBIKKMASSEN.

Hittil foreligger det bare én oppgave over den samlede kubikkmasse i våre skoger, nemlig Landsskogtakseringens oppgaver fra 1933, som da ble framlagt i sammendrag for hele landet. Etter denne oppgave var den samlede kubikkmasse i alt 322,6 mill. m³ som fordeler seg etter treslag på følgende måte:

Gran	170 960 000 m ³	53,0 %
Furu	90 002 000 m ³	27,9 %
Sum bartrær	260 962 000 m ³	80,9 %
Sum lauvtrær	61 673 000 m ³	19,1 %
I alt	322 635 000 m ³	100,0 %

Ved takseringen er kubikkmassen beregnet ned til 0 cm i brysthøydiameter for bartrær og ned til 5 cm for lauvtrær. Pr. dekar produktiv barskogmark ble kubikkmassen beregnet til gjennomsnittlig 5,03 m³ som fordeler seg med 4,60 m³ på bartrær og 0,43 m³ på lauvtrær. Kubikkmassen for lauvtrær består av 79,08 % bjørk, 6,09 % or, 7,91 % osp, 1,89 % rogn, 1,04 % selje, 2,67 % eik og 1,32 % andre treslag. Her er det imidlertid meget store variasjoner fra fylke til fylke og en må derfor henwise til Landsskogtakseringen: Taksering av Norges skoger, Sammendrag for hele landet, side 94 (1933). Oppgaver over kubikkmassen fordelt fylkesvis er tatt inn i tabell 6. Oppgavene for de seks revisjonstakserte fylker er tatt inn i tabell 7.

Tabell 6. Den samlede bestandskubikkmasse. Første taksering.
 Omfatter bartrær ned til 0 cm og lauvtrær ned til 5 cm i br. h. d.
 Etter Landsskogtakseringen.

Fylker	Gran	Furu	Sum bartrær	Lauvtrær	Sum	Kubikk- masse pr. dekar produktiv skog- mark ¹⁾
	1000 m ³	1000 m ³	1000 m ³	1000 m ³	1000 m ³	m ³
Østfold	6 020	4 588	10 608	1 521	12 129	4,73
Akershus	16 347	4 468	20 815	1 833	22 648	6,73
Hedmark	37 744	22 730	60 474	6 243	66 717	4,64
Oppland	26 596	6 519	33 115	3 454	36 569	5,56
Buskerud	20 381	8 779	29 160	3 815	32 975	5,79
Vestfold	5 593	866	6 459	1 766	8 225	6,17
Telemark	14 177	9 492	23 669	4 382	28 051	5,16
Aust-Agder	3 405	6 665	10 070	2 916	12 986	3,97
Vest-Agder	150	3 842	3 992	2 435	6 427	3,62
Rogaland	6	1 132	1 138	566	1 704	3,39
Hordaland	71	2 951	3 022	1 645	4 667	3,50
Sogn og Fjordane ..	36	2 961	2 997	2 486	5 483	2,80
Møre og Romsdal ..	64	3 378	3 442	1 961	5 403	2,56
Sør-Trøndelag	9 840	4 563	14 403	3 523	17 926	4,27
Nord-Trøndelag ..	24 847	3 389	28 236	5 396	33 632	4,95
Nordland	5 683	1 031	6 714	9 800	16 514	2,93
Troms	—	683	683	5 358	6 041	1,98
Finnmark	—	1 965	1 965	2 573	4 538	2,23
Riket	170 960	90 002	260 962	61 673	322 635	—

¹⁾ Gjelder kubikkmassen over 5 cm både for bar- og lauvtrær og for skog under barskoggrensen.

Tabell 7. Den samlede bestandskubikkmasse. Revisjonstaksering.
 Omfatter bartrær ned til 0 cm og lauvtrær ned til 5 cm i br. h. d.
 Etter Landsskogtakseringen.

Fylker	Gran	Furu	Sum bartrær	Lauv- trær ¹⁾	Sum ¹ alt ²⁾	Kubikk- masse pr. dekar produktiv skogmark
	1000 m ³	1000 m ³	1000 m ³	1000 m ³	1000 m ³	m ³
Østfold	8 916	5 387	14 303	1 747	16 050	7,1
Akershus	18 788	4 673	23 461	1 917	25 378	7,8
Hedmark	40 652	23 579	64 231	4 637	68 868	5,5
Oppland	31 175	8 685	39 860	2 545	42 405	7,1
Vestfold	8 240	1 225	9 465	1 957	11 422	8,5
Nord-Trøndelag ..	24 175	3 370	27 545	4 878	32 423	6,1
Sum	131 946	46 919	178 865	17 681	196 546	—

¹⁾ Lauvskog over barskoggrensen ikke med. — ²⁾ Kubikkmasse på ikke takserte arealer kommer i tillegg.

I de 6 fylker som er revisjonstaksert er det funnet en betydelig øking i bestandskubikkmassen siden første taksering. Ved Revisjonstakseringen er lauvskog over barskoggrensen ikke tatt med. (For takstområdet Tynset, Tolga, Os og Kvikne i Hedmark fylke er heller ikke tatt med en del lauvskog utenfor barskogområdet som delvis ligger under barskoggrensen). En sammenlikning av resultatene etter de to takster kan derfor kun utføres for bartrekubikkmassen. Takstene for de seks fylker framgår av oversikten øverst på s. 24.

Tabell 8. *Bestandskubikkmassen fordelt*
Omfatter bartrær ned til 0 cm
Etter Landsskog-

Nr	Fylker	Absolutte			
		Gran			
		Under 10 cm	10—25 cm	25 cm og større	Sum
01	Østfold	610	4 614	796	6 020
02	Akershus	1 411	11 224	3 712	16 347
04	Hedmark	4 551	26 845	6 348	37 744
05	Oppland	2 402	18 917	5 277	26 596
06	Buskerud	2 071	15 034	3 276	20 381
07	Vestfold	432	3 665	1 496	5 593
08	Telemark	1 275	9 962	2 940	14 177
09	Aust-Agder	343	2 517	545	3 405
10	Vest-Agder	15	111	23	149
11	Rogaland	7	72	98	177
12	Hordaland				
14	Sogn og Fjordane				
15	Møre og Romsdal				
16	Sør-Trøndelag	575	6 036	3 229	9 840
17	Nord-Trøndelag	1 498	15 343	8 006	24 847
18	Nordland	375	3 462	1 846	5 683
19	Troms	—	—	—	—
20	Finnmark	—	—	—	—
	Sum	15 565	117 802	37 592	170 959
		Relative			
01	Østfold	10,2	76,6	13,2	100,0
02	Akershus	8,6	68,7	22,7	100,0
04	Hedmark	12,1	71,1	16,8	100,0
05	Oppland	9,0	71,1	19,9	100,0
06	Buskerud	10,2	73,8	16,0	100,0
07	Vestfold	7,7	65,5	26,8	100,0
08	Telemark	9,0	70,3	20,7	100,0
09	Aust-Agder	10,1	73,9	16,0	100,0
10	Vest-Agder	10,1	74,5	15,4	100,0
11	Rogaland	4,0	40,7	55,3	100,0
12	Hordaland				
14	Sogn og Fjordane				
15	Møre og Romsdal				
16	Sør-Trøndelag	5,8	61,4	32,8	100,0
17	Nord-Trøndelag	6,0	61,8	32,2	100,0
18	Nordland	6,6	60,9	32,5	100,0
19	Troms	—	—	—	—
20	Finnmark	—	—	—	—
	Sum	9,1	68,9	22,0	100,0

etter brysthøydiameter i 1000 m³. Første taksering.
og lauvtrær ned til 5 cm i br.h.d.
takseringen.

tall								Nr.
Furu				Lauvtrær				
Under 10 cm	10—25 cm	25 cm og større	Sum	Under 10 cm	10—25 cm	25 cm og større	Sum	
376	3 408	804	4 588	282	848	391	1 521	01
314	3 101	1 053	4 468	420	1 039	374	1 833	02
1 674	14 863	6 193	22 730	1 792	3 837	614	6 243	04
317	3 911	2 291	6 519	1 223	1 941	290	3 454	05
380	5 668	2 731	8 779	1 048	2 213	554	3 815	06
39	485	342	866	315	931	520	1 766	07
476	5 622	3 394	9 492	1 097	2 540	745	4 382	08
475	4 737	1 453	6 665	677	1 704	535	2 916	09
257	2 567	1 018	3 842	625	1 552	258	2 435	10
87	687	358	1 132	186	342	38	566	11
135	1 441	1 375	2 951	450	1 019	176	1 645	12
119	1 196	1 646	2 961	611	1 592	283	2 486	14
156	1 554	1 668	3 378	697	1 140	124	1 961	15
161	2 060	2 342	4 563	1 179	2 226	118	3 523	16
144	1 980	1 265	3 389	1 223	3 717	456	5 396	17
52	582	397	1 031	2 418	6 540	842	9 800	18
15	284	384	683	1 661	3 429	268	5 358	19
56	979	930	1 965	1 227	1 328	18	2 573	20
5 233	55 125	29 644	90 002	17 131	37 938	6 604	61 673	

tall								
8,2	74,3	17,5	100,0	18,5	55,8	25,7	100,0	01
7,0	69,4	23,6	100,0	22,9	56,7	20,4	100,0	02
7,4	65,4	27,2	100,0	28,7	61,5	9,8	100,0	04
4,9	60,0	35,1	100,0	35,4	56,2	8,4	100,0	05
4,3	64,6	31,1	100,0	27,5	58,0	14,5	100,0	06
4,5	56,0	39,5	100,0	17,8	52,7	29,5	100,0	07
5,0	59,2	35,8	100,0	25,0	58,0	17,0	100,0	08
7,1	71,1	21,8	100,0	23,2	58,4	18,4	100,0	09
6,7	66,8	26,5	100,0	25,7	63,7	10,6	100,0	10
7,7	60,7	31,6	100,0	32,9	60,4	6,7	100,0	11
4,6	48,8	46,6	100,0	27,4	61,9	10,7	100,0	12
4,0	40,4	55,6	100,0	24,6	64,0	11,4	100,0	14
4,6	46,0	49,4	100,0	35,5	58,1	6,4	100,0	15
3,5	45,1	51,4	100,0	33,5	63,2	3,3	100,0	16
4,3	58,4	37,3	100,0	22,7	68,9	8,4	100,0	17
4,9	56,7	38,4	100,0	24,7	66,7	8,6	100,0	18
2,2	41,6	56,2	100,0	31,0	64,0	5,0	100,0	19
2,9	49,8	47,3	100,0	47,7	51,6	0,7	100,0	20
5,8	61,3	32,9	100,0	27,8	61,5	10,7	100,0	

*Bestandskubikkmassen i 1000 m³ for de seks revisjonstakserte fylker¹⁾.
Gjelder for alle markslag under barskogsgrensen og med tillegg for ikke
takserte arealer.*

	Gran	Furu	Sum bartrær
Første taksering	117 147	42 560	159 707
Første taksering omregnet	114 518	43 593	158 111
Revisjonstaksering	132 420	47 151	179 571
Stigningspct. etter omregning	115,6	108,2	113,6

¹⁾ Østfold, Akershus, Hedmark, Oppland, Vestfold og Nord-Trøndelag.

For de seks revisjonstakserte fylker er det altså en stigning i kubikkmassen av bartrær på ca. 21,5 mill. m³ som svarer til omtrent 13,6 pct. Stigningen er noe sterkere for gran, ca. 15,6 pct., enn for furu hvor den er ca. 8,2 pct. Hvor store endringene er for lauvtrærnes kubikkmasse kan en av grunner som er nevnt foran ikke fastslå. Ser en imidlertid på oppgavene fra de tre lavlandsfylker: Østfold, Akershus og Vestfold, har kubikkmassen for lauvtrærne gått opp fra 5 120 000 m³ til 5 621 000 m³ eller med ca. 9,8 pct.

Under forutsetning av at en regner med uforandret kubikkmasse i de fylker som ikke er taksert på nytt og uforandret kubikkmasse for lauvskogen i de revisjonstakserte fylker som har lauvskog over barskogsgrensen, vil en få følgende nye oppgaver over kubikkmassen i 1000 m³:

	Gran	Furu	Sum bartrær	Lauvtrær	Sum i alt
Fylker med gammel takst ..	53 813	47 442	101 255	41 460	142 715
Fylker med revisjonstakst ..	132 420	47 151	179 571	20 714	200 285
Sum	186 233	94 593	280 826	62 174	343 000

Sammenliknet med den første oppgave viser denne oppstilling at kubikkmassen er steget med ca. 20,4 mill. m³. Derav faller 15,3 mill. m³ på gran, 4,6 mill. m³ på furu og 0,5 mill. m³ på lauvtrær. Oppgaven viser videre at de seks revisjonstakserte fylker har ca. 71 % av kubikkmassen for gran, nesten 50 % av kubikkmassen for furu og ca. tredjeparten, av kubikkmassen for lauvtrær.

Oppgaven over kubikkmassen fordelt på dimensjonsklasser etter brysthøydediameter ved den første Landsskogtaksering, viser at furu har forholdsvis mer av kubikkmassen på de større dimensjoner enn gran og lauvtrær. Lauvtrær har en meget høyere prosent av kubikkmassen på de små dimensjoner enn bartrærne, til tross for at lauvtrær under 5 cm i brysthøydediameter ikke er regnet med, mens trær under 5 cm i brysthøydediameter er tatt med for bartrær. Fylkesvise tall over fordelingen av kubikkmassen på dimensjonsklasser etter brysthøydediameter etter første Landsskogtaksering er tatt inn i tabell 8 og etter Revisjonstakseringen i tabell 9.

Tabell 9. Bestandskubikkmassen¹⁾ fordelt etter brysthøydiameter i 1000 m³. Revisjonstaksering.
 Omfatter bartrær ned til 0 cm og lauvtrær ned til 5 cm i br.h.d.
 Etter Landsskogtakseringen.

Fylker	Absolutte tall											
	Gran				Furu				Lauvtrær ²⁾			
	Under 10 cm	10—25 cm	25 cm og større	Sum	Under 10 cm	10—25 cm	25 cm og større	Sum	Under 10 cm	10—25 cm	25 cm og større	Sum
Østfold	908	6 772	1 236	8 916	351	4 145	891	5 387	368	1 085	294	1 747
Akershus	1 544	13 099	4 145	18 788	261	3 429	983	4 673	394	1 195	328	1 917
Hedmark	5 197	28 592	6 863	40 652	1 684	15 290	6 605	23 579	1 263	2 854	520	4 637
Oppland	2 065	19 834	9 276	31 175	249	4 545	3 891	8 685	705	1 547	293	2 545
Vestfold	385	4 724	3 131	8 240	28	538	659	1 225	299	1 138	520	1 957
Nord-Trøndelag	1 505	13 975	8 695	24 175	120	1 789	1 461	3 370	863	3 477	538	4 878
Sum	11 604	86 996	33 346	131 946	2 693	29 736	14 490	46 919	3 892	11 296	2 493	17 681
	Relative tall											
Østfold	10,2	75,9	13,9	100,0	6,5	77,0	16,5	100,0	21,1	62,1	16,8	100,0
Akershus	3,2	69,7	22,1	100,0	5,6	73,4	21,0	100,0	20,5	62,4	17,1	100,0
Hedmark	12,8	70,3	16,9	100,0	7,1	64,9	28,0	100,0	27,2	61,6	11,2	100,0
Oppland	6,6	63,6	29,8	100,0	2,9	52,3	44,8	100,0	27,7	60,8	11,5	100,0
Vestfold	4,7	57,3	38,0	100,0	2,3	43,9	53,8	100,0	15,2	58,2	26,6	100,0
Nord-Trøndelag	6,2	57,8	36,0	100,0	3,6	53,1	43,3	100,0	17,7	71,3	11,0	100,0
Sum	8,8	66,0	25,2	100,0	5,7	63,4	30,9	100,0	22,0	63,9	14,1	100,0

¹⁾ Kubikkmassen på ikke takserte arealer kommer i tillegg.

²⁾ Lauvskog over barskogsgrensen ikke med.

*Kubikkmassen fordelt dimensjonsvis etter brysthøylediameter.
Første taksering.*

Treslag	Absolutte tall				Relative tall			
	Under 10 cm	10—25 cm	25 cm og større	Sum	Under 10 cm	10—25 cm	25 cm og større	Sum
	1000 m ³	1000 m ³	1000 m ³	1000 m ³	%	%	%	%
Gran	15 565	117 803	37 592	170 960	9,1	68,9	22,0	100,0
Furu	5 233	55 125	29 644	90 002	5,8	61,3	32,9	100,0
Lauvtrær ¹⁾ .	17 130	37 939	6 604	61 673	27,8	61,5	10,7	100,0
Sum	37 928	210 867	73 840	322 635	11,7	65,4	22,9	100,0

¹⁾ Lauvtrær under 5 cm brysthøylediameter ikke med.

En sammenlikning av resultatene for kubikkmassen i de revisjonstakserte fylker viser følgende forskyvninger fra første til annen takst:

For bartrærne er det en merkbar øking av kubikkmassen i de større dimensjonsklasser. For trær med over 25 cm i brysthøylediameter har således kubikkmassen for gran gått opp fra 21,9 % til 25,3 % og for furu fra 28,1 til 30,8 %. Kubikkmassen i de midlere dimensjoner fra 10—25 cm har på samme tid gått ned fra 68,8 til 66,0 % for gran og fra 65,2 til 63,5 % for furu. På dimensjoner under 10 cm i brysthøye er det også en betydelig nedgang for furu, nemlig fra 6,7 til 5,7 %, og for gran en nedgang fra 9,3 til 8,7 %.

Kubikkmassen i de seks revisjonstakserte fylker fordelt etter brysthøylediameter.

Relative tall.

Treslag	Første taksering				Revisjonstaksering			
	Under 10 cm	10—25 cm	25 cm og større	Sum	Under 10 cm	10—25 cm	25 cm og større	Sum
Gran	9,3	68,8	21,9	100,0	8,7	66,0	25,3	100,0
Furu	6,7	65,2	28,1	100,0	5,7	63,5	30,8	100,0
Lauvtrær ¹⁾	26,0	60,9	13,1	100,0	21,7	64,1	14,2	100,0

¹⁾ Revisjonstakseringen omfatter ikke lauvskog over barskoggrensen.

Tallene for lauvtrær etter de to takseringer kan ikke sammenliknes direkte, da revisjonstakstene ikke omfatter lauvskog over barskoggrensen. Endringene i de relative tall for lauvtrekubikkmassen i de revisjonstakserte fylker hvor det er meget lauvskog over barskoggrensen skyldes vesentlig dette forhold. Ser en på oppgavene over fordelingen av kubikkmassen i tabell 8, framgår det at lavlandsfylkene har mer av lauvtrekubikkmassen i de større dimensjonsklasser enn de andre fylker. Derav kan en slutte at endringen vil bli tilsvarende når lauvskog over barskoggrensen ikke tas med.

For de tre lavlandsfylkene Østfold, Akershus og Vestfold kan en imidlertid gjøre en riktig sammenlikning av resultatene fra de to takster også for lauvtrærnes kubikkmasser. Tallene for disse tre fylker er følgende:

Diameter i br. h.	Første taksering		Revisjonstaksering	
	Kubikk- masse	%	Kubikk- masse	%
	1000 m ³		1000 m ³	
Under 10 cm	1 017	19,9	1 061	18,9
10—25 cm	2 818	55,0	3 418	60,8
25 cm og større	1 285	25,1	1 142	20,3
Sum	5 120	100,0	5 621	100,0

Som nevnt tidligere er det stigning i lauvtrærnes kubikkmasse med ca. 9,8 %, men oppgaven viser at det er betydelig nedgang for de store dimensjoner. Relativt sett er det nedgang også for dimensjoner under 10 cm i brysthøydiameter, mens diameterklassene 10—15 og 20 cm har steget sterkt både absolutt og relativt.

Den gjennomsnittlige kubikkmasse pr. dekar produktiv skogmark for de enkelte bonitetsklasser er etter Revisjonstakseringen gjengitt i tabell 10 og til sammenlikning har en også satt inn den gjennomsnittlige kubikkmasse etter den første taksering.

Tabell 10. *Kubikkmasse pr. dekar produktiv skogmark.
Etter Revisjonstakseringen.*

Fylker	Bonitet 1	Bonitet 2	Bonitet 3	Bonitet 4	Bonitet 5	Alle boniteter	
						Revisjons- taksering	Første taksering
						m ³	m ³
Østfold	11,3	9,3	7,5	5,8	3,9	7,1	4,7
Akershus	11,7	10,6	7,7	4,9	3,4	7,8	6,8
Hedmark	13,0	10,7	6,9	4,2	2,3	5,5	4,7
Oppland	14,0	11,5	8,3	5,6	3,6	7,1	5,8
Vestfold	12,2	10,2	7,8	5,0	3,9	8,5	6,2
Nord-Trøndelag	10,8	11,0	8,0	5,1	3,0	6,1	5,1

ÅRLIG TILVEKSTMASSE.

Landsskogtakseringens oppgave over den samlede tilvekst, framlagt i 1933, viser at denne i alt var på 10,4 mill. m³ som fordeler seg etter treslag på følgende måte:

Gran	5 835 800 m ³	55,8 %
Furu	2 534 800 m ³	24,3 %
Sum bartrær	8 370 600 m ³	80,1 %
Sum lauvtrær	2 077 000 m ³	19,9 %
I alt	10 447 600 m ³	100,0 %

Ved takseringen ble den årlige tilvekst beregnet ned til 0 cm i brysthøydiameter for bartrær og ned til 5 cm for lauvtrær. Pr. dekar produktiv barskogmark ble den årlige tilvekst beregnet til gjennomsnittlig 0,163 m³ som fordeler seg med 0,1475 m³ på bartrær og 0,0155 m³ på lauvtrær. Fylkesvise tall fra den første taksering er tatt inn i tabell 11 og for revisjonstakserte fylker i tabell 12.

Tabell 11. *Årlig tilvekst. Første taksering.*
Omfatter bartrær ned til 0 cm og lauvtrær ned til 5 cm i br.h.d.
Etter Landsskogtakseringen.

Fylker	Gran	Furu	Sum bar- trær	Lauv- trær	Sum	Årlig tilvekst pr. de- kar produktiv skog- mark ¹⁾ , m ³		
						Bar- trær	Lauv- trær	Sum
	1000 m ³	1000 m ³	1000 m ³	1000 m ³	1000 m ³			
Østfold	272	139	411	62	473	0,162	0,022	0,184
Akershus	670	138	808	85	893	0,242	0,020	0,262
Hedmark	1 338	619	1 957	237	2 194	0,137	0,013	0,150
Oppland	881	175	1 056	119	1 175	0,165	0,012	0,177
Buskerud	681	247	928	138	1 066	0,167	0,021	0,188
Vestfold	245	30	275	74	349	0,209	0,052	0,261
Telemark	532	303	835	175	1 010	0,156	0,029	0,185
Aust-Agder	163	252	415	111	526	0,130	0,034	0,164
Vest-Agder	5	141	146	103	249	0,083	0,055	0,138
Rogaland	—	36	36	27	63	0,074	0,047	0,121
Hordaland	2	79	81	65	146	0,063	0,042	0,105
Sogn og Fjordane	1	78	79	102	181	0,042	0,050	0,092
Møre og Romsdal	2	89	91	90	181	0,044	0,040	0,084
Sør-Trøndelag	241	97	338	92	430	0,087	0,016	0,103
Nord-Trøndelag	666	64	730	156	886	0,111	0,020	0,131
Nordland	136	19	155	256	411	0,033	0,039	0,072
Troms	—	13	13	136	149	..	..	..
Finnmark	—	16	16	49	65	..	..	..
Sum	5 835	2 535	8 370	2 077	10 447	0,104	0,044	0,148

¹⁾ Gjelder kubikkmassen over 5 cm både for bar- og lauvtrær og for skog under barskog-grensen.

Tabell 12. *Årlig tilvekst. Revisjonstaksering.*
Omfatter bartrær ned til 0 cm og lauvtrær ned til 5 cm i br.h.d.
Etter Landsskogtakseringen.

Fylker	Gran	Furu	Sum bartrær	Lauv- trær ¹⁾	Sum i alt ²⁾	Tilvekst pr. dekar produktiv skogmark
	1000 m ³	1000 m ³	1000 m ³	1000 m ³	1000 m ³	m ³
Østfold	435	166	601	78	679	0,296
Akershus	829	133	962	97	1 059	0,316
Hedmark	1 751	699	2 450	184	2 634	0,208
Oppland	1 194	254	1 448	107	1 555	0,255
Vestfold	392	42	434	96	530	0,380
Nord-Trøndelag	799	73	872	150	1 022	0,188
Sum	5 400	1 367	6 767	712	7 479	—

¹⁾ Formhøydetilvekst medregnet. Lauvskog over barskogsgrensen ikke med.

²⁾ Tilvekstmasse på ikke takserte arealer kommer i tillegg.

I de seks fylker som er revisjonstaksert er det funnet en betydelig stigning i den årlige tilvekst siden den første taksering. På grunn av forhold som er nevnt tidligere under omtalen av arealene og kubikkmassene, kan en bare få sammenlikning for bartretilveksten. Takstene for de seks fylker viser følgende resultater:

Arlig tilvekst i 1000 m³ for de seks revisjonstakserte fylker. Gjelder for alle markslag under barskogsgrensen og med tillegg for ikke takserte arealer.

	Gran	Furu	Sum bartrær
Første taksering	4 074	1 166	5 240
Første taksering omregnet	4 297	1 319	5 616
Revisjonstaksering	5 412	1 373	6 785
Stigning i % etter omregning	125,9	104,1	120,8

For de seks revisjonstakserte fylker er det altså en stigning i bartrettilveksten på 1 484 000 m³ som svarer til omtrent 28 % når resultatene fra den første taksering ikke er omregnet etter samme beregningsmåte m. v. som ved Revisjonstakseringen. Etter omregning er økingen henholdsvis 1 169 000 m³ og 20,8 %. Stikningen er sterkere for gran enn for furu. Henholdsvis 25,9 og 4,1 % etter omregning. På grunn av at lauvskog over barskogsgrensen ikke er med i Revisjonstakseringen, kan en ikke fastslå endringene i lauvskogtilveksten for de fylker som har dette. I de tre lavlandsfylkene Østfold, Akershus og Vestfold har lauvskogtilveksten vist følgende stigning:

Østfold	fra 62 000 m ³	til 78 000 m ³
Akershus	» 85 000 »	» 97 000 »
Vestfold	» 74 000 »	» 96 000 »
Sum	fra 221 000 m ³	til 271 000 m ³

I disse tre fylker er stigningen i lauvskogtilveksten atskillig sterkere enn stigningen i tilvekst for furu, men den er betydelig mindre enn stigningen for gran. En antar derfor at det er fullt forsvarlig å regne med samme relative tilvekststigning for lauvtrær som for furu i de andre revisjonstakserte fylker, nemlig Hedmark, Oppland og Nord-Trøndelag. Under denne forutsetning får en følgende nye oppgaver over tilveksten i 1000 m³:

	Gran	Furu.	Sum bartrær	Lauvtrær	Sum i alt
Fylker med gammel takst	1 761	1 369	3 130	1 344	4 474
Fylker med revisjonstakst	5 412	1 373	6 785	876	7 661
Sum	7 173	2 742	9 915	2 220	12 135

Sammenliknet med Landsskogtakseringens første tilvekstoppgave viser denne oppstilling at tilveksten er steget med ca. 1,7 mill. m³ årlig fra 10,4 til 12,1 mill. m³. Stigningen fordeler seg med 1,35 mill. m³ på gran, 0,21 mill. m³ på furu og 0,14 mill. m³ på lauvtrær. Oversikten viser videre at de revisjonstakserte fylker omfatter ca. 75 % av tilveksten på gran, ca. halvparten av tilveksten på furu og ca. 40 % av tilveksten på lauvtrær.

Oppgave over den årlige tilvekst fordelt på dimensjonsklasser etter brysthøydediameter viser at det for furu faller relativt mer av tilveksten på de store dimensjoner enn for gran og lauvtrær. Lauvtrærne har en betydelig større del av sin tilvekst på dimensjoner under 10 cm enn bartrærne, til tross for at det for lauvtrær ikke er regnet med trær under 5 cm, mens dette er regnet med for bartrærne. Fylkesvise oppgaver over tilveksten fordelt dimensjonsvis etter brysthøydediameter ved den første taksering er tatt inn i tabell 13 og samme fordeling for de revisjonstakserte fylker i tabell 14.

Tabell 13. *Arlig tilvekst fordelt etter
Omfatter bartrær ned til 0 cm
Etter Landsskog-*

Nr.	Fylker	Absolutte			
		Gran			
		Under 10 cm	10—25 cm	25 cm og større	Sum
01	Østfold	33	207	32	272
02	Akershus	75	480	115	670
04	Hedmark	201	965	172	1 338
05	Oppland	112	633	136	881
06	Buskerud	83	509	89	681
07	Vestfold	25	169	51	245
08	Telemark	62	385	85	532
09	Aust-Agder	19	122	22	163
10	Vest-Agder	1	4	—	5
11	Rogaland	}	1	2	5
12	Hordaland				
14	Sogn og Fjordane				
15	Møre og Romsdal	}	25	160	241
16	Sør-Trøndelag				
17	Nord-Trøndelag				
18	Nordland	15	89	32	136
19	Troms	—	—	—	—
20	Finnmark	—	—	—	—
	Sum	715	4 170	950	5 835
		Relative			
01	Østfold	12,1	76,1	11,8	100,0
02	Akershus	11,2	71,6	17,2	100,0
04	Hedmark	15,1	72,1	12,8	100,0
05	Oppland	12,7	71,7	15,6	100,0
06	Buskerud	12,2	74,7	13,1	100,0
07	Vestfold	10,2	69,0	20,8	100,0
08	Telemark	11,7	72,4	15,9	100,0
09	Aust-Agder	11,7	74,8	13,5	100,0
10	Vest-Agder	20,0	80,0	—	100,0
11	Rogaland	}	20,0	40,0	100,0
12	Hordaland				
14	Sogn og Fjordane				
15	Møre og Romsdal	}	10,4	66,4	23,2
16	Sør-Trøndelag				
17	Nord-Trøndelag				
18	Nordland	11,1	65,4	23,5	100,0
19	Troms	—	—	—	100,0
20	Finnmark	—	—	—	100,0
	Sum	12,3	71,5	16,2	100,0

brysthøydiameter i 1000 m³. Første taksering.
og lauvtrær ned til 5 cm i br.h.d.
takseringen.

tall								Nr.
Furu				Lauvtrær				
Under 10 cm	10—25 cm	25 cm og større	Sum	Under 10 cm	10—25 cm	25 cm og større	Sum	
17	104	18	139	21	33	8	62	01
17	100	21	138	27	50	8	85	02
80	438	101	619	100	126	11	237	04
15	117	43	175	57	57	5	119	05
19	172	56	247	57	73	8	138	06
2	20	8	30	23	41	10	74	07
26	200	77	303	67	93	15	175	08
28	186	38	252	42	60	9	111	09
15	102	24	141	39	59	5	103	10
5	24	7	36	12	14	1	27	11
6	48	25	79	26	36	3	65	12
7	42	29	78	39	57	6	102	14
8	50	31	89	44	43	3	90	15
7	56	34	97	43	48	1	92	16
6	43	15	64	52	98	6	156	17
2	11	6	19	98	149	9	256	18
1	8	4	13	52	79	5	136	19
1	10	5	16	18	29	2	49	20
262	1 731	542	2 535	817	1 145	115	2 077	

tall								
12,2	74,8	13,0	100,0	33,9	53,2	12,9	100,0	01
12,3	72,5	15,2	100,0	31,8	58,8	9,4	100,0	02
12,9	70,8	16,3	100,0	42,2	53,2	4,6	100,0	04
8,6	66,9	24,5	100,0	47,9	47,9	4,2	100,0	05
7,7	69,6	22,7	100,0	41,3	52,9	5,8	100,0	06
6,7	66,7	26,6	100,0	31,1	55,4	13,5	100,0	07
8,6	66,0	25,4	100,0	38,3	53,1	8,6	100,0	08
11,1	73,8	15,1	100,0	37,8	54,1	8,1	100,0	09
10,6	72,4	17,0	100,0	37,9	57,3	4,8	100,0	10
13,9	66,7	19,4	100,0	44,4	51,9	3,7	100,0	11
7,6	60,8	31,6	100,0	40,0	55,4	4,6	100,0	12
9,0	53,8	37,2	100,0	38,2	55,9	5,9	100,0	14
9,0	56,2	34,8	100,0	48,9	47,8	3,3	100,0	15
7,2	57,7	35,1	100,0	46,7	52,2	1,1	100,0	16
9,4	67,2	23,4	100,0	33,3	62,8	3,9	100,0	17
10,5	57,9	31,6	100,0	38,2	58,3	3,5	100,0	18
7,7	61,5	30,8	100,0	38,2	58,3	3,5	100,0	19
6,3	62,5	31,2	100,0	38,2	58,3	3,5	100,0	20
10,3	68,3	21,4	100,0	39,3	55,1	5,6	100,0	

Tabell 14. *Arlig tilvekst¹⁾ fordelt etter brysthøydiameter i 1000 m³. Revisjonstaksering. Omfatter bartrær ned til 0 cm og lauvtrær ned til 5 cm i br.h.d. Etter Landsskogtakseringen.*

Fylker	Absolutte tall											
	Gran				Furu				Lauvtrær ²⁾			
	Under 10 cm	10—25 cm	25 cm og større	Sum	Under 10 cm	10—25 cm	25 cm og større	Sum	Under 10 cm	10—25 cm	25 cm og større	Sum
Østfold	62	319	54	435	18	126	22	166	26	45	7	78
Akershus	101	584	144	829	13	100	20	133	32	57	8	97
Hedmark	308	1 213	230	1 751	90	474	135	699	75	98	11	184
Oppland	132	784	278	1 194	16	152	86	254	42	58	7	107
Vestfold	27	235	130	392	2	22	18	42	23	58	15	96
Nord-Trøndelag	80	489	230	799	6	44	23	73	45	98	7	150
Sum	710	3 624	1 066	5 400	145	918	304	1 367	243	414	55	712
Relative tall												
Østfold	14,3	73,3	12,4	100,0	10,8	75,9	13,3	100,0	33,9	57,6	8,5	100,0
Akershus	12,2	70,4	17,4	100,0	9,7	74,6	15,7	100,0	32,4	59,2	8,4	100,0
Hedmark	17,6	69,3	13,1	100,0	12,9	67,8	19,3	100,0	40,9	53,3	5,8	100,0
Oppland	11,1	65,6	23,3	100,0	6,3	59,9	33,8	100,0	39,3	54,2	6,5	100,0
Vestfold	6,9	59,9	33,2	100,0	4,8	52,4	42,8	100,0	24,0	60,0	16,0	100,0
Nord-Trøndelag	10,0	61,2	28,8	100,0	8,2	60,3	31,5	100,0	29,9	65,0	5,1	100,0
Sum	13,1	67,1	19,8	100,0	10,6	67,2	22,2	100,0	34,2	58,1	7,7	100,0

¹⁾ Tilvekstmasse på ikke takserte arealer kommer i tillegg. ²⁾ Formhøydetilvekst medregnet. Lauvskog over barskogsgrensen ikke med.

*Årlig tilvekstmasse fordelt dimensjonsvis etter brysthøydiameter.
Første taksering.*

Treslag	Absolutte tall				Relative tall			
	Under 10 cm	10—25 cm	25 cm og større	Sum	Under 10 cm	10—25 cm	25 cm og større	Sum
	1000 m ³	1000 m ³	1000 m ³	1000 m ³	%	%	%	%
Gran	715	4 170	950	5 835	12,2	71,5	16,3	100,0
Furu	262	1 731	542	2 535	10,3	68,3	21,4	100,0
Lauvtrær	817	1 145	115	2 077	39,3	55,1	5,6	100,0
Sum	1 794	7 046	1 607	10 447	17,2	67,4	15,4	100,0

For de revisjonstakserte fylker finner en følgende endringer i fordelingen av tilveksten på dimensjonsklasser fra første til annen takst.

Revisjonstakseringene viser at en større del av bartretilveksten faller på dimensjonene fra 25 cm i brysthøyde og oppover enn ved den første taksering. Endringene er størst for furu idet relativtallene for disse dimensjoner har gått opp fra 17,7 % til 22,2 %. For gran var stigningen for samme klasse fra 16,3 % til 19,8 %. For dimensjonene mellom 10 og 25 cm brysthøydiameter synker relativtallene sterkt både for gran og furu, mens det for størrelser under 10 cm er stigning for gran og nedgang for furu.

*Årlig tilvekst i de seks revisjonstakserte fylker fordelt etter brysthøydiameter
Relative tall.*

Treslag	Første taksering				Revisjonstaksering			
	Under 10 cm	10—25 cm	25 cm og større	Sum	Under 10 cm	10—25 cm	25 cm og større	Sum
Gran	12,5	71,2	16,3	100,0	13,1	67,1	19,8	100,0
Furu	11,8	70,5	17,7	100,0	10,6	67,2	22,2	100,0
Lauvtrær ¹⁾	38,2	55,3	6,5	100,0	34,2	58,1	7,7	100,0

¹⁾ Revisjonstakseringen omfatter ikke lauvskog over barskoggrensen.

For de fylker hvor det er meget lauvskog over barskoggrensen kan oppgavene for lauvtrær etter de to takseringer ikke sammenliknes direkte, da revisjonstakstene ikke omfatter lauvskog over barskoggrensen. Endringene i de relative tall for lauvtretilveksten i de revisjonstakserte fylker hvor det er meget lauvskog over barskoggrensen skyldes vesentlig dette forhold. Oppgavene i tabell 13 over fordelingen av tilveksten etter dimensjonene viser nemlig at lavlandsfylkene har mer av lauvtretilveksten på de større dimensjoner enn de andre fylker. Derav kan en slutte at endringen vil bli tilsvarende når lauvskog over barskoggrensen ikke tas med.

For de tre lavlandsfylker Østfold, Akershus og Vestfold kan en sammenlikne tilvekstoppgavene for lauvtrær direkte etter de to takseringer. En får da følgende tall for sammenlikning:

Lauvtretilveksten i Østfold, Akershus og Vestfold.

Diameter i brysthøyde	Første takst		Revisjonstakst	
	Tilvekst i 1000 m ³	%	Tilvekst i 1000 m ³	%
Under 10 cm	71	32,1	81	29,9
10—25 cm	124	56,2	160	59,0
25 cm og større	26	11,7	30	11,1
Sum	221	100,0	271	100,0

Mens det for bartrærne var en tydelig forskyvning over mot relativt mer av tilveksten på de store dimensjoner nå enn tidligere, viser oppgavene foran at det for lauvtrærne er en tydelig forskyvning over mot de midlere dimensjoner, mens det er nedgang i relativtallene både for de minste og de største dimensjoner.

Den gjennomsnittlige tilvekst pr. dekar produktiv barskogmark var etter den første taksering gjennomsnittlig beregnet til 0,163 m³ pr. dekar. Etter revisjonstakseringene har en i følgende tabell gjengitt de gjennomsnittlige tilveksttall for de enkelte bonitetsklasser for hvert fylke. Til sammenlikning er gjennomsnittlig tilvekst etter første taksering tatt med.

Tabell 15. *Arlig tilvekst pr. dekar produktiv skogmark. Etter revisjonstakseringen*

Fylker	Bonitet 1	Bonitet 2	Bonitet 3	Bonitet 4	Bonitet 5	Alle boniteter	
						Revisjonstaksering	Førstetaksering
	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³		
Østfold	0,618	0,461	0,295	0,181	0,112	0,296	0,184
Akershus	0,659	0,503	0,292	0,141	0,084	0,316	0,263
Hedmark	0,721	0,508	0,261	0,131	0,055	0,208	0,153
Oppland	0,741	0,511	0,309	0,169	0,091	0,255	0,185
Vestfold	0,666	0,475	0,312	0,168	0,116	0,380	0,265
Nord-Trøndelag ..	0,549	0,440	0,262	0,133	0,064	0,188	0,133

ARLIG HOGSTKVANTUM.

Det trevirke som kan tas ut av skogen hvert år utgjør den viktigste del av grunnlaget for skogbrukets økonomi. Foruten å dekke det innenlandske behov, gir det hos oss også et betydelig kvantum til utførsel. Arbeidet med trevirket griper sterkt inn i landets ervervsliv, først ved den direkte beskjef-tigelse med hogst, kjøring og fløting, senere med foredling og omsetning innenlands og omsetning utenlands.

Den første undersøkelse over avvirkingen bygd på en alminnelig opp-telling for hele landet, foregikk ved Skogbrukstelingen og omfattet av-virkingen i årene omkring 1920. En fikk særskilte oppgaver for avvirk-ning til salg og til eget forbruk, delt på bar- og lauvtrevirke.

Før Skogbrukstelingen forelå det en rekke beregninger over avvirkingen i landet, vesentlig bygd på skjønnsmessige ansettelsler. En nærmere omtale av disse beregninger er tatt inn i «Skogbruksteling for Norge» side 15 o. fl.

og i «Forbruket av trevirke på gårdene 1936/37» side 7 o. fl. Det vises derfor til omtalen på disse steder.

Ved gjennomføringen av skogvernloven av 1932 fikk en grunnlag for årlige oppgaver over avvirkning til salg eller industriell produksjon. Oppgavene som foreligger siden 1936/37 gis av skogrådene. Videre ble det for 1936/37 utført en særskilt undersøkelse over forbruket av trevirke på gårdene. Dette forbruk som var spesifisert for virke fra egen skog og innkjøpt virke, er senere omregnet for hele landet på grunnlag av antall bruk etter Jordbrukstelingen 1939.

Avvirkingsoppgavene etter Skogbrukstelingen ble beregnet som gjennomsnitt av en treårsperiode med korreksjon for tømmer til salg så det svarte til gjennomsnittlig avvirkning for årene omkring 1920. Skogbrukstelingen har følgende avvirkingsoppgaver:

		Bartre- virke	Lauv- trevirke	Sum
Avvirkning til salg:	Gagnvirke	1000 m ³ 5 671	1000 m ³ 78	1000 m ³ 5 749
	Brensel	411	451	862
	Sum	6 082	529	6 611
Avvirkning til eget forbruk:	Gagnvirke	408	69	477
	Brensel	766	1 044	1 810
	Gjerdefang	83	19	102
	Sum	1 257	1 132	2 389
	Sum avvirkning..	7 339	1 661	9 000

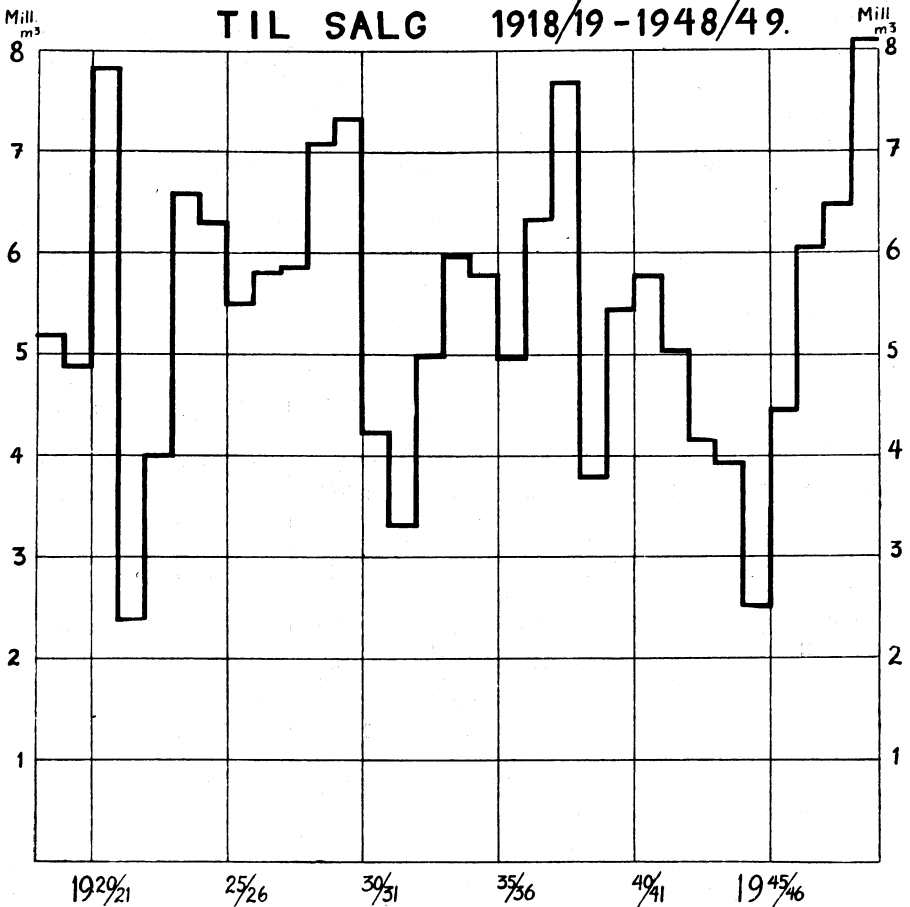
Opgaven viser at gagnvirke til salg av bartreer utgjør nesten to tredjedeler av den samlede avvirkning og det utgjør ca. 86 % av salgsvirket. For større områder kan en vanligvis regne med at avvirkning til eget forbruk veksler svært lite fra år til annet. Det er vekslingene i avvirkning av gagnvirke (salg av bartretømmer) som blir utslagsgivende for vekslingene i den samlede avvirkning. Disse vekslinger kan være meget store. I de siste 30 år har det således vært svingninger i bartretømmer til salg mellom maksimum ca. 8,2 og minimum ca. 2,5 mill. m³ om året. Dette framgår av følgende grafiske framstilling over bartretømmer til salg.

I etterkrigsårene har avvirkningen av bartretømmer steget fram til 1948/49 da den gikk opp til 8 150 000 m³. De to neste år gikk avvirkningen ned til ca. 6,5 mill. m³, men steg i 1951/52 igjen opp til ca. 9,4 mill. m³. Dette er den største tømmeravvirkning som noen gang er registrert her i landet. Før siste verdenskrig var den største tømmeravvirkning beregnet til 7 833 000 m³ i 1920/21.

Avvirkningen av ved til salg var på det høyeste under krigsårene 1940 til 1945 med toppen i 1942/43 med 2 861 000 m³. Siden har det vært jamn og sterk nedgang både for bar- og lauvved til 1949/50 da ved avvirket til salg var 481 000 m³. Senere har mengden av ved til salg igjen økt og var i 1950/51 589 000 m³ og i 1951/52 833 000 m³.

Opgaver over avvirkning til salg eller industriell produksjon i hele riket

AVVIRKET BARTRETØMMER TIL SALG 1918/19 - 1948/49.

for årene 1936/37 til 1951/52 er tatt inn i tabell 16. I tabell 17 har en fylkesvise oppgaver over avvirkingen for årene 1949/50 og 1950/51.

Oppgavene over bartretømmer til salg eller industriell produksjon er også delt på virkesgrupper, dvs. det formål virket skal nyttes til. Tømmeret var fra først av spesifisert på skurtømmer, sliperi- og celluloseømmer, kubb, sulfatvirke og spesialtømmer. Fra 1947/48 ble dette endret. Gruppene kubb og sulfatvirke ble sløyfet, så alt virke til tremasse- og celluloseindustrien ble samlet under sliperi- og celluloseømmer. Samtidig fikk man en ny gruppe som kaltes: «diverse tømmer». Etter instruks skal «diverse tømmer» omfatte virke til småindustri, wallboardfabrikker, minetømmer og props, rundlast og bygningstømmer. Svilletømmer skal gå under spesialtømmer og skurslip føres under skurtømmer. Det foreligger ikke opplysninger om hvordan «diverse tømmer» ble fordelt før 1947/48. En antar at det var fordelt på alle de andre virkesgrupper. Således gikk sikkert virke til wallboard inn i en av gruppene for sliperi- og celluloseømmer. Videre antas det at bygningstømmer og en vesentlig del av svilletømmeret ble ført som skurtømmer. Fordelingen av bartretømmeret på virkesgrupper siden 1945/46 er tatt inn i tabell 18 både i absolutte og relative tall.

Tabell 16. Avvirking til salg eller industriell produksjon 1936/37—1951/52 i 1000 m³.

Driftsår	Tømmer			Ved			Sum		
	Bar-trær	Lauv-trær	Sum	Bar-trær	Lauv-trær	Sum	Bar-trær	Lauv-trær	I alt
1936/37	6 373	36	6 409	366	401	767	6 739	437	7 176
1937/38	7 717	38	7 755	367	401	768	8 084	439	8 523
1938/39	3 853	38	3 891	359	401	760	4 212	439	4 651
1939/40	5 430	35	5 465	604	503	1 107	6 034	538	6 572
1940/41	5 824	35	5 859	1 781	685	2 466	7 605	720	8 325
1941/42	4 997	45	5 042	1 925	847	2 772	6 922	892	7 814
1942/43	3 996	44	4 040	2 010	851	2 861	6 006	895	6 901
1943/44	3 744	56	3 800	1 737	659	2 396	5 481	715	6 196
1944/45	2 532	25	2 557	1 647	737	2 384	4 179	762	4 941
1945/46	4 461	32	4 493	1 124	368	1 492	5 585	400	5 985
1946/47	6 057	46	6 103	770	353	1 123	6 827	399	7 226
1947/48	6 424	33	6 457	682	307	989	7 106	340	7 446
1948/49	8 150	46	8 196	573	248	821	8 723	294	9 017
1949/50	6 338	36	6 374	305	176	481	6 643	212	6 855
1950/51	6 485	49	6 534	315	274	589	6 800	323	7 123
1951/52	9 420	85	9 505	476	357	833	9 896	442	10 338

Tabell 17. *Avvirking til salg eller*

Nr.		Bartretømmer	Lauvtretømmer	Barved
		m ³	m ³	m ³
	Riket 1949/50	6 338 134	35 762	304 739
	Riket 1950/51	6 485 037	49 019	315 215
	<i>Fylkene 1949/50</i>			
01	Østfold	275 617	2 450	13 250
02	Akershus	673 700	789	38 660
04	Hedmark	1 806 181	4 475	92 535
05	Oppland	757 398	1 040	55 455
06	Buskerud	788 824	4 809	34 680
07	Vestfold	221 185	6 403	14 498
08	Telemark	551 285	3 077	22 523
09	Aust-Agder	325 628	8 510	8 575
10	Vest-Agder	47 597	2 999	53
11	Rogaland	5 999	38	1 206
12	Hordaland	10 154	12	1 361
14	Sogn og Fjordane	22 362	250	87
15	Møre og Romsdal	40 784	689	74
16	Sør-Trøndelag	177 426	50	6 409
17	Nord-Trøndelag	555 575	46	12 622
18	Nordland	57 113	—	276
19	Troms	5 672	10	—
20	Finnmark	15 634	115	2 475
	<i>Fylkene 1950/51</i>			
01	Østfold	296 526	1 382	28 162
02	Akershus	602 237	859	31 141
04	Hedmark	1 823 635	7 648	71 228
05	Oppland	735 234	711	63 181
06	Buskerud	686 794	1 793	37 456
07	Vestfold	185 249	3 702	8 201
08	Telemark	605 813	6 293	22 434
09	Aust-Agder	305 413	16 908	8 900
10	Vest-Agder	62 126	7 045	29
11	Rogaland	9 447	241	1 678
12	Hordaland	12 492	943	2 459
14	Sogn og Fjordane	26 874	805	113
15	Møre og Romsdal	50 442	537	134
16	Sør-Trøndelag	229 798	79	7 796
17	Nord-Trøndelag	729 569	—	11 837
18	Nordland	90 366	59	1 729
19	Troms	6 949	14	8 356
20	Finnmark	26 073	—	10 381

industriell produksjon fylkesvis 1949/50 og 1950/51.

Lauved	Sum			Nr.
	Bartrevirke	Lauvtrevirke	I alt	
m ³	m ³	m ³	m ³	
176 597	6 642 873	212 359	6 855 232	
273 652	6 800 252	322 671	7 122 923	
1 502	288 867	3 952	292 819	01
350	712 360	1 139	713 499	02
6 601	1 898 716	11 076	1 909 792	04
6 512	812 853	7 552	820 405	05
58	823 504	4 867	828 371	06
278	235 683	6 681	242 364	07
5 208	573 808	8 285	582 093	08
19 480	334 203	27 990	362 193	09
18 074	47 650	21 073	68 723	10
17 405	7 205	17 443	24 648	11
4 203	11 515	4 215	15 730	12
17 801	22 449	18 051	40 500	14
30 170	40 858	30 859	71 717	15
8 359	183 835	8 409	192 244	16
8 307	568 197	8 353	576 550	17
26 277	57 389	26 277	83 666	18
4 675	5 672	4 685	10 357	19
1 337	18 109	1 452	19 561	20
2 798	324 688	4 180	328 868	01
478	633 378	1 337	634 715	02
6 578	1 894 863	14 226	1 909 089	04
10 334	798 415	11 045	809 460	05
21	724 250	1 814	726 064	06
15 501	193 450	19 203	212 653	07
17 019	628 247	23 312	651 559	08
19 330	314 313	36 238	350 551	09
22 308	62 155	29 353	91 508	10
23 345	11 125	23 586	34 711	11
6 435	14 951	7 378	22 329	12
32 511	26 987	33 316	60 303	14
44 294	50 576	44 831	95 407	15
9 837	237 594	9 916	247 510	16
10 442	741 406	10 442	751 848	17
30 180	92 095	30 239	122 334	18
21 208	15 305	21 222	36 527	19
1 033	36 454	1 033	37 487	20

Tabell 18. *Bartretømmer til salg delt på virkesgrupper 1945/46—1950/51.*a. Absolutte tall i 1000 m³

Driftsår	Skurtømmer	Sliperi- og cellulose-tømmer	Spesial-tømmer	Diverse-tømmer	Sum bartretømmer
1945/46 ¹	2 255	2 080	126		4 461
1946/47	2 642	3 096	319		6 057
1947/48	2 742	3 185	231	266	6 424
1948/49	3 244	4 314	307	285	8 150
1949/50	2 815	3 156	249	118	6 338
1950/51	2 589	3 520	205	171	6 485
1951/52	3 463	5 426	316	215	9 420

b. Relative tall

1945/46 ¹	50,6	46,6	2,8		100,0
1946/47	43,5	51,2	5,3		100,0
1947/48	42,7	49,6	3,6	4,1	100,0
1948/49	39,8	52,9	3,8	3,5	100,0
1949/50	44,4	49,8	3,9	1,9	100,0
1950/51	39,9	54,3	3,2	2,6	100,0
1951/52	36,8	57,6	3,3	2,3	100,0

¹⁾ Korrigerte tall.

En del av avvirkingen går ut av landet gjennom fløting i grensevassdragene og likedan kommer det noe tømmer hit igjen på samme måte. Opplysninger om dette er å finne i avsnittet om tømmerfløtingen. Av denne og også av andre årsaker vil fordelingen av hogstkvantumet ikke svare nøyaktig til forbruket i de enkelte industrigrupper. Videre kommer hertil at lang transporttid og svinn under fløting, lagring av tømmer m. v. alltid vil gjøre det vanskelig å sammenlikne avvirking og forbruk i et bestemt år direkte med hverandre.

I gjennomsnitt for årene 1939/40—1945/46 bestod bartretømmeret av 73,9 % gran og 26,1 % furu. Prosenten for gran i de enkelte år vekslet fra 72,8 til 75,3 og for furu fra 27,2 % til 24,7 %. I de senere år har det vært følgende forhold mellom gran og furu:

	<i>Gran</i>	<i>Furu</i>
1946/47	83,2	16,8
1947/48	84,0	16,0
1948/49	81,0	19,0
1949/50	81,1	18,9
1950/51	80,7	19,3
1951/52	78,7	21,3

Prosenten for gran ligger altså betydelig høyere i disse seks år enn i noen av de syv foregående år. Byrået antar at dette henger sammen med størrelsen av avvirkingen slik at en relativt høy avvirking gjør en sterkere avvirking av gran nødvendig. Bortsett fra 1940/41 med 5,9 mill. m³ bartretømmer var avvirkingen i krigsårene gjennomgående mer enn en million m³ lavere pr. år enn i de fem etterkrigsår. Det er også mulig at forholdene under krigen med begunstiggelse av skurtømmer-avvirking kan ha spilt en viss rolle.

Det samlede forbruk til husbehov på gårdene ble beregnet på grunnlag av en representativ undersøkelse for 1936/37. Oppgavene over dette forbruk ved Skogbrukstelingen omfattet bare det forbruk som ble dekket av eget virke eller virke som var utvist på bruksrett. For å kunne sammenlikne med denne oppgave ble det ved undersøkelsene i 1936/37 skilt mellom forbruk av eget virke og virke på bruksrett og virke som var kjøpt. Materialet ble videre spesifisert så en kunne beregne forbruket etter gruppering både for jordbruks- og skogareal. En slik gruppering av eiendommene fikk en først ved jordbrukstelingen 1939. Så snart denne forelå ble oppgaven fra 1936/37 omregnet.

*Forbruket av trevirke på gårdene omregnet etter jordbrukstelingen 1939
i 1000 m³*

	Gagnvirke	Brensel	Gjerdefang	Sum
Bartrevirke i alt	975	981	128	2 084
Herav: Fra egen skog ...	428	495	78	1 001
På bruksrett	130	183	20	333
Innkjøpt	417	303	30	750
Lauvtrevirke i alt	15	1 072	38	1 125
Herav: Fra egen skog ...	10	758	32	800
På bruksrett	—	83	2	85
Innkjøpt	5	231	4	240
Sum i alt	990	2 053	166	3 209
Herav: Fra egen skog og på bruksrett	568	1 519	132	2 219
Innkjøpt	422	534	34	990

Fylkesvise tall over forbruket av trevirke på gårdene er tatt inn i tabell 19.

Den samlede avvirking blir summen av salgsvirke og forbruk på gårdene av virke fra egen skog eller utvist på bruksrett. Det ligger i sakens natur at oppgavene over ved til salg er usikre. En nærmere gransking av disse oppgaver viser da også at ved og gjerdefang som etter undersøkelsen av forbruket på gårdene er innkjøpt av de skogfattige og skogløse gårder, neppe er med i salgsoppgavene. Dette kvantum som utgjør tilsammen 568 000 m³ er derfor addert til i sluttoppgaven over den samlede avvirking.

Tabell 19. Forbruk av trevirke

Fylker	Bartrevirke i m ³									
	Gagnvirke		Brensel			Gjerdefang m. v.		I alt stammevirke		
	Fra egen skog og på bruksrett	Innkjøpt	Fra egen skog og på bruksrett	Innkjøpt	Avfalls- virke	Fra egen skog og på bruksrett	Innkjøpt	Fra egen skog og på bruksrett	Innkjøpt	Sum
Riket	558 105	416 993	678 226	303 724	398 211	97 598	29 954	1 333 929	750 671	2 084 600
Østfold	40 834	13 081	44 023	18 821	24 422	5 378	601	90 235	32 503	122 738
Akershus	57 885	13 298	68 471	42 974	25 545	7 784	3 631	134 140	59 903	194 043
Hedmark	96 629	34 754	157 898	95 448	67 514	13 573	5 113	268 100	135 315	403 415
Oppland	102 203	22 120	155 050	45 932	42 361	22 806	1 900	280 059	69 952	350 011
Buskerud	35 309	16 977	89 033	25 359	19 455	8 193	1 320	132 535	43 656	176 191
Vestfold	25 927	11 409	25 739	8 509	14 814	5 706	798	57 372	20 716	78 088
Telemark	21 697	14 096	23 626	13 299	15 791	2 938	232	48 261	27 627	75 888
Aust-Agder ..	14 236	8 944	16 946	5 337	20 522	3 127	93	34 309	14 374	48 683
Vest-Agder ..	13 283	11 201	5 301	2 745	10 650	1 553	39	20 137	13 985	34 122
Rogaland ..	2 140	21 945	1 282	5 746	9 011	628	2 481	4 050	30 172	34 222
Hordaland ..	10 119	31 193	7 105	8 759	23 087	3 374	2 406	20 598	42 358	62 956
Sogn og Fjordane ..	6 013	25 643	1 839	766	8 235	1 601	1 740	9 453	28 149	37 602
Møre og Romsdal ..	16 721	50 768	3 246	2 193	27 269	1 780	1 012	21 747	53 973	75 720
Sør-Trøndelag	42 917	38 265	35 332	7 014	25 367	6 792	2 771	85 041	48 050	133 091
Nord-Trøndelag	55 194	24 503	37 212	18 181	42 351	10 595	2 099	103 001	44 783	147 784
Nordland	13 587	43 991	6 078	1 633	10 333	1 731	2 751	21 396	48 775	69 771
Troms	3 116	21 875	35	77	118	32	748	3 183	22 300	25 883
Finnmark ..	295	12 930	10	931	11 366	7	219	312	14 080	14 392

Tabell 20. Samlet avvirking 1945/46—1951/52 i 1000 m³.

Ar	Avvirking til salg		Forbruk på gårdene				Avvirking i alt		
			Eget virke		Innkjøpt				
	Bartre- virke	Lauv- tre- virke	Bartre- virke	Lauv- tre- virke	Bartre- virke	Lauv- tre- virke	Bartre- virke	Lauv- tre- virke	Sum
1945/46	5 585	400	1 334	885	334	234	7 253	1 519	8 772
1946/47	6 827	399	1 334	885	334	234	8 495	1 518	10 013
1947/48	7 106	340	1 334	885	334	234	8 774	1 459	10 233
1948/49	8 723	294	1 334	885	334	234	10 391	1 413	11 804
1949/50	6 643	212	1 334	885	334	234	8 311	1 331	9 642
1950/51	6 800	323	1 334	885	334	234	8 468	1 442	9 910
1951/52	9 896	442	1 334	885	334	234	11 564	1 561	13 125

PRISER OG MÅLEREGLER FOR TØMMER.

Omsetningen av tømmer foregikk tidligere alltid etter avtale direkte mellom selger og kjøper. Ganske tidlig utviklet det seg faste regler for måling og omsetning av trelast innen de enkelte vassdrag og prisene ble som regel fastsatt også etter bestemte regler, men de mål og måleenheter som var i bruk kunne likevel vekse sterkt fra vassdrag til vassdrag. En sammenlikning av de oppnådde priser distriktsvis var derfor meget vanskelig. Gjennomføringen av «meterloven» i 1882 førte ikke til noen bedring da metersystemet ikke ble gjennomført i tømmerhandelen.

Allerede i 1909 ble spørsmålet om ensartet tømmermåling tatt opp, men først 22. juni 1928 ble lov om tømmermåling vedtatt. Den trådte i kraft

på gårdene driftsåret 1936/37.

Lauvtrevirke i m ³										Sum bar- og lauvtrvirke m ³
Gagnvirke		Brensel			Gjerdefang m. v.		I alt stammevirke			
Fra egen skog og på bruksrett	Innkjøpt	Fra egen skog og på bruksrett	Innkjøpt	Avfallsvirke	Fra egen skog og på bruksrett	Innkjøpt	Fra egen skog og på bruksrett	Innkjøpt	Sum	
9 658	4 990	840 928	231 362	213 323	34 125	3 447	884 711	239 799	1 124 510	3 209 110
21	43	29 268	4 022	1 391	381	—	29 670	4 065	33 735	156 473
75	168	56 873	15 057	10 069	1 065	52	58 013	15 277	73 290	267 333
443	31	53 594	10 572	4 098	163	59	54 200	10 662	64 862	468 277
267	7	46 046	6 954	1 826	55	1	46 368	6 962	53 330	403 341
339	33	57 939	7 473	1 545	312	58	58 590	7 564	66 154	242 345
412	24	38 788	6 888	2 437	401	37	39 601	6 949	46 550	124 638
397	91	62 786	14 981	5 251	672	101	63 855	15 173	79 028	154 916
244	6	31 888	9 126	6 419	1 085	34	33 217	9 166	42 383	91 066
1 459	670	38 212	12 985	11 596	4 044	173	43 715	13 828	57 543	91 665
169	295	16 125	9 965	15 302	876	484	17 170	10 744	27 914	62 136
743	170	50 280	12 697	19 997	7 306	352	58 329	13 219	71 548	134 504
771	351	35 727	21 971	37 567	4 503	255	41 001	22 577	63 578	101 180
1 062	308	32 263	9 669	25 028	4 354	350	37 679	10 327	48 006	123 726
643	42	46 142	7 327	11 101	1 159	27	47 944	7 396	55 340	188 431
699	204	51 615	16 033	2 223	129	27	52 443	16 264	68 707	216 491
1 027	1 898	70 938	31 112	29 470	3 030	748	74 995	33 758	108 753	178 524
659	649	93 427	30 248	27 433	3 203	510	97 289	31 407	128 696	154 579
228	—	29 017	4 282	570	1 387	179	30 632	4 461	35 093	49 485

fra 1. juli 1928. Loven gjennomførte som prinsipp at alt salgstømmer skulle måles i metriske enheter, dvs. at omsetning og betaling skulle foregå etter kubikkinnholdet. Videre fastsetter loven at Kongen kan treffe bestemmelse om kubikktabeller, prisforholdstall og inndeling av tømmeret i klasser. Loven av 1928 førte til at det ble opprettet tømmermålingsforeninger i alle skogdistrikter på Østlandet, Sørlandet, i Trøndelag og Helgeland. I alt ble det 14 tømmermålingsdistrikter som vesentlig fulgte områdene for de større vassdrag.

De hovedregler som loven om tømmermåling av 1928 bygde på, var gjennomført tidligere i Glommavassdraget og enkelte andre distrikter om enn på noe forskjellig måte. Nå ble altså reglene ensartede og gjennomførtes over alt. Etter reglene i lov om tømmermåling skulle det opprettes pris-skalaer eller grunnprislistene for de viktigste skogdistrikter.

Som nevnt før, var pristabellene bygd opp på høyst ulike grunnlag i de enkelte vassdrag alt etter som markedskravene, svært ofte eksportmarkedenes krav, hadde vært og var og etter hvor lenge tabellene hadde vært i bruk. Enkelte skurtømmertabeller var således bygd opp slik at visse ideal-dimensjoner ble særlig godt betalt. Andre tabeller var bygd opp på en enkelt basisdimensjon med tillegg og fradrag for større og mindre dimensjoner enn denne og atter andre tabeller var bygd opp på en jamn stigning i kubikkmeterprisen med stigende toppmål. Videre var det også tabeller for omsetning av tømmer i hele lengder.

Da tømmermålingsloven av 1928 var trådt i kraft, kom spørsmålet om en felles pristabell for skurtømmer igjen fram i diskusjonen. Skogdirektøren oppnevnte derfor i 1931 en komité til å utrede spørsmålet om muligheten av å innføre en felles pristabell for kappet skurtømmer. Komitéens

innstilling kom høsten 1934. Høsten 1935 henstilte skogdirektøren til Glommens Tømmermåling å ta opp spørsmålet om ny pristabell for skurtømmer til behandling og i denne forbindelse også drøfte spørsmålet om en mulig endring av klasseinndelingen for cellulosestømmer. Dette førte til at det ble nedsatt en komité med representanter for salgsforeningene i Glomma og Mjøsen og Glommens cellulose- og skurtømmerkjøperes foreninger.

Forslag fra denne komité ble framlagt 19. mars 1937. Dette forslag førte til at Landbruksdepartementet den 9. august 1937 approberte nye prisskalaer for toppmålt gran og furu gjeldende for Østlandet og Sørlandet.

Ved kgl. res. av 4. juni 1948 ble det nedsatt en komité til å utrede spørsmålet om endring i de gjeldende målingsbestemmelser m. m. for tømmer og framlegge forslag om dette. Komitéens innstilling ble framlagt 28. mars 1951. Forslagene førte til at Landbruksdepartementet den 26. april 1952 ga nye regler for tømmermåling og ny grunnpristabell for toppmålt tømmer. Bestemmelsene trådte i kraft 1. september 1952 og gjelder for tømmermålingsdistriktene på Østlandet og Sørlandet unntatt midtmålt tømmer i hele lengder fra Telemark og Agder, midtmålt skurfuru fra Numedal ovenfor Kongsberg og skurtømmer av furu i hele lengder fra Nidarå, Østre Nedenes, Tovdal og Otra tømmermålingsdistrikter. Utviklingen av målereglene for toppmålstømmer sønnafjells framgår av følgende oversikt:

Målereglene for toppmålstømmer sønnafjells.

Periode	Stokkelengde i halvmetre		Minste toppmål i cm	Klasser og klassegrenser
	Største	Minste		
1922—1929 ¹⁾	18	10	15	I klasse 27 cm topp og større II » 16—26½ cm topp III » 15—15½ cm topp
1930—1936 ¹⁾	18	9	14	I klasse 27 cm topp og større II » 17—26½ cm topp III » 14—16½ cm topp (For gran er klassegrensen ½ cm lavere og minste toppmål 15 cm)
1937—1951	18	8	12	I klasse 27½ cm topp og større II » 17—27 cm topp III » 12—16½ cm topp
1952 —	16	8	12	Samme klasser

¹⁾ Gjeldende i Glommavassdraget.

De i 1937 approberte pristabeller for toppmålt tømmer gjeldende for Østlandet og Sørlandet hadde en grunnpris som svarte til kr. 10 pr. m³ for en vanlig gjennomsnittsdimensjon på ca. 20 cm både for gran og furu. Furutømmerprisen lå litt høyere enn grantømmerprisen. Prisene i de enkelte år ble fastsatt som prosentvise tillegg til prisskalaene og prosentene var fra først av noe vekslende fra klasse til klasse. Fra 1937 til 1949 var prosenttilleggene som regel stigende fra klasse I til klasse III, dvs. tilleggene til prisskalaen var størst for de små dimensjoner. Under krigsårene derimot var det prosentvise tillegg størst for klasse II og minst for klasse

Tabell 21. Prosentvise tillegg til prisskalaen av 9/8 — 1937 for toppmålt tømmer for Østlandet og Sørlandet 1937/38—1952/53.

Driftsår	Gran			Furu				
	Levert bilvei	Levert vassdrag eller opplastet jernbane			Levert bilvei	Levert vassdrag eller opplastet jernbane		
		Kl. 1	Kl. 2	Kl. 3		Kl. 1	Kl. 2	Kl. 3
1937/38	—		158		—	95	100	110
1938/39	—	55	60	60	—	45	47½	50
1939/40	—	90	95	100	—	80	85	85
1940/41	—	105	110	100	—	95	100	100
1941/42	—	125	130	120	—	125	130	120
1942/43	—	125	130	120	—	125	130	120
1943/44	140 ¹⁾	160	165	155	140 ¹⁾	160	165	155
1944/45	145 ¹⁾	160	170	160	140 ¹⁾	160	165	155
1945/46 ²⁾	230		250		230		250	
1946/47	295		315		295		315	
1947/48	315		355		315		355	
1948/49	325		365		325		365	
1949/50 ³⁾	325		365		315		355	
1950/51	600		630		545		575	
1951/52	685		715		685		715	
1952/53 ⁴⁾	— ⁵⁾		160		— ⁵⁾		160	

¹⁾ For 2. klasse. — ²⁾ + kr. 0,75 pr. m³ sams for barket og kr. 0,50 sams for ubarket tømmer som tillegg for i alt arbeidsutgifter. — ³⁾ For 1949/50 ble det for toppmålstømmer gitt særlige tillegg utenom de prosentvise tillegg. For gran til produksjon av tre-masse, cellulose og fiberplater og produkter derav var dette tillegg kr. 1,50 pr. m³, til andre formål kr. 0,50 pr. m³. Tillegget for furutømmer var i alle tilfelle kr. 1,00 pr. m³. — ⁴⁾ Ny prisskala gjeldende fra 1/9 1952 med «midlere grunnpris» ca. kr. 30,00 pr. m³. — ⁵⁾ Hvis ikke særskilt avtale, skal tømmer levert bilvei betales etter vassdragspris ÷ kr. 4,00.

III. Siden høsten 1945 har tilleggene vært ens for alle klasser. De prosentvise tillegg til prisskalaen for toppmålt tømmer på Østlandet og Sørlandet er tatt inn i tabell 21.

Foruten pristallene for toppmålt gran og furu målt i halvmeter og halve centimeter, ble det i 1937 også approbert en pristabell for ubarket toppmålstømmer etter lengder i «nyfot» (= 30 cm). Denne tabell er vesentlig brukt i de sørlige distrikter av Østlandet. Dessuten var det oppsatt prisforholdstabell for skurtømmer i hele lengder som ble brukt i Agder.

Den nye pristabell for toppmålt tømmer som trådte i kraft 1. september 1952 er bygd opp på samme måte som tabellen fra 1937, men det er oppsatt felles pristabell for gran og furu, mens det før var særskilte tabeller for hvert av disse treslag. Den nye tabell er utregnet ved å multiplisere grunnprisene i den tidligere tabell for gran med 3. Deretter er det gjort 3 % fradrag for tømmer av 8 halvmeters lengde og 1 % fradrag for 9 og 16 halvmeters lengder og 1 % tillegg for tømmer av 11, 12 og 13 halvmeter. Den største lengde for toppmålt tømmer er senket fra 18 til 16 halvmeter.

Trøndelag (og Helgeland) har særskilt grunnprislister for toppmålt tømmer. Den som nå er gjeldende ble approbert i 1939. Prislisten bygger helt ut på de samme prinsipper som toppmålstabellen for Østlandet og Sørlandet, men er felles for gran og furu. Grunnprisen for 10 halvmeters lengde og 18 cm toppmål er kr. 9,34 pr. m³. Prisene inntil 1945 gjelder for tømmer levert i fjorden. Leveres tømmeret i vassdrag er det sonevise fradrag etter overens-

komst mellom kjøpere og selgere avtalt i 1939. Fra 1946 gjelder grunnprislisen for tømmeret levert i vassdrag hvor det ikke er sonefradrag. For levering i fjorden gjelder grunnprislisen med 5 % tillegg. Leveres tømmeret i vassdrag med sonedeling foretas reduksjon etter de av Prisdirektoratet godkjente sonefradrag for Namdal, Inn-Trøndelag og Sør-Trøndelag tømmermålingsdistrikter. Tabell 22 viser de prosentvise tillegg til grunnprislisen for Trøndelag og Helgeland. Basisprisene for tømmer levert i vassdrag er tatt inn i tabell 23. I tabell 24 har en tatt inn basisprisene for levering ved bilvei.

Det er tidligere utarbeidd statistikk over gjennomsnittspriser for årene 1920 til 1942. En fullstendigere omtale av innsamling og bearbeiding av materialet til denne statistikk er tatt inn i Statistiske Meddelelser 1939, side 218. Statistikken for det enkelte år er tatt inn i Statistiske Meddelelser. Inntil 1937 ble den trykt sammen med statistikken over tømmerfløtingen.

Statistikken for årene 1920 til 1942 har gjennomsnittspriser beregnet for hele landet under ett foruten at det også foreligger fylkestall. Disse oppgaver kan derfor ikke sammenliknes direkte med de beregnede gjennomsnittspriser til skogeier som er tatt inn i de etterfølgende tabeller 26, 27 og 28 med distriktvise gjennomsnitt.

Tabell 22. Prosentvise tillegg til grunnprislisen av 7/9 — 1939 for toppmålt tømmer for Trøndelag og Helgeland 1939/40—1952/53.

Driftsår	Levert bilvei		Levert vassdrag *) eller opplastet jernbane	
	Gran	Furu	Gran	Furu
1939/40....	—	—	65	—
1940/41....	—	—	90	—
1941/42....	—	—	110	—
1942/43....	—	—	110	—
1943/44....	126	—	153 ¹⁾	—
1944/45....	129	—	156 ²⁾	—
1945/46 ³⁾ ..	210	—	235	—
1946/47....	278	—	303	—
1947/48....	300	—	347	—
1948/49....	310	—	360	—
1949/50 ⁴⁾ ..	310	300	360	350
1950/51....	602	534	635	567
1951/52....	692	—	725	—
1952/53....	—	*)	688	—

*) Se nærmere omtale i teksten.

¹⁾ På jernbane 137 %. — ²⁾ På jernbane 140 %. — ³⁾ Tillegg som for Sør-Norge. —

⁴⁾ Vassdragspris ÷ kr. 4,00.

Levering av ubarket toppmålstømmer har som regel kun skjedd til lokale sagbruk og da uten prisreduksjon. Siste halvmeter av toppen har da vært avbarket for måling. Ved Prisdirektoratets kunngjøring nr. 57 av 13. desember 1940 ble det bestemt at ved levering av ubarket toppmålstømmer skulle det være 5 % fradrag i prisen for barket tømmer. 5 % prisreduksjon for ubarket tømmer var gjeldende til 1947/48. For 1948/49, 1949/50 og 1950/51 var reduksjonen for ubarket tømmer 7 % og for 1951/52 6 %.

For Trøndelag var prisfradraget for ubarket tømmer i 1940/41 satt til 8 % av grunnprisen. Denne regel gjaldt til 1945/46. Fra 1946/47 har det for Trøndelag vært brukt samme prosentfradrag for ubarket tømmer som på

Østlandet og Sørlandet. Dog med den tilføyelse at det gjaldt: «Av prisen på vedkommende sted».

Måling av tømmeret utenpå bark har vært lite brukt. Fra 1951/52 har Frisdirektoratet satt særskilte regler for dette. Foregår måling *utenpå* bark reduseres prisen først med 12½ % for gran (i Trøndelag 13 %) og 9½ % for furu. Deretter reduseres den framkomne pris ytterligere med de i tidligere avsnitt nevnte prosentener for spart barking.

Tabell 23. *Basispriser for bartretømmer levert vassdrag 1938/39—1952/53 for Østlandet, Sørlandet og Trøndelag. Kroner pr. m³. Inklusive investerings- og pensjonsavgifter.*

Driftsår	Østlandet og Sørlandet					Trøndelag og Helgeland			
	Toppmålt		Midtmålt		Skur- slip	Toppmålt		Midtmålt	
	Gran	Furu	Gran	Furu		Gran	Furu	Gran	Furu
1938/39....	16,00	14,50	13,00	8,25	10,50	ca. 14,00	ca. 13,00	ca. 11,75	—
1939/40....	19,50	18,50	15,80	11,00	14,25	15,40		13,20	
1940/41....	21,00	20,00	15,80	11,50	15,25	17,75		14,20	
1941/42....		23,00	19,00	16,00	18,50	19,60		17,00	
1942/43....		24,50	20,50	17,50	20,00	21,10		18,45	
1943/44....		26,50	23,00	20,00	22,50	23,65		20,25	
1944/45....	27,00	26,50	23,00	20,00	22,50	23,90		20,50	
1945/46....		35,75	30,75	27,75	30,25	32,05		27,55	
1946/47....		41,50	35,00	31,00	34,50	37,65		32,25	
1947/48 ¹⁾ ..		45,50	39,00	35,00	38,50	41,75		35,75	
1948/49 ²⁾ ..		46,50	40,00	36,00	39,50	42,95		36,80	
1949/50....	47,00 ³⁾	46,50	41,50	36,00	39,50	43,45 ³⁾	43,05	38,30	32,80
1950/51....	73,00	67,50	64,50	54,50	58,00	68,65	62,30	58,80	51,20
1951/52....		81,50	70,00	65,00	68,00	77,05		66,00	61,20
1952/53....		78,00	67,00	59,00	65,00	73,60		60,95	52,95

¹⁾ Hertil investeringstilskott på kr. 3,00 pr. m³. — ²⁾ Hertil investeringstilskott på kr. 4,00 pr. m³ for gran- og furuslip og toppmålstømmer av gran levert vassdrag, jernbane eller tomt til tremasse- og cellulosefabrikk. Ellers kr. 3,00 pr. m³. — ³⁾ Toppmålt grantømmer til tremasse- og celluloseproduksjon + kr. 1,00 pr. m³ i tillegg.

Tabell 24. *Basispriser for bartretømmer levert bilvei 1943/44—1952/53 for Østlandet, Sørlandet, Trøndelag og Helgeland. Kroner pr. m³. Inklusive investerings- og pensjonsavgifter.*

Driftsår	Toppmålt tømmer				Midtmålt tømmer				
	Østlandet og Sørlandet		Trøndelag og Helgeland		Østlandet og Sørlandet			Trøndelag og Helgeland	
	Gran	Furu	Gran	Furu	Celluloseømmer		Skur- slip	Gran	Furu
1943/44....		24,00		21,10	21,00	18,00		20,50	
1944/45....	24,50	24,00		21,40	21,00	18,00	20,50		18,30
1945/46....		33,75		29,70	28,75	25,75	28,25		25,55
1946/47....		39,50		35,30	33,00	29,00	32,50		30,25
1947/48....		41,50		37,35	35,00	31,00	34,50		32,00
1948/49....		42,50		38,30	36,00	32,00	35,50		32,80
1949/50....	43,00 ¹⁾	42,50	38,80 ¹⁾	38,35	37,50	32,00	35,50	34,30	28,80
1950/51....	70,00	64,50	65,55	59,20	61,50	51,50	55,00	56,15	48,55
1951/52....		78,50		73,95	67,00	62,00	65,00	63,35	58,55
1952/53 ²⁾ ..		74,00		69,60	63,00	55,00	61,00	56,95	48,95

¹⁾ Toppmålt grantømmer til tremasse- og celluloseproduksjon + kr. 1,00 pr. m³ i tillegg. Fradrag for ubarket tømmer se teksten. — ²⁾ Hvis ikke særskilt avtale skal tømmer levert bilvei betales etter vassdragspris + kr. 4,00.

Kubering av sliperi- og cellulose­tømmer etter midtmåling ble gjennomført for hele landet først etter at loven om tømmermåling av 1928 trådte i kraft. Midtmåling var dog tidligere brukt i flere distrikter. I Glommavassdraget allerede fra 1909. Inntil 1919 var det her en inndeling etter kubikkinnholdet pr. stokk i 6 klasser. Den senere utvikling av måle- og prisbestemmelsene framgår av følgende tabelloversikt.

Måle- og prisbestemmelser for cellulose­tømmer sønnafjells.

Periode	Stokkelengde i halvmeter		Minste toppmål i cm	Klasser og klassegrenser	Priser
	største	minste			
1919—1928	20	8	8	I klasse 0,250 m ³ og større II » 0,100—0,249 m ³ III » 0,035—0,099 m ³	+ 12 % tillegg Basis ÷ 18 % fradrag
1929—1937	20	6	8	I klasse 0,200 m ³ og større II » 0,100—0,199 m ³ III » 0,030—0,099 m ³	+ 12 % tillegg Basis ÷ 15 % fradrag
1938—1946	20	6	7	I klasse 0,150 m ³ og større II » 0,075—0,149 m ³ III » 0,025—0,074 m ³	+ 8 % tillegg Basis ÷ 8 % fradrag
1947—1951	20	6	7	I klasse 0,150 m ³ og større II » 0,075—0,149 m ³ III » 0,025—0,074 m ³	+ 8 % tillegg Basis
1952—	18	6	6	Ingen klasser	Basis

I Telemark og Sørlandsdistriktene fikk en dessuten bruke en 5-klasse­deling for tømmer i hele lengder. Denne gjaldt også for skurtømmer. I Trøndelag ble det for Sør- og Inn-Trøndelag innført 5 prisklasser gradert etter stokkens midtmål, mens det i Namdal ble bare en klasse for sliperitømmer.

For Sørlandet ble det endring for omsetningen av gran til treforedlings­industrien i 1941, da en både for midt- og toppmålstømmer gikk over til samme måling som i Glomma. Furu derimot har siden 1937 fortsatt kunnet omsettes i hele lengder med 5 klasser. Telemark kunne også fortsatt omsette tømmer i hele lengder.

For Trøndelag og Helgeland ble det vedtatt ny grunnpristabell for midt­målt tømmer 1939. Den var oppsatt etter en fast grunnpris av kr. 8,00 pr. m³. Tabellen var uten klassesdeling. Prisen det enkelte år fastsettes ved prosentvise tillegg til grunnprisen. I årene 1940/41 til 1942/43 ble den dog satt direkte i kroner. For de senere år er det brukt prosentvise tillegg. Da disse prosentsetser har vært de samme som for toppmålt tømmer fram til 1948/49, viser en til tabell 22, side 46. Senere har de prosentvise tillegg i Trøndelag og Helgeland for midtmålt furutømmer vært lavere enn for toppmålt furutømmer. Oppgave for disse siste år er tatt inn i tabell 25.

Tabell 25. Prosentvise tillegg til grunnprislisten av 7/9 — 1939 for midtmålt tømmer 1949/50 — 1952/53 for Trøndelag og Helgeland.

Driftsår	Levert bilvel		Levert vassdrag eller jernbane	
	Gran	Furu	Gran	Furu
1949/50....	¹⁾ 310	260	¹⁾ 360	310
1950/51....	602	507	635	540
1951/52....	692	632	725	665
1952/53....	²⁾	²⁾	662	562

¹⁾ Tillegg for gran kr. 1,50 pr. m³. — ²⁾ Vassdragspris ÷ kr. 4,00.

Sevjebarket tømmer. Tidligere skulle alt tømmer så vel til skur som til tremasse og cellulose være høst- og vinterhogd. I slutten av 20-årene og begynnelsen av 30-årene ble det etter hvert vanlig med levering av sevjebarket grankubb som cellulosevirke. Denne ble levert i favnemål og prisen fastsatt etter dette. Mange steder ville det imidlertid være mer praktisk å levere det sevjebarkedede granvirke som vanlig tømmer enn som kubb. På grunn av barkingsmåte og tørk før måling vil sevjebarket tømmer gi mindre kubikkmasse enn vanlig rundbarket høst- og vinterhogd tømmer. Da sevjebarket grantømmer også på annen måte er gunstig for foredlingen, er det rimelig at det gis pristillegg. Inntil 1941 var pristillegget for sevjebarket grantømmer 5 %. Fra 1942 til 1949 var pristillegget 10 %, og det har fra 1950 vært 15 %.

Ved den endring av klassegrensene for midtmålt tømmer på Østlandet og Sørlandet som ble gjennomført fra 1938 regner en med at det går forholdsvis mer av tømmeret i klasse I og II og mindre i klasse III enn tidligere. Da prisen fastsettes for klasse II med 8 % tillegg og 8 % fradrag for henholdsvis klasse I og III, fører senkingen av klassegrensene automatisk til oppgang i gjennomsnittsprisen pr. m³. Det foreligger ingen undersøkelse som viser hvor mye gjennomsnittsprisen stiger på grunn av endringen av klassegrensene, men Byrået har antatt at gjennomsnittsprisen pr. m³ svarer til basisprisen + halvparten av tillegget for klasse I. Ved overgangen til bare to prisklasser for midtmålt tømmer fra 1947—48 økte gjennomsnittsprisen ytterligere. Byrået har da regnet med at denne svarer til basispris + 2/3 av tillegget for klasse I. Endringene i gjennomsnittsprisen på grunn av endring i klassegrensene gjelder kun for kappet midtmålstømmer på Østlandet og Sørlandet. Tabellen for midtmålstømmer i Trøndelag og Helgeland har bare en klasse med felles pris for alle dimensjoner. Den beregnede pris til skogeier for midtmålt bartretømmer på Østlandet og Sørlandet avrundet til nærmeste 5 øre er tatt inn i tabell 26.

Reglene om investerings- og pensjonsavgift for skogsarbeidere ble satt i verk fra 1947—48 og 1948—49, men ble for disse år pålagt treforedlingsindustrien utenom den fastsatte tømmerpris. Fra 1949—50 var disse utgifter inkludert i tømmerprisene og kom til fradrag før utbetaling til skogeier. Disse poster gjelder alt tømmer og ikke bare midtmålt tømmer for Østlandet og Sørlandet. Beregnet gjennomsnittspris til skogeier inklusive skogkulturavgifter, men eksklusive investerings- og pensjonsavgifter for årene 1949—50 til 1951—52 er tatt inn i tabellene 27 og 28.

Kulturavgiften er ikke fratrukket prisene til skogeier. Skogkulturavgifter, investerings- og pensjonsbeløp er nærmere omtalt i særskilte avsnitt på side 82, 84 og 86.

Tabell 26. *Beregnete gjennomsnittspriser til skogeier for midtmålt bartretømmer 1938/39 — 1948/49 for Østlandet og Sørlandet. Inklusive skogkulturavgifter.*

Driftsår	Levert vassdrag			Levert bilvei ¹⁾		
	Sliperi- og cellulose-tømmer		Skur-slip	Sliperi- og cellulose-tømmer		Skur-slip
	Gran	Furu		Gran	Furu	
1938/39	13,50	8,60	10,90	—	—	—
1939/40	16,45	11,45	14,80	—	—	—
1940/41	16,45	11,95	15,85	—	—	—
1941/42	19,75	16,65	19,25	—	—	—
1942/43	21,30	18,20	20,80	—	—	—
1943/44	23,90	20,80	23,40	21,85	18,70	21,30
1944/45	23,90	20,80	23,40	21,85	18,70	21,30
1945/46	31,95	28,85	31,45	29,90	26,80	29,40
1946/47	36,40	32,25	35,90	34,30	30,15	33,80
1947/48	41,10	36,85	40,55	36,85	32,65	36,35
1948/49	42,15	37,90	41,60	37,90	33,70	37,40

¹⁾ Fradrag for ubarket tømmer se side 46.

Tabell 27. *Beregnete gjennomsnittspriser til skogeier for bartretømmer levert vassdrag 1949/50 — 1952/53. Eksklusive investerings- og pensjonsavgifter, men inklusive skogkulturavgifter.*

Driftsår	Østlandet og Sørlandet					Trøndelag og Helgeland			
	Toppmålt		Midtmålt		Skur-slip	Toppmålt		Midtmålt	
	Gran	Furu	Gran	Furu		Gran	Furu	Gran	Furu
1949/50	46,00	45,00	41,70	34,90	38,60	42,45	41,55	36,30	29,80
1950/51	65,50	66,00	60,45	54,40	58,10	61,15	60,80	51,30	48,20
1951/52		74,50	66,75	61,45	64,60		70,05	59,00	54,20
1952/53		72,50	61,50	53,50	59,50		68,10	55,45	47,45

¹⁾ Toppmålt grantømmer til tremasse- og celluloseproduksjon kr. 1,00 i tillegg pr. m³.

Tabell 28. *Beregnete gjennomsnittspriser til skogeier for bartretømmer levert bilvei¹⁾ 1949/50 — 1952/53. Eksklusive investerings- og pensjonsavgifter, men inklusive skogkulturavgifter.*

Driftsår	Østlandet og Sørlandet					Trøndelag og Helgeland			
	Toppmålt		Midtmålt		Skur-slip	Toppmålt		Midtmålt	
	Gran	Furu	Gran	Furu		Gran	Furu	Gran	Furu
1949/50	42,00	41,00	37,50	30,70	34,40	37,80	36,85	32,30	25,80
1950/51	62,50	63,00	57,30	51,25	54,95	58,50	57,70	48,65	45,55
1951/52		71,50	63,60	58,30	61,45		66,95	56,35	51,55
1952/53		68,50	57,50	49,50	55,50		64,10	51,45	43,45

¹⁾ Fradrag for ubarket tømmer se side 46.

For Vestlandet og Nord-Norge nord for Helgeland fastsettes tømmerprisene etter andre regler enn ellers i landet. Det er meningen å behandle tømmeromsetningen i disse distrikter utførligere i en senere årgang. De

viktigste tømmerpriser her i de senere år er gjengitt i tabellene 29, 30 og 31.

For grensedistriktene hvor tømmeret vanlig leveres til svenske kjøpere, har en ikke fått gjennomgått det foreliggende materiale over tømmerprisene. Disse oppgaver vil derfor også bli tatt opp til behandling senere.

I etterkrigsårene har prisene på tømmer i grensedistriktene gjennomgående ligget over de priser som har vært fastsatt ellers i Norge. Ved salg til norske kjøpere fra grensedistriktene har det stort sett vært anledning til å regne med de samme priser som ved eksport. Ved salg fra grensedistriktene i 1950—51 og særlig 1951—52 var de oppnådde priser betydelig høyere enn ellers i landet. Foruten store investeringsavgifter som omtales nærmere i avsnittet om «Investeringsavgift», ble tømmer og kubb fra disse distrikter i 1951—52 pålagt en særskilt avgift på kr. 30,00 pr. m³ tømmer fast mål og kr. 21,00 pr. m³ kubb løst mål til Prisdirektoratets alminnelige prisreguleringsfond. Denne avgift skal svares for salg både til svenske og norske kjøpere.

Etter vedtaket av loven om tømmermåling ble det organisert salgforeninger for å vareta skogeiernes interesser ved omsetningen av tømmer, ved og trelast. Siden har det vesentligste av tømmeromsetningen foregått etter avtaler mellom selgernes og kjøpernes organisasjoner.

Prisene som tidligere altså ble fastsatt etter forhandlinger mellom organisasjonene, har for driftsårene 1940—41 til 1951—52 vært fastsatt av Prisdirektoratet som maksimalpriser. Før fastsettelsen av tømmerprisene har det som regel vært ført forhandlinger mellom organisasjonene og mellom disse og Prisdirektoratet. Ved forhandlingene mellom organisasjonene har det som regel vært oppstilt visse forutsetninger av myndighetene som måtte oppfylles i prisavtalene.

For 1950—51 ble tømmerprisene fastsatt ved Prisdirektoratets kunnngjøring nr. 1526 av 31. oktober 1950. Den etterfølgende driftsvinter ble meget snørik over det meste av Sør-Norge. Samtidig steg prisene på verdensmarkedet for treforedlingsproduktene. I vinterens løp ble de fastsatte tømmerpriser endret et par ganger. Først ble det gitt et tillegg for furu-tømmer. Senere kom det et «vanskelighetstillegg» på kr. 10,00 pr. m³ for å dekke de økte driftsutgifter på grunn av snøforholdene. Dette ble den 11. 4. 1951 endret til et vanlig pristillegg på kr. 12,50 pr. m³ for midtmålt tømmer og med tilsvarende prisendringer for de andre tømmerarter. Tillegget ble praktisk talt uten unntak gjort gjeldende for all tømmerleveranse i driftsåret og er derfor tatt med i oppgavene over tømmerprisene.

For driftsåret 1951—52 ble det etter anmodning av Prisdirektoratet opp-tatt direkte forhandlinger om tømmerprisene mellom kjøper- og selgerorganisasjonene. Forhandlingene førte imidlertid ikke fram til noe resultat. Ved kunnngjøring nr. 1757 av 9. november 1951 ble derfor de nye priser for 1951—52 fastsatt av Prisdirektoratet.

Prisene for 1951—52 viser noe større stigning for skurtømmer enn for sliperi- og cellulose-tømmer. Stigningen er også større for furu enn for gran, men samtidig ble investeringsavgiften for furu satt opp til samme høyde som for gran.

I bruttoprisene 1951—52 er investeringsavgift inkludert med kr. 7,00 og pensjonsavgift med kr. 0,50 pr. m³ fast mål. Ved anordning av 21. desember 1951 ble det bestemt at pensjonsavgiften ikke skulle oppkreves. Da det ikke er foretatt noen endring av bruttoprisene, vil dette bety at utbetalingen til skogeiер øker med kr. 0,50 pr. m³.

For 1952—53 forelå det tilsagn om at den offentlige regulering av tøm-

merprisene skulle sløyfes, slik at selgere og kjøpere kunne fastsette disse etter overenskomst uten at myndighetene grep inn. Forutsetningen var dog at prisene ble fastsatt innen et rimelig tidsrom. Opphevelsen av prisbestemmelsene for tømmer fra 1. september 1952 kom ved Prisdirektoratets kunngjøring av 31. januar 1953.

Forhandlingene om tømmerprisene for 1952—53 kom først i gang i oktober 1952. Ved siden av vurderingen av markedsutsiktene, forelå det et par nye momenter av betydning for prisfastsettelsen, nemlig: 1) En ny felles pristabell for toppmålt gran- og furutømmer var gjennomført for Østlandet og Sørlandet, 2) Klassedelingen for midtmålt tømmer var opphevet for de samme distrikter.

Overenskomsten om tømmerprisene for 1952—53 ble inngått 19/11 — 1952. Den førte til en alminnelig prisnedgang for alle sortimenter. Prisnedgangen var minst for toppmålt tømmer og den var sterkest for midtmålt furutømmer. Da investeringsavgiften som er inkludert i tømmerprisene, ble senket fra kr. 7,00 til kr. 5,50 pr. m³, er nedgangen i prisene mindre enn basisprisene i tabell 23 viser. For midtmålt tømmer sønnafjells får dessuten sløyfing av klassedelingen betydning for prisbevegelsen, idet pristillegget for klasse I faller bort (fradraget for klasse III falt bort i 1947). Forskjellen i gjennomsnittspris til skogeier blir derved større enn forskjellen i basispris. Etter den beregningsmåte Byrået har brukt, blir prisnedgangen for midtmålt grantømmer sønnafjells kr. 6,75 pr. m³ fra 1951—52 til 1952—53, for midtmålt furutømmer kr. 9,45 og for skurslip kr. 6,60, men tar en hensyn til at investeringsavgiften samtidig er senket med kr. 1,50 pr. m³, blir nedgangen i pris pr. m³ til skogeier sønnafjells henholdsvis kr. 5,25, kr. 7,95 og kr. 5,10. Se tabell 27, side 50. Denne tabell viser videre at prisnedgangen fra 1951—52 til 1952—53 blir kr. 2,00 pr. m³ for toppmålt tømmer og at nedgangen for midtmålt tømmer er større for Østlandet og Sørlandet enn for Trøndelag og Helgeland.

Tabell 29. Basispriser på tømmer i Hordaland 1942/43 — 1951/52.

Driftsår	Skurtømmer						
	Kr. pr. m ³ klassevis						
	0,030-0,100	0,100-0,185	0,185-0,310	0,310-0,465	0,465-0,650	0,650-0,865	over 0,865
1942/43	26,20	32,35	37,20	42,70	48,52		59,52
1943/44	27,17	32,99	38,82	44,64	50,46	56,28	62,10
1944/45	27,17	32,99	38,82	44,64	50,46	50,28	62,10
1945/46	27,00	33,00	39,00	45,00	51,00	56,00	62,00
1946/47	34,00	40,00	46,00	52,00	58,00	63,00	69,00
1947/48	38,00	44,00	50,00	56,00	62,00	67,00	73,00
1948/49	43,00	49,00	55,00	61,00	67,00	72,00	
1949/50	43,00	49,00	55,00	61,00	67,00	72,00	
¹⁾ 1950/51	55,00	64,00	71,00	79,00	86,00	91,00	
1951/52	63,00	73,00	81,00	90,00	98,00	104,00	

¹⁾ Gjelder for perioden 28/4—21/12 1951.

Tabell 30. Basispriser på tømmer i Møre og Romsdal 1940/41 — 1951/52.

Driftsår	Nord-Møre			Romsdal og Sunnmøre		
	Skurtømmer av furu			Skurtømmer av furu		
	Klasse 1 ¹⁾ Kr. pr. m ³	Klasse 2 ²⁾ Kr. pr. m ³	Klasse 3 ³⁾ Kr. pr. m ³	Klasse 1 ¹⁾ Kr. pr. m ³	Klasse 2 ²⁾ Kr. pr. m ³	Klasse 3 ³⁾ Kr. pr. m ³
1940/41	20,00	23,00	25,00	23,00	26,00	28,00
1941/42	23,00	28,00	34,00	25,00	30,00	36,00
1942/43	27,00	32,00	38,00	27,00	32,00	38,00
1943/44	28,00	34,00	40,00	28,00	34,00	40,00
1944/45	28,00	34,00	40,00	28,00	34,00	40,00
1945/46	32,00	38,00	44,00	32,00	38,00	44,00
1946/47	..	..	..	..	..	..
1947/48	40,00	47,00	53,00	40,00	47,00	53,00
1948/49	40,00	47,00	53,00	40,00	47,00	53,00
1949/50	a 40,00 b	47,00	53,00	a 40,00 b	47,00	53,00
⁴⁾ 1950/51	50,50 60,50	67,50	73,50	50,50 60,50	67,50	73,50
⁵⁾ 1951/52	⁶⁾ 62,00 ⁷⁾ 73,00	⁸⁾ 81,00	⁹⁾ 93,00	62,00 73,00	81,00	93,00

¹⁾ Klasse 1 omfatter stokker mellom 0,100—0,400 m³. — ²⁾ Klasse 2 omfatter stokker mellom 0,400—0,700 m³. — ³⁾ Klasse 3 omfatter stokker over 0,700 m³. — ⁴⁾ Fra og med 1950—51 er det ny klassesdeling for stokker under 0,400 m³. Klasse 1 a omfatter stokker mellom 0,030—0,150 m³ og klasse 1 b omfatter stokker mellom 0,150—0,400 m³. — ⁵⁾ Tømmerprisene i 1951—52 inkluderer en investeringsavgift på kr. 7,00 pr. m³. — ⁶⁾ Gjelder også for de herreder i Sør-Trøndelag som hører til Hitra domssogn.

Tabell 31. Basispriser på tømmer i Saltdal, Troms og Finnmark 1942/43 — 1951/52.

Driftsår	Saltdal ¹⁾				Troms og Finnmark		
	100—250 Klasse 1 ²⁾	250—333 Klasse 2 ³⁾	333—500 Klasse 3 ⁴⁾	500—750 Klasse 4 ⁵⁾	100—200 liter Klasse 1	200—400 liter Klasse 2	400 liter og mer. Klasse 3
1942/43	22,00	25,00	28,00	32,00		26,00	
1943/44	24,00	27,00	30,00	34,00		26,00	
1944/45	24,00	27,00	30,00	34,00		27,00	
1945/46	28,00	31,00	35,00	40,00		27,00	
1946/47	34,00	37,00	41,00	46,00		38,00	
1947/48	40,00	44,00	50,00	60,00		43,00	
1948/49	41,00	45,00	51,00	61,00	40,00	45,00	50,00
1949/50	41,00	45,00	51,00	61,00	40,00	45,00	50,00
1950/51	45,00	50,00	55,00	65,00	45,00	50,00	55,00
1951/52	50,00	58,00	65,00	75,00	50,00	60,00	70,00

¹⁾ Ved salg av tømmer for Belarn skal prisene være kr. 2,00 lavere for hver klasse. ²⁾ Klasse 1 omfatter stokker mellom 0,100—0,250 m³. Fra og med 1951—52 stokker mellom 0,100—0,200 m³. — ³⁾ Klasse 2 omfatter stokker mellom 0,250—0,333 m³. Fra og med 1951—52 stokker mellom 0,200—0,300 m³. — ⁴⁾ Klasse 3 omfatter stokker mellom 0,333—0,500 m³. Fra og med 1951—52 stokker mellom 0,300—0,500 m³. — ⁵⁾ Klasse 4 omfatter stokker mellom 0,500—0,750 m³. Fra og med 1951—52 stokker mellom 0,500—0,700 m³.

PRISER PÅ KUBB.

Kubb er cellulosevirke som leveres i korte ensartede lengder og måles i favnemål, dvs. løst mål. Kubb er en relativt ny virkesgruppe. I begynnelsen av 1920-årene ble de første forsøk hos oss gjort med bruk av sommerhøg virke til cellulosekoking, men først i 30-årene fikk omsetningen av slikt virke noe større omfang. Ved å hogge virket i sommertiden (sevjetiden) oppnådde man å få et virke som var rent for bark og bast (sevjebarket) og

fikk god tørk før framkjøringen. Da det ellers var strenge krav til kvaliteten, fikk man virke til framstilling av kvalitetscellulose (silkecellulose). Kubben blir transportert fram til fabrikkene på jernbane eller biler og kommer derfor fram til fabrikk betydelig tidligere enn tømmer som går i fløting. På grunn av disse forhold har prisene på kubb vært høyere enn for vanlig cellulose tømmer. Fra først av var det hovedsakelig sevgebarket virke som ble levert som kubb, men øksebarket kubb kom snart med. I de senere år har det også vært satt priser for og levert både slindbarket og ubarket grankubb og sulfatkubb. Grankubb er alltid virke av beste sort. Sulfatkubb er virke av dårligere kvalitet.

Det har vært maksimalpriser på kubb fra 1941—42 til 1951—52.

Ved prisendringene av 11/4 — 1951 for tømmer levert i 1950—51 ble det også endringer i kubbprisene, endringer som etter avtale mellom selger og kjøper kunne gjøres gjeldende for levering etter eldre kontrakter. Tilleggene i kubbprisene har så vidt en vet, vært utbetalt for omtrent alle leveringer av kubb i 1950—51, muligens unntatt noen få av de tidligst (august-september 1950) leverte partier av sevgebarket grankubb. I tabellen over kubbprisene har en derfor satt opp den forhøyde pris for 1950—51.

Tabell 32. *Kubbpriser 1939/40 — 1952/53.*
Kroner pr. m³ løst mål levert opplastet jernbane.

Leveringsår	Grankubb				Sulfatkubb		
	Sevjebarket	Øksebarket	Slindbarket	Ubarket	Øksebarket	Slindbarket	Ubarket
1939/40	10,50	—	—	—	8,00	—	—
1940/41	13,00	—	—	—	11,00	—	—
1941/42	17,00	16,00	—	—	16,00	—	—
1942/43	19,00	18,00	—	—	18,00	—	—
1943/44	19,00	18,00	—	—	18,00	—	—
1944/45	20,00	19,00	—	—	19,00	—	—
1945/46	26,00	24,50	—	—	23,50	—	—
1946/47	29,00	26,50	—	—	25,50	—	—
1947/48	31,00	28,50	—	—	27,50	—	—
1948/49	33,00	30,00	26,50	24,00	29,00	25,50	23,00
1949/50	34,50	30,50	—	—	29,00	—	—
1950/51	52,00	45,00	37,00	32,00	36,00	34,00	32,00
1951/52	58,00	49,00	41,00	36,00	44,00	37,00	34,00
1952/53	—	45,50	37,50	32,50	40,00	33,00	30,00

PRISER PÅ VED.

Omsetningen av ved har som for tømmer i årenes løp skjedd etter sterkt vekslende regler. Favnemålet ble etter hvert den mest brukte enhet, men vedlengden varierte sterkt. Favnestørrelsen var 3 alen = 6 fot = 1.88 meter. Overgang til meterfavn = 2 meter skjedde først langt ut på 1900-tallet. Ved detaljomsetning var vedlengden vanlig fra 1 til 1½ alen. Etter hvert ble 1 alens lengde det vanligste. Ved overgang til meterfavn, ble vedlengden fastsatt til 60 cm, men andre lengder har selvsagt vært i bruk. Her spiller skikk og bruk en betydelig rolle rent lokalt. Omsettes større mengder ved, er 3 meters vedlengde (langved) av praktiske hensyn å foretrekke.

Bestemte regler for måling og kvalitet av omsatt ved har innarbeidd seg etter hvert, men kvalitetsregler fastsatt av det offentlige fikk en først i 1943. Landbruksdepartementet fastsatte da klassifiseringsbestemmelser

for ved. Samtidig ble det vedtatt måleregler for ved til salg. De senere fastsatte vedpriser forutsetter at disse regler for kvalitet og måling blir fulgt.

Vedprisene var tidligere avhengig av tilbud og etterspørsel på de lokale markeder og varierte derfor til dels betydelig fra sted til sted. Ved utbrøttet av Verdenskrigen i 1939 gikk myndighetene ut fra at det ville bli vansker med tilførselen av utenlandske brenselstoffer. Staten gikk derfor straks inn for å skaffe en reserve på 500 000 favner 60 cm lang ved. Dette ble ordnet i begynnelsen av 1940. Prisene ble fastsatt for levering på bestemte steder ute i distriktene og var de samme overalt for Østlandet, Sørlandet, Trøndelag og Helgeland. Dermed ble prisene med et slag ensartet over betydelig større områder enn før. For de fire vestlandsfylker lå prisene noe høyere enn på Østlandet og i Trøndelag.

Fra 18. september 1940 har det vært maksimalpriser på ved. Disse var fastsatt etter samme prinsipp som nevnt foran med ensartede priser for Østlandet, Sørlandet, Trøndelag og Helgeland, og med noe høyere priser for Vestlandet. For Nord-Norge utenom Helgeland ble prisene fastsatt av fylkesmennene. Senere ble prisene på Vestlandet også fastsatt av disse. Da priskontorene på Vestlandet og i Nord-Norge ble opprettet, fastsatte disse vedprisene innen sine områder. Prisoppgaver for disse distrikter er tatt inn i tabell 35.

Ved Prisdirektoratets kunngjøring av 25. februar 1941 ble det fastsatt nye priser og betingelser for ved levert etter 21. mai 1941. For Østlandet, Sørlandet og Trøndelag ble det opprettet fire prissoner med de høyeste priser i sonen nærmest de større forbrukssteder og de laveste priser i sonen lengst unda. Soneinndelingen ble opphevet igjen ved kunngjøring av 20. april 1943. Samtidig ble prisene for sone 1 fastsatt som grunnpriser overalt i de tidligere soneområder. Senere har prisene for ved levert jernbanestasjon eller kai vært de samme overalt for Østlandet, Sørlandet, Trøndelag og Helgeland. Prisene er tatt inn i tabell 33.

Tabell 33. Maksimalpriser for ved 1939/40—1952/53 levert jernbanestasjon eller kai for Østlandet, Sørlandet og Trøndelag med Helgeland.

Kroner pr. favn (2 x 2 m)

Leveringsår Driftsår	Bjørk og annen hardved		Osp og annen lausved		Barved	
	60 cm	3 m	60 cm	3 m	60 cm	3 m
1939/40	29,00	—	—	—	21,00	—
1940/41	35,00	125,00	—	—	25,00	100,00
1941/42	¹⁾ 47,50	—	—	—	¹⁾ 36,00	¹⁾ 136,00
1942/43	47,50	175,00	29,00	110,00	36,00	136,00
²⁾ 1943/44	50,50	185,50	35,00	130,50	39,00	148,00
²⁾ 1945/46	58,00	200,50	41,00	145,50	44,00	166,00
²⁾ 1946/47	61,00	205,00	44,00	151,00	47,00	178,00
1947/48	66,00	230,00	50,00	176,00	53,00	203,00
1948/49	68,00	237,00	52,00	183,00	55,00	211,00
1949/50	68,00	—	45,00	—	55,00	211,00
1951/52	90,00	280,00	55,00	175,00	70,00	270,00
³⁾ 1952/53	100,00	320,00	65,00	210,00	80,00	310,00

¹⁾ Pris sone 1. — ²⁾ Tillegg for «vanskelige driftsforhold» medregnet. Dette tillegg var kr. 3,00 pr. favn 60 cm ved, kr. 10,50 pr. favn 3 m lauvved og kr. 12,00 pr. favn 3 m barved. — ³⁾ Produsenter i «Oslo-distriktet» kan regne et tillegg på kr. 8,00 pr. favn 60 cm og kr. 20,00 pr. favn 3 meters ved.

I tillegg til prisene kommer betaling for opplasting. Det gis også tillegg for levering direkte til forbruker, men det kan da bli fradrag for eventuelt spart kjøring. Videre var det fra 1941 til og med 1948 tillegg for levering tidlig i fyringssesongen. Første år gjaldt tillegget for levering før 1. november. For sesongene 1942—43 til 1945—46 gjaldt tidligleveringstillegget for levering før 1. januar og for 1946—47 for levering før 1. februar 1947.

Størrelsen av tidligleveringstillegget var for 1941—42 og fram til 1943—44 kr. 2.50 pr. favn 60 cm og kr. 10.00 pr. favn 3 meter barved.

Fra den tid det var tillatt å levere 3 meter lang lauvved var tillegget for denne kr. 9.00 pr. favn. Fra 1944—45 ble tillegget forhøyd til kr. 3.00 pr. favn 60 cm ved og fra 1946—47 til kr. 11,00 og 12,00 pr. favn for 3 meters ved, henholdsvis for lauvved og barved.

For driftssesongene 1947—48 og 1948—49 var det to trinn for tidligleveringstilleggene, nemlig: A for levering før 10/12 og B for levering i tiden 10/12 til 15/2. Tilleggene pr. favn var for levering etter A kr. 5,00 for 60 cm og kr. 20.00 for 3 meters ved. For levering etter B var tilleggene henholdsvis kr. 3,00 og 12,00 pr. favn.

Tilgangen av ved på Østlandet og Sørlandet var meget knapp høsten 1951. Ved Prisdirektoratets kunngjøring nr. 1739 av 31. august 1951 ble det derfor fastsatt et forseringstillegg for ved som ble drevet fram og levert i tiden inntil 15. desember 1951. Senere ble dette endret til 15 januar 1952.

Forseringstillegget pr. favn var inntil kr. 10,00 for 60 cm ved og inntil kr. 40.00 for 3 meters ved.

Forseringstillegget gjelder bare ved som skal nyttes til brensel og det gjelder ikke bakhovved.

På grunn av vanskene med arbeidskraften og transporten under krigen ble det fra og med 1943 adgang til å levere vedtømmer til fløting. Det har gjennom årene foregått litt fløting av ved, men bare i ganske små mengder. I tredveårene var det bare 10—15 000 m³ ved som årlig gikk i fløting og i 1941 var det bare ca. 18 800 m³ ved og kubb som ble fløtt. Da det ble adgang til levering av vedtømmer, steg fløtingen av ved fram til 1945, da det kulminerte med ca. 291 600 m³. Senere gikk mengden av fløtt ved nedover så det i årene 1949 og 1950 ble fløtt ca. 100 000 m³ pr. år.

Prisene for vedtømmer er tatt inn i tabell 34.

Prisene for vedtømmer levert 1951 var først satt til kr 40,00 for rund-

Tabell 34. *Priser på vedtømmer 1943—1953. Kroner pr. m³.*

Fløtings- år	Gran			Furu		
	Rund- barket	Slindbarket		Rund- barket	Slindbarket	
		Med rund- barking	Uten rund- barking		Med rund- barking	Uten rund- barking
¹⁾ 1943	20,50	—	—	18,50	—	—
1944	21,50	—	—	19,00	—	—
²⁾ 1945	24,50	—	—	22,00	—	—
1946	27,00	—	—	24,00	—	—
1947	30,00	29,00	—	27,00	26,00	—
1948	34,00	33,00	—	31,00	30,00	—
1949	35,00	34,00	—	32,00	31,00	—
1950	32,00	31,00	—	29,00	28,00	—
1951	49,50	48,50	—	44,50	43,50	—
1952	53,50	52,50	50,50	51,50	50,00	48,00
1953	48,00	47,00	45,00	44,00	42,50	40,50

¹⁾ Inklusive vassdragstillegg kr. 1,50. — ²⁾ Inkl. tilskott kr. 3,00 for vanskelige driftsforhold.

barket gran og kr. 35,00 for rundbarket furu, men ble senere forhøyd til kr. 49,50 og kr. 44,50.

Ved fastsettelsen av prisene for levering i 1952 ble det oppsatt to priser for slindbarket vedtømmer, nemlig med og uten rundbarking av målestedet på stokken. Prisene for slindbarket vedtømmer uten rundbarking av målestedet ble kr. 50,50 pr. m³ for gran og kr. 48,00 pr. m³ for furu.

Tabell 35. Vedpriser for Vestlandet og Nord-Norge 1940/41—1952/53 ved salg fra produsent. Kroner pr. favn 60 cm lang ved.

Driftsår	Rogaland		Hordaland og Sogn og Fjordane		Møre og Romsdal		Nordland		Troms og Finnmark	
	Bjørkeved	Barved	Bjørkeved	Barved	Bjørkeved	Barved	Bjørkeved	Barved	Bjørkeved	Barved
1940/41	¹⁾ 43,00	¹⁾ 35,00	38,00	30,00	38,00	30,00	40,50	29,70		
1941/42	48,00	40,00			47,00	35,00	45,00	33,00	45,00	33,00
1942/43	60,00	48,00	55,00	45,00	54,00	42,00	45,00	33,00	45,00	33,00
1943/44	60,00	48,00	55,00	45,00	57,00	45,00	48,50	35,50	48,50	35,50
1944/45	60,00	48,00	58,00	48,00	62,00	48,00	48,50	35,50	48,50	35,50
1945/46	75,00	58,00	73,00	58,00	73,00	57,00	48,50	35,50	54,00	42,00
1946/47	82,50	70,50	79,00	64,00	73,00	57,00	48,50	35,50	54,00	42,00
1947/48	²⁾ 91,00	²⁾ 76,00	87,00	72,00	79,00	59,00	60,00	47,00	57,00	44,00
1948/49	95,00	80,00	87,00	72,00	79,00	59,00	60,00	47,00	59,00	46,00
1949/50	95,00	80,00	87,00	72,00	79,00	59,00	60,00	47,00	59,00	46,00
1950/51	95,00	80,00	87,00	72,00	79,00	59,00	63,00	50,00	59,00	46,00
1951/52	³⁾ 91,00	³⁾ 76,00	87,00	72,00	97,00	70,00	80,00	64,00	70,00	55,00
1952/53	104,00	89,00	100,00	85,00	97,00	70,00			80,00	65,00

¹⁾ Fra 1/11 — 1940. — ²⁾ Ved levering før 15/11 — 1947 et tillegg på kr. 4,00 pr. favn.

³⁾ Ved levering før 1/12 — 1951 et tillegg pr. favn på kr. 14,00 for bjørk og kr. 12,00 for barved.

Det er tidligere utarbeidd statistikk over gjennomsnittspriser på ved for årene 1920 til 1942. En nærmere omtale av denne statistikk er tatt inn i Statistiske Meddelelser 1939, side 218, hvor det også er gjengitt gjennomsnittspriser for riket for det enkelte år. Inntil 1937 ble denne statistikk trykt sammen med fløtingsstatistikken. Oppgavene for det enkelte år er tatt inn i Statistiske Meddelelser for det etterfølgende år.

DRIFTSUTGIFTER.

Skogbrukets driftsutgifter kan deles opp og grupperes på flere måter. For oversiktens skyld er det vanlig å dele dem i fire hovedgrupper etter sin art, nemlig:

1. Egentlige (direkte) driftsutgifter som omfatter alle utgifter ved hogst og framdrift av trevirke.
2. Utgifter til kulturarbeider som omfatter alle utgifter til vedlikehold og øking av skogens tilvekst.
3. Utgifter til driftsanlegg som omfatter alle utgifter til vedlikehold og bedring av skogens driftsforhold.
4. Administrasjon m. v. som omfatter utgiftene til det faste personale, kontorhold, trygd, assuranse, pensjoner, driftsplanarbeid (takster, karter m. v.) og matrikkelskatt.

Ordinære skatter som kommune- og statsskatter og renter av gjeld regnes ikke som driftsutgifter i vanlig forstand.

De egentlige (direkte) driftsutgifter er avhengig av størrelsen av det

framdrevne kvantum trevirke, og gjennomsnittsutgiften pr. m³ blir derfor alltid fordelt på driftskvantumet. Utgiftene til kulturarbeider, driftsanlegg og administrasjon har derimot som regel vært fordelt på tilvekstmengden (nyttbar tilvekst) eller det produktive areal. Kulturarbeider og driftsanlegg vil ofte bli utført i etapper og således falle med ujamne beløp de enkelte år. Det er da naturlig å bruke en utjanningsperiode (avskrivning) over flere år for disse utgifter.

De senere års omlegging av skogsdriften har ført til at kulturarbeidene har økt betydelig. I skogdistriktene har rydding av hogstfelter og markberedning fått betydelig større plass enn før. Samtidig har dette ført til at kulturarbeidene antakelig faller jammere, dvs. mer regelmessig hvert år i de enkelte skoger enn det var vanlig tidligere. En meget viktig årsak til dette finner en i gjennomføringen av skogvernloven av 1932 da kulturplikt ble gjennomført og det samtidig ble innført en kulturavgift på avvirking til salg eller industriell produksjon for å skaffe midler til dette arbeid. På grunn av disse forhold — omlegging av kulturarbeidene til mer å gjelde bedring av foryngelsesforholdene og avsetning av midler til disse arbeider gjennom kulturavgift — har kulturarbeidene fått en annen karakter enn før. De går mer inn i den «daglige drift» og blir derved mer en direkte driftsutgift enn en investering og utgiftene vil da naturlig bli å regne som en del av disse.

Driftsutgiftene i skogbruket veksler meget sterkt etter forholdene på det enkelte sted. Det er derfor vanskelig å finne fram til gjennomsnittstall. Mange utgiftsfaktorer er heller ikke undersøkt så godt at det kan fastsettes noen sikker norm.

Før det ble stiftet organisasjoner av arbeidere og arbeidsgivere i skogbruksnæringen, ble avtaler om skogsarbeid inngått og betalingen for dette avtalt direkte mellom den enkelte arbeider og arbeidsgiver. De lokale forhold spilte da en avgjørende rolle for ordningen av arbeidsforholdet.

Allerede i 1912 fikk man den første organisasjon av skog- og landarbeidere, men tilslutningen ble ikke stor nok til at den fikk noen større betydning for arbeidsavtalene i skogbruket. Under den første verdenskrig og de etterfølgende kriseår var organisasjonen i tilbakegang. En kortere tid var organisasjonen for skog- og landarbeidere heller ikke tilsluttet Arbeidernes faglige Landsorganisasjon. Enkelte lokale lag var dog i virksomhet og det ble av disse visstnok også inngått arbeidsavtaler med enkelte større arbeidsgivere.

Det var atskillig uro på arbeidsmarkedet i den første del av 1920-årene. Dette bidro til at det ble nedlagt betydelig arbeid i spørsmålet om organisering av arbeidere og arbeidsgivere også i skogbruket, men først fra 1927 da Norsk Skog- og Landarbeiderforbund igjen ble tilsluttet Arbeidernes faglige Landsorganisasjon og fra 1928 da Skogbrukets Arbeidsgiverforening ble stiftet, kan en si at linjene for organisasjonene var klarlagt og organiseringen av begge parter skjød fart.

I de første år framover gjaldt overenskomstene mellom partene som regel bare for de enkelte arbeidsgivere. Først et stykke ut i 1930-årene fikk overenskomstene for skogbruket landsomfattende karakter og ble mer alminnelig fulgt også av dem som ikke var organisert. Det er derfor først fra driftsåret 1933—34 en har funnet det forsvarlig å sette opp noen beregning over skogbrukets driftsutgifter på grunnlag av tariffoverenskomstene.

Det er publisert svært lite om undersøkelser over skogbrukets drifts-

utgifter og derav er det bare en som omfatter et sammenhengende tidsrom av fem år. Det er en undersøkelse for driftsårene 1933/34 — 1937/38 ved skogforsøksleder dr. Alf Langsæter. Undersøkelsen bygger på regnskaps-sammendrag for 29 privatskoger med ca. 2,2 millioner dekar produktiv skogmark beliggende i Østfold, Akershus, Hedmark og Trøndelag. Undersøkelsen er framlagt som en rikholdig eksempelsamling og det er fremhevet at det må til et betydelig større materiale for å få en sikker statistikk over de gjennomsnittlige inntekter og utgifter, men den gir meget verdifulle og interessante resultater. I tabell 36 gis utdrag av enkelte resultater fra dette materiale.

Tabell 36. *Utgifter og kassemessig overskott i prosent av bruttoverdien for alt solgt trevirke for 5-året 1933—1938. (Etter Langsæter).*

Produktive skogareal	Egentlige driftsutgifter	Elvearbeider, koler o.s.v.	Kulturarbeider	Administrasjon	Matrikelskatt og assurance	Kassemessig overskott	Bruttoavkastning
Over 5000 ha	41,7	2,6	1,8	11,4	1,9	40,6	100,0
2500—5000 ha	43,4	2,6	0,9	8,9	2,4	41,8	100,0
1000—2500 ha	43,3	1,0	1,2	7,1	2,0	45,4	100,0
Under 1000 ha	34,4	0,8	0,9	10,2	2,5	51,2	100,0

Det framgår av tabell 36 at driftsutgiftene for de minste skoger er betydelig lavere enn for de større skoger. Det er opplyst at dette antakelig skyldes at disse skoger har kortere driftsvei enn de andre skoger som inngår i undersøkelsen.

På grunnlag av Langsæters oppgaver har en satt opp tabell 37 over driftsutgiftene pr. m³ tømmer for driftsårene 1933/34 — 1937/38. Oppgaven er gjennomsnitt for tømmer, slip og kubb. De egentlige (direkte) driftsutgifter er utregnet for disse sortimenter, mens tallene for de andre driftsutgifter er utregnet pr. m³ samlet hogst, altså foruten tømmer også ved, staur osv. Sammenstillingen er således ikke helt korrekt, men dette spiller liten rolle her da virke utenom tømmer, slip og kubb som regel er mindre enn 5 % av hele avvirkingen.

På grunnlag av tariffoverenskomstene mellom skogbrukets organisasjoner har Byrået utført beregninger over driftsutgiftene for tømmer. Foran har en framholdt at driftsutgiftene veksler sterkt etter de lokale forhold. Lengdene av driftsveiene veksler fra sted til sted. Terrengforhold og skogtyper betinger likeledes vekslende prosentvise tillegg og for mange andre utgifter som til veier, skogshusvær, velteplasser m. v. foreligger det ikke så mange opplysninger at det kan settes opp noenlunde sikre gjennomsnittstall. En oppgave over driftsutgiftene må derfor bygge på visse bestemte forutsetninger. Byrået har satt opp beregninger særskilt for rundbarket cellulosestømmer og rundbarket og ubarket skurtømmer.

Driftsutgiftene er satt opp etter tariffsatsene for hogst og kjøring med et midlere prosentvis tillegg for vanskelighetsgrad og gangtid og en har da fulgt de endringer som er gjort i overenskomstene. Kulturutgiftene kommer i tillegg til de her beregnede driftsutgifter.

De forutsetninger en har gått ut fra er følgende:

For midtmålstømmer (sliperi- og cellulosestømmer) er middeldimensjonen satt til 7,5 stokk pr. m³ og for toppmålstømmer (skurtømmer) 5,5 stokk

Tabell 37. *Driftsutgifter i kroner pr. m³ hogd virke 1933/34 — 1937/38.*
(Etter Langsæter).

	Trønde- lag (over 5000 ha)	Østlandet			
		Over 5000 ha	2500—5000 ha	1000—2500 ha	Under 1000 ha
Antall skoger	3	5	6	7	8
1933/34					
Egentlige driftsutgifter	4,64	5,41	5,94	5,71	4,78
Kulturutgifter	0,21	0,14	0,12	0,12	0,11
Utg. til veier, hus m. v.	0,21	0,23	0,31	0,06	0,09
Administrasjonsutgifter	1,78	1,39	1,30	1,04	1,82
Matr.skatt, assurance osv. ..	0,11	0,32	0,30	0,31	0,47
Sum	6,95	7,49	7,97	7,24	7,27
1934/35					
Egentlige driftsutgifter	4,60	5,50	5,69	5,62	4,54
Kulturutgifter	0,19	0,27	0,09	0,30	0,06
Utg. til veier, hus m. v.	0,34	0,24	0,29	0,15	0,04
Administrasjonsutgifter	1,85	1,68	1,23	1,02	1,33
Matr.skatt, assurance osv. ..	0,10	0,38	0,39	0,34	0,31
Sum	7,08	8,07	7,69	7,43	6,28
1935/36					
Egentlige driftsutgifter	4,93	5,83	5,60	5,53	4,65
Kulturutgifter	0,24	0,28	0,12	0,48	0,19
Utg. til veier, hus m. v.	0,39	0,29	0,34	0,19	0,06
Administrasjonsutgifter	1,98	1,45	1,37	1,13	1,56
Matr.skatt, assurance osv. ..	0,11	0,33	0,42	0,45	0,36
Sum	7,65	8,18	7,85	7,78	6,82
1936/37					
Egentlige driftsutgifter	5,09	6,05	6,09	6,19	5,15
Kulturutgifter	0,16	0,30	0,14	0,13	0,16
Utg. til veier, hus m. v.	0,39	0,43	0,27	0,16	0,19
Administrasjonsutgifter	1,65	1,37	1,16	0,91	1,83
Matr.skatt, assurance osv. ..	0,11	0,37	0,27	0,27	0,50
Sum	7,40	8,52	7,93	7,66	7,83
1937/38					
Egentlige driftsutgifter	6,56	8,35	8,18	8,78	8,06
Kulturutgifter	0,27	0,35	0,21	0,19	0,18
Utg. til veier, hus m. v.	0,33	0,66	0,63	0,19	0,29
Administrasjonsutgifter	1,49	1,45	1,42	1,05	1,62
Matr.skatt, assurance osv. ..	0,12	0,40	0,42	0,33	0,38
Sum	8,77	11,21	10,86	10,54	10,53

pr. m³. Gjennomsnittlig kjørelengde er regnet lik 2,5 km. Videre er det regnet med 3 % tillegg for måling i skogen og 10 % tillegg for ubarket tømmer. Administrasjonsomkostningene er regnet etter 6 % av brutto tømmerpris til skogeier etter at pensjons- og investeringsavgiftene er trukket fra. Her har en altså fulgt de regler som Riksskattestyret har satt opp for skattelikningen. Feriepenger er regnet etter gjeldende satser. Fra 1937—38 var feriepengene 3,5 % av det opptjente beløp. Dette ble forhøyd

til 6,5 % fra 1947—48. For kjøring ble feriepengene regnet av 60 % av det opptjente beløp. Fra 1951—52 beregnes feriepengene for kjøring etter 4 % av hele beløpet.

Ved fastsettelsen av de «andre driftsutgifter» som omfatter blinking, avmåling, merking, veier, husvær, velteplasser m. v. har en for tiden betydelig dårligere holdepunkter enn for utgiftene til hogst og kjøring. Denne oppgave vil derfor bli gjenstand for revisjon, når bedre opplysninger foreligger. Til støtte for fastsettelsen av «andre driftsutgifter» har en bl. a. hatt de oppgaver som er utarbeidd av Norges Skogeierforbund i 1940 og 1941. Se Skogeieren 1940, side 146 og 1941, side 133. Videre har en hatt opplysninger om disse utgifter fra et par større skogkomplekser. På grunnlag av disse opplysninger har en beregnet de «andre driftsutgifter» til å utgjøre ca. 25 % av utgiftene ved hogst og kjøring. Da de oppgaver en har hatt adgang til bare foreligger for et par år, har en latt «andre utgifter» svinge i takt med utgiftene til hogst og kjøring.

Til og med driftsåret 1950—51 var skogdistriktene på Østlandet og Sørlandet delt på to soner med særskilte satser i grunnprisene for hogst og kjøring. For å få de gjennomsnittlige driftsutgifter har en gjort et tillegg som er lik halvparten av forskjellen i sonesatsene. Dessuten er det gjort tillegg for fløting på skogeiers hånd før tømmeret kommer fram til fellesfløtingen.

For Trøndelag har tariffavtalene særskilte satser for hogst av barket tømmer. De viktigste avvik fra reglene for Østlandet og Sørlandet er at mens det er brukt *stokke*-tillegg for de sistnevnte distrikter, brukes det *tre*-tillegg i Trøndelag. Videre deles skogene i Trøndelag i tre skogklasser, og tariffsatser gjelder som basissatser for skogklasse 2 med fast fradrag eller tillegg for henholdsvis skogklasse 1 og 3. Vanskelighetstillegg betales i Trøndelag kun for særskilt stygt lende eller glissen blink. For Østlandet m. v. derimot gjelder satsene for hogsten som basissatser for all slags skog med vanskelighetstillegg hvor forholdene betinger dette.

Inntil 1938—39 kunne vanskelighetstillegg beregnes med opp til 15 %. Fra 1939—40 var det adgang til å betale mer enn 15 % og fra 1947—48 ble det gjennomført ytterligere 15 % vanskelighetstillegg for drift i fjellskog. I Byråets beregninger er de gjennomsnittlige vanskelighetstillegg satt til 5 % inntil 1938—39. Fra 1939—40 er det regnet med 7,5 % og fra 1947—48 med 10 %. En har brukt de samme prosenter for vanskelighetstilleggene både for hogst og kjøring.

Gangtillegg ble innført fra 1937—38 og ble beregnet etter 5 % når avstanden fra husvær til driftsteigens begynnelse var over 2,5 km. Fra 1944—45 ble gangtillegget forhøyd til 5 % ved over 2,5 km avstand, 7½ % når veien var over 3,5 km og 10 % ved over 5 km vei. Fra 1948—49 ble satsene for gangtillegget økt til henholdsvis 7, 10 og 15 %. Videre ble det fra 1946—47 gjennomført et ytterligere tillegg for hogst i avsidesliggende trakter. Når avstanden fra bilvei til anvist husvær er over 5 km skal dette tillegg være 5 % og når avstanden er over 8 km blir tillegget 10 %. Hvis skogeieren kjører fram provianten til husværet i de avsidesliggende trakter, blir tilleggene halvparten av de nevnte satser.

I Byråets beregninger over driftsutgiftene er gangtillegget regnet etter 2 % fra 1937—38, 5 % fra 1944—45, 7 % fra 1946—47 og 8 % fra 1948—49.

Ved tariffoverenskomsten for 1951—52 ble det gjennomført enkelte viktige endringer som forenkler tariffen og samtidig bringer betalingene for hogst av smådimensjonene mer i overensstemmelse med arbeidsprestasjonene.

For Østlandsområdet ble således soneinndelingen og det spesielle Oslo-distrikt sløyfet. Videre ble det gjennomført samme betaling pr. km for alle kjørelengder. For hogsten ble det ved siden av den faste grunnpris pr. m³, nå gjennomført *ett* tillegg for rotstokken og et *annet* og mindre tillegg for midt- og toppstokker, mens det før altså var ens tillegg for alle stokker. Denne endring fører til sterkere stigning i hogstutgiftene for smådimensjonene enn for de store dimensjoner. For Trøndelag beholdt en det tidligere system med tretillegg. Ved beregning av stokketillegget for Østlandet har en for 1951—52 regnet med 4,6 rotstokker og 2,9 toppstokker pr. m³ for midtmålstømmer og 3,4 rotstokker og 2,1 toppstokker pr. m³ for toppmålstømmer.

Vanskelighetstilleggene avtales direkte mellom arbeider og arbeidsgiver. Hvis enighet ikke oppnås, blir saken avgjort av en fagkyndig nemnd. Overenskomsten for 1951—52 fastsetter at ved tvister om vanskelighetstillegg skal avgjørelsen treffes av faste representanter fra hovedorganisasjonene. Dette antas å føre til at vanskelighetstilleggene i framtiden vil bli fastsatt på et mer ensartet grunnlag enn tidligere.

Tariffoverenskomsten for skogsarbeid for 1952—53 har uforandrede akkordsatser fra 1951—52 for hogst, lunning og kjøring. Bestemmelsen om gangtillegg som tidligere bare gjaldt for hogst, ble gjort gjeldende også ved lunningsarbeid. Videre ble satsene for timelønt arbeid økt med 30 øre for fløting og 25 øre for annet timelønt arbeid. Dagarbeidere på veiarbeid, kulturarbeid osv. som tidligere hadde kr. 2,80 pr. time ved arbeid av kortere varighet og kr. 2,92 pr. time ved arbeid av lengre varighet, fikk hevet time-lønnen til kr. 3,08 uten differensiering etter varighet. Tariffsatsene for skurarbeid ble jamt over økt med ca. 5 prosent, mens satsene for rensking av gamle grøfter ble nedsatt noe.

Det er tidligere opplyst at det for cellulosestømmer er regnet med 7,5 stokk pr. m³ og for skurtømmer 5,5 stokk pr. m³. Hogstutgiftene for skurtømmer blir derfor litt mindre enn for cellulosestømmer. Tillegget for måling i skogen blir av samme grunn også litt mindre. Det samme gjelder utgiftene til andre driftsutgifter fordi en har satt disse i forhold til hogst- og kjøreutgiftene. Derimot blir administrasjonsutgiftene beregnet noe større for skurtømmer enn for cellulosestømmer fordi disse beregnes i forhold til tømmerprisene. Utgiftene til kjøring blir den samme for både rundbarket cellulose- og rundbarket skurtømmer. Det er således i det hele liten forskjell i de samlede driftsutgifter for disse to tømmerkategorier. For ubarket skurtømmer derimot ligger driftsutgiftene i en klasse for seg. For ubarket tømmer ligger nemlig hogstutgiftene pr. m³ betydelig lavere enn for barket tømmer, mens kjøreutgiftene ligger noe høyere. Forskjellen i driftsutgiftene for barket og ubarket tømmer framgår av tabellene.

En sammenlikning mellom de av Byrådet beregnede driftsutgifter og de av Langsæter funne regnskapsmessige oppgaver for større skogeiendommer, viser at de samlede driftsutgifter etter Langsæters materiale for årene 1933—34 til 1937—38 ligger betydelig over det gjennomsnitt som Byrådet har beregnet for de samme år. Ser en på de fire første år i perioden ligger Langsæters oppgaver med en samlet driftsutgift, bortsett fra et par unntak, mellom kr. 7,00 og 8,00 pr. m³, mens Byråets tall viser fra 6,04 til kr. 6,44 for barket cellulosestømmer. En forskjell på omkring kr. 1,50 pr. m³. For 1937—38 er forskjellen betydelig mindre, men også for dette år ligger Byråets beregning lavest.

På grunn av ulik oppstilling av materialet kan disse to sett oppgaver ikke

Tabell 38. Beregnede driftsutgifter i kroner pr. m³ for rundbarket cellulose-tømmer sønnafjells 1933/34 — 1952/53. 7,5 stokk pr. m³, 2,5 km kjørevei. Feriepenger inkludert.

Driftsår	Hogst	Kjøring	Tillegg for måling i skogen	Andre driftsutgifter	Administrasjon 6 % av tømmerpris til skogeier	Sonetillegg og privat fløtning	Sum
1933/34	2,08	1,95	—	1,00	0,67	0,34	6,04
1934/35	2,09	1,95	—	1,01	0,70	0,34	6,09
1935/36	2,12	1,96	—	1,02	0,69	0,34	6,13
1936/37	2,17	2,03	—	1,05	0,85	0,34	6,44
1937/38	3,25	3,15	0,25	1,60	1,21	0,34	9,80
1938/39	2,75	2,71	0,17	1,36	0,79	0,34	8,12
1939/40	3,11	3,02	0,18	1,53	0,94	0,35	9,13
1945/46	7,39	5,97	0,40	3,45	1,92	0,52	19,65
1946/47	8,20	6,76	0,45	3,85	2,18	0,60	22,04
1947/48	9,82	7,67	0,52	4,50	2,46	0,73	25,70
1948/49	10,08	7,83	0,54	4,61	2,53	0,74	26,33
1949/50	10,08	7,83	0,54	4,61	2,53	0,74	26,33
1950/51	11,35	8,76	0,60	5,18	3,63	0,82	30,34
1951/52	14,26	10,95	0,76	6,49	4,01	0,50	36,97
1952/53	14,26	11,27	0,77	6,58	3,69	0,58	37,15

Tabell 39. Beregnede driftsutgifter i kroner pr. m³ for ubarket toppmålstømmer sønnafjells 1933/34 — 1952/53. 5,5 stokk pr. m³, 2,5 km kjøring. Feriepenger inkludert.

Driftsår	Hogst	Kjøring	Tillegg for måling i skogen	Andre driftsutgifter	Administrasjon 6 % av tømmerpris til skogeier	Sonetillegg	Sum
1933/34	0,89	2,15	—	0,80	0,71	0,11	4,66
1934/35	0,90	2,15	—	0,80	0,74	0,11	4,70
1935/36	0,91	2,16	—	0,80	0,74	0,11	4,72
1936/37	0,94	2,23	—	0,80	0,94	0,11	5,02
1937/38	1,78	3,69	0,22	1,42	1,16	0,14	8,41
1938/39	1,51	3,21	0,14	1,22	0,92	0,14	7,14
1939/40	1,70	3,55	0,16	1,35	1,07	0,15	7,98
1945/46	4,31	6,94	0,34	2,90	2,00	0,24	16,73
1946/47	5,42	7,83	0,40	3,41	2,37	0,29	19,72
1947/48	6,09	8,86	0,45	3,85	2,59	0,32	22,16
1948/49	6,27	9,04	0,46	3,95	2,60	0,33	22,65
1949/50	6,27	9,04	0,46	3,95	2,54	0,33	22,59
1950/51	6,91	10,07	0,51	4,37	3,65	0,31	25,82
1951/52	8,27	12,62	0,63	5,38	4,18	—	31,08
1952/53	8,27	12,97	0,64	5,47	4,07	—	31,42

sammenliknes i detalj, men det framgår i hvertfall at den vesentligste forskjell skyldes administrasjonsutgiftene og kulturutgiftene. Denne sistnevnte post er ikke med i Byråets tall. De regnskapsmessige administrasjonsutgifter ligger for disse år i mange tilfelle på over det dobbelte av Byråets oppgave. Bare dette dekker ofte mer enn halvparten av den forskjell mellom oppgavene som er nevnt foran. Det er videre sannsynlig at de store skogeien-

dommer som regnskapsmaterialet omfatter (de fleste har over 10 000 dekar produktiv skog) har større utgifter til driftsanlegg og antakelig også lengre driftsveier, enn det gjennomsnitt som Byrådet har gått ut fra. Sett ut fra de forhold som er nevnt her, finner en at Langsæters regnskapsmessige oppgaver og Byrådets beregnede driftsutgifter stemmer meget godt med hverandre.

Forholdet mellom tømmerprisene og de samlede driftsutgifter for midtmålstømmer av gran og barket og ubarket toppmålstømmer, særskilt for Østlandet og Trøndelag framgår av tabellene 40 og 41. En har brukt de samme hogst- og kjøreutgifter for begge områder, men har beregnet administrasjonsutgifter etter 6 % av tømmerprisen. Da tømmerprisene i Trøndelag ligger lavere enn for Østlandet, fører dette til at driftsutgiftene i alt blir lavest i Trøndelag.

I årene fra 1933—34 til 1951—52 har det vært til dels meget store sprang i tømmerprisene fra år til annet. Dette gir seg straks utslag i forholdet mellom tømmerpriser og driftsutgifter. Ser en bort fra disse årlige utslag, viser oversikten at driftsutgiftene i det lange løp har en tydelig stigende tendens i forhold til tømmerprisene. For Østlandet utgjorde driftsutgiftene for midtmålstømmer (cellulosestømmer) i tredveårene gjennomgående noe over 50 % av prisene for framdrevet tømmer. Nå i etterkrigsårene har de som regel utgjort vel 60 % av prisene. For barket toppmålstømmer (skurtømmer) utgjorde driftsutgiftene i førkrigsårene gjennomgående 40—45 % av prisene. Dette er i etterkrigsårene steget til omkring 55 %. Oversikten for Trøndelag viser samme utvikling som for Østlandet, men prosenten for driftsutgifter ligger her noe høyere, på grunn av de lavere tømmerpriser.

Tabell 40. Tømmerpriser, driftsutgifter og rotverdi for midtmålstømmer av gran og barket toppmålstømmer for Trøndelag 1933/34 — 1952/53.

Kroner pr. m³

Investerings- og pensjonsavgifter kommer i tillegg.

Driftsår	Midtmålstømmer av gran				Toppmålstømmer, *)barket			
	Pris for framdrevet tømmer	Driftsutgifter	Rotverdi	Driftsutg. i % av pris	Pris for framdrevet tømmer	Driftsutgifter	Rotverdi	Driftsutg. i % av pris
1933/34	9,00	5,76	3,24	64,0	11,10	4,76	6,34	42,9
1934/35	9,40	5,80	3,60	61,7	11,35	4,78	6,57	42,1
1935/36	9,20	5,84	3,36	63,5	11,50	4,82	6,68	41,9
1936/37	11,30	6,12	5,18	54,2	14,00	5,08	8,92	36,3
1937/38	13,70	9,26	4,44	67,6	16,90	8,68	8,22	51,4
1938/39	11,75	7,89	3,86	67,2	13,50	7,32	6,18	54,2
1939/40	13,20	8,83	4,37	66,9	15,40	8,04	7,36	52,2
1945/46	27,45	19,11	8,34	43,6	32,05	19,00	13,05	59,3
1946/47	32,25	21,48	10,77	50,1	37,65	21,43	16,22	56,9
1947/48	35,75	25,05	10,70	42,7	41,75	24,74	17,01	59,3
1948/49	36,80	25,67	11,13	43,4	42,95	25,37	17,58	59,1
1949/50	36,30	25,64	10,66	41,6	42,00	25,31	16,69	60,3
1950/51	51,30	29,45	21,85	74,2	61,00	29,23	31,77	47,9
1951/52	59,00	36,50	22,50	61,6	70,05	36,11	33,94	51,6
1952/53	55,45	36,79	18,66	66,5	68,10	36,50	31,60	53,6

*) Prisen for toppmålstømmer er gjennomsnittet av prisene for gran og furu.

Tabell 41. *Tømmerpriser, driftsutgifter og rotverdi for midtmålstømmer av gran og barket og ubarket toppmålstømmer for Østlandet og Sørlandet 1933/34 — 1952/53. Kroner pr. m³*
Investerings- og pensjonsavgifter kommer i tillegg.

Driftsår	Midtmålstømmer av gran				Toppmålstømmer, *) barket				Toppmålstømmer, *) ubarket			
	Pris for fram-drevet tømmer	Driftsutgifter	Rotverdi	Driftsutgifter i % av pris	Pris for fram-drevet tømmer	Driftsutgifter	Rotverdi	Driftsutgifter i % av pris	Pris for fram-drevet tømmer	Driftsutgifter	Rotverdi	Driftsutgifter i % av pris
1933/34	11,40	6,04	5,36	53,0	12,00	4,95	7,05	41,3	12,00	4,66	7,34	38,8
1934/35	11,95	6,09	5,86	51,0	12,20	4,99	7,21	40,9	12,20	4,70	7,50	38,5
1935/36	12,00	6,13	5,87	51,1	12,20	5,02	7,18	41,1	12,20	4,72	7,48	38,7
1936/37	14,25	6,44	7,81	45,2	15,30	5,33	9,97	34,8	15,30	5,01	10,29	32,7
1937/38	22,00	9,80	12,20	44,5	20,10	8,98	11,12	44,7	20,10	8,41	11,69	41,8
1938/39	13,50	8,11	5,39	60,1	15,25	7,59	7,66	49,8	15,25	7,14	8,11	46,8
1939/40	16,45	9,12	7,33	55,4	19,00	8,48	10,32	44,6	19,00	7,98	11,02	42,0
1945/46	31,95	19,65	12,30	61,5	35,75	19,50	16,25	54,5	33,25	16,73	16,52	50,3
1946/47	36,40	22,04	14,36	60,7	41,50	21,98	19,52	53,0	39,43	19,72	19,71	50,0
1947/48	41,10	25,70	15,40	62,5	45,50	25,30	20,20	55,6	43,23	22,16	21,07	51,3
1948/49	42,15	26,33	15,82	62,5	46,50	25,92	20,58	56,7	43,25	22,66	20,59	52,4
1949/50	41,70	26,30	15,40	63,1	45,50	25,86	19,64	56,8	42,31	22,60	19,71	53,4
1950/51	60,45	30,34	30,11	50,2	65,75	29,86	35,89	45,4	60,83	25,82	35,01	42,4
1951/52	66,75	36,97	29,78	55,4	74,50	36,38	38,12	48,8	69,61	31,08	38,53	44,6
1952/53	61,50	37,15	24,35	60,4	72,50	36,76	35,74	50,7	67,82	31,42	36,40	46,3

*) Prisen for toppmålstømmer er gjennomsnittet av prisene for gran og furu.

SKOGKULTURARBEIDER.

De eldste treplantinger vi kjenner til var rene prydblantinger som ble utført under de beste forhold. Selv om de ble utført i litt større målestokk gjaldt de som regel fremmede treslag. Den tanke å plante våre innenlandske treslag i utmarken for å utvide skogarealet kom først senere. På samme måte kan en si det også forholder seg med grøftingen. De eldste tørrleggingsarbeider i skogen som vi kjenner til, var utført med tanke på oppdyrking, men arealet er så blitt liggende ubearbeidd og har gått over til skogmark.

De første større treplantinger vi kjenner til er en rekke lerkeplantinger utført omkring år 1800. Bakgrunnen for disse arbeider finner vi i forholdene under «Opplysningstiden» og eksemplene fra skogplantinger i de skogfattige vest-europeiske land, først og fremst Skottland.

Ved forordningen av 22. april 1795 ble de fleste restriksjoner i skogbruket opphevet. De viktigste bestemmelser som gjensto var sagbruksprivilegiene, men begrensingen i skurkvantum ble opphevet. Videre gjensto forbudene mot bortforpaktning av skog til uthogst og kontrakter om levering av tømmer for lengre tid enn ett år.

Forbudet mot uthogstkontrakter ble opphevet i 1836. Under den herskende høykonjunktur i trelasthandelen førte dette til at en mengde uthogstkontrakter straks ble opprettet og følgen var at mange skogstrekninger ble rasert og skogproduksjonen nedsatt for lange tider. En må imidlertid være merksam på at sagbrukene dengang bare brukte tømmer av store dimensjoner og godt virke. Smådimensjoner og skadd virke ble stående igjen, men da hogsten ikke tok hensyn til den framtidige skogproduksjon, ble skadene store. Utviklingen førte til at det i 1849 ble nedsatt en skogkommisjon som skulle innhente opplysninger om skogtilstanden og komme med lovforslag.

De forslag skogkommisjonen av 1849 framsatte førte senere til vassdragsloven av 1854 og til at sagbruksprivilegiene ble opphevet fra 1. 1. 1860. Det kom derimot ingen forslag til begrensning av hogstene, men kommisjonen anbefalte at det ble sørget for «utbredelse av forstkyndighet» og antydnet at dette best kunne skje ved å sende ut nordmenn for å studere forstvitenskap. Denne tanken ble straks grepet og fra 1851 til 1857 bevilget Stortinget stipendier til i alt 5 menn for utdannelse i skogbruk. Til stipendiene var det knyttet den betingelse at hvis det ble forlangt skulle stipendiatene ved hjemkomsten stille sine kunnskaper til tjeneste for det offentlige, f. eks. ved å overta forvaltning av offentlige skoger, undervise i skogbruk eller veilede i praktisk skogkultur. De som fikk stipendier og utdannet seg var:

cand. mineral. Thorvald Mejdell,
 cand. jur. Jacob Bøckmann Barth,
 cand. philos. P. Chr. Asbjørnsen,
 cand. theol. Jens Carl Hørbye,
 cand. med. Johannes Musæus Norman.

Foruten disse hadde J. O. Lange og J. Scheen selv bekostet sin skogutdannelse i utlandet.

Dette førte til at vi i 1857 fikk de to første offentlig ansatte forstmenn i landet (Mejdell og Barth). Selv om det ikke ble opprettet noen selvstendig skogadministrasjon, regnes opprettelsen av: «Det norske forstvesen» fra denne tid.

Ansettelsen av de første norske forstmenn betegner overgangen til et ordnet skogbruk og ble således et tidsskifte i norsk skogbruk. Etter hvert ble flere forstmenn ansatt. Foruten å ordne forholdene ved de offentlige skoger, skulle forstmennene også veilede de private skogeiere. På dette område har flere av dem hatt grunnleggende betydning for den framtidige utvikling.

Omtrent samtidig med at det offentlige gjorde opptak til ordning av skogvesenet, var det dyktige framsynte menn som satte i gang plantinger i utmarken og viste at treplanting ikke bare var prydblanting, men også kunne bli skogplanting av stor nasjonaløkonomisk betydning. De mest kjente foregangsmenn her var landbruksskolebestyrer A. Budde, fabrikkier Henrik Jansen Fasmer, proprietær I. M. Køhler og gartner P. H. Poulsson. Alle disse virket på den sørlige del av Vestlandet. Større fart i skogplantingen kunne det dog ikke bli før det ble opprettet planteskoler og klegstuer så skogplanter og frø ble noenlunde lett tilgjengelige. Innførsel av planter var sikkert både omstendelig og kostbar, men måtte til ved de første plantinger.

Interessen for skogplanting var meget stor og allerede i 1861 fikk gartner Poulsson offentlig bidrag til tre prøveplantinger. Han hadde også anlagt en privat planteskole. Videre foranlediget han at den første offentlige planteskole ble anlagt på Sandnes i 1868. I årene utover til 1900 ble det senere anlagt flere offentlige planteskoler utover i landet.

I 1866 ble Vestlandske forstmesterdistrikt opprettet og forstmester A. T. Gløersen ansatt. Han ble den drivende kraft i skogplantingens gjennombrudd på Vestlandet og ga derigjennom også betydelige impulser til skogkultursakens framgang i andre landsdeler både ved anlegg av planteskoler og klegstuer og for igangsetting av skogplantinger.

På Gløersens forslag begynte staten med egne skoganlegg i 1873, da den første del av Høilandskomplekset ble kjøpt. Dette ble senere utvidd og tilplantet så det omfatter ca. 7 000 dekar skog. Statens kjøp av plantingsmark fortsatte framover til 1917. I de fire Vestlandsfylker har staten i alt 16 felter på innkjøpt jord med i alt ca. 38 000 dekar skogplantinger. Dessuten har staten en rekke andre plantinger på prestegårder og opprinnelige statseiendommer i kyststrøkene. Det foreligger ingen sikre oppgaver over hvor mye skogvesenet har tilplantet.

Skogkommisjonen av 1874 som skulle framlegge forslag til revidering av skoglovgivningen, anbefalte i sitt utkast til ny skoglov at det skulle innføres kulturtvang for avskogede strekninger. Forslaget, som kritisertes sterkt fra alle hold, også av forstmenn, ble ikke fremmet. Ved denne anledning framholdt forstmester I. B. Barth at bedre skogskjøtsel måtte fremmes ved opplysningsarbeid og ved ansettelse av skogingeniører til å rettlede skogeierne. I 1889 ansatte staten den første forstmann — skovingeniør — med det oppdrag å undervise skogeierne i skogbehandling og skogplanting.

Foruten støtten til skogkulturarbeidet gjennom veiledning ved de ansatte forstmenn, ga det offentlige fra 1863 kr 4,00 pr. dekar i plantingsbidrag. Fra 1897 har staten også gitt bidrag til skoggrøfting med kr. 3,00 pr. dekar tørrlagt areal. Satsene for bidrag ble gitt uforandret til langt ut på 1900-tallet, ble deretter først forhøyd og senere omlagt til å gjelde en nærmere fastsatt prosent av omkostningene ved det utførte kulturarbeid. Interessen for skogsaken fantes ikke bare hos bønder og skogeiere. Den ble som regel vakt først hos byfolk og smittet derfra utover bygdene. Fra 1860 og framover ble det i de fleste byer langs vestkysten stiftet skog- og treplantingsselskaper som gjennom årenes løp har tilplantet store arealer som i dag står som fin skog.

Det er naturlig at skogplantingene vesentlig skjedde på Vestlandet og i de andre skogbare kyststrøk. Men også i skogdistriktene har vi et par større kulturfelter fra 1870-årene. Her kan nevnes Trondheims Bymark hvor plantingene begynte i 1872 og Ullensaker Statsalmenning med sånger og planter fra 1870 og framover.

Etter hvert som resultatene av de første skogplantinger viste at dette arbeid kunne gi gode resultater, steg interessen for skogsaken og andragender om støtte til skogplantinger kom i større antall enn forstvesenet kunne overkomme. Da konsul Axel Heiberg i 1898 kom med forslag til dannelse av Det norske Skogselskap, fikk han tilslutning fra alle hold, og det ble snart dannet underavdelinger — amtsskogselskaper — (senere fylkesskogselskaper) over hele landet.

Det norske Skogselskap ble overlatt tilsynet av de 131 private plantefelter som var dannet med statsbidrag og gjennom sine underavdelinger skulle det forestå all skogkultur på privat eiendom som det ble gitt statsbidrag til. Derved fikk Det norske Skogselskap en sentral stilling i utviklingen av skogbruket. Amtsskogselskapenes tjenestemenn — amtskogmesterne (senere fylkesskogmestere) — dannet den nye etat som velleidet skogeierne i skogbehandling og skogkulturarbeid.

Ved den tid skogselskapet ble stiftet, gikk fremdeles det meste av tømmeret til sagbrukene som ga avsetning bare for det grovere og beste virke. Småvirke og skadd virke var det vanskelig å få av satt. Cellulose- og tremasseindustrien var imidlertid kommet godt i gang og ble etter hvert utvidd sterkt. Denne industri kunne ta det meste også av smådimensjonene, så en nødvendig opprensning av skogene kunne settes i gang. Dette økte verdiproduksjonen i skogene og var et nødvendig ledd i driften av disse. Forholdene jamt over var dog ikke slik at kulturarbeider i større skala som såing, planting og markbereding var økonomisk forsvarlig som ledd i vanlig skogsdrift. Skogkulturarbeidene fortsatte derfor i skogselskapets første tid vesentlig som planter i de skogbare strøk og tørrleggingsarbeider i skogdistriktene. Disse arbeider økte sterkt i de første år av skogselskapets virksomhet. Under og like etter første verdenskrig ble det tilbakegang i disse arbeider, men med ny øking i annen halvdel av 1920-årene.

Ved gjennomføring av skogvernloven av 1932 ble det bygd opp en offentlig skogadministrasjon for å gjennomføre lovens bestemmelser og forestå de offentlige tiltak på skogbrukets område. Det er nevnt tidligere at Det norske Skogselskap ble overlatt tilsynet med de private plantefelter og at det skulle forestå all skogkultur på privat eiendom som det ble gitt statsbidrag til. Dette arbeid gikk nå over til den nye administrasjon. Likeså gikk fylkesskogfunksjonærene som hadde arbeidd med disse saker over til den offentlige administrasjon. Det ble således ikke noe «brudd i ledelsen av skogsaken», men det måtte bli en omorganisering av Det norske Skogselskap med underavdelinger. I tabell 42 har en gjengitt oppgavene over skogkulturarbeidet inntil 1945.

Tabell 42. Skogkulturarbeider med statsbidrag utført i privatskogene 1901—1945.

Ar	Planting og såing			Grøfting og bekkerensking		
	Antall 1000 planter	Sådd kg frø	Areal plantet og sådd dekar ¹⁾	Gravet antall km	Tørrlagt areal dekar	Kultivert areal i alt dekar
1901	3 090	641,9	12,600	208,6	5 000	17 600
1902	5 553	311,0	14 215	281,3	6 300	20 515
1903	7 910	394,8	19 769	247,0	5 300	25 069
1904	5 989	415,0	16 128	258,8	5 500	21 628
1905	6 818	339,2	17 029	235,4	5 170	22 199
1906	7 852	303,5	18 740	365,5	8 510	27 250
1907	7 502	440,2	19 616	352,3	10 364	29 980
1908	8 851	313,2	18 465	581,5	19 420	37 885
1909	10 746	458,3	26 075	507,4	17 550	43 625
1910	10 971	261,4	24 555	586,2	19 110	43 665
1911	10 437	108,4	21 957	807,5	25 610	47 567
1912	7 716	62,6	16 058	444,7	14 190	30 248
1913	8 471	105,5	17 996	534,8	17 760	35 756
1914	8 429	260,2	19 460	569,7	17 740	37 200
1915	9 194	254,0	20 928	458,5	15 930	36 858
1916	10 026	220,2	22 254	206,6	7 270	29 524
1917	7 925	155,4	17 403	87,7	2 780	20 183
1918	6 362	83,0	13 554	114,2	3 950	17 504
1919	7 123	170,0	15 946	89,0	3 460	19 406
1920	6 118	66,0	12 895	55,1	2 050	14 945
1921	6 245	181,5	15 306	191,5	6 660	21 966
1922	5 703	143,8	12 845	228,8	8 390	21 235
1923	4 886	156,4	11 337	208,4	8 020	19 357
1924	5 747	239,6	13 891	152,1	6 363	20 254
1925	7 717	354,0	18 973	555,4	16 257	35 230
1926	9 397	204,3	20 837	648,1	19 434	40 271
1927	10 774	242,4	23 971	625,8	21 021	44 992
1928	10 623	353,6	21 245	837,4	27 617	48 862
1929	10 509	438,8	25 405	2 246,4	72 216	97 621
1930	10 851	639,7	28 098	2 838,8	84 698	112 796
1931	12 443	502,1	29 907	2 635,8	71 664	101 569
1932	13 197	212,9	28 523	3 417,6	100 330	128 853
1933	13 379	432,2	31 080	6 276,8	174 802	205 882
1934	14 493	662,5	35 610	6 566,2	183 408	219 018
1935	15 235	536,5	35 836	6 930,6	192 394	228 230
1936	15 230	261,3	33 073	5 604,4	155 002	188 075
1937	15 207	329,5	33 708	3 838,2	107 515	141 223
1938	15 751	292,7	34 430	4 626,2	131 829	166 259
1939	15 798	342,5	35 021	2 830,0	90 466	125 487
1940	8 326	130,9	17 961	1 604,7	28 708	46 669
1941	19 608	178,0	40 994	526,0	16 497	57 491
1942	14 136	220,8	30 480	774,7	6 586	37 066
1943	12 929	177,5	27 634	167,8	5 460	33 095
²⁾ 1944	11 413	106,6	23 892	47,0	1 528	25 420
²⁾ 1945	10 109	198,5	22 203	160,6	4 598	26 801

¹⁾ Beregnet etter 500 planter eller 0,1 kg frø pr. dekar. — ²⁾ Oppgavene ufullstendige.

Tabell 43. Skogplanting ved skolebarn og ungdomslag 1902 — 1945.
Oppgavene med i tabell 42.

Ar	Ved skolebarn		Ved ungdomslag	Sum	
	Antall planter	Sådd frø kg	Antall planter	Antall 1000 planter	% av planter i alt
1902	951 325	50,3		951	17,1
1903	1 336 700	90,1		1 337	16,9
1904	1 234 200	102,5		1 234	20,6
1905	1 487 484	80,3		1 487	21,8
1906	1 272 559	70,0	57 450	1 330	16,9
1907	1 280 648	104,3	123 520	1 404	18,7
1908	1 430 000	76,2	182 050	1 612	18,2
1909	1 834 910	56,0	244 858	2 080	19,4
1910	1 909 393	15,3	269 025	2 178	19,9
1911	1 973 871	27,5	259 055	2 233	21,4
1912	1 597 685	4,7	230 175	1 828	23,7
1913	1 741 340	5,1	178 700	1 920	22,5
1914	1 741 657	18,0	198 850	1 941	23,0
1915	1 778 041	23,6	149 415	1 927	21,0
1916	1 662 545	12,0	192 225	1 855	18,5
1917	1 423 017	12,4	262 125	1 685	20,0
1918	1 175 855	3,0	172 825	1 349	21,2
1919	1 497 440	0,3	201 760	1 699	23,9
1920	1 107 453	3,3	109 900	1 217	19,9
1921	1 160 045	0,2	134 625	1 295	20,7
1922	1 221 441	1,8	242 790	1 464	25,7
1923	1 018 355	10,5	347 360	1 366	28,0
1924	1 304 755	26,4	659 355	1 964	34,2
1925	1 732 000	1,1	970 635	2 703	35,0
1926	2 122 800	—	1 225 280	3 348	35,6
1927	2 228 542	2,0	1 674 229	3 903	36,2
1928	2 319 126	42,6	1 634 475	3 954	37,2
1929	2 461 560	10,4	1 684 087	4 146	39,5
1930	2 529 975	2,2	1 676 607	4 206	38,8
1931	2 758 776	115,1	1 607 875	4 367	35,1
1932	2 946 150	—	1 625 295	4 571	34,6
1933	2 607 345	—	1 435 895	4 043	30,2
1934	2 378 690	—	1 383 630	3 762	26,0
1935	2 392 915	—	1 278 682	3 672	24,1
1936	2 322 880	—	1 064 847	3 388	22,2
1937	2 191 525	—	928 080	3 120	20,5
1938	1 584 805	—	939 955	2 525	16,0
1939	1 326 285	—	462 070	1 788	11,3
1940	319 445	—	221 120	541	6,5
1941	1 162 675	—	1 001 704	2 164	11,0
1942	287 660	—	454 394	742	5,2
1943	580 370	—	191 655	772	6,0
¹⁾ 1944	545 215	—	139 900	685	6,0
²⁾ 1945	470 390	—	126 050	596	5,9

¹⁾ Oppgavene ufullstendige.

Det norske Skogselskaps formål var blant annet å vekke og fremme forståelsen av skogens samfunnsmessige betydning. Selskapet har derfor helt fra første stund søkt å få skolebarn og ungdomslag med i skogreisningen ved å få istand skogplantingsdager. Skogplanting med skolebarn har helt fra skogselskapets første år hatt et stort omfang. Allerede i 1902 var det nær 1 million skogplanter som ble plantet av skolebarn og det nådde toppen i 1932 med nær 3 millioner planter. Skolebarnsplantingen har som regel utgjort mellom en femtedel og en sjettedel av all skogplanting utført ved skogselskapenes virksomhet.

Ungdomslagene kom også tidlig med i skogplantingsarbeidet, men deres plantinger var inntil 1922 av beskjedent omfang sammenliknet med skolebarnsplantingen. Fra 1908 til 1922 omfatter ungdomslagene skogplanting bare ca. 200 000 planter årlig, men steg deretter så den i 1926 omfatter vel 1,6 millioner planter årlig fram til 1932. Senere har skogplantingen både ved hjelp av skolebarn og ungdomslag avtatt. Oversikt over skogplanting ved hjelp av skolebarn og ungdomslag og omfanget av denne sammenliknet med den samlede utplanting ved skogselskapene er tatt inn i tabell 43.

Spørsmålet om skogrekruttskoler ble reist i 1930 og skogselskapet gikk straks inn for saken. Den første skogrekruttskole kom i gang ved Ulven Ekserserplass i 1932. Utenom de militære øvelser, bestod programmet av forskjellige skogkulturarbeider, vei- og brobygging m. v. og noen forelesninger i skogbruksfag. Skogrekruttskoler har senere vært holdt hvert år fram til 1939 i de forskjellige områder av landet. I 1933 var det også bare en skogrekruttskole. I årene 1934 og 1937—39 var det to hvert år, mens det i 1935 var 7 og i 1936 3 skogrekruttskoler.

Foruten ved skogrekruttskolene har det også ved andre militære avdelinger vært utført en del skogkulturarbeider, vesentlig planting, helt siden 1924. Omfanget av plantingene ved hjelp av militære har aldri vært betydelig selv i de år skogrekruttskolene virket. I årene 1924—1939 ble det sjelden plantet mer enn 100 000 planter årlig, og bare i 1935 og 1939 var antallet så høyt som ca. 300 000.

Skogkulturarbeid i de offentlige skoger kommer i tillegg til oppgavene for privatskogene. Som det er nevnt tidligere ble de første kulturarbeider i statens skoger gjort ganske snart etter at de første forstmenn var ansatt, men det foreligger ingen samlede oppgaver over omfanget av disse arbeider. Etter skogdirektørens årsmeldinger gjengis de foreliggende oppgaver over planting, såing og grøfting utført i de offentlige skoger for årene 1900 til 1945 i tabell 44.

De skogstatistiske undersøkelser som ble satt i gang etter Stortingsvedtak av 13. juni 1917 klarla hvordan skogtilstanden var dengang. Dette førte videre fram til skogvernloven av 1932 som trådte i kraft fra 1. oktober samme år. Denne lov betegner et tidsskifte for skogkulturarbeidet i Norge, idet den innførte regler for behandlingen av all skog, gjennomførte kulturplikt for å sikre gjenveksten og fastsatte en kulturavgift for å få midler til de nødvendige skogkulturarbeider. Avgiften var fra først av 1 % av bruttoverdien av det framdrevne salgs- og industrivirke, men ble forhøyd til 2 % i 1938.

I forbindelse med den videre utbygging av de retningslinjer for skogbruket som skogvernloven trakk opp, framla skogdirektøren i 1937 en foreløpig skogkulturplan på noe lengre sikt med utredning om hvordan planen skulle gjennomføres. Planen stilte opp som mål for den første 10-årsperioden å få kultivert et minimumsareal på 1,5 millioner dekar.

Tabell 44. *Planting, såing og grøfting i offentlige skoger 1900—1945.*
Etter skogdirektøren.

Ar	Antall 1000 planter	Sådd kg frø	Opptatt grøft km	Ar	Antall 1000 planter	Sådd kg frø	Opptatt grøft km
1900	285	42,7	15,1				
1901	632	26,1	23,1	1926	567	35,3	129,4
1902	998	36,2	35,5	1927	572	29,9	108,5
1903	1 256	18,3	48,7	1928	488	37,6	149,4
1904	1 529	41,3	91,1	1929	537	56,3	135,1
1905	1 558	230,4	129,0	1930	566	45,6	157,5
1906	1 672	174,0	175,5	1931	619	36,4	230,4
1907	1 280	80,1	156,1	1932	799	62,3	222,4
1908	2 326	24,3	225,6	1933	508	48,1	294,3
1909	1 324	36,0	195,3	1934	561	20,1	240,9
1910	1 322	15,5	249,3	1935	601	34,0	238,7
1911	981	32,0	264,9	1936	663	20,6	174,9
1912	854	132,0	303,7	1937	864	120,0	142,7
1913	906	48,6	269,1	1938	1 369	235,8	143,0
1914	775	65,4	246,1	1939	1 355	185,3	133,0
1915	865	72,4	202,3	1940	559	162,1	83,6
1916	689	47,3	107,1	1941	2 415	205,3	13,4
1917	488	8,5	44,1	1942	1 237	148,6	8,2
1918	366	5,3	24,3	1943	879	161,6	11,2
1919	553	27,4	48,8	1944	974	77,3	12,9
1920	628	65,8	63,7	1945	646	31,9	3,1
1921	885	77,0	129,2				
1922	524	74,2	89,9				
1923	352	39,2	79,6				
1924	465	66,3	56,4				
1925	480	23,6	67,8				

Det nye ved den utvikling som skogvernloven innleder og som understrekes ved rundskrivet av 1936 og skogdirektørens kulturplan er betydningen av kulturarbeidet for skogbrukets produksjon. Mens kulturarbeidet før i stor utstrekning gikk ut på å bringe tidligere snaumark inn under skogproduksjon ved planting, såing og grøfting, legger de nye retningslinjer meget sterk vekt på kulturarbeidet som et ledd i skogsdriften for å øke produksjonen i den skog vi allerede har. De nye retningslinjer framhever at andre former for kulturarbeid enn planting og såing som f. eks. ryddingshogst, inngjerding, markbereding, kvistdekking og brenning må nyttes i langt større utstrekning enn tidligere.

Bakgrunnen for denne utvikling av skogsaken finner vi i alle de erfaringer — praktiske og vitenskapelige — som er høstet siden de første skritt til et ordnet skogbruk ble tatt for ca. hundre år siden. Pionerene i skogplanting hadde således ikke våre forutsetninger for å vurdere de krav som måtte oppfylles for å få vellykte kulturer. Våre første forstmenn ble utdannet i andre land (de fleste i Tyskland) med erfaringer og tradisjoner som ikke alltid passet for våre forhold. Det er derfor ganske naturlig at f. eks. mange plantinger viser mindre gode resultater. En av de viktigste årsaker hertil var sikkert feil proveniens, et forhold hvis betydning først

er klarlagt i nyere tid. Det er dog verd å merke seg at forstmester J. M. Norman allerede i 1861 gjorde sammenliknende forsøk med tysk frø og stedegnet furufrø fra Alta.

Hertil kommer den økonomiske utvikling som litt etter litt har klarlagt den store betydning skogen har for arbeidslivet innenlands og for økonomisk samkvem med andre land. Den har bl. a. ført til at det er blitt lønnsom avsetning for småvirket, hvilket har brakt det økonomiske grunnlag for skogreisingen i orden.

Oppbyggingen av den skogadministrasjon som skogvernloven av 1932 forutsatte, ga grunnlag for innsamling av statistikkoppgaver over skogkulturarbeider m. v. som var godkjent av skogoppsynet og derved var bidragsberettiget. Denne serie av statistikk over skogkulturarbeider begynner med 1935—36. Oppgavene gjelder for budsjettåret fram til 1949—50. Fra 1951 gikk man over til å bruke kalenderåret, men oppgavene for dette år er slått sammen med oppgavene for annet halvår 1950. Overgangsoppgaven fra budsjettår til kalenderår omfatter derfor 1½ år.

Statistikken over skogkulturarbeidene omfatter foruten planting og såing også markberedning og de forskjellige innledende arbeider til foryngelse som ryddingshogst osv. Disse arbeider er nærmere spesifisert etter arbeidets art. Statistikken har også oppgaver over utlagte foryngelsesarealer som ikke trenger annen bearbeiding enn de innledende arbeider. Tabell 45 og 46 gir rikstallene for de enkelte år fra 1935—36 til 1952 henholdsvis for arealer og omkostninger i alt.

De oppgaver over grøfting og bekkerensk som er med i tabell 45 og 46 omfatter bare de arbeider som utføres i forbindelse med utlegging av foryngelsesflater. Tallene er inkludert i de oppgaver over grøfting og bekkerensk som tabell 42 har for årene inntil 1945, men kommer i tillegg til tabell 49 for årene 1946 og framover.

På grunnlag av oppgavene i tabellene 45 og 46 over kulturarealer og omkostningene med disse kan en regne ut de gjennomsnittlige kulturutgifter pr. dekar for de enkelte kulturarbeider. I tabell 47 har en tatt inn disse gjennomsnittsutgifter pr. dekar for ryddingshogst og kvistdekkning, markberedning, planting og såing for hvert år for hele riket under ett for årene 1935/36 — 1952.

Som tidligere nevnt har det vært gitt statsbidrag til planting siden 1863 og til skoggrøfting siden 1897. Etter at skogvernloven av 1932 trådte i kraft er statsbidrag utvidd til å omfatte andre skogkulturarbeider. Ved rundskriv fra Landbruksdepartementet av 5. juni 1936 og 1. mars 1940 og enkelte senere endringer ble det fastsatt nærmere regler for hvilke arbeider som kunne få statsbidrag og betingelsene for dette.

Siden 1. juli 1950 utbetales statsbidrag til skogkultur utført etter nærmere fastsatte regler med *inntil ½ statsbidrag* i fylkene Vest-Agder, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Nordland, Troms og Finnmark, dessuten i Fosenbygdene i Sør-Trøndelag og bygdene i Ytre Namdal. Ellers i landet er det begrenset til *inntil ½ statsbidrag*.

Reglene om statsbidrag til skogkulturarbeider viser at det ved nyanlegg gis bidrag til planleggingsarbeider utført av godkjente planleggere, rydding og kvistdekkning av foryngelsesflater, inngjerding av foryngelsesflater som er over 10 dekar, brenning av hogstflater, markberedning, planting

Tabell 45. Skogkulturarbeider i alle skoger 1935/36 — 1952.
Arealer. Nyanlegg.

Ar	Innledende arbeider				Naturforyngelse			Kulturforyngelse			Foryngelsesareal i alt dekar
	Ryddings- hogst og kvistdek- king dekar	Inngjerd- ing dekar	Brenn- ing og ugras- behand- ling dekar	Grøfting* og bekke- rensk- ing meter	Mark- beredning dekar	Ingen bearbeid- ing dekar	Sum dekar	Plant- ing dekar	Såing dekar	Sum dekar	
1935/36	11 798	637	15	5 488	1 447	..	..	2 846	1 222	4 068	..
1936/37	18 113	2 479	384	3 013	3 544	..	..	3 794	3 289	7 083	..
1937/38	26 786	3 449	474	18 048	5 358	10 845	16 203	7 688	4 469	12 157	28 360
1938/39	36 660	8 880	251	22 748	10 780	27 102	37 882	8 383	6 030	14 413	52 295
1939/40	47 214	3 246	156	19 426	9 462	33 037	42 499	7 319	5 009	12 328	54 827
1940/41	27 430	3 095	380	32 431	7 773	18 073	25 846	12 678	4 347	17 025	42 871
1941/42	28 459	2 762	317	29 078	4 071	13 971	18 042	9 084	4 443	13 527	31 569
1942/43	23 778	3 668	—	33 002	5 396	10 987	16 383	9 166	2 604	11 770	28 153
1943/44	19 897	2 371	—	11 659	4 997	10 885	15 882	8 555	2 223	10 778	26 660
1944/45	15 037	2 586	1 351	6 152	2 444	11 259	13 703	6 242	1 318	7 560	21 263
1945/46	32 757	3 870	929	13 311	1 420	19 135	20 555	8 073	1 890	9 963	30 518
1946/47	39 889	2 418	2 414	8 627	1 574	32 745	34 319	15 893	2 828	18 721	53 040
1947/48	129 126	6 592	3 679	29 224	2 578	104 896	107 474	16 132	7 121	23 253	130 727
1948/49	239 178	7 520	2 820	40 722	5 135	202 694	207 829	24 618	11 827	36 445	244 274
1949/50	224 438	14 664	5 574	63 324	11 750	184 418	196 168	30 871	14 593	45 464	241 632
1/7 1950—31/12 1951	235 285	17 801	8 369	73 693	10 108	185 399	195 507	62 931	12 723	75 654	271 161
1952	322 095	12 742	9 717	75 616	7 878	263 643	271 521	67 766	10 565	78 331	349 852

*) Tallene inkludert i oppgavene i tabell 42, men kommer i tillegg til oppgavene i tabell 49.

Tabell 46. Skogkulturarbeider i alle skoger 1935/36 — 1952.
Omkostninger. Kroner.

Ar	Innledende arbeider				Natur- foryngelse	Kulturforyngelse			Etter- arbeider i året	Omkost- ninger i alt
	Ryddings- hogst og kvist- dekking	Inngjerd- ing	Brenning og ugras- behand- ling	Tørr- legging	Mark- beredning	Planting	Såing	Særskilt behandlet		
1935/36	17 741	2 271	137	1 473	4 055	43 615	7 931	57	—	77 280
1936/37	41 215	13 280	1 494	698	11 442	60 207	23 938	1 215	—	153 489
1937/38	72 724	14 772	863	4 835	15 205	133 634	34 903	1 439	—	278 375
1938/39	91 676	16 760	822	6 263	29 298	143 581	43 076	5 681	—	337 157
1939/40	111 400	15 353	693	7 559	23 391	136 601	39 736	2 468	—	337 201
1940/41	87 715	21 967	919	10 076	21 627	275 088	37 415	4 429	—	459 236
1941/42	88 174	25 244	905	11 937	10 979	212 498	42 272	4 584	—	396 593
1942/43	87 051	23 761	—	10 240	24 292	223 436	26 516	3 104	—	398 400
1943/44	80 066	25 522	—	4 172	16 058	233 607	21 208	3 500	—	384 133
1944/45	70 156	15 524	9 020	3 272	17 246	178 280	17 784	2 804	—	314 086
1945/46	109 828	25 543	5 528	11 246	18 524	258 633	27 015	9 506	72 217	538 040
1946/47	214 692	53 848	11 189	10 234	16 445	528 900	32 828	8 273	56 932	933 341
1947/48	580 494	57 271	6 646	16 901	34 750	663 715	151 077	6 406	111 119	1 628 379
1948/49	1 230 010	70 377	24 408	22 882	79 846	1 124 348	237 937	24 510	210 386	3 024 704
1949/50	1 396 890	94 327	41 053	52 903	149 151	1 408 549	321 281	50 551	289 083	3 803 788
1/7 1950—										
31/12 1951	1 770 161	328 033	90 816	66 390	156 313	3 156 892	312 144	75 044	646 498	6 602 291
1952	2 540 389	278 231	109 349	76 501	123 578	3 820 620	253 145	93 789	659 413	7 955 015

Tabell 47. Gjennomsnittlige kulturutgifter for alle skoger 1935/36 — 1952.
Kroner pr. dekar. Nyanlegg.

Ar	Ryddings- hogst og kvist- dekking	Mark- beredning	Planting	Såing
1935/36	1,50	2,80	15,33	6,49
1936/37	2,28	3,23	15,87	7,28
1937/38	2,72	2,84	17,38	7,81
1938/39	2,50	2,72	17,13	7,14
1939/40	2,36	2,46	18,66	7,93
1940/41	3,20	2,78	21,70	8,61
1941/42	3,10	2,70	23,39	9,51
1942/43	3,66	4,50	24,38	10,18
1943/44	4,02	3,21	27,31	9,54
1944/45	4,67	7,06	28,56	13,49
1945/46	3,35	13,05	32,04	14,29
1946/47	5,38	10,45	33,28	11,61
1947/48	4,50	13,48	41,14	21,22
1948/49	9,32	15,55	45,67	20,12
1949/50	6,22	12,69	45,63	22,02
1/7 1950—31/12 1951	7,52	15,46	50,16	24,53
1952	7,89	15,69	56,38	23,96

og såing. For etterarbeider gis det bidrag til rydding av lauvkratt og ugras, suppleringsplanting og suppleringssåing. Det er videre bestemt at statsbidrag ikke tilstås uten at kulturene utføres på ryddede flater av minst 2 dekarers vidde og er godkjent av skogoppsynet som beskriver feltene og gir forskjellige oppgaver som danner grunnlag for statistikk.

De eldste grøfteanlegg vi kjenner som var anlagt for å fremme skogbruket er grøftingen av «Stormossan» i Wedelskogene i Stange. Den ble fullstendig grøftet i 1852. I statsskogene ble de første grøfteanlegg utført få år etter at skogvesenet var opprettet i 1857. Både i statens skoger og hos enkelte skogeiere ble det utført en del grøftinger i årene framover, men det foreligger dessverre ingen oversikt som viser omfanget av disse. Noen alminnelig tilslutning til grøftingsarbeidet blant skogeierne kan en dog ikke regne med at det har vært. Som nevnt foran ble offentlig bidrag til skoggrøfting først bevilget i 1897 med kr. 3,00 pr. dekar tørrlagt areal.

I tabell 42 er det tatt inn oppgaver over grøfting i privatskoger utført med statsbidrag for årene 1901—1945. I de første årene var det stor øking i skoggrøftingen, men under første verdenskrig gikk den sterkt tilbake for igjen å øke sterkt utover i 20- og 30-årene.

Grøftelengden i privatskogene var i 1920 bare 55 km, steg i 1925 til 552 km og økte raskt i de følgende år. I 1929 ble det i privatskogene gravd 2 246 km grøft og stigningen fortsatte til 1935 da kulminasjonen kom med 6 930 km grøft utført med statsbidrag. Den store stigning i grøftearbeidene i 1929 og fra 1933 henger nøye sammen med de ekstrabevilgninger som ble gitt for å avhjelpe arbeidsledigheten i denne periode. Følgende beløp var gitt som ekstrabevilgninger:

1929	kr.	100 000	gitt av Borregaard	
1930	»	100 000	»	
1933	»	100 000	Ekstraord. statsbevilgning	
1934	»	750 000	»	»
1935	»	1 200 000	»	»
1936	»	1 800 000	»	»
1937	»	1 000 000	»	»
1938	»	765 000	»	»
1939	»	500 000	»	»
1940	»	1 175 000	»	»

Utenom grøfting med bidrag, har det også vært utført betydelige grøftearbeider i skogbruket. Noen samlet oversikt over dette foreligger ikke, men i beretninger fra de enkelte skogselskaper finnes det opplysninger som viser at grøfting uten bidrag i enkelte år kunne være større enn grøfting med bidrag.

For skoggrøftingen finner en tilsvarende forhold som omtalt for planing og såing. Det manglet erfaring for og kunnskaper om hvilke krav som burde stilles til grøftefeltene og hvordan grøftene skulle legges for at arbeidet skulle bli mest effektivt. Det er derfor mange eldre grøfteanlegg som ikke fyller de minimumskrav som stilles i dag.

Det norske Skogselskaps ledelse var ganske tidlig klar over at det gjaldt å få samlet erfaringene om skoggrøfting og gjort dem lett tilgjengelige. Det innbød derfor i 1911 til en konkurranse om den beste lærebok i dette emne. Skogforvalter Agnar Barth vant konkurransen med skriftet: «Om skogavgrøfting». Dette var en meget god lærebok for sin tid, og den fikk stor betydning for grøftesakens videre utvikling her i landet.

Som tabell 42 viser, fikk skoggrøftingen i slutten av 1920-årene og utover i 1930-årene et betydelig større omfang enn tidligere. Det ble da utført enkelte grøftinger på myrtyper som etter Barth's retningslinjer ikke var grøfteverdige og her ble resultatene dårlige. Dette skyldes vel i høy grad det forhold at det under det store arbeidspress i disse år, måtte brukes planleggere med mangelfulle kvalifikasjoner. Stort sett ble Barth's retningslinjer fulgt. Senere undersøkelser har dog vist at grøfting utført i samsvar med Barth's retningslinjer heller ikke alltid ga tilfredsstillende resultater. På dette område har det i 1930- og 1940-årene vært gjort et betydelig forskningsarbeid som har ført til nye retningslinjer for skoggrøftingen. Dette gjelder både den biologiske side av spørsmålet og den tekniske side ved planlegging og utføring av grøftingen.

Med hensyn til utføring av grøftearbeidet skal en her nevne sprenging av skoggrøfter med dynamitt. Grøftesprenging ble demonstrert allerede i 1919—1920, men den vant ikke noen utbredelse i 1920- og 1930-årene. I etterkrigsårene er grøftesprenging tatt i bruk igjen i økende omfang og har vist seg som en meget verdifull og effektiv arbeidsmåte.

Det foreligger ingen sikker oversikt over hvor store arealer som er skikket til tørrlegging for skogproduksjon. Den faglige skogbruksnemnd av 1940 har på grunnlag av Landsskogtakseringens oppgaver over myrrealene (den første taksering) og de første oppgaver fra Revisjonstakseringen gjort et overslag over de grøfteverdige arealer av myr under barskoggrensen og

vannsyk skogmark. Overslaget viser i alt et grøfteverdig areal på knapt 1,5 mill. dekar myr og vel 2,5 mill. dekar vannsyk skogmark, tilsammen vel 4 mill. dekar i alt. Oppgaven omfatter ikke de tre sørligste Vestlandsfylker og Nord-Norge nord for Helgeland.

Ved den første taksering av skogen i Norge ble myrrealene under barskogsgrensen, i de fylker som taksertes etter 1924, gruppert i tre grupper, nemlig: Grøftbar, muligens grøftbar og ikke grøftbar myr. Når takseringen var avsluttet ble det så gjort en fordeling av myrarealet også for de fylker som var taksert før 1924 slik at en fikk en samlet oversikt over hele riket. Resultatet herav var følgende:

Grøftbar myr	2 528 350 dekar
Muligens grøftbar myr	2 720 220 »
Ikke grøftbar myr	15 880 100 »
Myrareal under barskogsgrensen	21 128 670 dekar

Den første Landsskogtaksering ga ingen oppgaver over vannsyk skogmark. Det spørsmålet ble først tatt opp til løsning ved Revisjonstakseringen som begynte i 1937. Ved denne ble myrrealene fordelt på:

1. Lauv- og granmyr
2. Furumyr
3. Snaumyr

Skogmarken ble dessuten delt etter vegetasjonstyper, hvorav den ene — type 5 — betegner *vannsyk skogmark*. For de tre første revisjonstakserte fylker — Østfold, Akershus og Hedmark — ble det ikke gitt noen oppgaver over de grøfteverdige arealer hverken av myr eller skogmark, men det er skrevet i beretningene at snaumyrene som regel ikke er skikket for grøfting, mens lauv- og granmyr er den beste grøftingsmyr og at en del av furumyrene også kan grøftes for skogproduksjon.

Til revisjonstakseringen for Nord-Trøndelag i 1942 var det av statskonsulenten for skoggrøfting utarbeidd regler for klassifisering av myrene og gitt regler for hvilke myrtyper og hva slags vannsyk skogmark som var grøfteverdig. For de senere revisjonstakserte fylker — Nord-Trøndelag, Vestfold og Oppland har en således også oppgaver over det areal som anses for grøfteverdig. Siden 1942 er det foruten oppgaver over vegetasjonstype 5 — vannsyk skogmark — også gjort en beregning av vannsyk skogmark uavhengig av inndelingen i vegetasjonstyper. Denne gruppering viser at det er store arealer vannsyk skogmark utenom vegetasjonstype 5.

I tabell 49 har en tatt inn oppgaver over grøftingen fra 1946. Oppgavene skiller seg ut fra den eldre statistikk ved at en har fått med opplysningene særskilt for nyanlegg og renskingsarbeider.

Tabell 48. Myrareal under barskoggrensen og vannsyk skogmark i dekar.
Etter Landsskottakseringen. Revisjonstaksering.

Fylker	Myr under barskoggrensen					Vannsyk skogmark		
	Lauv- og granmyr	Furumyr	Snaumyr	Sum	Herav grøfteverdig	Vegetasjons- type 5.	I alt	Herav grøfteverdig
Østfold	27 178	89 689	123 118	239 985	..	74 605	..	..
Akershus	79 354	130 054	85 862	295 270	..	137 546	..	..
Hedmark	564 925	1 061 821	1 172 741	2 799 487	..	932 588	..	..
Oppland	370 280	137 570	544 780	1 052 630	87 950	224 330	307 680	130 780
Vestfold	18 885	11 290	25 845	56 020	21 520	33 465	79 470	70 280
Nord-Trøndelag	350 206	731 573	1 491 510	2 573 289	100 230	294 151	475 820	218 715

Tabell 49. Skoggrøfting 1946—1951. Grøfttelengder,

Nr.	Ar og fylker	Grøfttelengder i meter ¹⁾		Tørrlagt areal i dekar	
		Ny- grøfting ²⁾	Grøfte- rensk ²⁾	Ny- grøfting	Grøfte- rensk
	1946	118 760	161 720	5 280	5 366
	1947	138 261	265 418	6 131	9 387
	1948	184 285	506 355	7 101	24 573
	1949	441 588	1 050 140	19 219	47 794
	1950	751 003	999 033	29 653	42 702
	1951	733 449	537 181	28 790	21 017
	1950:				
	Statens skoger	4 244	14 397	417	387
	Oppl. v. Fonds skoger ..	3 788	23 191	77	787
	Almenningsskoger	26 846	8 934	1 084	254
	Kommuneskoger	9 292	51 968	185	4 591
	Privatskoger	706 833	900 543	27 890	36 683
	Privatskoger fylkesvis:				
01	Østfold	27 504	38 002	685	1 239
02	Akershus	34 527	67 239	1 050	1 386
04	Hedmark	372 475	570 352	17 444	26 382
05	Oppland	112 701	140 943	4 113	5 216
06	Buskerud	65 655	35 440	1 948	907
07	Vestfold	27 250	12 431	661	253
08	Telemark	24 704	13 990	647	382
09	Aust-Agder	19 238	7 257	506	237
10	Vest-Agder	5 729	1 003	132	51
11	Rogaland	—	—	—	—
12	Hordaland	—	—	—	—
14	Sogn og Fjordane	1 495	—	51	—
15	Møre og Romsdal	—	—	—	—
16	Sør-Trøndelag	4 789	—	210	—
17	Nord-Trøndelag	10 766	13 886	443	630
18	Nordland	—	—	—	—
19	Troms	—	—	—	—
	1951:				
	Statens skoger	3 048	38 544	118	1 046
	Oppl. v. Fonds skoger ..	1 804	10 683	46	239
	Almenningsskoger	13 322	—	699	—
	Kommuneskoger	2 823	8 070	133	1 780
	Privatskoger	712 452	479 884	27 794	17 902
	Privatskoger fylkesvis:				
01	Østfold	20 092	18 450	516	480
02	Akershus	82 340	99 591	2 685	2 732
04	Hedmark	350 443	243 610	16 076	11 721
05	Oppland	43 692	25 315	1 795	690
06	Buskerud	29 878	1 588	911	33
07	Vestfold	40 072	19 230	1 141	363
08	Telemark	55 797	18 838	1 704	443
09	Aust-Agder	29 016	12 588	831	297
10	Vest-Agder	6 854	3 316	173	62
11	Rogaland	—	—	—	—
12	Hordaland	—	—	—	—
14	Sogn og Fjordane	—	—	—	—
15	Møre og Romsdal	12 996	10 373	401	332
16	Sør-Trøndelag	4 922	—	249	—
17	Nord-Trøndelag	34 698	26 330	1 202	732
18	Nordland	—	655	—	17
19	Troms	1 652	—	110	—

¹⁾ Grøfting på skogkulturfeltet (tabell 45) kommer i tillegg. — ²⁾ Antall meter bekke

tørrlagte arealer og omkostninger.

Omkostninger i kroner							Nr.
I alt		Herav statsbidrag	Pr. løpende meter		Pr. dekar		
Ny-grøfting	Grøfterensk		Ny-grøfting	Grøfterensk	Ny-grøfting	Grøfterensk	
95 030	65 346	54 170	0,80	0,40	18,00	12,17	
132 974	107 231	78 588	0,96	0,40	21,69	11,42	
220 471	263 522	160 270	1,20	0,52	31,05	10,72	
548 072	527 891	355 438	1,24	0,50	28,52	11,05	
1 006 034	598 353	318 118	1,34	0,60	33,93	14,01	
1 166 044	348 789	344 505	1,59	0,65	40,50	16,60	
13 908	—	—	..	..	..	..	
17 341	—	—	..	..	..	..	
48 472	—	7 980	..	..	..	..	
36 808	—	1 766	..	..	..	..	
1 487 858	—	308 372	..	..	..	..	
52 578	—	10 624	..	..	..	..	01
68 996	—	23 122	..	..	..	..	02
874 513	—	157 858	..	..	..	..	04
226 649	—	38 707	..	..	..	..	05
105 448	—	29 849	..	..	..	..	06
51 907	—	14 455	..	..	..	..	07
46 432	—	13 692	..	..	..	..	08
31 171	—	10 053	..	..	..	..	09
7 769	—	2 557	..	..	..	..	10
—	—	—	—	—	—	—	11
—	—	—	—	—	—	—	12
2 338	—	778	..	—	..	—	14
—	—	—	—	—	—	—	15
6 725	—	2 240	..	—	..	—	16
13 332	—	4 437	..	..	..	..	17
—	—	—	—	—	—	—	18
—	—	—	—	—	—	—	19
3 981	24 104	—	1,31	0,63	33,74	23,04	
1 533	5 374	—	0,85	0,50	33,33	18,60	
22 383	—	5 595	1,68	—	32,02	—	
4 543	3 502	2 015	1,61	0,43	34,16	1,97	
1 133 604	315 791	336 895	1,59	0,66	40,79	17,64	
30 919	19 896	12 773	1,54	1,08	59,92	41,45	01
107 808	62 187	27 523	1,31	0,62	40,15	22,76	02
582 726	173 523	187 658	1,66	0,71	36,25	14,80	04
64 899	12 055	20 049	1,49	0,47	36,16	17,47	05
57 379	640	14 089	1,92	0,40	62,98	19,39	06
73 022	11 568	17 749	1,82	0,60	64,00	31,87	07
86 976	12 541	15 768	1,55	0,67	51,04	28,31	08
47 414	5 274	13 050	1,63	0,42	57,06	17,76	09
10 468	1 918	3 730	1,53	0,58	60,51	30,94	10
—	—	—	—	—	—	—	11
—	—	—	—	—	—	—	12
—	—	—	—	—	—	—	14
15 095	7 977	7 780	1,16	0,77	37,64	24,03	15
8 453	—	3 233	1,72	—	33,95	—	16
46 628	8 015	12 822	1,34	0,30	38,79	10,95	17
—	197	66	—	0,30	—	11,59	18
1 817	—	605	1,10	—	16,52	—	19

rensk er fordelt mellom nygrøfting og grøfterensk med en halvpart på hver.

SKOGKULTURAVGIFT.

Skogvernloven av 12. februar 1932 trådte i kraft 1. oktober 1932. Loven innførte regler for skogbehandlingen og fastsatte kulturplikt for å sikre gjenveksten. For å skaffe midler til utføring av kulturarbeidene innførte skogvernloven avgift av all bartreavvirking til salg eller industriell produksjon. Det ble videre overlatt til fylkesskogselskapene å bestemme om det skulle være en tilsvarende avgift for lauvreavvirkingen.

Kulturavgiften var fra først av 1 % av salgsverdien av framdrevet tømmer, men ble i 1938 satt opp til 2 %. Skogkulturavgiftene blir satt inn på konto for vedkommende eiendom og brukes til dekning av utgiftene ved skogkultur på denne. Skogrådet fører det nødvendige regnskap og skog-eieren får anvist beløpene av skogoppsynet etter hvert som de utførte skogkulturarbeider blir godkjent.

På grunn av de forholdsvis lave tømmerpriser og bare 1 % avgift var de samlede beløp i skogkulturavgift ganske beskjedne i førkrigsårene. Først i 1938 kom den opp i over 1 mill. kr., men de utbetalte beløp for utførte og godkjente skogkulturarbeider var allikevel så små at de innestående beløp etter hvert økte. Ved utgangen av 1939 var de innestående beløp av skogkulturavgiftene nådd opp til 1,7 mill. kr.

Da skogkulturavgiften i 1939 ble satt opp til 2 % og tømmerprisene etter hvert også steg, økte avgiftsbeløpet ganske meget. I årene 1940 til 1944 var det årlige beløp i skogkulturavgift mellom ca. 1,8 og 2,1 mill. kr. I 1944—45 var avvirkingen til salg bare ca. 2,5 mill. m³ tømmer og ca. 1,6 mill. m³ barved. Den samlede skogkulturavgift gikk i 1945 derfor ned til vel 1,0 mill. kr. Senere har avgiftsbeløpet steget sterkt og nådde i 1949 opp i nesten 6,2 mill. kr. I krigs- og etterkrigsårene har det på grunn av mangel på arbeidshjelp og for lite planter m. v. ikke vært mulig å få utført de planlagte kulturarbeider i skogen. Beholdningene av innestående skogkulturavgiftsbeløp har derfor steget sterkt og var ved utløpet av 1950 over 20 mill. kr.

I tabell 50 er det tatt inn tilbakegående rikstall over skogkulturavgiftene og fylkesvise tall for årene 1949, 1950 og 1951.

Oppgaver over utført arbeid av skogkultur og skoggrøfting og utgiftene til dette er omtalt i avsnittene for disse arbeider.

Tabell 50. Skogkulturavgift.

Ar	Pliktig kulturavgift	Utbetalt til skogelerne	Beholdning (innestående pluss restanser) pr. 31/12	Pliktig kulturavgift	Utbetalt til skogelerne	Beholdning (innestående pluss restanser) pr. 31/12	Pliktig kulturavgift	Utbetalt til skogelerne	Beholdning (innestående pluss restanser) pr. 31/12
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1937	893 800	..	..						
1938	1 579 500	..	..						
1939	1 023 670	..	1 761 200						
1940	1 915 200	428 600	2 827 300						
1941	2 081 000	356 770	4 000 400						
1942	1 928 100	305 200	5 360 900						
1943	1 819 100	297 900	6 368 200						
1944	1 807 800	321 000	7 154 400						
1945	1 070 300	295 523	7 302 900						
1946	2 573 400	436 807	9 870 800						
1947	4 206 100	550 774	13 284 100						
1948	4 866 700	1 176 600	16 022 800						
1949	6 554 066	2 040 777	19 779 031						
1950	5 218 707	3 036 761	21 972 002						
1951	7 425 739	3 512 478	26 483 716						
Fylker:	1949:			1950:			1951:		
Østfold	261 500	103 220	804 080	256 660	120 040	1 058 475	390 167	133 758	1 305 340
Akershus	578 600	124 280	1 218 440	534 359	143 165	1 536 785	485 040	144 287	1 907 199
Hedmark	1 879 542	772 458	5 754 280	1 415 727	1 327 515	5 999 280	2 276 535	1 515 666	7 015 446
Oppland	860 200	239 300	3 083 400	600 312	280 403	3 341 010	981 162	320 653	4 171 303
Buskerud	1 003 492	242 218	3 180 122	724 167	328 061	3 476 989	881 087	366 500	4 042 719
Vestfold	236 780	55 650	594 840	207 460	68 020	666 190	163 851	76 972	762 045
Telemark	654 800	184 600	1 804 999	498 590	215 732	2 061 157	759 077	221 571	2 581 991
Aust-Agder	388 740	136 520	1 178 500	300 700	269 890	1 351 110	419 129	197 009	1 565 433
Vest-Agder	58 600	31 770	236 540	43 220	45 800	258 845	54 526	40 230	273 008
Rogaland	11 030	3 310	49 380	4 720	3 077	53 832	6 494	4 076	56 313
Hordaland	10 639	5 202	65 080	9 599	2 456	71 328	9 068	5 091	73 528
Sogn og Fjordane	16 500	2 000	57 700	19 667	1 660	57 267	2 117	2 557	56 826
Møre og Romsdal	30 008	10 365	152 523	36 944	15 094	190 206	42 078	31 730	222 723
Sør-Trøndelag	112 920	17 196	402 360	122 110	26 752	556 026	223 104	37 497	779 779
Nord-Trøndelag	411 520	102 471	1 076 311	404 692	183 980	1 137 290	677 729	404 015	1 459 991
Nordland	39 190	10 217	115 620	39 780	5 080	151 730	54 545	10 396	206 030
Troms	5		4 856		36	4 482	30	470	4 042
Sum	6 554 066	2 040 777	19 779 031	5 218 707	3 036 761	21 972 002	7 425 739	3 512 478	26 483 716

INVESTERINGSavgIFT.

Vesentlig av hensyn til det innenlandske pris- og lønnsnivå har tømmerprisene i etterkrigsårene ikke på langt nær fulgt med i prisstigningen for treforedlingsprodukter på verdensmarkedet. For likevel å få tilført skogbruket noen av de midler som kom til landet gjennom prisstigningen på treforedlingsprodukter, ble: «Investeringsfond for skogbruket» opprettet ved Kgl. res. av 15. august 1947. Midlene til dette fond ble skaffet til veie ved en avgift av kr. 6,00 pr. m³ tømmer og kubb til eksportproduksjon mottatt ved tremasse-, cellulose-, papir-, papp- og kartongfabrikker i tiden 1/9 1947 til 31/8 1948.

Den samme ordning med Investeringsfond var gjeldende også for driftsåret 1948—49, men eksportindustriens avgift var for dette år satt til kr. 7,00 pr. m³ tømmer til eksportproduksjon.

Fra Investeringsfondet ble midlene overført til særskilt konto for de skogeierdommer hvorfra tømmeret var levert med kr. 3,00 pr. m³ for alt salgstømmer uansett om det gikk til eksportproduksjon eller ei. Det ble dog ikke betalt tilskott for vedtømmer, slindbarket eller ubarket kubb eller rundlast, props og minetømmer. For levering i 1948—49 ble tilskottet satt til kr. 4,00 pr. m³ for gran- og furuslip og toppmålstømmer av gran når tømmeret leveres barket på vassdrag, jernbane eller tomt til tremasse- og cellulosefabrikk. Ellers kr. 3,00 pr. m³ som for 1947—48.

Investeringsmidlene skal i første rekke brukes til fremme av skogsdriften så som anlegg og vedlikehold av skogsveier, husvær, utbedring av fløtingsvassdrag, kulturbeiter osv. og ellers til kulturarbeid på samme måte som skogkulturavgiften.

De beløp som industrien betalte til Investeringsfondet for skogbruket var for 1947—48 i alt kr. 14 500 000 og for 1948—49 kr. 23 095 722. De godkjente tilskott for tømmer levert i de samme driftsår var henholdsvis kr. 16 881 200 og kr. 26 507 203. Til dekning av differansene og omkostningene ble det overført fra Staten v/ Prisdirektoratet henholdsvis kr. 2 500 000 og kr. 3 537 000. For begge år er det altså i alt innbetalt til Investeringsfondet fra industrien kr. 37 595 722 og overført fra Staten kr. 6 037 000. Altså tilsammen kr. 43 632 722. Til skogeierne ble det overført kr. 43 388 402. Investeringsfondet hadde altså igjen et beløp av kr. 244 320. Herav gikk kr. 175 385 til dekning av omkostningene ved fondets drift. Restbeløpet kr. 68 934 gikk tilbake til Staten.

Ordningen med særskilt avgift på tømmer til eksportproduksjon betalt av industrien til Investeringsfond for skogbruket og overført derfra til skogbruket var gjeldende kun for driftsårene 1947—48 og 1948—49. Investeringsfondet for skogbruket ble oppløst ved Kgl. res. av 22/12 1950. Siden driftsåret 1949—50 har beløpene som avsettes til investeringsformål vært inkludert i tømmerprisene. Ved tømmeroppkjøret er midlene så trukket i dette og overført direkte til skogrådene på samme måte som for skogkulturavgiften.

Vedtakene om investeringsavgiftene for driftsårene 1949—50, 1950—51 og 1951—52 ble fastsatt i medhold av Prisloven av 30. juni 1947, ved Kgl. res. av 28. oktober 1949 og 13. oktober 1950, ved Kronprinsregentens res. av 15. juni 1951 og Kgl. res. av 19. oktober 1951.

Bestemmelsene om investeringsavgift var nå gjennomprøvd. En varigere ordning ble derfor gjennomført ved vedtak om midlertidig lov av 19. desember 1952 om investeringsavgift i skogbruket.

Loven om investeringsavgift fastsetter at Kongen til fremme av skogproduksjon og skogdrift, kan bestemme at det skal svares en investeringsavgift for skogsvirke. Størrelsen av denne fastsettes av Kongen for hvert år. I begge tilfelle etter at skogbrukets økonomiske organisasjoner har hatt adgang til å uttale seg.

Avgift skal i tilfelle svares ved salg av framdrevet virke, ved salg på rot og ved foredling for videre salg som skogeieren selv foretar. Avgift kan også pålegges virke som utvises eller leveres bruksberettigede i almenning.

Kongen kan bestemme at investeringsavgift ikke skal innkreves i enkelte fylker eller deler av fylker. Likeså kan visse slags virke fritas for avgift.

I tilfelle hvor avgiften vil virke urimelig kan departementet helt eller delvis fritta for avgift.

Departementet fastsetter de nærmere bestemmelser til gjennomføring av avgiftsordningen. Herunder kan gis regler om beregningsgrunnlaget, innbetalingsordning, oppgaveplikt og regnskap.

Den pålagte avgift skal brukes til investeringsarbeider til fordel for den skog virket er levert fra. Hvis en skogeier har flere skogeiendommer, kan skogrådet tillate at avgiften nyttes i en annen skog innen samme herred. Ved bruk av avgiften i en annen skog tilhørende samme skogeier, men i en annen kommune, må fylkesskogrådet eller departementet godkjenne overflytningen hvis det gjelder skog i et annet fylke.

Såfram skogoppsynet finner at det ikke i overskuelig framtid kan antas å være behov for investering slik loven forutsetter, skal avgiften tilbakebetales vedkommende skogeier etter nærmere regler som gis av departementet. Krav på innstående investeringsavgift skal være en rett som følger vedkommende skog og kan ikke skilles fra denne. Departementet kan gi bestemmelser om fordeling av innstående investeringsavgift ved delvis overdragelse og deling av skog på annen måte.

Investeringsavgiftenes størrelse er inntatt i tabell 51. Bestemmelsene har i alle år vært gjeldende for Østlandet, Sørlandet, Trøndelag og Helgeland med enkelte mindre endringer. I 1951—52 var Hitra domssogn i Sør-Trøndelag unntatt og i 1952—53 ble bestemmelsene også gjort gjeldende for Møre og Romsdal fylke. Grenseområdene i Sør-Norge har hatt egne bestemmelser som omtales senere.

Tabell 51. *Investeringsavgifter i kr. pr. m³ tømmer 1947/48 — 1952/53. For 1947/48 og 1948/49 tilskott fra Investeringsfond for skogbruket.*

Driftsår	Midtmålt		Toppmålt		Spesialtømmer	Grankubb (løst mål)	Furukubb (løst mål)
	gran	furu	gran	furu			
1947/48	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	¹⁾ —	¹⁾ —
²⁾ 1948/49	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	¹⁾ —	¹⁾ —
³⁾ 1949/50	1,50	⁴⁾ 2,50	⁵⁾ 0,50	1,00	2,00	1,00	1,75
⁷⁾ 1950/51	7,00	⁴⁾ 2,50	7,00	1,00	⁶⁾ 2,00	5,00	1,00
1951/52	⁹⁾ 7,00	7,00	7,00	7,00	7,00	⁸⁾ 5,00	5,00
1952/53	5,50	5,50	5,50	5,50	5,50	3,50	3,50

¹⁾ Sevgebarket og økebarket kubb kr. 3,00 pr. m³ fast mål. — ²⁾ Barket gran- og furuslip og barket toppmålstømmer av gran levert vassdrag, jernbane eller sliperi og cellulosefabrikks tomt kr. 4,00 m³. — ³⁾ For rotsalg kr. 2,50 pr. m³ fast mål. — ⁴⁾ Furu i hele lengder kr. 1,00. — ⁵⁾ Kr. 1,50 for toppmålt tømmer til cellulose, tremasse, papir, papp, kartong og trefiberplater. — ⁶⁾ Kr. 7,00 for gran. — ⁷⁾ For alt rotsalg kr. 7,00 for gran og kr. 1,50 for furu fast mål. — ⁸⁾ Kr. 6,00 for sevgebarket grankubb. — ⁹⁾ Sevgebarket grantømmer som leveres etter sams pris av kr. 81,70 pr. m³ fast mål har kr. 8,50 i investeringsavgift.

For tømmer som leveres fra de norske grensesoner i Sør-Norge til svenske kjøpere og kjøpere innenlands har det vært særskilte regler for investeringsstilskott og -avgifter. Disse distrikter fikk således ikke noe investeringsstilskott for årene 1947—48 og 1948—49 og det var heller ingen avgift for 1949—50. For 1950—51 ble avgiften fastsatt til kr. 4,50 pr. m³ fast mål. Senere ble det fastsatt en ekstraordinær investeringsavgift på kr. 7,50, så den samlede avgift i 1950—51 for grensesonene ble kr. 12,00. For rotsalg var det samme regler i grensesonene som ellers i landet.

For driftsåret 1951—52 er investeringsavgiften i grensesonene fastsatt til kr. 17,00 pr. m³ fast mål for gran- og furutømmer og kr. 12,00 pr. m³ løst mål for kubb. For tømmer solgt på rot er avgiften kr. 17,00 pr. m³ fast mål. For sevjbarket grankubb og grantømmer er det samme satser i grensesonene som nevnt i tabellen foran.

Ved Kgl. res. av 13. februar 1953 ble det fastsatt en ekstraordinær investeringsavgift på kr. 4,50 pr. m³ fast mål for toppmålt tømmer levert i grensesonene både på Østlandet og Trøndelag. Den samlede investeringsavgift for toppmålt tømmer i grensesonene i 1952—53 blir altså kr. 10,00 pr. m³ fast mål.

I den følgende oversikt over mottatte og utbetalte investeringsmidler har en brukt oppgaver fra skogrådsregnskapene. Her kan en nevne at det er en tidsforskyvning i forhold til Investeringsfondets regnskaper som gjør at en ikke får de samme beløp som er nevnt foran om innbetalinger fra industrien til Investeringsfondet. Dette sammen med andre ting gjør at det for de to første år ikke er full overensstemmelse mellom innbetaling, utbetaling og beholdning.

Den renteavkastning som investeringsmidlene gir etter overføring til skogeierens konto, er forutsatt å skulle disponeres av skogrådene til administrasjon av investeringsmidlene, og til andre formål i forbindelse med disse etter nærmere bestemmelse av skogstyret.

Tabell 52. *Investeringsmidlene og hva de er brukt til. Kroner.*

	1948/49	1949/50	1950/51
Innbetalte beløp	15 592 774	25 483 994	9 721 706
Beholdning pr. 1/7	—	11 407 801	27 055 089
Utbetalt til: Skogsveier m. v.....	1 947 177	4 724 640	4 774 159
Skogshusvær m. v.	1 801 745	3 212 436	2 931 481
Kultarbeiter	94 542	333 159	399 017
Skogkulturarbeid	291 435	1 262 841	1 261 073
Andre formål	—	207 087	663 256
Tilbakebetalt skogeierne	67 140	111 666	93 423
Sum utbetalte beløp kr.	4 202 039	9 851 829	10 122 409
Beholdning av renter	—	132 312	395 648

Av disse summer har det vesentligste gått til bygging av skogsveier og skogshusvær. Således i 1948—49 vel 3,7 mill. kr. svarende til 89,2 % av det utbetalte beløp, i 1949—50 vel 7,9 mill. kr. eller 80,5 % og i 1950—51 7,7 mill. kr. eller 76,1 %.

PENSJONERING AV SKOGSARBEIDERE.

Spørsmålet om en pensjonsordning for skogsarbeidere har vært oppe til drøfting underhånden flere ganger i forbindelse med maksimalprisene

på tømmer og de avgifter som i etterkrigsårene har vært knyttet til skogbruken og skogindustriene. Gjennomføring av denne sak byr på mange vansker som ikke forekommer ved bedriftspensjonering i alminnelighet, både når det gjelder den rent tekniske og den finansielle side. En kan her tenke på skogsarbeidets sterkt sesongpregede karakter, våre eiendomsforhold som gjør at skogsarbeideren ofte skifter arbeidsgiver og arbeidssted og det ofte forekommende skifte mellom skogsarbeid og jordbruksarbeid eller arbeid i andre næringer, videre forholdet med eiere av småeiendommer som har skogsarbeid dels for seg selv og dels hos andre, eller som på grunn av egen eiendom ikke kan arbeide sammenhengende i lengre tid med skogsarbeid osv.

Da spørsmålet ble tatt opp igjen i 1948 var det derfor klart at pensjonsordningen for skogsarbeidere måtte utredes grundig før den ble satt ut i livet. Man visste også at det måtte store beløp til for å gjennomføre pensjoneringen. Det var da rimelig at disse beløp til dels ble skaffet til veie under de gunstige konjunkturer som skognæringene og treforedlingsindustriene hadde i etterkrigsårene og ble lagt opp til et fond til pensjonsordningen ble gjennomført. I 1948 framla derfor Finansdepartementet forslag til midlertidig lov om avgift til pensjonering av skogsarbeidere. Loven ble vedtatt og trådte i kraft fra 3. desember 1948.

Ved Kgl. res. av 22. desember 1948 ble det pålagt en pensjonsavgift av kr. 4,00 pr. m³ tømmer som ble brukt til produksjon av treforedlingsprodukter for eksport. Av praktiske hensyn ble avgiften for produsenter av tremasse, cellulose, papir, papp og kartong beregnet på grunnlag av produserte eller forbrukte mengder av tremasse og cellulose slik:

kr. 5.60 pr. våttonn tremasse			
» 20,00 » tonn sterk sulfittcellulose			
» 22,00 » » bleket			»
» 20,00 » » sulfatcellulose.			

Avgiften skal bare beregnes en gang.

Ved Kgl. res. av 2. september 1949 ble det bestemt at denne midlertidige pensjonsavgift skulle falle vekk for produksjon etter 31. mars 1950.

Ved fastsettelse av tømmerprisene for 1949—50 ble det av Regjeringens tømmerutvalg satt opp som vilkår for myndighetenes godkjenning at de nye tømmerpriser skulle gi plass for en avgift til pensjonering av skogsarbeidere på gjennomsnittlig kr. 0,50 pr. m³ tømmer. Ved provisoriske anordninger av 28. oktober 1949, 13. oktober 1950 og 12. oktober 1951 ble pensjonsavgiften gjort gjeldende med kr. 0,50 pr. m³ tømmer fast mål og kr. 0,35 pr. m³ kubb løst mål for alt virke av gran og furu som blir målt eller framdrevet i driftsårene 1949—50, 1950—51 og 1951—52. Da den nye lov om pensjonstrygd for skogsarbeidere av 3. desember 1951 kom og skulle tre i kraft fra 7. januar 1952, ble avgiften pr. m³ tømmer og kubb i driftsåret 1951—52 opphevet ved anordning av 21. desember 1951.

Etter loven skal utgiftene ved pensjonstrygden for skogsarbeidere dekkes ved:

- a. premie fra den trygdede og hans arbeidsgiver
- b. avgift på trevirke
- c. tilskott fra trygdens fond
- d. tilskott fra staten.

Den ukentlige premie for trygdepliktige skogsarbeidere er fra starten kr. 8,00. Herav dekker den trygdede selv 3/8 og hans arbeidsgiver 5/8.

De midler som kom inn ved midlertidig lov av 3. desember 1948 og prov. anordninger av 28. oktober 1949 og 13. oktober 1950 utgjør trygdens grunnfond.

De viktigste bestemmelser i lov om pensjonstrygd for skogsarbeidere er følgende:

Trygdepliktig etter denne lov er norsk statsborger eller person med fast bopel i Norge, som her i riket er tilsatt i skogsarbeid i annen manns tjeneste for lønn eller annen godtgjøring, som helt eller delvis består i penger. Med skogsarbeid forstås alt arbeid i forbindelse med avvirking, framdrift og fløting av tømmer, ved eller annet trevirke og arbeid som skjer til fremme av vekst- og avvirkningsforholdene i skogen. Unntatt fra trygdeplikt er den hvis arbeidsforhold ikke kan få en varighet av minst 6 dager, som hever alderspensjon etter denne lov eller som har annen pensjonsordning som departementet godkjenner. Trygdepliktig som har hatt minst 75 ukers skogsarbeid i de siste 5 år, hvorav minst 15 uker siste år og midlertidig sysselsettes av sin arbeidsgiver i annet arbeid, blir stående trygdepliktig i inntil 15 sammenhengende uker.

Trygdeplikten varer så lenge arbeidet varer. Blir arbeidet avbrutt av sykdom eller verneplikt, opparbeides ytterligere rettigheter uten premie så lenge sykepenger eller sykehusbehandling ytes etter lov om syketrygd eller så lenge verneplikt varer. Likeså opparbeides rettigheter uten premie i den tid vedkommende går på yrkesskole for skogsarbeidere.

Trygdepliktig person med minst 75 ukers skogsarbeid i de siste 5 år har rett til å fortsette som frivillig trygdet i sammenhengende 75 uker.

Rett til alderspensjon har den som har 750 premieuker. Pensjonsalderen er 65 år, men alderspensjon kan ytes fra fylte 60 år når summen av alder og premieuker er 80 år eller mer, 50 premieuker regnes lik et år.

Årspensjonen er kr. 1,20 for hver premieuke. Alderspensjon regnes ikke for mer enn 1500 premieuker i alt.

For den som tar pensjon før fylte 65 år nedsettes pensjonen med 5 % for hvert år som mangler på 65 år når pensjonen tar til. Har en pensjonist tapt 2/3 eller mer av sin arbeidsevne kan reduksjon unnlates.

Den som tar pensjon senere enn fylte 65 år, får et tillegg av 10 % i alderspensjonen for hvert år etter nevnte alder han venter med å ta pensjon og er tilsatt i skogsarbeid etter denne lov, dog ikke utover 70 år.

For den som ikke har opparbeidd pensjonsrett ved fylte 65 år, regnes ventetillegget først fra den tid pensjonsrett inntreer.

Det er videre regler for tillegg for forsørgede, enker og barn under 18 år.

Trygdet person som har mindre enn 750 premieuker, har rett til å få tilbake den premie han selv har betalt til trygden utover premie for de første 75 uker. Tilbakebetaling finner ikke sted før oppnådd pensjonsalder. Dør han før, kan boet kreve beløpet utbetalt.

Den som i de siste 5 år før lovens ikrafttreden har vært tilsatt i skogsarbeid som nevnt i minst 75 uker, får godskrevet 75 premieuker, og i tillegg 30 premieuker for hvert år han ved lovens ikrafttreden er eldre enn 35 år.

SKOGSVEIER.

Bygging av skogsveier i moderne betydning for framdrift av skogsvirke året rundt, ble utført av enkelte større skogeiere allerede før 1920, men først i begynnelsen av 1930-årene tok dette arbeid større fart.

De første tilskott av statsmidler til bygging av skogsveier ble gitt i 1932—33 av midler som var bevilget til avhjelping av arbeidsløyse. Hvor mye av disse bevilgninger som gikk til bygging av skogsveier, vet man dessverre ikke. Siden 1936—37 har tilskott til skogsveibygging vært oppført som egen post på statsbudsjettet. De regnskapsførte tilskott til skogsveibygging det enkelte år har vært følgende for årene 1936—37 til 1951—52:

1936/37	kr. 279 146	1944/45	kr. 302 161
1937/38	» 260 786	1945/46	» 320 222
1938/39	» 249 731	1946/47	» 981 860
1939/40	» 538 388	1947/48	» 1 079 447
1940/41	» 338 266	1948/49	» 1 620 553
1941/42	» 233 884	1949/50	» 2 037 919
1942/43	» 310 329	1950/51	» 1 683 700
1943/44	» 312 217	1951/52	» 1 993 390

For 1952—53 er det til skogsveibygging oppført på budsjettet kr. 1 980 000 og for 1953—54 kr. 2 000 000.

Arbeidet med statistikken over skogsveibyggingen ble satt i gang i 1949. Det viste seg vanskelig å skille ut oppgavene for hvert år for seg. Arbeidet med oppgavene tok også lengre tid enn forutsatt. Den første oversikt omfatter derfor alle skogsveier i privatskogene bygd med statstilskott før 1/7 1950. I statistikken har en ikke skilt ut de enkelte veityper for seg som f. eks. stamveier, skogsbilveier, bilbasveier og traktorveier, men kun skilt mellom sommerveier, dvs. veier som kan brukes hele året, og vinterveier.

Sammendraget for skogsveier bygd fra 1932—33 til 1/7 1950 viser følgende hovedtall:

	<i>Sommerveier</i>	<i>Vinterveier</i>	<i>I alt</i>
Antall anlegg	1 168	340	1 508
Veilengde i km	2 896,9	596,4	3 493,3
Omkostninger i kr.	26 086 981	1 745 038	27 832 019

Av sommerveiene var 1 842,5 km og av vinterveiene 138,7 km oppgitt som ferdig gruset.

Hovedtallene for skogsveier bygd i 1950/51 var følgende:

	Antall anlegg	Veilengde i km	Omkostninger i kroner	
			I alt	Dekket av statstilskott
Sommerveier i priv.skog ..	406	333,9	4 701 422	1 473 211
Vinterveier i priv.skog ..	32	44,0	170 975	54 126
Taubaner	3		12 308	4 892
Elveutbedringer	3		18 638	9 000
Veier i off. skoger			122 427	122 427
Div. utgifter (ves. administrasjon)			28 794	28 794
Sum			5 054 564	1 692 450

I løpet av 1950—51 var det ferdig gruset 182,5 km sommerveier og 7,2 km vinterveier.

En del av de i 1950—51 utbetalte beløp gjaldt tidligere utført arbeid. For sommerveier var dette kr. 64 935, hvorav kr. 62 555 i statstilskott. For vinterveier var beløpet kr. 5 500 som alt var statstilskott.

Tabell 53. Skogsveier i privatskoger bygd

A. Sommerveier

Nr.		Tallet	Ferdig	Ferdig
		på anlegg	planert	gruset
			meter	meter
	Riket 1932/33 — 1949/50	1 168	2 896 862	1 842 507
	Riket 1950/51	406	333 865	182 510
	Riket 1951/52	454	342 594	196 648
	1932/33 — 1949/50			
	Fylkene:			
01	Østfold	66	127 340	75 404
02	Akershus	64	181 444	136 206
04	Hedmark	218	952 368	535 753
05	Oppland	122	409 298	311 670
06	Buskerud	111	399 764	279 700
07	Vestfold	47	92 901	57 866
08	Telemark	107	129 198	87 089
09	Aust-Agder	116	106 367	81 951
10	Vest-Agder	41	30 532	28 010
11	Rogaland	24	24 320	23 330
12	Hordaland	16	12 040	10 490
14	Sogn og Fjordane	16	24 965	21 000
15	Møre og Romsdal	28	36 586	24 460
16	Sør-Trøndelag	49	113 173	70 351
17	Nord-Trøndelag	84	168 277	58 018
18	Nordland	50	75 059	36 179
19	Troms	9	13 230	5 030

B. Vinterveier

	Riket 1932/33 — 1949/50	340	596 408	138 676
	Riket 1950/51	32	44 043	7 175
	Riket 1951/52	36	50 744	3 356
	1932/33 — 1949/50			
	Fylkene:			
01	Østfold	19	53 232	8 817
02	Akershus	26	51 259	1 725
04	Hedmark	36	155 101	11 100
05	Oppland	22	80 138	19 948
06	Buskerud	41	97 947	—
07	Vestfold	5	7 150	600
08	Telemark	15	14 200	6 640
09	Aust-Agder	20	16 446	9 146
10	Vest-Agder	39	28 408	26 468
11	Rogaland	1	460	460
12	Hordaland	45	26 649	19 944
14	Sogn og Fjordane	5	6 850	—
15	Møre og Romsdal	18	15 680	10 395
16	Sør-Trøndelag	31	23 723	20 588
17	Nord-Trøndelag	1	1 500	1 000
18	Nordland	10	10 540	750
19	Troms	6	2 125	1 095

med statstilskott 1932/33 — 1951/52.

1932/33 — 1949/50.

Anlegget er finansiert slik, kroner							Nr.
Statstilskott		c. fylket	d. kommunen	e. andre	f. inter- entene selv	Sum	
a. skogsbilvei	b. seter-, grendvei e. l.						
6 655 696	170 305	369 689	1 241 076	550 436	17 099 779	26 086 981	
1 464 461	8 750	10 000	18 500	11 000	3 188 711	4 701 422	
1 662 743	—	3 340	2 000	—	3 667 959	5 336 042	
319 028	—	—	35 465	—	480 371	834 864	01
492 329	4 000	—	—	—	1 470 683	1 967 012	02
1 619 876	36 357	43 000	184 362	43 974	5 581 999	7 509 568	04
981 161	57 850	87 500	205 530	29 826	2 359 348	3 721 215	05
992 688	27 123	191 517	413 031	330 424	3 252 430	5 207 213	06
293 979	—	—	4 000	20 799	624 486	943 264	07
418 600	8 200	11 985	52 270	24 779	730 088	1 245 922	08
388 474	1 200	3 600	105 212	2 080	521 888	1 022 454	09
92 685	—	—	1 700	—	116 976	211 361	10
82 812	—	—	8 800	—	140 621	232 233	11
43 905	—	—	—	—	45 108	89 013	12
85 100	11 750	—	12 000	—	341 620	450 470	14
90 163	—	—	—	—	127 906	218 069	15
133 836	15 800	896	10 743	6 775	295 658	463 708	16
363 719	6 000	30 991	103 232	41 568	750 988	1 296 498	17
238 580	2 025	—	93 181	48 911	238 553	621 250	18
18 761	—	200	11 550	1 300	21 056	52 867	19

1932/33 — 1949/50.

496 161	7 150	28 359	79 108	—	1 134 260	1 745 038	
54 126	—	—	6 114	—	110 735	170 975	
99 306	—	—	—	—	149 522	248 828	
53 298	—	—	20 035	—	58 093	131 426	01
39 380	—	—	1 855	—	63 824	105 059	02
86 604	—	—	20 000	—	364 141	470 745	04
28 398	—	—	200	—	67 657	96 255	05
26 796	3 000	28 359	4 900	—	201 266	264 321	06
8 900	—	—	—	—	22 413	31 313	07
17 549	—	—	8 631	—	21 737	47 917	08
16 180	—	—	6 552	—	41 589	64 321	09
46 474	—	—	2 800	—	52 981	102 255	10
435	—	—	—	—	1 754	2 189	11
72 232	—	—	—	—	86 488	158 720	12
28 800	—	—	2 303	—	31 275	62 378	14
17 792	—	—	—	—	28 556	46 348	15
24 744	3 650	—	7 682	—	54 699	90 775	16
500	500	—	150	—	500	1 650	17
19 876	—	—	—	—	24 540	44 416	18
8 203	—	—	4 000	—	12 747	24 950	19

Tabell 53 (forts.) *Skogsveier i privatskoger*

A. Sommerveier

Nr.		Tallet	Ferdig	Ferdig
		på anlegg	planert	gruset
			meter	meter
	1950/51			
	Fylkene:			
01	Østfold	16	17 980	9 310
02	Akershus	19	20 655	14 928
04	Hedmark	83	80 628	39 893
05	Oppland	22	33 493	11 985
06	Buskerud	29	43 216	27 863
07	Vestfold	29	19 663	12 564
08	Telemark	45	24 357	10 490
09	Aust-Agder	29	8 461	5 272
10	Vest-Agder	15	8 096	2 085
11	Rogaland	6	2 600	3 170
12	Hordaland	17	5 696	5 090
14	Sogn og Fjordane	6	950	530
15	Møre og Romsdal	11	4 750	11 040
16	Sør-Trøndelag	7	19 368	8 525
17	Nord-Trøndelag	44	30 288	10 615
18	Nordland	22	10 904	5 110
19	Troms	6	2 760	4 040

B. Vinterveier

	1950/51			
	Fylkene:			
01	Østfold	4	6 825	200
02	Akershus	1	1 253	—
04	Hedmark	8	25 060	6 000
05	Oppland	1	3 910	—
06	Buskerud	1	—	—
07	Vestfold	1	—	—
08	Telemark	1	350	—
09	Aust-Agder	—	—	—
10	Vest-Agder	1	400	—
11	Rogaland	—	—	—
12	Hordaland	1	200	200
14	Sogn og Fjordane	1	625	—
15	Møre og Romsdal	4	960	230
16	Sør-Trøndelag	—	—	—
17	Nord-Trøndelag	1	—	—
18	Nordland	5	3 390	130
19	Troms	2	1 070	415

bygd med statstilskott 1932/33 — 1951/52.

1950/51.

Anlegget er finansiert slik, kroner							Nr.
Statstilskott		c. fylket	d. kommunen	e. andre	f. interessentene selv	Sum	
a. skogsbilvel	b. seter-, grendvei e. l.						
72 780	—	—	—	—	184 530	257 310	01
105 447	—	—	15 000	—	197 956	318 403	02
236 910	8 750	—	—	—	588 508	834 168	04
115 500	—	—	—	—	244 831	360 331	05
149 753	—	10 000	—	—	519 692	679 445	06
81 641	—	—	—	—	303 981	385 622	07
127 125	—	—	—	—	311 099	438 224	08
64 302	—	—	—	—	202 192	266 494	09
36 185	—	—	—	—	34 910	71 095	10
18 197	—	—	—	—	18 305	36 502	11
36 000	—	—	—	—	41 867	77 867	12
17 418	—	—	—	—	12 946	30 364	14
26 053	—	—	—	—	30 787	56 840	15
94 504	—	—	—	—	125 422	219 926	16
149 027	—	—	3 500	1 000	225 666	379 193	17
93 308	—	—	—	—	114 891	208 199	18
40 311	—	—	—	10 000	31 128	81 439	19

1950/51.

8 200	—	—	—	—	13 600	21 800	01
2 000	—	—	—	—	5 676	7 676	02
10 400	—	—	—	—	50 850	61 250	04
1 700	—	—	—	—	1 700	3 400	05
5 000	—	—	—	—	—	5 000	06
500	—	—	—	—	—	500	07
2 200	—	—	—	—	13 425	15 625	08
—	—	—	—	—	—	—	09
1 250	—	—	—	—	3 188	4 438	10
—	—	—	—	—	—	—	11
2 000	—	—	—	—	2 053	4 053	12
3 115	—	—	6 114	—	1 410	10 639	14
2 554	—	—	—	—	3 032	5 586	15
—	—	—	—	—	—	—	16
2 025	—	—	—	—	2 024	4 049	17
9 417	—	—	—	—	9 701	19 118	18
3 765	—	—	—	—	4 076	7 841	19

Tabell 53 (forts.) Skogsveier i privatskoger

A. Sommerveier

Nr.		Tallet	Ferdig	Ferdig
		på anlegg	planert	gruset
			meter	meter
	1951/52			
	Fylkene:			
01	Østfold	29	22 332	12 812
02	Akershus	18	21 738	23 861
04	Hedmark	114	122 335	31 025
05	Oppland	29	49 489	31 430
06	Buskerud	18	22 050	13 607
07	Vestfold	27	11 549	13 570
08	Telemark	43	15 426	10 200
09	Aust-Agder	49	11 640	13 595
10	Vest-Agder	20	10 081	4 700
11	Rogaland	4	1 760	3 150
12	Hordaland	18	4 428	3 838
14	Sogn og Fjordane	7	1 660	1 760
15	Møre og Romsdal	14	4 210	6 220
16	Sør-Trøndelag	13	20 060	15 400
17	Nord-Trøndelag	35	13 700	10 560
18	Nordland	10	2 806	140
19	Troms	6	2 330	780

B. Vinterveier

	1951/52			
	Fylkene:			
01	Østfold	—	—	—
02	Akershus	1	390	—
04	Hedmark	6	16 876	1 756
05	Oppland	2	12 750	—
06	Buskerud	2	2 608	—
07	Vestfold	1	—	—
08	Telemark	2	1 850	400
09	Aust-Agder	1	200	—
10	Vest-Agder	1	400	—
11	Rogaland	—	—	—
12	Hordaland	1	500	400
14	Sogn og Fjordane	5	6 676	—
15	Møre og Romsdal	5	2 120	200
16	Sør-Trøndelag	—	—	—
17	Nord-Trøndelag	1	—	—
18	Nordland	6	5 774	300
19	Troms	2	600	300

bygd med statstilskott 1932/33 — 1951/52.

1951/52.

Anlegget er finansiert slik, kroner							Nr.
Statstilskott		c. fylket	d. kommunen	e. andre	f. interessentene selv	Sum	
a. skogsbilvei	b. seter-, grendvei e. l.						
93 020	—	—	—	—	247 766	340 786	01
104 103	—	—	—	—	480 911	585 014	02
471 815	—	—	—	—	1 039 648	1 511 463	04
211 790	—	—	—	—	547 948	759 738	05
106 000	—	3 000	—	—	297 456	406 456	06
113 398	—	—	—	—	197 079	310 477	07
104 970	—	—	—	—	181 434	286 404	08
84 649	—	—	—	—	163 556	248 205	09
41 016	—	—	—	—	44 432	85 448	10
14 200	—	—	—	—	21 182	35 382	11
30 175	—	—	—	—	40 353	70 528	12
19 863	—	—	—	—	21 470	41 333	14
26 302	—	340	—	—	28 158	54 800	15
96 690	—	—	—	—	123 183	219 873	16
95 766	—	—	—	—	175 213	270 979	17
29 102	—	—	—	—	38 871	67 973	18
19 884	—	—	2 000	—	19 299	41 183	19

1951/52.

—	—	—	—	—	—	—	01
1 248	—	—	—	—	1 248	2 496	02
14 196	—	—	—	—	31 896	46 092	04
35 000	—	—	—	—	60 559	95 559	05
2 500	—	—	—	—	7 879	10 379	06
2 000	—	—	—	—	—	2 000	07
6 000	—	—	—	—	8 034	14 034	08
800	—	—	—	—	1 200	2 000	09
600	—	—	—	—	600	1 200	10
—	—	—	—	—	—	—	11
2 000	—	—	—	—	2 103	4 103	12
12 500	—	—	—	—	12 507	25 007	14
7 521	—	—	—	—	8 129	15 650	15
—	—	—	—	—	—	—	16
500	—	—	—	—	—	500	17
13 195	—	—	—	—	13 571	26 766	18
1 246	—	—	—	—	1 796	3 042	19

I 1950—51 var det videre for bygging av bruer, utbedringer og diverse arbeid ellers utbetalt kr. 105 122 for sommerveier og kr. 4 049 for vinterveier. Herav ble henholdsvis kr. 44 085 og kr. 2 024 dekket ved statstilskott. I 1950—51 var det altså for sommerveier utbetalt kr. 170 057 og for vinterveier utbetalt kr. 9 549 som gjaldt tidligere utført arbeid og diverse arbeid ellers.

For skogsveier bygd i 1951—52 foreligger det følgende hovedtall:

	Antall anlegg	Veiengde i km	Omkostninger i kroner	
			I alt	Dekket av statstilskott
Sommerveier i priv. skog	454	342,6	5 335 042	1 662 743
Vinterveier i priv. skog	34	50,7	248 828	99 307
Taubaner	10		60 645	22 000
Elveutbedringer	2		13 082	5 979
Flomskader	1		11 000	5 500
Veier i offentlige skoger			160 582	160 582
Diverse utgifter			39 151	39 151
Sum			5 868 330	1 995 262

I 1951—52 var det ferdig gruset 196,6 km av sommerveiene og 3,4 km av vinterveiene.

En del av de i 1951—52 utbetalte beløp gjaldt tidligere utført arbeid. For sommerveier var dette kr. 106 644 og for vinterveier kr. 2 500 som alt var statstilskott.

Videre var det i 1951—52 for diverse arbeid som brubygging og utbedringer av sommerveier utbetalt kr. 260 939. Herav var kr. 106 312 statstilskott. I 1951—52 var det altså for sommerveier utbetalt kr. 367 583 og for vinterveier utbetalt kr. 2 500 for tidligere utført arbeid og diverse arbeid.

Tabell 53 har spesifiserte fylkestall for skogsveier bygd i privatskoger med statstilskott og særskilt for sommer- og vinterveier. Videre er oppgavene særskilt for veier bygd før 1/7 1950, i 1950—51 og i 1951—52. Oppgavene omfatter antall veianlegg, veilengder og hvordan utgiftene er dekket.

Den relative fordeling av utgiftene for skogsveiene var følgende:

	Bygd før 1/7 1950		Bygd 1950/51		Bygd 1951/52	
	Sommerveier	Vinterveier	Sommerveier	Vinterveier	Sommerveier	Vinterveier
	%	%	%	%	%	%
Statstilskott	26,2	28,8	31,3	31,6	31,2	39,9
Fylkestilskott	1,4	1,6	0,2	—	0,1	—
Kommunetilskott	4,8	4,6	0,4	3,6	—	—
Andre tilskott	2,1	—	0,2	—	—	—
Interessentene selv	65,5	65,0	67,9	64,8	68,7	60,1
Omkostninger i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Byggeomkostningene pr. meter skogsvei er beregnet etter at utbetaling for tidligere utført arbeid og diverse arbeid er fratrukket. De gjennomsnittlige omkostninger pr. meter var følgende:

Periode	Sommerveier	Vinterveier
Bygd før 1/7 1950	kr. 9,00	kr. 2,93
» 1950/51	» 14,08	» 3,88
» 1951/52	» 14,50	» 4,85

I privatskogene har det i årenes løp vært store investeringer i skogsveier bygd uten statstilskott. For disse arbeider har en dessverre ingen oppgaver.

TØMMERFLØTINGEN I DE NORSKE VASSDRAG

I 1948, 1949, 1950 og 1951.

Materialet til fløtingsstatistikken er, som i de tidligere år, vesentlig innhentet fra de enkelte fløtingsforeninger. Bare i tilfelle det i et vassdrag ikke er dannet fellesfløtingsforening eller en ikke kan få oppgave på annen måte, blir det innhentet oppgave gjennom lensmannen i vedkommende distrikt.

De detaljerte oppgaver over lenser i vassdragene blir tatt med bare hvert femte år. Oversikt over lensene er utarbeidd for 1950, men ikke for 1945.

Siden 1922 er fløtingsstatistikken bygd på oppgavene over mengden av tømmer *innmeldt* (merkt) *til fløting* i vassdragene, mens det tidligere ble brukt oppgaver over *framfløtt* tømmer. Samtidig med endringen i grunnlaget for statistikken ble oversiktstabellen gjort utførligere. Spesialoppgavene for de enkelte vassdrag er derimot sterkt begrenset. Interesserte vises derfor til de trykte rapporter som foreligger for de større vassdrag.

I det skjemaet som er brukt, er spesifiseringen for stokketallet og kubikkmassen uforandret siden 1937. For de andre oppgaver ble derimot skjemaet omarbeidd fullstendig i 1939 og 1940. De økonomiske spørsmål er helt omarbeidd for å kunne gi de gjennomsnittlige utgifter ved fløtingen, hvordan disse utgifter fordeler seg og dessuten arbeidstiden i dagsverk (eller timeverk) ved lensearbeid og ved fløting.

Fra og med 1947 er det tatt med spørsmål om antall arbeidere delt på fløting (løsfløting), sortering og båtmannskaper og oppgaver over arbeidstimer og utbetalt lønn for hver gruppe. For faste funksjonærer tas det dessuten med oppgaver over antall og lønn. Oversiktstabellen over stokketall og kubikkmasse i hvert enkelt vassdrag har vært uforandret siden 1937. Fra 1943 er dog spesifiseringen endret slik at også stokketallet for vedtømmer tas med og rubrikken over kubikkmasse i alt omfatter både tømmer og ved. Fordelingen av tømmeret mellom skurtømmer og sliperi- og celluloselast er derimot sløffet.

For årene 1945—1950 var det innmeldte fløtingskvantum oppgitt til:

1945	1 732 055 m ³	1948	3 767 981 m ³
1946	2 657 985 m ³	1949	4 713 228 m ³
1947	3 467 510 m ³	1950	3 663 114 m ³

I 1951 var i alt innmeldt 3 739 701 m³ tømmer og ved til fløting. Kvantumet for 1948, 1949, 1950 og 1951 var henholdsvis ca. 24 %, 55 %, 20 % og 23 % over gjennomsnittet for 10-års perioden 1941—1950 som er på 3 040 031 m³, og det er henholdsvis ca. 94 %, 117 %, 91 % og 93 % av gjennomsnittet for perioden 1886 til 1950 som er på 4,02 mill. m³.

Fløtingsforholdene i de 4 årene 1948, 1949, 1950 og 1951 var følgende:

I året 1948 var det jamt over gode fløtingsforhold. De betydelige tømmermengder som lå inne fra 1947 ble framfløtt. Bare enkelte steder nordpå meldes om lite nedbør, og vansker med fløtingen. Likeledes var det flere steder vanskelig å få tilstrekkelig med øvde fløtere. Fløtingen gikk likevel jamt over bra. Snøsmeltingen begynte de fleste steder meget tidlig, og da

jorda som følge av tørken i 1947 sugde til seg mye av flomvannet, fryktet en for at det kunne bli for lite fløtingsvann. Fløtingen ble derfor mange steder satt tidlig i gang, men jamn nedbør skaffet gode vannforhold hele sesongen. Det ble svært lite inneliggende tømmer i 1948, og tømmeret fikk forholdsvis god tørk om våren.

I året 1949 var værforholdene om våren skiftende med varme- og kuldeperioder. Det gjorde at fløtingens igangsetting vekslet fra sted til sted. Stort sett var det små snømengder, men dyp tele i jorden regulerte avløpet noe. Rikelig nedbør i slutten av mai gjorde at fløtingen gikk bra, og det meldes om gode vannforhold de fleste steder i landet.

I 1950 kom snøsmeltingen tidlig, og på grunn av dette måtte fløtingen i flere vassdrag settes i gang svært tidlig. Det første tømmeret fikk derfor i enkelte vassdrag litt lite tørk. Fra hele landet meldes om forholdsvis gode fløtingsforhold med rikelig flomvann gjennom hele fløtingstiden. I noen vassdrag sønnafjells ble det dog for sterk flom, spesielt i august måned, med sprengning av lenser og tømmerrenner. Sorteringen ble også sinket på grunn av for stor vassføring og en del tømmer ble inneliggende. Det meldes om manglende mannskap til utslag og til dels også til fløtingsarbeidet.

Vinteren 1950—51 var det usedvanlig mye snø over store deler av det sønnafjellske. Fra enkelte trakter meldes om snødybder i april på over 3 meter. En fryktet derfor storflom våren 1951. Likeledes lå store tømmermengder under snøen som det var fare for ikke ville få tilstrekkelig tørk. Om våren ble det imidlertid en lang og kjølig periode med lite nedbør så snøsmeltingen gikk langsomt. Fløtingen kom derfor sent i gang og de gode værforhold gjorde at tømmeret fikk god tørk. Stort sett var vannforholdene gode for fløtingen sønnafjells. Rikelig nedbør senere på sommeren skaffet jamn flom framover hele sesongen. I enkelte vassdrag sinket dog flommene og den langvarige høye vassføring sorteringsarbeidet og det ble derfor noe inneliggende tømmer.

Nordafjells var det usedvanlig lite snø vinteren 1950—51. Utover våren var det også meget tørrvær. Det så derfor dårlig ut for fløtingen. Men den gikk allikevel stort sett godt. Den dype tele i jorda i forbindelse med enkelte regnbyer skaffet bra med fløte vann, samtidig som en unngikk storflom. Tømmeret fikk god tørk så fløtingen gikk godt.

Det meldes fortsatt om for lite fløtemannskap.

Tabell 54. Gjennomsnittsstørrelsen pr. stokk fløtt tømmer 1938—1951.

	Østlandet og Opp- landene	Sørlandet	Vestlandet	Trønde- lag	Nord- Norge	Riket
1938	0,148	0,201	0,200	0,112	0,156	0,150
1939	0,129	0,182	0,225	0,113	0,167	0,133
1940	0,128	0,199	0,180	0,111	0,119	0,133
1941	0,124	0,199	0,229	0,110	0,128	0,131
1942	0,128	0,172	0,229	0,112	0,400	0,137
1943	0,132	0,173	0,119	0,112	0,134	0,136
1944	0,134	0,163	0,114	0,113	0,105	0,136
1945	0,143	0,142	0,185	0,114	0,187	0,140
1946	0,141	0,170	0,141	0,107	0,120	0,142
1947	0,137	0,183	0,130	0,106	0,097	0,137
1948	0,137	0,165	0,196	0,109	0,106	0,137
1949	0,129	0,160	0,191	0,106	0,099	0,130
1950	0,128	0,165	0,163	0,107	0,100	0,130
1951	0,126	0,166	0,172	0,109	0,105	0,127

Det tømmer og den ved som ble innmeldt til fløting i årene 1948, 1949, 1950 og 1951 fordeler seg slik på de enkelte landsdeler¹⁾ i relative tall:

Ar	Tømmer	Østlandet og Opp- landene	Sørlandet	Vestlandet	Trønde- lag	Nord- Norge	Riket
1948	Stokker m ³	72,0	13,4	0,1	12,8	1,7	100
		72,1	16,2	0,1	10,2	1,4	100
1949	Stokker m ³	76,9	11,7	—	9,9	1,5	100
		76,3	14,4	—	8,1	1,2	100
1950	Stokker m ³	72,8	13,1	—	12,3	1,8	100
		71,8	16,6	—	10,2	1,4	100
1951	Stokker m ³	70,2	11,7	—	15,8	2,3	100
		69,3	15,3	—	13,5	1,9	100
1948	Ved i m ³	70,8	22,0	—	5,8	1,4	100
1949	»	66,2	7,2	—	26,4	0,2	100
1950	»	70,2	8,8	—	21,0	—	100
1951	»	91,0	3,2	—	5,8	—	100

Gjennomsnittsstørrelsen pr. stokk innmeldt tømmer for de 4 år var henholdsvis 0,137 m³, 0,130 m³, 0,130 m³ og 0,127 m³ i 1951.

Gjennomsnittsstørrelsen av det fløtte tømmer har gått sterkt ned i de siste 50 år. I femåret 1886—1890 var gjennomsnittsstørrelsen av tømmeret 0,240 m³ pr. stokk, i 1901—1905 0,210 m³, i 1916—1920 0,168 m³, og i 1931—1935 0,154 m³. Denne nedgang som bl. a. blir bestemt av kappingsmåten som igjen er en følge av betalingsforhold og klasseinndeling, er også i høy grad en følge av treforedlingsindustriens utvikling.

Den sterke nedgang i gjennomsnittsstørrelsen pr. stokk som skjedde fra 1938 til 1939 skyldes endring i klasseinndelingen for sliperi- og cellulose-tømmer. Dette er nærmere omtalt i beretningene for årene 1939—1941.

I årene 1942—1948 var dog gjennomsnittsdimensjonen pr. stokk noe høyere enn for årene 1939—1941. Det antas at den økte hogst av ved og vedtømmer i disse år har gjort at de små dimensjoner ikke er blitt levert som fløtingstømmer i samme utstrekning som før.

Ved endringen av skjemaet i 1939 ville Byrået søke å få bedre oversikt over fløtingsutgiftene, fordelingen av disse og den medgatte arbeidstid ved fløtingen. Det foreligger nå oppgaver for 13 år, men for de to første år 1939 og 1940 mangler det oppgaver over utgiftene i enkelte bivassdrag. Nettoutgiften for disse år må derfor sannsynligvis økes med 3 å 3½ %. I enkelte mindre vassdrag er det av ulike årsaker ikke oppført utgifter til administrasjon. Eventuelle tillegg for dette er dog så små at det er uten vesentlig betydning for den samlede gjennomsnittlige fløtingsutgift.

Utgiftene til de to poster: Vedlikehold, nyanskaffelser m. v. og opprensning og utbedringsarbeider er flere steder oppført under ett. Fordelingen mellom de to poster er da utført etter samme forhold som for de vassdrag hvor fordeling foreligger.

I disse 13 år, unntatt 1949, har tømmermengden til fløting vært til dels

¹⁾ Østlandet og Opplandene omfatter fylkene Østfold, Akershus, Hedmark, Oppland, Buskerud og Vestfold. Sørlandet omfatter fylkene Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder. Vestlandet omfatter fylkene Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane. Trøndelag omfatter fylkene Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag. Nord-Norge omfatter fylkene Nordland, Troms og Finnmark.

Tabell 55. Fløtingsutgifter i alt og i øre pr. m³ virke, 1939—1951.

Ar	Admini- strasjon	Arbeids- løn- ninger ved fløt- ingen	Vedlike- hold, nyan- skaffelser og amor- tiseringer	Opp- rens- ings- og utbed- rings- arbeider	Assu- ranse, trygd og skatter	Andre utgifter	Sum	Diverse inn- tekter	Netto- utgifter	Brutto omkost- ninger	Diverse inntekter	Netto omkost- ninger
										Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
1939	23,9	129,3	29,8	10,9	7,0	23,8	224,7	5,9	¹⁾ 218,8	4,99	0,13	4,86
1940	15,5	120,0	17,5	6,3	6,6	22,1	188,0	3,7	¹⁾ 184,3	6,31	0,12	6,19
1941	19,0	145,0	23,2	10,5	7,8	25,7	231,2	7,9	223,3	6,93	0,24	6,69
1942	25,4	183,5	21,8	6,1	12,5	38,8	288,1	7,1	281,0	7,51	0,18	7,33
1943	23,9	185,2	19,6	11,3	10,1	38,4	288,5	6,4	282,1	7,05	0,16	6,89
1944	23,4	173,0	25,1	7,6	9,6	43,5	282,2	6,5	275,7	7,06	0,16	6,90
1945	37,0	248,5	27,4	12,0	14,1	76,5	415,5	9,2	406,3	7,53	0,17	7,36
1946	26,1	224,2	35,6	13,4	13,6	68,2	381,1	6,2	374,9	10,45	0,15	10,30
1947	25,9	242,0	54,7	19,3	7,8	74,8	424,5	5,8	418,7	13,60	0,20	13,40
1948	25,2	302,8	49,6	20,7	12,7	69,8	480,8	5,1	475,7	19,10	0,20	18,90
1949	22,7	302,7	44,9	19,4	6,9	77,6	474,2	5,4	468,8	22,00	0,25	21,75
1950	28,7	316,2	66,8	24,6	8,9	70,4	515,6	5,7	509,9	19,73	0,22	19,51
1951	34,5	375,0	80,3	29,0	11,9	89,6	620,3	16,0	604,3	22,54	0,58	21,96

¹⁾ Utgifter for enkelte bivasdrag mangler.

betydelig mindre enn vanlig før om årene og det har også vært til dels store vansker med vassføringen (1947). Skogsbilveier blir stadig i større utstrekning tatt i bruk i stedet for å fløte tømmeret. Hvor mye dette har virket til fordyring av fløtingen, kan en ikke uttale seg noe om.

Det foreligger oppgaver over fløtingsutgifter for nesten alt tømmer og all véd. Fløtt vedkvantum var i 1948 ca. 94 000 m³, i 1949 ca. 89 000 m³ og i 1950 ca. 106 000 m³ og i 1951 ca. 96 000 m³. Vedkvantumet har i de senere år gått sterkt ned, i 1945 var således kvantumet nesten 300 000 m³ og i 1946 ca. 166 000 m³.

Opgavene over utgiftene for vedfløtingen og tømmerfløtingen er for mange vassdrag slått sammen selv der de for tidligere år var oppført hver for seg. Beregningene over de gjennomsnittlige utgifter for vedfløtingen er derfor i de senere år sløyfet. De ble sist tatt inn i beretningen om fløtingen i 1946, se Statistiske Meddelelser 1948 nr. 8 — 9.

Utgiftene til fløting i bivassdragene er kommet med omtrent i sin helhet for de senere år.

Siden 1947 er det innhentet oppgaver over antall sysselsatte ved fløtingen, deres arbeidstid, utbetalt lønn m. v.

Opgavene for de 5 år er kommet godt inn og er godt utfylt. For ufullstendige oppgaver er det beregnet tillegg på grunnlag av forholdene ved vassdrag med fullstendige opplysninger. Rikstallene omfatter altså all fløting.

I oversiktstabellen over antall fløtere m. v. er vassdragene delt i to hovedgrupper og hver av disse igjen i to undergrupper etter fløtingens varighet. I alt blir altså vassdragene fordelt på fire grupper, nemlig følgende:

- I. Vassdrag med sortering:
  - a. Fløtingstid over 5 måneder
  - b. Fløtingstid under 5 måneder
- II. Vassdrag uten sortering:
  - a. Fløtingstid over 2 måneder
  - b. Fløtingstid under 2 måneder.

Den gjennomsnittlige arbeidstid pr. mann er ganske kort. For vassdrag med sortering og over 5 måneders varighet av fløtingen har fløterne således bare vel 50 dagsverk à 8 timer (for de 4 år, henholdsvis 53, 57, 57 og 50 dagsverk). I de andre grupper er den fra 39 til 19 dagsverk pr. mann og fra 47 til 10 dagsverk for bivassdragene. Årsaken hertil ligger først og fremst i at i de større vassdrag utføres fløtingen i de enkelte distrikter av distriktets egne folk. Når de øvre deler av vassdraget er sluttrensket, følger ikke folkene med nedover. Nye folk overtar det videre arbeid. Ved sorteringen er den gjennomsnittlige arbeidstid til dels mer enn dobbelt så lang som ved fløtingen. For båtmannskaper er arbeidets varighet i de større vassdrag for de 4 år henholdsvis 133, 160, 182 og 169 dagsverk i gjennomsnitt.

Tabell 56. *Antall arbeidere, deres arbeidstid og utbetalt lønn m. v. ved fløtingen i 1948.*

	Vassdrag med sortering		Vassdrag uten sortering		Alle vassdrag ¹⁾
	Fløtings- tid over 5 mnd.	Fløtings- tid under 5 mnd.	Fløtings- tid over 2 mnd.	Fløtings- tid under 2 mnd.	
Antall vassdrag	15	16	14	27	72
Fløtt kvantum m ³	3 257 395	148 580	268 807	296 315	3 971 097
<i>Fløting i hovedvassdrag.</i>					
Antall arbeidere	2 644	343	1 025	677	4 689
» timer	1 128 876	100 556	270 087	112 644	1 612 163
Utbetalt lønn	kr. 3 421 693	281 754	682 436	292 674	4 678 557
<i>Fløting i bivassdrag.</i>					
Antall arbeidere	3 252	—	—	471	3 723
» timer	413 526	—	—	77 291	490 817
Utbetalt lønn	kr. 1 408 248	—	—	195 237	1 603 485
<i>Sortering.</i>					
Antall arbeidere	1 545	112	—	—	1 657
» timer	1 520 860	81 701	—	—	1 602 561
Utbetalt lønn	kr. 4 933 595	256 666	—	—	5 190 261
<i>Båtmannskaper.</i>					
Antall arbeidere	258	2	—	7	267
» timer	273 602	500	—	1 266	275 368
Utbetalt lønn	kr. 724 362	1 620	—	3 941	729 923
<i>Sum.</i>					
Antall arbeidere	7 699	457	1 025	1 155	10 336
» timer	3 336 864	182 757	270 087	191 201	3 980 909
Utbetalt lønn	kr. 10 487 898	540 040	682 436	491 852	12 202 226
<i>Faste funksjonærer.</i>					
Antall	92	12	2	4	110
Utbetalt lønn	kr. 648 322	20 161	3 495	7 941	679 919
<i>Gjennomsnittlig arbeidstid i dagsverk à 8 timer.</i>					
Fløting i hovedvassdrag	53	37	33	21	43
» » bivassdrag	16	—	—	21	16
Sortering	123	91	—	—	121
Båtmannskaper	133	31	—	23	129
<i>Gjennomsnittlig timelønn i kr.</i>					
Fløting i hovedvassdrag	3,03	2,80	2,53	2,60	2,90
» » bivassdrag	3,41	—	—	2,53	3,27
Sortering	3,24	3,14	—	—	3,24
Båtmannskaper	2,65	3,24	—	3,11	2,65

¹⁾ Differansen mellom innmeldt tømmer og fløtt tømmer skyldes overliggende tømmer.

Tabell 57. *Antall arbeidere, deres arbeidstid og utbetalt lønn m. v. ved fløtingen i 1949.*

	Vassdrag med sortering		Vassdrag uten sortering		Alle vassdrag ¹⁾
	Fløtings- tid over 5 mnd.	Fløtings- tid under 5 mnd.	Fløtings- tid over 2 mnd.	Fløtings- tid under 2 mnd.	
Antall vassdrag	17	14	17	27	75
Fløtt kvantum m ³	3 827 156	199 033	280 928	358 143	4 665 260
<i>Fløting i hovedvassdrag.</i>					
Antall arbeidere	2 715	354	1 030	487	4 586
» timer	1 243 188	92 485	254 759	81 296	1 671 728
Utbetalt lønn	3 805 857	280 738	729 084	291 775	5 107 454
<i>Fløting i bivassdrag.</i>					
Antall arbeidere	3 476	—	—	546	4 022
» timer	580 733	—	—	73 791	654 524
Utbetalt lønn	1 969 310	—	—	203 582	2 172 892
<i>Sortering.</i>					
Antall arbeidere	1 853	114	—	—	1 967
» timer	1 921 734	71 585	—	—	1 993 319
Utbetalt lønn	6 616 038	251 505	—	—	6 867 543
<i>Båtmannskaper.</i>					
Antall arbeidere	156	18	—	5	179
» timer	199 696	2 021	—	1 050	202 767
Utbetalt lønn	650 195	6 898	—	3 524	660 617
<i>Sum.</i>					
Antall arbeidere	8 200	486	1 030	1 038	10 754
» timer	3 945 351	166 091	254 759	156 137	4 522 338
Utbetalt lønn	13 041 400	539 141	729 084	498 881	14 808 506
<i>Faste funksjonærer.</i>					
Antall	117	12	6	8	143
Utbetalt lønn	716 419	21 177	8 280	9 692	755 568
<i>Gjennomsnittlig arbeidstid i dagsverk à 8 timer.</i>					
Fløting i hovedvassdrag	57	33	31	21	46
» » bivassdrag	21	—	—	17	20
Sortering	130	78	—	—	127
Båtmannskaper	160	14	—	26	142
<i>Gjennomsnittlig timelønn i kr.</i>					
Fløting i hovedvassdrag	3,06	3,04	2,86	3,59	3,06
» » bivassdrag	3,49	—	—	2,76	3,32
Sortering	3,44	3,51	—	—	3,45
Båtmannskaper	3,26	3,41	—	3,36	3,26

1) Differansen mellom innmeldt tømmer og fløtt tømmer skyldes overliggende tømmer.

Tabell 58. *Antall arbeidere, deres arbeidstid og utbetalt lønn m. v. ved fløtingen i 1950.*

	Vassdrag med sortering		Vassdrag uten sortering		Alle vassdrag ¹⁾
	Fløtings- tid over 5 mnd.	Fløtings- tid under 5 mnd.	Fløtings- tid over 2 mnd.	Fløtings- tid under 2 mnd.	
Antall vassdrag	15	10	10	38	73
Fløtt kvantum, m ³	3 126 369	181 089	236 837	283 145	3 827 440
<i>Fløting i hovedvassdrag.</i>					
Antall arbeidere	2 139	388	345	733	3 605
» timer	982 167	94 807	106 640	109 930	1 293 544
Utbetalt lønn	kr. 3 305 403	285 983	352 907	333 679	4 277 972
<i>Fløting i bivassdrag.</i>					
Antall arbeidere	3 231	—	50	407	3 688
» timer	425 734	—	14 200	33 032	472 966
Utbetalt lønn	kr. 1 376 233	—	49 487	150 859	1 576 579
<i>Sortering.</i>					
Antall arbeidere	1 609	120	—	—	1 729
» timer	1 434 764	103 422	—	—	1 538 186
Utbetalt lønn	kr. 5 139 133	322 100	—	—	5 461 233
<i>Båtmannskaper.</i>					
Antall arbeidere	125	6	—	31	162
» timer	181 813	835	—	2 847	185 495
Utbetalt lønn	kr. 609 789	2 975	—	9 783	622 547
<i>Sum.</i>					
Antall arbeidere	7 104	514	395	1 171	9 184
» timer	3 024 478	199 064	120 840	145 809	3 490 191
Utbetalt lønn	kr. 10 430 558	611 058	402 394	494 321	11 938 331
<i>Faste funksjonærer.</i>					
Antall	120	14	1	17	152
Utbetalt lønn	kr. 746 415	30 820	2 598	15 422	795 255
<i>Gjennomsnittlig arbeidstid i dagsverk à 8 timer.</i>					
Fløting i hovedvassdrag	57	31	39	19	45
» » bivassdrag	16	—	36	10	16
Sortering	111	108	—	—	111
Båtmannskaper	182	17	—	11	143
<i>Gjennomsnittlig timelønn i kr.</i>					
Fløting i hovedvassdrag	3,37	3,02	3,31	3,04	3,31
» » bivassdrag	3,23	—	3,49	4,57	3,33
Sortering	3,58	3,11	—	—	3,55
Båtmannskaper	3,35	3,56	—	3,44	3,36

¹⁾ Differansen mellom innmeldt tømmer og fløtt tømmer skyldes overliggende tømmer.

Tabell 59. *Antall arbeidere, deres arbeidstid og utbetalt lønn m. v. ved fløtingen i 1951.*

	Vassdrag med sortering		Vassdrag uten sortering		Alle vassdrag ¹⁾
	Fløtings- tid over 5 mnd.	Fløtings- tid under 5 mnd.	Fløtings- tid over 2 mnd.	Fløtings- tid under 2 mnd.	
Antall vassdrag	18	10	12	29	69
Fløtt kvantum, m ³	2 894 490	227 026	176 053	336 944	3 634 513
<i>Fløting i hovedvassdrag.</i>					
Antall arbeidere	2 293	512	389	548	3 742
» timer	924 366	131 302	92 514	105 151	1 253 333
Utbetalt lønn	kr. 3 723 794	426 340	316 531	393 961	4 860 626
<i>Fløting i bivassdrag.</i>					
Antall arbeidere	3 190	108	43	412	3 753
» timer	400 403	22 896	16 330	52 058	491 687
Utbetalt lønn	kr. 1 522 974	73 617	53 511	198 366	1 848 468
<i>Sortering.</i>					
Antall arbeidere	1 609	82	—	—	1 691
» timer	1 538 148	75 417	—	—	1 613 565
Utbetalt lønn	kr. 5 937 923	269 533	—	—	6 207 456
<i>Båtmannskaper.</i>					
Antall arbeidere	127	3	—	27	157
» timer	171 921	2 680	—	5 598	180 199
Utbetalt lønn	kr. 644 899	10 047	—	23 521	678 467
<i>Sum.</i>					
Antall arbeidere	7 219	705	432	987	9 343
» timer	3 034 838	232 295	108 844	162 807	3 538 784
Utbetalt lønn	kr. 11 829 590	779 537	370 042	615 848	13 595 017
<i>Faste funksjonærer.</i>					
Antall	121	7	4	9	141
Utbetalt lønn	kr. 831 566	24 400	6 151	11 421	873 538
<i>Gjennomsnittlig arbeidstid i dagsverk à 8 timer.</i>					
Fløting i hovedvassdrag	50	32	30	24	42
» » bivassdrag	16	27	47	16	16
Sortering	119	115	—	—	119
Båtmannskaper	169	112	—	26	144
<i>Gjennomsnittlig timelønn i kr.</i>					
Fløting i hovedvassdrag	4,03	3,25	3,42	3,75	3,88
» » bivassdrag	3,80	3,22	3,28	3,81	3,76
Sortering	3,86	3,57	—	—	3,85
Båtmannskaper	3,75	3,75	—	4,20	3,77

1) Differansen mellom innmeldt tømmer og fløtt tømmer skyldes overliggende tømmer.

Bygging av nye veier, nye og gode lastebiltyper og spredning av sagbruksvirksomheten utover i skogdistriktene har ført til store endringer i transportforholdene og har virket sterkt på forutsetningene for tømmerfløtingen. Denne er derfor opphørt i flere vassdrag. En liste over vassdrag hvor fløtingen er opphørt er tatt inn i beretningen om fløtingen i 1939. Se Statistiske Meddelelser 1940, nr. 10—11 og Statistiske Meldinger 1949 nr. 1—2.

For en rekke mindre vassdrag er det tvilsomt om det blir mer fløting, men de er inntil videre tatt med i oversiktstabellene.

Spesial-oppgaver over fløtingen for en del av de større vassdrag.

Nr. 2. I Haldens vassdrag var det innmeldt til fløting i de 4 år følgende:

Ar	Tømmer		Props		Cellulosekubb m ³	Sum m ³
	Stokker	m ³	Stokker	m ³		
1948	1 595 288	167 691	84 469	6 189	6 687	180 567
1949	1 990 932	198 134	117 734	9 760	10 640	218 534
1950	1 697 590	162 825	143 145	10 668	6 406	179 899
1951	1 763 039	172 793	157 462	12 101	4 723	189 617

Ved de forskjellige steder er det tatt inn følgende mengder fløtt last:

Ar	Sagtømmer m ³	Sliperi- og cellulose- tømmer m ³	Props m ³	Sum m ³
1948.				
I. Ovenfor Skullerud.....	—	—	—	—
II. Ovenfor Tistedal	86	—	—	86
III. I Tistedal og ved Halden	12 860	150 508	6 189	169 556
IV. Til Fredrikstad med flere steder	1 548	2 689	—	4 238
Sum	14 494	153 197	6 189	173 880
1949.				
I. Ovenfor Skullerud.....	—	—	—	—
II. Ovenfor Tistedal	—	—	—	—
III. I Tistedal og ved Halden	11 187	185 058	9 760	206 005
IV. Til Fredrikstad med flere steder	1 061	828	—	1 889
Sum	12 248	185 886	9 760	207 894
1950.				
I. Ovenfor Skullerud.....	—	—	—	—
II. Ovenfor Tistedal	174	—	—	174
III. I Tistedal og ved Halden	9 900	151 834	10 545	172 279
IV. Til Fredrikstad med flere steder	345	574	123	1 042
Sum	10 419	152 408	10 668	173 495
1951.				
I. Ovenfor Skullerud.....	—	—	—	—
II. Ovenfor Tistedal	131	—	—	131
III. I Tistedal og ved Halden	9 088	163 347	11 838	184 273
IV. Til Fredrikstad med flere steder	227	—	263	490
Sum	9 446	163 347	12 101	184 894

Fløtingskvantumet i m³ for de 4 år er henholdsvis 37 %, 65 %, 36 % og 43 % over gjennomsnittet for 10-års perioden 1941—50 som er 132 222 m³.

Følgende mengder er utskilt og framfløtt ved de forskjellige steder i vassdraget:

	Sag- tømmer m ³	Sliperi- og cellulose- tømmer m ³	Props m ³	Cellulose- kubb m ³	Sum m ³
1948.					
I. Utskilt ved Skullerud len- se fra Østelven	2 921	36 139	1 869	—	40 929
II. Utskilt ved Skullerud len- se fra Vestelven	356	8 996	72	—	9 424
Framfløtt i vassdraget ne- denfor I og II	11 217	108 062	4 248	—	123 527
Fløting av cellulosekubb i hovedvassdraget	—	—	—	6 687	6 687
Sum	14 494	153 197	6 189	6 687	180 567
1949.					
I. Utskilt ved Skullerud len- se fra Østelven	4 139	51 982	5 259	—	61 380
II. Utskilt ved Skullerud len- se fra Vestelven	255	12 818	658	—	13 731
Framfløtt i vassdraget ne- denfor I og II	7 854	121 086	3 843	—	132 783
Fløting av cellulosekubb i hovedvassdraget	—	—	—	10 640	10 640
Sum	12 248	185 886	9 760	10 640	218 534
1950.					
I. Utskilt ved Skullerud len- se fra Østelven	2 451	35 936	4 815	—	43 202
II. Utskilt ved Skullerud len- se fra Vestelven	213	9 723	449	—	10 385
Framfløtt i vassdraget ne- denfor I og II	7 755	106 749	5 404	—	119 908
Fløting av cellulosekubb i hovedvassdraget	—	—	—	6 406	6 406
Sum	10 419	152 408	10 668	6 406	179 901
1951.					
I. Utskilt ved Skullerud len- se fra Østelven	2 556	35 089	3 937	—	41 582
II. Utskilt ved Skullerud len- se fra Vestelven	461	13 792	690	—	14 943
Framfløtt i vassdraget ne- denfor I og II	6 429	114 466	7 474	—	128 369
Fløting av cellulosekubb i hovedvassdraget	—	—	—	4 723	4 723
Sum	9 446	163 347	12 101	4 723	189 617

Ved Gjøsbu er det ikke overført tømmer i 1948 og 1949. Det er ikke opplyst noe om hvor mye av det overførte tømmer er fra svenske skoger. Heller ikke er det fløtt tømmer til Sverige ved Krogfoss i de 4 år. Fra Mangenvassdraget har alt tømmer vært overført til Haldenvassdraget, for de 4 år henholdsvis 13 174 m³, 18 305 m³, 11 670 m³ og 9 410 m³ i 1951.

Fløtingsforholdene i de 4 år har vært følgende:

I 1948 var det gode vannforhold så fløtingen gikk utmerket. I Tistedalselven var det isvansker i månedene januar og februar og liten vannføring. Men fløtingen ble holdt igang, så brukene fikk det tømmer de trengte.

Ved Otteid og Gjøsbu har følgende mengder vært overført:

	Sagtømmer		Slip og cellulose		Props		Sum	
	Stokker	m ³	Stokker	m ³	Stokker	m ³	Stokker	m ³
1948.								
Over Otteid	15 008	2 601	723 917	67 466	43 052	2 971	781 977	73 038
1949.								
Over Otteid	5 272	1 006	812 148	73 378	5 467	443	822 887	74 827
1950.								
Over Otteid	3 441	513	637 386	53 436	3 989	224	644 816	54 173
Over Gjøsbu	—	—	90 636	8 134	—	—	90 636	8 134
Sum	3 441	513	728 022	61 570	3 989	224	735 452	62 307
1951.								
Over Otteid	1 777	330	449 605	37 388	8 842	699	460 224	38 417
Over Gjøsbu	—	—	380 203	31 639	11 049	870	391 252	32 509
Sum	1 777	330	829 808	69 027	19 891	1 569	851 476	70 926

I 1949 var fløtingsforholdene stort sett gode. I Tistedalselven var det en del vansker i flomperiodene, verst i oktober da fløtingen måtte innstilles ca. 1 uke. Brukene fikk i denne perioden det nødvendige tømmer fra opplagstomtene. I noen av elvene ble fløtingen sinket av langvarig motvind.

I 1950 var fløtingsforholdene også stort sett gode. På grunn av høstflommen var det en del vansker både i hovedvassdraget og i Tista, men ikke større enn at fløtingen kunne gå så å si kontinuerlig. I en del av vassdraget ble fløtingen betydelig sinket på grunn av manglende mannskap til utislag. Det ble delvis brukt bulldozer til veltingen og med bra resultat, men fløterlagene måtte likevel overta så meget av utislaget at det ble forsinkelser.

I 1951 var fløtingsforholdene gode, men på grunn av langvarig vårflom kom fløtingen sent igang. En ukens tid sist i november samt mellom jul og nyttår måtte fløtingen i Tistedalselven stoppe på grunn av flom. Tømmer til brukene ble i disse perioder dekket ved hjelp av bilkjørt tømmer fra tømmerkranen i Tistedalen direkte til renseriene.

Alle fløtingsutgifter beregnet pr. m³ og distriktsvis har vært følgende:

	1947	1948	1949	1950	1951
	øre	øre	øre	øre	øre
Fra Mangenvassdr. levert i					
Skjervangen	310	259	239	244	318
» Østelven til Femsjøens					
utløp	756	726	689	748	863
» Vestelven —>.....	721	901	858	897	1 016
» Hovedvassdr. —>....	333	357	362	322	413
» Otteid —>.....	238	278	257	297	379
» Gjøsbu —>.....	—	—	—	—	278
» Skullerud lense til Fem-					
sjøens utløp	347	410	393	431	520
» Femsjøens utløp til					
Iddefjord	146	146	140	149	155
Samlede omkostninger inkl.					
kanalutgifter	501	562	530	565	632

Nr. 3. *Glommas* distrikt.

I de 4 år ble følgende mengder innmerket til fløting:

Ar	Tømmer		Vedtømmer		Sum	
	Stokker	m ³	Stokker	m ³	Stokker	m ³
1948	9 255 675	1 370 609	183 158	15 562	9 438 833	1 386 171
1949	12 887 212	1 801 849	256 343	20 087	13 143 555	1 821 936
1950	9 278 915	1 281 468	450 632	39 116	9 729 547	1 320 584
1951	9 566 007	1 304 586	539 708	47 080	10 105 715	1 351 666

Ar	Herav privat fløting		Fra Sverige	
	Stokker	m ³	Stokker	m ³
1948	92 685	16 671	365 264	40 791
1949	1 001 063	135 211	670 802	65 719
1950	912 218	121 260	494 459	47 523
1951	794 435	107 778	431 052	41 376

Sammendrag vassdragsvis.

	1948		1949	
	Stokker	m ³	Stokker	m ³
Glomma med bivassdrag ovenfor Rena	744 894	115 470	929 605	138 952
Rena med bivassdrag	1 671 816	240 757	2 079 838	292 421
Glomma med bivassdrag mellom Rena og Flisa	853 760	136 047	1 257 267	188 138
Flisa med bivassdrag ¹⁾	1 607 144	203 826	2 432 718	287 415
Glomma med bivassdrag mellom Flisa og Roverud	1 052 053	135 464	1 725 798	207 189
Glomma med bivassdrag mellom Roverud og Fetsund	548 005	68 438	827 272	99 466
Odalsvassdraget	806 074	113 735	1 067 312	145 693
Mjøsvassdraget (inkl. Vorma med bivassdrag ²⁾	1 959 345	338 263	2 612 180	425 434
Vassdraget nedef. Fetsund ²⁾	195 742	34 171	211 565	37 228
	1950		1951	
	Stokker	m ³	Stokker	m ³
Glomma med bivassdrag ovenfor Rena	671 597	100 096	643 899	96 250
Rena med bivassdrag	1 511 220	221 040	1 496 932	213 795
Glomma med bivassdrag mellom Rena og Flisa	862 681	123 562	894 978	125 963
Flisa med bivassdrag ¹⁾	1 644 485	195 086	1 808 749	214 947
Glomma med bivassdrag mellom Flisa og Roverud..	1 084 373	119 484	1 151 446	124 410
Glomma med bivassdrag mellom Roverud og Fetsund	903 987	95 568	921 189	97 008
Odalsvassdraget	737 976	97 304	843 535	109 777
Mjøsvassdraget (inkl. Vorma med bivassdrag ²⁾	2 121 906	334 660	2 117 319	332 373
Vassdraget nedef. Fetsund ²⁾	191 322	33 784	227 668	37 143

¹⁾ Inklusive svensk tømmer. — ²⁾ Inklusive privat fløting.

Fløting i Glomma 1916—1951 i kubikkmeter.

1916/1920	henholdsvis	....	1 884 819	2 598 460	1 068 880	1 401 469	938 794
1921/1925	»	....	2 711 274	211 033	862 116	1 736 339	1 742 060
1926/1930	»	....	1 452 942	1 579 564	1 663 548	2 066 256	2 231 675
1931/1935	»	....	803 181	591 884	1 368 114	1 736 734	1 646 222
1936/1940	»	....	1 300 894	1 666 343	2 209 004	738 779	1 240 338
1941/1945	»	....	1 211 513	1 063 366	1 007 735	1 077 407	758 286
1946/1950	»	....	1 018 189	1 386 361	1 386 171	1 821 936	1 320 584
1951	—	»	1 351 666				

Ved avslutning av fløtingen i Glomma lå følgende antall stokker igjen:

	Gjenliggende i alt	Herav nedenfor Fetsund
1948	90 470 stokker	ca. 4 500 stokker
1949	126 071 »	8 650 »
1950	145 129 »	13 141 »
1951	85 218 »	6 466 »

Etter «Generalrapport over fløtingen i Glomma» viser et sammendrag av merkeieernes oppgaver over tømmer følgende fordeling i de 4 år:

	1948		1949		1950		1951	
	Stok- ker	m ³	Stok- ker	m ³	Stok- ker	m ³	Stok- ker	m ³
1. Til avlevering ovenfor Fetsund	1 434 521	244 522	1 580 883	250 774	1 417 299	221 807	629 029	119 567
2. Til passasje forbi Fetsund	7 208 570	1 117 969	11 351 107	1 550 389	8 120 926	1 076 947	8 405 356	1 082 329
3. Til vassdraget ne- denfor Fetsund .	144 058	23 812	211 565	37 363	191 322	33 784	276 895	41 992

Ved Fetsund lenser ble det i de 4 år i alt behandlet følgende antall stokker:

	Fetsund lenser	Herav ekspedert over Øyeren
1948	7 845 240 stokker	7 588 426 stokker
1949	11 283 296 »	10 950 965 »
1950	7 908 390 »	7 664 979 »
1951	8 480 927 »	8 187 017 »

Fløtingsforholdene i Glomma har vært følgende i de 4 år:

Våren 1948 kom varmen og med den snøløsnigen meget tidlig. Vassdragene gikk til dels opp allerede før utgangen av mars. Da det ikke var overfløidige snømengder, og da jorden som følge av tørken i 1947 sugde mye av snøvannet til seg, var det i mange av bivassdragene fare for at det skulle bli for lite fløtingsvann. I mange bivassdrag måtte fløtingen derfor settes så tidlig i gang at tømmeret fikk for dårlig tørk. Kjølilig vær i slutten av april trakk ut flommen noe, og da det snart kom så mye nedbør at vassføring ble stor nok, gikk fløtingen stort sett godt. Vanskelige værforhold i september forsinket fløtingen mellom Fetsund og Glennetangen med flere uker.

Våren 1949 var værforholdene skiftende. Det vekslet mellom varme- og kuldeperioder, og det gjorde at fløtingens igangsetting ble ujamn. I flere vassdrag hvor fløtingen ble satt i gang i midten av april, måtte den igjen innstilles.

Snømengdene var relativt små, men den dype tele tjente til å regulere avløpet. Enkelte småvassdrag som løp tørre ble reddet av nedbør i slutten av mai og første halvdel av juni. Denne var så rikelig at vassføringen i Glomma steg over normal flom og sorteringen ved Fetsund av den grunn måtte innstilles en dag.

Det som preget året var foruten de store tømmermengder — det urolige vær. I en kortere periode i juni måtte utislaget til hovedvassdraget og tappingen fra de store sjøer avbrytes, da beholdningslensene ellers ikke ville kunne romme det tømmer som stigningen i vassføringen førte nedover vassdraget.

Urolig vær og til dels voldsomme stormer fra nord i juni måned ga vansker for all innsjøfløting, og gjorde svære skader særlig i Mjøsa og Øyeren som tynget arbeidsgangen gjennom hele sesongen. På grunn av de urolige værforhold i sesongens begynnelse lå fløtingens avvikling under det normale til etter St. Hans. Fløtingssesongen varte derfor helt til 29. desember, og det var den usedvanlig milde høst som gjorde at fløtingen kunne fullføres.

I 1950 kom vårløsningen tidlig. De lavereliggende vassdrag fra Elverum og sørover var isfrie allerede de første dager av april. Innsjøene var isfrie omkring 20. april. På grunn av det sterke tilsiget til vassdragene måtte fløtingen settes i gang allerede mellom 10. og 20. april. Tømmeret fikk da kort tørketid og det ble mye tungtflytende tømmer i tverrelvene, men på grunn av den rikelige vannmengden gikk fløtingen allikevel bra. Tømmeret til hovedvassdragene fikk lengre tørketid og fløt bra.

Gjennom hele sesongen var det jamt stor vassføring uten skadelig flom. Dette lettet løsløstingen svært godt. For lensearbeidet ble det både og. Ved Fetsund lenser førte den store vassføringen til så stri strøm at arbeidet ble sinket. Ved Glennetangen lense derimot gikk arbeidet betydelig raskere enn noen gang før. Ved denne linsen måtte arbeidet derfor stoppe av og til på grunn av tømmermangel.

Værforholdene var stort sett rolige så innsjøfløtingen gikk godt. I månedsskiftet september-oktober var det dog så sterk og vedvarende vind at slepingen over Øyeren av det siste tømmer fra Fetsund og sluttrensken derfra måtte innstilles. Dette sinket fløtingen ca. 14 dager.

Vinteren 1950—51 var snømengden langt over det normale, unntatt i vassdragets øverste distrikter. Våren kom sent, og faren for skadeflom var meget stor. Det meste av tømmeret lå under dyp snø, og det var fare for at dette tømmeret ikke skulle få god nok tørk hvis snøløsningen kom brått.

Våren ble heldigvis tørr og kjølig, og snøsmeltingen gikk langsomt. Sjøene var ikke isfrie før omkring 20. mai, og selv på Glomma lå isen enkelte steder til ut i mai. Fløtingen kom derfor sent i gang og tømmeret fikk god tørk.

Vassføringen øverst i Glomma og i Gudbrandsdalen var liten fra våren av og utover forsommeren. Fløtingen ble derfor sinket noe her. I vassdraget ellers var det på grunn av stor nedbør utover sommeren og høsten stor vassføring også etterat vårlommen sluttet, og dette lettet fløtingen betydelig.

Ekspedisjonene ved Fetsund og Glennetangen lenser lå meget høyt. Ved

Fetsund var dog strømmen til enkelte tider så stri at det sinket arbeidet noe.

Værforholdene var rolige, uten sterk vind. Slepingen over innsjøene gikk uten uhell.

Fløtingsomkostningene i Glomma har vært følgende pr. m³ i gjennomsnitt:

	1947	1948	1949	1950	1951
	øre	øre	øre	øre	øre
Til Lillestrøm	339,55	396,74	378,63	430,28	513,69
Til Sarpsborg	526,41	564,68	506,06	621,02	689,16
Til Fredrikstad	629,96	659,19	601,75	757,99	844,06

Nr. 9. *Drammensvassdraget*. Etter oppgaver fra Fellesfløtingsforeningen og Tømmermålingen antar en at det i de 4 år var innmeldt til fløting følgende:

	1948		1949		1950		1951	
	Stokker	m ³	Stokker	m ³	Stokker	m ³	Stokker	m ³
Tømmer ...	4 180 557	576 917	5 931 622	787 719	4 240 866	559 514	3 954 542	507 524
Vedtømmer	149 617	10 346	177 252	10 795	50 020	3 407	46 510	2 835
Sum	4 330 174	587 263	6 108 874	798 514	4 290 886	562 921	4 001 052	510 359

Tømmeret fordeler seg slik på vassdragene:

	1948 Stokker	1949 Stokker	1950 Stokker	1951 Stokker
Etna og Dokka	392 884	668 196	417 144	415 791
Lomsdalselv	174 754	314 554	166 575	165 755
Randsfjord inkl. Bjoneelv og mindre tilløp	722 011	1 117 572	788 861	826 504
Randselv	69 369	20 367	14 712	16 050
Adal og Valdres med Urula	1 264 550	1 504 703	1 104 238	1 115 200
Soknadal	365 087	298 307	260 837	245 649
Omkring Tyrifjorden	147 199	161 000	131 985	97 451
Hallingdal, Krøderen og Snarum	594 737	914 951	687 834	635 782
Sigdal og Eggedal	412 764	801 869	508 696	338 077
Vikersund til Mjøndalen	68 693	73 090	56 157	45 821
Bingselv	46 834	170 996	64 627	59 965
Eikernvassdraget	71 292	63 269	89 220	39 007

Stokketallet gjelder tømmer og vedtømmer sammen for alle vassdrag.

Middeldimensjonen for tømmer og vedtømmer var følgende:

	Tømmer	Vedtømmer
1948	0,138 m ³	0,065 m ³
1949	0,133 m ³	0,061 m ³
1950	0,132 m ³	0,068 m ³
1951	0,128 m ³	0,061 m ³

Følgende stokketall har vært behandlet ved lensene:

	1948	1949	1950	1951
Hadelands Vasbunn	959 417	1 331 529	1 438 328	1 229 088
Molvald hengsle	1 145 178	1 020 120	1 171 243	¹⁾ 1 076 123
Bergsjø hengsle	2 341 996	2 116 527	2 418 355	1 811 430
Glesnehengslet	513 841	785 613	640 978	576 432
Stenberg hengsle	2 719 018	2 476 993	3 015 242	1 762 901

Etter Fellesfløtingens beretninger var framfløtt følgende (ca.-tallene beregnet etter gjennomsnittet for hele vassdraget):

		1948	1949	1950	1951
Til inntak ved brukene ovenfor Stenberg hengsle	{ stokker m ³	2 224 332 ca. 302 500	2 567 208 ca. 336 300	ca. 2 229 000 292 600	ca. 1 987 000 253 506
På Stenberg	{ stokker m ³	2 721 780 ca. 370 100	2 452 992 ca. 321 300	ca. 2 911 000 382 000	ca. 1 754 000 223 704
Tilsammen framfløtt	{ stokker m ³	4 946 112 ca. 672 600	5 020 200 ca. 657 600	ca. 5 140 000 674 600	ca. 3 741 000 477 210

Fløtingsforholdene i de 4 år har vært følgende:

I 1948 begynte snøsmeltingen i slutten av mars og vassføringen økte raskt i begynnelsen av april, men i lavlandet uteble flommen og hverken Randsfjorden eller Tyrifjorden nådde opp i regulert høyde før ut i mai måned. Fløtingen begynte tidlig og da nedbøren ga jamn vassføring hele fløtingssesongen, kom alt tømmer fram.

I 1949 gjorde en tørr og forholdsvis varm vår at vassføringen var betydelig under det normale i april og første halvdel av mai måned og fløtingen kom sent i gang. Men fra midten av mai måned kom en periode med sterk nedbør og varme som tok med seg det meste av snøen både i lavlandet og på fjellet, og vassføringen økte raskt og ble på sine steder så stor at den var til bry for fløtingen. Den forserte fløting i tverrelvene med de ekstraordinært store tømmerkvanter forårsaket en del haugsettinger, og det ble en del brekkasje på tømmeret.

Vassføringen gikk imidlertid raskt ned igjen og holdt seg lavere enn normalt resten av sesongen, og sorteringshengslenes kapasitet ble derved betydelig nedsatt. Dette sammen med konflikter om arbeidsstyrkene ved Stenberg og Bergsjø sorteringshengsler gjorde at en ikke rakk å opparbeide årets hele tømmerkvanter. Det måtte gjenlegges på forskjellige steder i vassdraget ca. 840 000 stokker.

I 1950 gjorde en tidlig vår at framfløtingen av de store mengder gjenliggende tømmer fra 1949 kunne begynne allerede omkring 20. april, og med den unormalt høye temperatur i første halvdel av mai måned steg vassføringen ganske raskt i alle deler av vassdraget. Tømmeret fikk gjennomgående dårlig tørk.

Bortsett fra et par regnflommer i slutten av juni og i slutten av august måned som skaffet en del vansker og mye ekstraarbeid, holdt vassføringen seg jamt god gjennom hele fløtingssesongen. Det meldes om lite inneliggende tømmer.

¹⁾ Ø. og N. Hvalshengslet.

Fløtingsutgiftene pr. m³ framfløtt tømmer til Bergsjø og Stenberg hengsler inklusive mosing har vært følgende:

	1947		1948		1949		1950		1951	
	Til Bergsjø	Til Stenberg	Til Bergsjø	Til Stenberg	Til Bergsjø	Til Stenberg	Til Bergsjø	Til Stenberg	Til Bergsjø	Til Stenberg
	m ³ 109 640	m ³ 165 480	m ³ 157 390	m ³ 351 560	m ³ 129 010	m ³ 319 945	m ³ 132 980	m ³ 381 990	m ³ 103 218	m ³ 223 704
	øre	øre	øre	øre	øre	øre	øre	øre	øre	øre
Fra Randsfjordvassdraget	331	439	¹⁾ 454 328	¹⁾ 523 399	¹⁾ 502 378	¹⁾ 597 458	¹⁾ 545 405	¹⁾ 630 480	¹⁾ 654 503	¹⁾ 786 626
Fra Adalsvassdraget	357	474	¹⁾ 426 346	¹⁾ 508 417	¹⁾ 512 392	¹⁾ 597 472	¹⁾ 558 416	¹⁾ 637 491	¹⁾ 662 519	¹⁾ 783 641
Fra Sognedalsvassdraget	332	453	312	396	373	461	430	509	524	653
Fra Tyrifjorden m/Henåen	279	394	263	337	295	384	331	407	412	543
Fra Hallingdalsvassdraget, Krøderen og Snarumselven	—	485	—	403	—	452	—	490	—	588
Fra Sigdals- og Eggedalsvassdr. ...	—	449	—	405	—	415	—	460	—	562
Gjennomsnitt for samtlige distr.	333	468	¹⁾ 402 325	¹⁾ 445 405	¹⁾ 468 374	¹⁾ 492 445	¹⁾ 512 400	¹⁾ 538 481	¹⁾ 617 501	¹⁾ 679 609

¹⁾ Heri medregnet utgiftene i de distrikter som fra 1948 er underlagt fellesfløtingens område.

Snømengden vinteren 1950—51 var innenfor Drammensvassdragets nedslagsdistrikt over 300 % av normalen og det var bare den lange kjølige våren uten nedbør som hindret skadeflom. Først i midten av mai begynte vassføringen å stige og flommen kulminerte omkring 1. juni for senere å komme igjen omkring midten av august som en regnflom med stedvis større vassføringer enn under vårflommen.

Flommene og den langvarige, høye vassføring sinket sorteringsarbeidet betydelig og ca. 120 000 stokker tømmer ble inneliggende, hvorav ca. halvparten på Kverk hengsle og resten som ferdig utgangslast i Bergsjø.

Nr. 13 Numedalslågens fløtingsvassdrag.

a. I Øvre Lågen, ovenfor Kongsberg, har i de 4 år følgende mengder vært innmeldt til fløting:

	1948		1949		1950		1951	
	Stokker	m ³	Stokker	m ³	Stokker	m ³	Stokker	m ³
Tømmer	324 068	46 220	659 094	91 589	539 607	78 175	310 503	43 456
Vedtømmer	5 554	293	3 871	286	2 700	240	3 913	338
Sum	329 622	46 513	662 965	91 875	542 307	78 415	314 416	43 794

De gjennomsnittlige fløtingsutgifter har vært følgende i øre pr. m³:

Rote nr.	1947	1948	1949	1950	1951
¹⁾ 5	192,93	178,07	245,91	251,49	333,10
¹⁾ 5	—	69,03	69,27	15,41	29,70
4	193,70	103,93	125,90	99,65	135,82
3	82,71	72,51	59,27	57,42	91,00
2	47,83	44,25	43,46	32,78	64,20
1	41,05	46,25	42,25	33,88	69,91

¹⁾ 5. Rote delt ved Tunhovddammen.

b. I nedre Lågen, nedenfor Kongsberg, har det, utenom tømmeret fra Øvre Lågen, vært innmeldt til fløting:

	1948		1949		1950		1951	
	Stokker	m ³	Stokker	m ³	Stokker	m ³	Stokker	m ³
Tømmer	443 779	76 081	656 222	105 019	506 200	79 893	381 614	62 290
Vedtømmer	8 673	821	34 870	2 736	7 986	671	2 713	234
Sum	452 452	76 902	691 092	107 755	514 186	80 564	384 327	62 524

Ved Lågerøen hengsle ble i alt behandlet i de 4 år henholdsvis 1 097 006 stokker, 935 459 stokker, 1 238 198 stokker og 838 342 stokker i 1951.

Fløtingsutgiftene for tømmer ekspedert ved Lågerøen hengsle har vært følgende:

	1947	1948	1949	1950	1951
Fra 1. rote kr. pr. m ³	4,28	3,18	3,87	3,81	4,28
» 2. » » » »	3,90	2,92	3,54	3,50	3,90
» 3. » » » »	3,74	2,81	3,43	3,40	3,78
» 4. » » » »	3,60	2,71	3,28	3,25	3,62
» 5. » » » »	3,49	2,62	3,15	3,16	3,49
» 6. » » » »	3,32	2,43	2,97	2,95	3,28

Nr. 16. *SkienSVassdraget.*

Følgende har vært innmeldt til fløting i de 4 år:

	1948		1949		1950		1951	
	Stokker	m ³	Stokker	m ³	Stokker	m ³	Stokker	m ³
Tømmer	1 699 637	266 691	1 830 421	294 370	1 485 782	247 070	1 395 129	243 304
Vedtømmer, props og kubb	142 252	11 854	24 873	2 128	18 192	1 511	27 536	3 103
Sum	1 841 889	278 545	1 855 294	296 498	1 503 974	248 581	1 422 665	251 407

Fra beretningene for fløtingen i SkienSVassdraget gjengir en følgende:

a. I Heddals vassdrag ble i 1948 innmeldt til fløting i alt 15 561 m³ tømmer. Vannforholdene var gunstige for fløtingen med godt vårvann og flere regnflommer utover høsten. Vassdraget ble utfløtt i sin helhet og godt rensket. Fra forrige år gjenlå 10 055 m³ tømmer.

I 1949 ble innmeldt til fløting i alt 9 507 m³ tømmer. Vannforholdene var meget gunstige for fløtingen med godt fløtingsvann på vårfloppen. Vassdraget ble utfløtt i sin helhet og godt rensket.

I 1950 ble innmeldt til fløting i alt 6 020 m³. Vannforholdene var gunstige med godt fløtingsvann fra våren av. Vassdraget ble utfløtt i sin helhet og godt rensket.

I 1951 ble det innmeldt til fløting i alt 3 901 m³. Vannforholdene var meget gode. På grunn av de store snømengder var det vansker med merkningen. Brøtningen kom derfor sent i gang, men det var likevel vann nok, og vassdraget ble utfløtt i sin helhet og godt rensket.

b. I Tinns vassdrag ble i 1948 innmeldt til fløting i alt 38 132 m³. Vannforholdene var gode, og vassdraget ble helt utfløtt og ganske bra rensket. I Tinnålelsa ble det flåtelagt 304 030 stokker som omfatter tømmeret fra både Heddals og Tinns vassdrag.

I 1949 ble innmeldt til fløting i alt 46 759 m³. Vannforholdene var meget gunstige for fløtingen som i det hele forløp bra. Det meldes om helt ubetydelig inneliggende tømmer. I Tinnålelsa ble det flåtelagt 345 741 stokker.

I 1950 ble innmeldt til fløting i alt 47 138 m³. Vannforholdene var meget gunstige fra våren av og tverrelvene ble alle utfløtt om våren, men sterk flom i august sprengte Tinnålelsa som lå full av tømmer. Nødvendige reparasjonsarbeider og innsamling av tømmeret igjen forsinket lensarbeidet. Ca. 12 000 stokker ble inneliggende i Tinnålelsa på grunn av ishinde.

ringer. I Tinnålena ble det flåtelagt 274 754 stokker, fratrukket de ca. 12 000 stokker som var inneliggende.

I 1951 ble det innmeldt til fløting i alt 52 252 m³. Vannforholdene var gode, men brøtningen ble sinket på grunn av de store snømengder. Vassdraget ble utfløtt i sin helhet. I Tinnålena ble flåtelagt 313 484 stokker. Dertil ca. 12 000 stokker inneliggende fra forrige år.

c. I Hjukseelv ble i 1948 innmeldt til fløting 858 m³. Fra dette vassdrag ble flåtelagt 21 786 stokker som også omfatter tømmeret fra 1947.

I 1949 ble innmeldt til fløting 286 m³. I 1950 ble innmeldt til fløting 606 m³. I 1951 ble det ikke innmeldt tømmer.

d. I Bø vassdrag ble i 1948 innmeldt til fløting 66 437 stokker = 11 479 m³. I alt ligger igjen ca. 4 800 stokker.

I 1949 ble innmeldt til fløting 15 199 m³. Det ble ubetydelig inneliggende tømmer. Vassdraget ble godt rensket.

I 1950 ble det innmeldt til fløting 14 182 m³. Det ble ubetydelig inneliggende tømmer. Vassdraget ble godt rensket. Den forholdsvis voldsomme høstflom voldte en del skade på dammer og skjermer.

I 1951 ble innmeldt til fløting 19 320 m³. Snømengden var helt ualminnelig stor og hindret merkingen meget fra våren av. På grunn av kjølig og tørt vårvær ble det ingen storflom, men jamn vassføring. Det ble også rikelig flomvann etter regn senere på sommeren. Vassdraget ble godt rensket, og det meldes om ubetydelig inneliggende tømmer. Det er utført flere reparasjonsarbeider etter flomskadene i 1950.

e. I Ulefossvassdraget ble det innmeldt til fløting og flåtelagt følgende i de 4 år:

	1948	1949	1950	1951
Innmeldt til fløting m ³ ..	114 652	133 227	99 100	105 788
Antall stokker flåtelagt..	742 100	831 492	623 910	602 778
» klubber	1 808	2 009	1 496	1 534
» stubb	25 747	23 576	11 183	15 244

Følgende oppgaver viser opptellingen av sams last ved Ulefossvassdragets lenser i m³.

	1948 m ³	1949 m ³	1950 m ³	1951 m ³
Dalen lense	16 850	21 522	} 18 716	} 28 009
Lastein — Hanghommen	9 032	11 299		
Lårdal	6 522	9 160	3 554	7 300
Hanghommen—Strømstad	4 683	6 229	3 407	4 292
Strømstad—Groa	9 486	11 950	10 652	9 839
Sundkilen	13 178	13 561	9 573	9 490
—»— lense	8 589	9 997	6 658	6 799
Kilen lense	9 250	8 112	12 796	6 080
Groa—Kårstein	3 135	2 596	1 406	2 266
Kårstein — Hogga	1 464	2 099	2 263	2 029
Hogga — Kjeldal	2 648	3 941	3 368	2 058
Kjeldal — Lunde	437	974	601	749
Skoe lense	13 860	15 768	17 270	15 474
Eikaelven lense	5 403	6 933	4 674	5 870
Østeråen (utenfor lensa).	1 678	284	442	—
Lunde — Steinfoss	3 633	4 712	542	2 562
Steinfoss — Vrangfoss	3 476	2 131	689	770
Vrangfoss — Eidsfoss	210	98	360	58
Eidsfoss — Ulefoss	1 106	1 855	2 065	2 143

Fløtingsforholdene i de 4 år var følgende:

I 1948 var vær- og nedbørsforholdene stort sett gunstige. Den gjennomgående høye vassføring utover sommeren og høsten sinket framføringen av klubber i Kanalen. I september ble lensene i Lårdal og Sundkilen sprengt av uvær. Mye tømmer ble da spredt utover vannene og måtte sankes inn ved hjelp av slepebåt.

I 1949 var tømmermengden meget stor, og antall flåtelagte klubber var det største siden vassdraget gikk inn i Skiensvassdragets Fellesfløtingsforening. På grunn av den store tømmermengde og at nedslusing av tømmerklubb i kanalen ble stoppet i 7 uker på grunn av flom, måtte det legges igjen 279 klubb ved Venheimskottet ovenfor Strengen.

I 1950 ble de fra 1949 gjenliggende 279 klubb nedført i mars og april. Den usedvanlig store nedbør var til stor hindring for nedføringen. I tiden juni—oktober måtte nedføringen av den grunn avbrytes i alt ca. 7 uker. Den 28. desember gikk siste klubb gjennom Ulefoss sluser. Alt tømmer ble flåtelagt og nedfløtt.

I 1951 måtte også slusingen i kanalen avbrytes flere ganger på grunn av for stor vassføring, men nedføringen gikk ellers greit unna. Siste klubb gikk gjennom Ulefoss sluser 18. desember. Det meldes at ca. 1 350 m³ ble inneliggende.

f. I Skiens hovedvassdrag (Nordsjø, Sauereelv og Heddalsvatn) ble det innmeldt til fløting og flåtelagt følgende i de 4 år:

	1948	1949	1950	1951
Innmeldt til fløting m ³ . . .	30 023	38 146	29 486	30 308
Antall stokker flåtelagt ..	205 773	180 442	135 424	108 866

På strekningen Løveid — Skien ble det i 1949 innmeldt 50 m³ = 180 stokker, intet de øvrige år.

Utenfor Fellesfløtingen var det innmeldt følgende kvanta i Falkumelv:

	1948	1949	1950	1951
Antall stokker tømmer ..	318 068	278 657	264 541	261 542
m ³	48 594	38 873	37 705	36 735
Antall stokker vedtømmer	79 516	24 873	18 192	27 536
m ³	6 626	2 128	1 511	3 103

Fløtingsforholdene i de 4 år var følgende:

I 1948 var vannforholdene i det hele gode uten større flommer, men med jamn god vassføring. Tømmeret fikk ganske god tørk. Det var mangel på øvde fløtere.

I 1949 var også vannforholdene gode, og tømmeret fikk god tørk. Også dette år meldes om manglende mannskap.

I 1950 var vannforholdene gode fra våren av og fløtingen ble greit avviklet i de øvre distrikter selv om det flere steder var vanskelig å skaffe øvd mannskap. Sterk flom, spesielt i august, sinket fløtingen meget. Foruten direkte skade på dammer, lenser og innretninger, forårsaket flommen et betraktelig ekstraarbeid og store uforutsette utgifter. Tømmeret fikk god tørk.

Etter en regnfull høst kom vinteren 1950—51 med ualminnelig store snø-

mengder i de nedre distrikter, mens snømengden i de øvre felter til dels var under normalen. Da nedbøren praktisk talt uteble under snøløsningsen, unngikk man noen større toppflom. Den rikelige nedbør utover høsten skaffet ganske stor vassføring med flere mindre flomtoper. Stort sett var derfor vannforholdene ganske gode for fløtingen, når unntas at den høye vassføring bevirket at en i Bandakkanalen kom sent i gang med selve nedslusingen og også i Tinnåa forsinket arbeidet en del. På grunn av de heldige værforhold om våren fikk tømmeret god tørk. Fløtingen har gått meget bra selv om det fremdeles har vært mangel på øvd mannskap.

Fra fløtingsberetningene gjengis følgende utdrag av prisene for de 4 år. Det gjelder sammensatte priser for fløting av barket gran- og furutømmer i øre pr. m³.

	Ar	Fra Heggslensa	Fra Tinnålensa	Fra Hjukse-lensa	Fra Gvarvlensa	Fra Ulefoss	Fra Norsjø
Levert ved:	1948	248	241	260	258	—	—
	1949	253	251	260	308	—	—
Lensa	1950	313	311	320	368	—	—
	1951	393	391	395	398	—	—
	1948	331	324	343	328	—	—
Ulefoss	1949	336	334	343	378	—	—
	1950	396	394	403	438	—	—
	1951	476	474	478	468	—	—
Løveid ovenfor kanalen	1948	368	361	380	365	138	253
	1949	373	371	380	415	138	258
	1950	433	431	440	475	188	318
	1951	518	516	520	510	218	378
Skien ovenfor kanalen	1948	469	462	481	466	239	354
	1949	478	476	485	520	243	363
	1950	542	540	549	584	297	427
	1951	639	637	641	631	339	499
Bøle (Ekornrød)	1948	521	514	533	518	291	406
	1949	532	530	539	574	297	417
	1950	598	596	605	640	353	483
	1951	699	697	701	691	399	559

For ubarket tømmer og lauv- og vedtømmer betales tillegg.

Nr. 20. I *Kragerøvassdraget* ble det innmeldt til fløting følgende i de 4 år fordelt distriktsvis:

	1948				1949		1950		1951	
	Stokker Tømmer	m ³	Stokker Vedtømmer	m ³	Stokker	m ³	Stokker	m ³	Stokker	m ³
Tjørdalsvassdraget ...	129 224	22 587	21 520	2 813	176 215	27 716	161 323	24 226	154 071	24 880
Kjosenvassdraget	93 059	15 375	2 373	209	66 306	9 385	85 611	10 756	81 409	11 885
Krokenvassdraget	16 054	3 239	5 633	538	40 302	7 264	24 299	3 787	30 214	4 805
Toke	37 085	6 057	21 187	1 764	80 471	12 516	57 419	8 858	67 588	10 183
Hovedelver ...	35 436	5 350	538	40	31 613	4 779	21 021	2 792	23 333	3 110
Sum	310 858	52 608	51 251	5 364	394 907	61 660	349 673	50 419	356 615	54 863

Ved lensene ble det behandlet følgende antall stokker:

	1948	1949	1950	1951
Ved Børøy lense	10 638	9 805	—	1 502
» Solum »	27 143	60 588	58 080	42 390
» Vadfoss »	55 738	31 321	64 285	24 587
» Stortekst	206 333	130 947	152 935	133 687
» Kammerfoss oppflåting	232 845	107 346	188 722	156 894

Følgende tømmerkvanta har vært framfløtt og levert det enkelte år:

1948	532 697	stokker =	84 567 m ³
1949	340 007	»	= 52 223 »
1950	464 022	»	= 67 863 »
1951	359 060	»	= 55 088 »

◊Gjenliggende antall stokker etter fløtingens slutt er oppgitt til følgende for de 4 år fordelt på de forskjellige deler av vassdraget:

	1948	1949	1950	1951
Tørdalsvassdraget.....	7 860	4 773	8 863	14 553
Kjosenvassdraget	16 084	459	4 094	1 298
Krokenvassdraget.....	50	280	746	5
Sum til og med Toke	23 994	5 512	13 703	15 856

De gjennomsnittlige fløtingsomkostninger fra de enkelte deler av vassdraget til og med Kammerfoss oppflåting har vært følgende i øre pr. m³:

	1947	1948	1949	1950	1951
Tørdalsvassdraget	822,4	636,9	714,4	865,7	902,5
Kjosenvassdraget	1 447,8	653,3	779,8	749,3	875,7
Krokenvassdraget	971,3	701,2	771,7	769,8	855,7
Tokevann	592,3	477,6	528,6	529,2	619,6
Hovedelven	496,9	403,7	456,4	456,0	502,2
Kammerfoss lense	357,4	291,6	327,3	294,7	328,8

I 1951 var nedbøren uvanlig stor, største snødybde var 3,10 meter målt på Kleppe i april. En mengde tømmer lå også under snøen da våren kom. Men snøsmeltingen foregikk nesten ideelt, så vassføringen var jamt stor om våren, og tømmeret fikk bra tørk.

Nr. 27. I *Arendals-* eller *Nidelvens* vassdrag ble det innmeldt til fløting følgende i de 4 år fordelt på de forskjellige distrikter:

	1948		1949		1950		1951	
	Stokker	m ³	Stokker	m ³	Stokker	m ³	Stokker	m ³
Fyresdal	131 087	24 836	173 223	30 951	116 091	20 313	148 322	21 583
Skafså, Vrådal, Nissedal og Treungen	172 419	24 664	305 903	42 347	209 694	28 790	208 114	28 237
Åmli	176 233	25 492	243 560	35 414	167 703	26 390	159 506	24 410
Birtedal og Gjøvdal.	46 691	8 985	55 259	8 741	68 057	11 746	37 574	5 556
Froland og Øyestad	112 012	17 755	139 821	22 157	142 832	21 893	143 006	21 521
Landvik	12 044	2 146	34 833	5 591	33 827	6 754	34 143	5 896
Sum	650 486	103 878	952 599	145 201	743 204	115 886	730 665	107 203

Ved lensene er inntatt følgende stokketall det enkelte år:

	Messel bom		Asdal bom	
1948	216 362	stokker	424 229	stokker
1949	267 631	»	413 001	»
1950	253 266	»	414 030	»
1951	258 627	»	453 640	»

Vannforholdene i 1948 var stort sett gode, men det var stor mangel på mannskap.

I 1949 var det små snømengder, og vannforholdene om våren og på sommeren var derfor ikke så gode som vanlig. Ettersommeren og de første høstmåneder var meget nedbørfattige, og de fleste steder var det for lite vann til effektiv fløting. En usedvanlig kraftig flom i siste halvdel av november gjorde stor skade, og all sortering måtte innstilles. Ved Messel bom ble gjenliggende ca. 355 000 stokker. Også dette år var det for lite kvalifisert arbeidskraft.

I 1950 var vannforholdene gode, og de fleste distrikter ble godt rensket. Men den sterke nedbør sinket sorteringen da det ble for stor vassføring. Arbeidet ved sorteringsbommene måtte derfor innstilles i 9 uker, og ca. 190 000 stokker ble inneliggende i Nelaug. Det var fremdeles knapt med mannskap.

Vinteren 1950—51 var usedvanlig snørik og forholdene var derfor dårlige for skogdriften. Leveringstidene i tverrelvene og i hovedvassdraget ble av den grunn forlenget så meget som vannforholdene tillot det. Meget tømmer ble først levert i september-oktober. I tverrelvene var vannforholdene stort sett gode, og disse ble godt utfløtt. Men i hovedvassdraget og i sorteringslensene ble driften sterkt hemmet av flere skarpe flommer. Ca. 277 600 stokker ble inneliggende.

Også dette år var det for lite mannskap.

Følgende utdrag fra oversikten over fløtingsavgiftene viser summen av fløtings- og reguleringsavgifter fra enkelte distrikter til Messel bom i øre pr. m³.

	1947	1948	1949	1950	1951
Elvene ovenfor Snartelands bom	378	423	425	450	553
Fyresvann	313	356	345	355	418
Vråvann til Tveitsund	410	448	438	448	545
Nisserdam	255	295	278	288	349
Åmot—Lifoss	192	233	218	228	266
Nelaug	171	196	197	207	241
Gjøv, øvre del	316	368	352	362	426

Nr. 36. I *Tovdalsvassdraget* ble følgende mengder framfløtt og behandlet ved lensene i de 4 år:

	1948		1949		1950		1951	
	Stokker	m ³	Stokker	m ³	Stokker	m ³	Stokker	m ³
Tømmer	257 290	50 312	168 364	30 405	309 598	54 745	184 118	32 202
Vedtømmer	22 288	1 720	34 351	2 925	73 572	6 355	—	—
Sum	279 578	52 032	202 715	33 330	383 170	61 100	184 118	32 202
Ved Flaks- vatn bom..	259 215		160 459		339 940		138 231	
Ved Myra, Knarestad i Tveit	197 676		157 981		286 715		145 249	

Nr. 37. I *Otra* ble i de 4 år følgende mengder framfløtt og behandlet ved lensene:

	1948		1949		1950		1951	
	Stokker	m ³	Stokker	m ³	Stokker	m ³	Stokker	m ³
Tømmer	276 939	53 730	160 103	30 828	241 828	46 107	264 487	48 018
Vedtømmer	13 413	782	5 723	574	11 359	772	—	—
Sum	290 352	54 512	165 826	31 402	253 187	46 879	264 487	48 018
Utskilt ved: Straumen bom	128 432		147 862		127 102		105 025	
Byglands- fjord	18 898		17 190		11 790			
Vennesla bom	212 416		214 213		241 085		224 606	
Stray bom ..	26 806		18 124		8 115		9 728	

Fra de trykte beretninger gjengis følgende oppgave over fløtingsutgiftene i øre pr. m³:

Til Vennesla bom fra	1947	1948	1949	1950	1951
Sarvfoss—Gyhølen	—	—	—	—	—
Gyhølen—Flårennen	720	745	745	720	840
Flårennen—Heknefoss	570	595	595	580	680
Heknefoss—Osestryken	450	475	475	460	540
Osestryken—Straumen	390	415	415	400	470
Straumen—Standardfoss	340	365	365	350	400
Standardfoss—Fennefoss ..	175	200	200	200	230
Fennefoss—Sågestølskvisla ..	125	140	140	140	160
Sågestølskvisla—Vennesla bom	60	70	70	70	80

Inneliggende last i de 4 år har vært oppgitt til henholdsvis: 57 231 stokker = 11 262 m³ i 1948, 150 947 stokker = 26 613 m³ i 1949, 106 896 stokker = 18 678 m³ i 1950, og 1 400 tylfter i Kilefjorden og ca. 1 500 tylfter ved Vennesla i 1951.

Nr. 61. I *Nea (Nidelv)* ble i de 4 år følgende innmeldt til fløting i Selbu-
vassdraget fordelt på de forskjellige deler av vassdraget:

	1948		1949		1950		1951	
	Stokker	m ³	Stokker	m ³	Stokker	m ³	Stokker	m ³
Til hoved- vassdr.								
Tømmer ..	114 603	13 943	117 435	13 878	112 152	11 671	159 360	16 350
Vedtømmer	—	—	1 113	122	—	—	—	—
Slindvassdr.	34 557	3 773	21 258	2 510	27 083	2 772	74 591	7 453
Guldsetelv ..	30 716	3 411	14 796	1 966	12 000	1 450	25 805	3 367
Garbergelvv..	8 571	1 064	13 351	1 701	18 442	1 754	30 830	3 334
Dragstelva..	—	—	—	—	—	—	16 702	2 106
Renåa	—	—	—	—	—	—	10 800	1 200
Tømra	—	—	—	—	—	—	4 000	500
Selbusjøen ..	28 000	3 500	28 000	3 500	10 000	1 000	40 000	4 000
Bjørsjøen, Tømmer ..	15 193	1 468	—	—	—	—	—	—
Ved i fav- nemål	—	137	—	—	—	—	—	—
Sum	231 640	27 296	195 953	23 677	179 677	18 647	362 088	38 310

Nr. 91. I *Namsen* ble følgende innmeldt til fløting fra de forskjellige deler
av vassdraget:

	1948		1949		1950		1951	
	Stokker	m ³	Stokker	m ³	Stokker	m ³	Stokker	m ³
Fra Nordåen	40 374	4 433	15 797	1 510	16 688	1 802	40 378	4 907
» Søråen	112 094	11 421	125 337	12 451	118 777	12 886	173 844	18 909
» Sandøla	253 054	24 785	152 647	16 488	226 275	20 037	228 751	24 741
» Namsen	661 247	65 971	685 123	70 247	738 410	83 115	850 766	90 612
» Meosen	61 029	6 160	42 485	4 013	24 836	2 395	52 408	5 634
Sum	1 127 798	112 770	1 021 389	104 709	1 124 986	120 235	1 346 147	144 803

I 1948 var fløtingsforholdene meget vanskelige på grunn av lite nedbør.

I 1949 var også fløtingsforholdene dårlige på grunn av for lav vannstand
og vanskelige vindforhold for innsjøfløtingen.

Fløtingsforholdene i 1950 var stort sett gode, særlig var det hele forsom-
meren jamn god vannstand unntatt en kritisk storflom i begynnelsen av
juni som heldigvis ikke gjorde særlig skade. Av hensyn til laksefisket ble
fløtingen innstilt i juli, men etter 31. juli var det blitt for lav vannstand.
Først i slutten av september kom det så pass regn at fløtingen kunne fort-
sette.

Vinteren 1950—51 var over hele Trøndelag preget av usedvanlig lite ned-
bør. Snømengden var pr. 31. mars bare 40—50 % av et normalår. Også ut-
over våren var det meget tørrvær. Det så derfor dårlig ut for fløtingen, men
denne gikk likevel stort sett godt. Det var meget tele i jorden som i forbin-
delse med enkelte regnbyer skaffet bra med fløtervann. Dertil var det en
fordel at en unngikk storflom. Tømmeret fikk bra tørk.

Utgifter pr. m³ tømmer levert ved firmaenes bommer i Namsos og omegn
har i gjennomsnitt vært følgende:

1947	kr. 3,00
1948	» 3,50
1949	» 4,10
1950	» 4,19
1951	» 5,00

Tabell 60. Fløtingen i alle hovedvassdrag 1948.

Løpnr.	Hovedvassdrag	Innmeldt til fløting 1948					1947 m ³	Gjen- nomsnitt 1941—45 m ³
		Stokketall		Fast mål i m ³				
		Tømmer	Ved og kubb	I alt	Herav			
					Tømmer	Ved og kubb		
1	Grensevassdrag:							
	a. Trysilelv (Klara)	1 983 267	—	¹⁾ 193 059	193 059	—	188 549	128 607
	b. Töckfors	142 260	—	²⁾ 11 855	11 855	—	18 110	6 524
	d. Børja	23 647	—	2 008	2 008	—	2 795	3 218
	e. Vingers (Møkern m. fl.)	316 584	—	³⁾ 29 355	29 355	—	37 709	15 277
	f. Rotna og Røgden	244 834	—	⁴⁾ 21 709	21 709	—	22 509	13 949
	g. Vurusjø	—	—	—	—	—	560	366
	h. Ljørja	27 167	325 339	⁵⁾ 30 128	7 071	⁶⁾ 23 057	28 175	17 422
	i. Lenglingen—Ren- gen	100 759	41 126	²⁾ 20 508	17 092	3 416	16 095	4 381
	k. Murusjø (Nordli)	48 615	17 864	²⁾ 6 025	4 465	1 560	13 125	970
2	Haldens	1 595 288	84 469	⁷⁾ 180 568	167 691	⁸⁾ 12 877	137 556	85 661
3	Glomma	9 255 675	183 158	⁹⁾ 1 386 171	1 370 609	15 562	1 386 361	1 025 958
4	Mossevassdrag	1 783	—	229	229	—	75	800
6	Nordmarkens	102 830	—	28 467	25 400	3 067	25 898	27 436
7	Sørkedalens	99 806	—	24 611	23 913	698	25 871	21 732
9	Drammensvassdrag	4 180 557	149 617	587 263	576 917	10 346	537 983	373 736
11	Bremsa og Grytja..	—	—	—	—	—	—	108
13	Numedalslågen	767 847	14 227	123 415	122 300	1 115	113 101	75 972
14	Farrisvann	658 307	—	93 002	93 002	—	75 652	56 120
15	Hallevann	17 267	—	2 502	2 502	—	1 502	1 418
16	Skiensvassdrag	1 699 637	142 252	278 545	266 691	11 854	251 229	161 683
17	Herrevassdrag	121 412	14 717	25 753	25 067	686	20 431	67 236
18	Bjerkeset	—	—	—	—	—	—	886
19	Fossingvassdrag	14 458	—	2 411	2 277	[*]) 134	2 143	1 792
20	Kragerøvassdrag	310 858	51 251	57 972	52 608	5 364	43 443	31 036
21	Gjerstad og Sønde- led	97 043	579	15 729	15 682	47	15 232	15 734
22	Vegårshei	84 367	—	15 170	15 170	—	15 622	12 295
	Nærestad (Venne- vatn)	21 364	—	2 945	2 945	—	3 381	1 485
25	Molandsvann, østre	2 500	—	625	625	—	770	1 302
27	Arendals vassdrag..	650 486	—	103 878	103 878	—	74 809	70 513
31	Stikkselv og Kal- vildelv	12 456	—	3 286	3 286	—	1 108	3 332
32	Sangereidelv	—	—	—	—	—	—	47
33	Fjældselv	620	—	350	250	[*]) 100	—	224
34	Østre Vallesverbekk	—	—	—	—	—	—	166
	Steindalsbekk	—	—	—	—	—	—	208
35	Isefjærbekk	—	—	—	—	—	—	180
36	Tovdalselv	257 290	22 288	52 032	50 312	1 720	21 617	22 789
37	Otra	276 939	13 413	54 512	53 730	782	20 696	24 265
38	Mandalselv	13 600	—	4 837	4 837	—	3 635	3 287

^{*}) Ved og kubb i favnemål.

¹⁾ Av dette 23 978 m³ svensk tømmer. Alt til Sverige. — ²⁾ Alt til Sverige. — ³⁾ Av dette 6 650 m³ svensk tømmer. Alt til Sverige. — ⁴⁾ 18 161 m³ tømmer til Sverige. — ⁵⁾ 509 m³ svensk tømmer. Alt til Sverige. — ⁶⁾ 554 m³ ved i favnemål. — ⁷⁾ Fra Sverige ved Otteid 73 033 m³ — ⁸⁾ Av dette 6 688 m³ kubb i favnemål. — ⁹⁾ Fra Sverige 40 791 m³.

Tabell 60 (forts.). Fløtingen i alle hovedvassdrag 1948.

Løpnr.	Hovedvassdrag	Innmeldt til fløting 1948					1947 m ³	Gjen- nomsnitt 1941—45 m ³
		Stokketall		Fast mål i m ³				
		Tømmer	Ved og kubb	I alt	Herav			
					Tømmer	Ved og kubb		
41	Suldalslågen	13 110	—	2 507	2 507	—	2 753	1 681
42	Vosseelv	1 902	—	434	434	—	220	524
46	Surna	9 677	—	1 896	1 896	—	4 898	6 638
48	Sjøelv	—	—	—	—	—	—	370
	Fjelna	—	—	—	—	—	—	206
	Rusteelv	—	—	—	—	—	—	66
49	Bergselv, Haga og Holden elv, Snild- dalselv	5 840	—	1 584	1 584	—	—	1 247
54	Rødsjøelv og Nord- elv	3 490	—	483	342	*)141	—	565
55	Fisdalselv og Osaelv	—	—	—	—	—	—	52
57	Orkla	121 928	—	17 553	17 553	—	17 066	7 166
58	Børsa	10 248	—	1 070	1 070	—	750	—
61	Nea	231 640	—	27 296	27 159	*)137	27 367	15 108
62	Homla	81 600	—	9 132	9 132	—	10 591	1 529
63	Sjørdalselv og Arne- vikelv	—	—	—	—	—	120	554
64	Stordalselv	4 710	—	431	431	—	130	190
65	Nørreelv	—	—	—	—	—	—	61
66	Norddalselv	13 170	—	1 220	1 220	—	125	517
67	Oldenelv	1 700	—	250	250	—	536	794
68	Bredoselv	10 340	—	940	940	—	1 375	873
69	Steinsdalselv	16 000	—	1 600	1 600	—	1 906	1 106
70	Storelv ell. Hofstad- dalselv	—	—	—	—	—	70	16
71	Stjørdalselv	426 056	—	37 965	37 965	—	31 383	3 899
72	Skogn og Asens vassdrag	—	—	—	—	—	—	541
73	Levangerelv	—	—	—	—	—	—	—
74	Verdalselv	285 591	—	28 646	28 646	—	31 279	14 222
75	Figga	9 600	—	1 563	1 563	—	3 029	928
76	Snåsa med Ogna	294 737	—	1)36 841	36 841	—	2)13 834	4 913
77	Molleelv	—	—	—	—	—	—	63
78	Follaelv	111 676	—	14 816	14 816	—	6 511	2 606
80	Mossa og Kaldalselv	47 612	—	6 089	6 089	—	5 647	3 669
81	Tangstadelv og Rautindelv	—	—	—	—	—	—	20
82	Jøssundvassdr.	9 400	—	1 104	846	*)258	550	342
	Lauvsnesvassdr.	—	—	—	—	—	930	955
	Øksdøla	8 889	—	1 004	1 004	—	702	445
83	Salsvann	54 793	—	5 430	5 430	—	6 328	3 257
84	Statlandselv	4 040	—	569	569	—	154	181
85	Argårdselv	151 080	—	16 266	16 266	—	21 395	9 841
86	Olsengelv	13 099	—	1 058	1 058	—	307	1 470
87	Aursunna	116 237	—	13 041	13 041	—	11 666	5 536
88	Bogna (Bonga)	117 451	—	12 337	12 337	—	13 010	7 655
89	Sævikelv	—	—	—	—	—	—	59
90	Vetterhuselv	9 050	—	981	981	—	—	72
91	Namsen	1 127 798	—	112 770	112 770	—	101 054	34 829
92	Opløelv	2 446	—	275	275	—	17	515
93	Kongsmoelv (Fol- dalselv)	—	—	—	—	—	1 670	1 152
	Bjørå	—	—	—	—	—	—	48
95	Ælv	27 381	—	2 489	2 489	—	3 046	2 218
96	Terråkelv	3 487	—	267	267	—	310	411

*) Ved og kubb i favnemål.

1) Bare Snåsa. Ogna ikke framfløtt. — 2) Omfatter bare Ogna.

Tabell 60 (forts.). Fløtingen i alle hovedvassdrag 1948.

Løpnr.	Hovedvassdrag	Innmeldt til fløting 1948					1947 m ³	Gjen- nomsnitt 1941—45 m ³
		Stokketall		Fast mål i m ³				
		Tømmer	Ved og kubb	I alt	Herav			
					Tømmer	Ved og kubb		
97	Urvolleelv	2 918	—	481	217	*)264	380	774
98	Eideelv	59 542	—	3 888	3 888	—	3 924	2 006
99	Sausvassdraget (Velfjord)	—	—	—	—	—	—	290
	Nepåsvassdraget (Velfjord)	1 500	—	493	205	*)288	—	—
103	Vefsna	353 285	—	¹⁾ 38 197	33 197	—	28 600	10 496
104	Bjerkaelv	812	755	166	135	31	600	60
105	Røsa	13 995	14 209	2 935	2 225	710	2 922	1 655
106	Ranaelv	—	—	—	—	—	—	1 017
107	Beiarelv	—	—	—	—	—	779	2 831
108	Saltdalselv	495	—	227	227	—	923	480
109	Måselv	—	—	—	—	—	—	1 554
110	Reisaelv	—	—	—	—	—	2 271	1 928
111	Nordbottenelv	—	—	—	—	—	—	52
112	Altaelv	—	—	—	—	—	—	4
114	Tanaelv	14 385	—	²⁾ 2 767	2 767	—	1 640	1 781
115	Pasvikelv	—	—	—	—	—	—	9 777
	Sum	26 922 233	1 075 264	3 767 981	3 673 767	94 214	3 467 510	2 428 396

*) Ved og kubb i favnemål.

¹⁾ Fra Sverige 103 m³. — ²⁾ Fra Finland 695 m³.

Sammendrag	Tømmer		Ved m ³	I alt m ³
	Stokker	m ³		
1948:				
I. Østl. og Oplandene (nr. 1 a—h, 2—15)	19 417 119	2 647 620	66 722	2 714 342
II. Sørlandet (nr. 16—40)	3 563 030	597 358	20 687	618 045
III. Vestlandet (nr. 41—42)	15 012	2 941	—	2 941
IV. Trøndelagen (nr. 1 i—k, 43—94)	3 449 272	375 231	5 512	380 743
V. Nord-Norge (nr. 95—115)	477 800	50 617	1 293	51 910
Riket 1948	26 922 233	3 673 767	94 214	3 767 981

Tabell 61. Fløtingen i alle hovedvassdrag 1949.

Løpnr.	Hovedvassdrag	Innmeldt til fløting 1949				1948 m ³	Gjen- nomsnitt 1941—45 m ³	
		Stokketall		Fast mål i m ³				
		Tømmer	Ved og kubb	I alt	Herav			
					Tømmer			Ved og kubb
1	Grensevassdrag:							
	a. Trysilelv (Klara)	2 498 862	—	¹⁾ 235 990	235 990	—	193 059	128 607
	b. Töckfors	295 188	—	²⁾ 24 599	24 599	—	11 855	6 524
	d. Børja	28 588	—	2 594	2 466	*) 128	2 008	3 218
	e. Vingers (Møkern m. fl.)	525 508	—	³⁾ 45 441	45 441	—	29 355	15 277
	f. Rotna og Røgden	504 352	—	⁴⁾ 39 573	39 573	—	21 709	13 949
	g. Vurusjø	—	—	—	—	—	—	366
	h. Ljørja	458 188	5 108	⁵⁾ 42 953	41 631	⁶⁾ 1 322	30 128	17 422
	i. Lenglingen—Ren- gen	28 485	278 820	²⁾ 28 702	6 439	22 263	20 508	4 381
	k. Murusjø (Nordli)	81 000	9 000	²⁾ 7 850	7 065	785	6 025	970
2	Haldens	1 950 932	117 734	⁷⁾ 218 536	198 135	⁸⁾ 20 401	180 568	85 661
3	Glomma	12 887 212	256 343	1 821 936	1 801 849	20 087	1 386 171	1 025 958
4	Mossevassdrag	2 636	—	314	314	—	229	800
6	Nordmarkens	140 834	—	30 549	27 750	*) 2 799	28 467	27 436
7	Sørkedalens	108 719	—	22 416	21 992	⁶⁾ 424	24 611	21 732
8	Liervassdraget	23 797	—	3 160	3 160	—	—	—
9	Drammensvassdrag	5 931 622	177 252	798 514	787 719	10 795	587 263	373 736
11	Bremsa og Grytja	—	—	—	—	—	—	108
13	Numedalslågen	1 315 316	38 741	199 630	196 608	3 022	123 415	75 972
14	Farrisvann	756 301	—	100 291	100 291	—	93 002	56 120
15	Hallevann	17 848	—	2 650	2 650	—	2 502	1 418
16	Skien vassdrag	1 828 421	24 873	296 498	294 370	2 128	273 545	161 683
17	Herrevassdrag	161 646	8 211	32 702	32 338	364	25 753	67 236
18	Bjerkeset	7 048	—	1 762	1 762	—	—	886
19	Fossingvassdrag	23 093	—	2 906	2 906	—	2 411	1 792
20	Kragerø vassdrag	394 907	—	61 660	61 660	—	57 972	31 036
21	Gjerstad og Sønde- led	194 236	1 420	27 153	27 085	68	15 729	15 734
22	Vegårshei	174 122	—	23 563	23 563	—	15 170	12 295
	Nærestad (Venne- vatn)	40 329	—	5 168	5 168	—	2 945	1 485
25	Molandsvann, østre	18 311	—	2 500	2 500	—	625	1 302
27	Arendals vassdrag	952 599	—	145 201	145 201	—	103 878	70 513
31	Stikkselv og Kal- vildelv	8 685	—	2 359	2 185	*) 174	3 286	3 332
32	Sangereidelv	—	—	—	—	—	—	47
33	Fjelldalselv	120	—	126	30	*) 96	350	224
34	Østre Vallesverbekk Steindalsbekk	—	—	—	—	—	—	166
		—	—	—	—	—	—	208
35	Isefjærbekk	—	—	64	—	*) 64	—	180
36	Tovdalselv	168 364	34 351	33 330	30 405	2 925	52 032	22 789
37	Otra	160 103	5 723	31 402	30 828	574	54 512	24 265
38	Mandalselv	15 000	—	3 940	3 940	—	4 837	3 287

*) Ved i favnemål.

¹⁾ Av dette 24 175 m³ svensk tømmer. Alt til Sverige. — ²⁾ Alt til Sverige. — ³⁾ Av dette 13 056 m³ svensk tømmer. Alt til Sverige. — ⁴⁾ Til Sverige 38 823 m³. — ⁵⁾ 7 070 m³ svensk tømmer. Alt til Sverige. — ⁶⁾ F. m.³ ved. — ⁷⁾ Fra Sverige ved Otteid 74 827 m³. — ⁸⁾ Av dette 10 641 m³ kubb i favnemål.

Tabell 61 (forts.). Fløtingen i alle hovedvassdrag 1949.

Løpnr.	Hovedvassdrag	Innmeldt til fløting 1949					1948 m ³	Gjen- nomsnitt 1941—45 m ³
		Stokketall		Fast mål i m ³				
		Tømmer	Ved og kubb	I alt	Herav			
					Tømmer	Ved og kubb		
41	Suldalslågen	8 220	—	1 577	1 577	—	2 507	1 681
42	Vosseelv	426	—	74	74	—	434	524
46	Surna	4 160	—	1 351	1 351	—	1 896	6 638
48	Søaelv	—	—	—	—	—	—	370
	Fjeina	—	—	400	—	*)400	—	206
	Rusteelv	—	—	—	—	—	—	66
49	Bergselv, Haga og Holden elv, Snil- dalselv	—	—	—	—	—	1 584	1 247
54	Rødsjøelv og Nord- elv	—	—	—	—	—	483	565
55	Fisdalselv og Osaelv	—	—	—	—	—	—	52
57	Orkla	111 914	—	14 960	14 960	—	17 553	7 166
58	Børsa	21 708	—	2 266	2 266	—	1 070	—
61	Nea	194 840	1 113	23 555	23 433	122	27 296	15 108
62	Homla	87 383	—	9 264	9 264	—	9 132	1 529
63	Sørdalselv og Arne- vikelv	1 480	—	150	150	—	—	554
64	Stordalselv	14 110	—	1 421	1 421	—	431	190
65	Nørreelv	—	—	—	—	—	—	61
66	Norddalselv	2 370	—	250	250	—	1 220	517
67	Oldenelv	2 985	—	463	463	—	250	794
68	Bredoselv	7 600	—	810	810	—	940	873
69	Steinsdalselv	5 000	—	500	500	—	1 600	1 106
70	Storelv ell. Hofstad- dalselv	—	—	—	—	—	—	16
71	Stjørdalselv	304 490	—	30 815	30 815	—	37 965	3 899
72	Skogn og Asens vassdrag	—	—	—	—	—	—	541
73	Levangerelv	—	—	—	—	—	—	—
74	Verdalselv	350 433	—	34 635	34 635	—	28 646	14 222
75	Figga	17 592	—	1 930	1 930	—	1 563	928
76	Snåsa med Ogna....	576 989	—	59 394	59 394	—	36 841	4 913
77	Molleelv	—	—	—	—	—	—	63
78	Follaelv	10 185	—	1 173	1 173	—	14 816	2 606
80	Mossa og Kaldalselv	51 036	—	6 058	6 058	—	6 089	3 669
81	Tangstadelv og Rautindelv	—	—	—	—	—	—	20
82	Jøssundvassdr. Lauvsnesvassdr.	—	—	—	—	—	1 104	342
	Øksdøla	20 117	—	2 425	2 425	—	1 004	445
83	Salsvann	74 122	—	6 832	6 832	—	5 430	3 257
84	Statlandselv	5 958	—	711	711	—	569	181
85	Årgårdselv	241 502	—	25 467	25 467	—	16 266	9 841
86	Olsengelv	—	—	—	—	—	1 058	1 470
87	Aursunna	113 306	—	11 924	11 924	—	13 041	5 536
88	Bogna (Bonga)	160 386	—	16 714	16 714	—	12 337	7 655
89	Sævikelv	5 736	—	646	646	—	—	59
90	Vetterhuselv	12 090	—	955	955	—	981	72
91	Namsen	1 021 389	—	104 709	104 709	—	112 770	34 829
92	Opløvelv	1 614	—	181	181	—	275	515
93	Kongsmoelv (Fol- dalselv)	16 150	—	1 520	1 520	—	—	1 152
	Bjørå	—	—	—	—	—	—	48
95	Ælv	39 037	—	3 574	3 574	—	2 489	2 218
96	Terråkelv	—	—	—	—	—	267	411

*) Ved i favnemål.

Tabell 61 (forts.). Fløtingen i alle hovedvassdrag 1949.

Løpennr.	Hovedvassdrag	Innmeldt til fløting 1949					1948 m ³	Gjen- nomsnitt 1941—45 m ³
		Stokketall		Fast mål i m ³				
		Tømmer	Ved og kubb	I alt	Herav			
					Tømmer	Ved og kubb		
97	Urvolleelv	5 166	—	461	461	—	481	774
98	Eideelv	43 043	—	3 015	3 015	—	3 888	2 006
99	Sausvassdraget (Velfjord)	30 596	—	2 061	2 061	—	493	290
	Nepåsvassdraget (Velfjord)	—	—	—	—	—		
103	Vefsna	395 231	—	40 154	40 154	—	38 197	10 496
104	Bjerkaelv	1 922	720	421	394	27	166	60
105	Røså	20 204	5 191	3 050	2 877	173	2 935	1 655
106	Ranaelv	—	—	—	—	—	—	1 017
107	Beiarelv	—	—	—	—	—	—	2 831
108	Saltdalselv	1 045	—	360	360	—	227	480
109	Målselv	900	—	190	190	—	—	1 554
110	Reisaelv	—	—	—	—	—	—	1 928
111	Nordbottenelv	—	—	—	—	—	—	52
112	Altaelv	—	—	—	—	—	—	4
114	Tanaelv	8 759	—	780	780	—	2 767	1 781
115	Pasvikelv	—	—	—	—	—	—	9 777
	Sum	35 693 566	964 600	4 713 228	4 624 087	89 141	3 767 981	2 428 396

Sammendrag	Tømmer		Ved m ³	I alt m ³
	Stokker	m ³		
1949				
I. Østl. og Oplandene (nr. 1 a—h, 2—15)	27 445 903	3 530 168	58 978	3 589 146
II. Sørlandet (nr. 16—40)	4 146 984	663 941	6 393	670 334
III. Vestlandet (nr. 41—42)	8 646	1 651	—	1 651
IV. Trøndelagen (nr. 1 i—k, 43—94)	3 546 130	374 461	23 570	398 031
V. Nord-Norge (nr. 95—115)	545 903	53 866	200	54 066
Riket 1949	35 693 566	4 624 087	89 141	4 713 228

Tabell 62. Fløtingen i alle hovedvassdrag 1950.

Løpnr.	Hovedvassdrag	Innmeldt til fløting 1950					1949 m ³	Gjennomsnitt 1946—50 m ³
		Stokketall		Fast mål i m ³				
		Tømmer	Ved og kubb	I alt	Herav			
					Tømmer	Ved og kubb		
1	Grensevassdrag:							
	a. Trysilelv (Klara)	1 713 122	—	¹⁾ 153 899	153 899	—	235 990	175 966
	b. Töckfors	261 633	—	²⁾ 21 794	21 794	—	24 599	17 008
	d. Børja	15 149	—	1 216	1 216	—	2 594	2 232
	e. Vingers (Møkern m. fl.)	410 781	—	³⁾ 34 593	34 593	—	45 441	34 573
	f. Rotna og Røgden	364 589	—	⁴⁾ 32 462	32 462	—	39 573	29 939
	g. Vurusjø	—	—	—	—	—	—	197
	h. Ljørja	48 106	229 135	⁵⁾ 23 114	9 619	13 495	42 953	29 696
	i. Lenglingen—Ren- gen	53 427	213 347	⁶⁾ 34 720	12 751	21 969	28 702	21 211
	k. Murusjø (Nordli).	54 000	—	⁷⁾ 6 500	6 500	—	7 850	6 881
2	Haldens	1 697 590	143 145	⁸⁾ 179 900	162 825	17 075	218 536	164 609
3	Glomma	9 278 915	450 632	⁹⁾ 1 320 584	1 281 468	39 116	1 821 936	1 388 746
4	Mossevassdrag	2 379	—	286	286	—	314	283
6	Nordmarkens	120 701	—	24 115	23 856	* 259	30 549	27 206
7	Sørkedalens	105 472	—	22 427	22 427	—	22 416	23 411
8	Liervassdraget	2 547	—	334	334	—	3 160	699
9	Drammensvassdrag.	4 240 866	50 020	562 921	559 514	3 407	798 514	581 500
11	Bremsa og Grytja..	—	—	—	—	—	—	186
13	Numedalslågen ...	1 045 807	10 686	158 979	158 068	911	199 630	134 112
14	Farrisvann	653 376	—	91 329	91 329	—	100 291	84 799
15	Hallevann	9 667	—	1 561	1 561	—	2 650	1 947
16	Skien vassdrag	1 485 782	18 192	248 581	247 070	1 511	296 498	253 843
17	Herrevassdrag	107 765	5 182	22 509	22 077	432	32 702	24 725
18	Bjerkaset	6 489	—	1 622	1 622	—	1 762	954
19	Fossingvassdrag	21 120	—	2 735	2 735	—	2 906	2 610
20	Kragerø vassdrag ..	349 673	—	50 419	50 419	—	61 660	51 781
21	Gjerstad og Søndeled	123 111	—	17 248	17 248	—	27 153	18 586
22	Vegårshei	118 035	—	15 569	15 569	—	23 563	16 889
	Nærestad (Venne- vatn)	35 366	—	4 757	4 757	—	5 168	3 966
25	Molandsvann, østre..	10 000	—	1 600	1 600	—	2 500	1 376
27	Arendals vassdrag..	743 204	—	115 886	115 886	—	145 201	102 363
31	Stikkselv og Kal- vildelv	—	—	—	—	—	2 359	1 351
32	Sangereidelv	—	—	—	—	—	—	10
33	Fjeldalselv	275	—	251	91	* 160	126	166
34	Østre Vallesverbekk Steindalsbekk	—	—	—	—	—	—	69
35	Isefjærbekk	120	—	110	30	* 80	64	48
36	Tovdalselv	309 598	73 572	61 100	54 745	6 355	33 330	40 097
37	Otra	241 828	11 359	46 879	46 107	772	31 402	36 637
38	Mandalselv	29 346	—	9 658	9 658	—	3 940	5 206

*) Ved i favnemål.

¹⁾ Av dette 10 021 m³ svensk tømmer. Alt til Sverige. — ²⁾ Til Sverige 20 974 m³. — ³⁾ Av dette 5 888 m³ svensk tømmer. Alt til Sverige. — ⁴⁾ Til Sverige 31 575 m³. — ⁵⁾ 890 m³ svensk tømmer. Alt til Sverige. — ⁶⁾ Til Sverige 9 782 m³. — ⁷⁾ Alt til Sverige. — ⁸⁾ Fra Sverige ved Otteld 62 307 m³. — ⁹⁾ Fra Sverige 47 523 m³.

Tabell 62 (forts.). Fløtingen i alle hovedvassdrag 1950.

Løpnr.	Hovedvassdrag	Innmeldt til fløting 1950				1949 m ³	Gjennom- snitt 1946—50 m ³	
		Stokketall		Fast mål i m ³				
		Tømmer	Ved og kubb	I alt	Herav			
					Tømmer			Ved og kubb
41	Suldalslågen	6 215	—	1 020	1 020	—	1 577	2 024
42	Vosseelv	840	—	131	131	—	74	224
46	Surna	—	—	—	—	—	1 351	3 763
48	Sjøaelv	470	—	198	70	* 128	—	40
	Fjelna	—	—	—	—	—	400	147
	Rusteelv	—	—	—	—	—	—	—
49	Bergselv, Haga og Holden elv, Snild- dalselv	5 350	—	912	800	* 112	—	719
54	Rødsjøelv og Nordelv	6 154	—	897	897	—	—	276
55	Fisdalselv og Osaelv.	—	—	—	—	—	—	—
57	Orkla	66 923	—	8 992	8 992	—	14 960	13 132
58	Børsa	18 750	—	1 950	1 950	—	2 266	1 207
61	Nea	179 677	—	18 647	18 647	—	23 555	24 475
62	Homla	—	—	—	—	—	9 264	7 726
63	Sørdalselv og Arne- vikelv	11 450	—	1 233	1 233	—	150	301
64	Stordalselv	—	—	—	—	—	1 421	396
65	Nørreelv	—	—	—	—	—	—	—
66	Norddalselv	—	—	—	—	—	250	671
67	Oldenelv	1 330	—	190	190	—	463	418
68	Bredoselv	12 600	—	1 152	1 152	—	810	855
69	Steinsdalselv	5 700	—	635	635	—	500	1 317
70	Storelv eller Hof- staddalselv	—	—	—	—	—	—	14
71	Stjørdalselv	340 975	—	32 339	32 339	—	30 815	29 081
72	Skogn og Asens vassdrag	—	—	—	—	—	—	—
73	Levangerelv	—	—	—	—	—	—	—
74	Verdalselv	300 892	—	28 945	28 945	—	34 635	28 113
75	Figga	13 140	—	1 376	1 376	—	1 930	2 011
76	Snåsa med Ogna ..	500 673	—	54 408	54 408	—	59 394	33 773
77	Molleelv	4 924	—	610	610	—	—	122
78	Follaelv	6 179	—	837	837	—	1 173	5 927
80	Mossa og Kaldalselv	53 412	—	5 035	5 035	—	6 058	5 342
81	Tangstadelv og Rau- tindelv	—	—	—	—	—	—	—
82	Jøssundvassdr.	3 550	—	565	533	* 32	—	444
	Lauvsnesvassdr.	33 113	—	3 307	3 307	—	—	1 167
	Øksdøla	13 276	—	1 567	1 567	—	2 425	1 140
83	Salsvann	63 650	—	6 014	6 014	—	6 832	5 291
84	Statlandselv	—	—	—	—	—	711	301
85	Argårdselv	233 315	—	24 192	24 192	—	25 467	20 969
86	Olsengelv	—	—	—	—	—	—	273
87	Aursunna	103 366	—	10 898	10 898	—	11 924	11 621
88	Bogna (Bonga)	115 038	—	12 569	12 569	—	16 714	13 438
89	Sævikelv	2 050	—	175	175	—	646	191
90	Vetterhuselv	13 975	—	1 535	1 535	—	955	789
91	Namsen	1 124 986	—	120 235	120 235	—	104 709	99 208
92	Opløelv	8 537	—	899	899	—	181	740
93	Kongsmoelv (Fol- dalselv)	19 157	—	1 907	1 907	—	1 520	1 205
	Bjørå	—	—	—	—	—	—	—
95	Aelv	41 279	—	3 778	3 778	—	3 574	3 316
96	Terråkelv	—	—	—	—	—	—	235

*) Ved i favnemål.

Tabell 62 (forts.). Fløttingen i alle hovedvassdrag 1950.

Løpnr.	Hovedvassdrag	Innmeldt til fløtting 1950					1949 m ³	Gjennom- snitt 1946—50 m ³
		Stokketall		Fast mål i m ³				
		Tømmer	Ved og kubb	I alt	Herav			
					Tømmer	Ved og kubb		
97	Urvolleelv	2 740	—	205	205	—	461	376
98	Eideelv	30 050	—	2 186	2 186	—	3 015	3 622
99	Sausvassdraget (Velfjord)	48 499	—	3 620	3 620	—	2 061	1 235
	Nepåsvassdraget (Velfjord)	—	—	—	—	—	—	—
103	Vefsna	334 150	—	¹⁾ 34 472	34 472	—	40 154	31 801
104	Bjerkaelv	1 112	—	115	115	—	421	372
105	Røså	17 691	—	2 095	2 095	—	3 050	2 714
106	Ranaelv	16 558	339	2 274	2 268	6	—	805
107	Beiarelv	—	—	—	—	—	—	156
108	Saltdalselv	—	—	—	—	—	360	536
109	Målselv	2 500	—	440	440	—	190	126
110	Reisaelv	—	—	—	—	—	—	1 869
111	Nordbottenelv	—	—	—	—	—	—	—
112	Altaelv	—	—	—	—	—	—	—
114	Tanaelv	4 839	—	901	901	—	780	1 447
115	Pasvikelv	—	—	—	—	—	—	—
	Sum	27 428 924	1 205 609	3 663 114	3 557 294	105 820	4 713 228	3 653 339

¹⁾ Fra Sverige 130 m³.

Sammendrag	Tømmer		Ved m ³	I alt m ³
	Stokker	m ³		
1950:				
I. Østl. og Oplandene (nr. 1 a—h, 2—15)	19 970 700	2 555 251	74 263	2 629 514
II. Sørlandet (nr. 16—40)	3 581 712	589 614	9 310	598 924
III. Vestlandet (nr. 41—42)	7 055	1 151	—	1 151
IV. Trøndelagen (nr. 1 i—k, 43—94)	3 370 039	361 198	22 241	383 439
V. Nord-Norge (nr. 95—115)	499 418	50 080	6	50 086
Riket 1950	27 428 924	3 557 294	105 820	3 663 114

Tabell 63. Fløtingen i alle hovedvassdrag 1951.

Løpnr.	Hovedvassdrag	Innmeldt til fløting 1951					1950 m ³	Gjennom- snitt 1947—51 m ³
		Stokketall		Fast mål i m ³				
		Tømmer	Ved og kubb	I alt	Herav			
					Tømmer	Ved og kubb		
1	Grensevassdrag:							
	a. Trysilelv (Klara)	2 107 722	—	¹⁾ 184 908	184 908	—	153 899	191 281
	b. Töckfors	215 691	—	²⁾ 20 125	20 125	—	21 794	19 297
	d. Børja	19 565	—	1 728	1 728	—	1 216	2 068
	e. Vingers (Møkern m. fl.)	361 375	—	³⁾ 32 300	32 300	—	34 593	35 880
	f. Rotna og Røgden	479 986	—	⁴⁾ 42 991	42 991	—	32 462	31 849
	g. Vurusjø	—	—	—	—	—	—	112
	h. Ljørja	28 707	303 137	⁵⁾ 25 299	6 155	19 144	23 114	29 934
	i. Lenglingen—Ren- gen	281 575	44 989	⁶⁾ 40 388	35 327	5 061	34 720	27 399
	k. Murusjø (Nordli)	125 000	—	⁷⁾ 16 000	16 000	—	6 500	9 588
2	Haldens	1 763 039	157 462	⁸⁾ 189 617	172 794	⁹⁾ 16 823	179 900	178 660
3	Glomma	9 566 007	539 708	¹⁰⁾ 1 351 666	1 304 586	47 080	1 320 584	1 455 442
4	Mossevassdrag	3 012	—	336	336	—	286	248
6	Nordmarkens	144 011	144 011	26 183	26 183	—	24 115	27 042
7	Sørkedalens	112 266	—	20 827	20 827	—	22 427	23 230
8	Liervassdraget	4 231	—	542	542	—	334	807
9	Drammensvassdrag	3 954 542	46 510	510 359	507 524	2 835	562 921	599 408
13	Numedalslågen	692 117	6 626	106 318	104 642	¹¹⁾ 1 676	158 979	140 068
14	Farrisvann	667 704	—	99 253	99 253	—	91 329	91 905
15	Hallevann	6 089	—	990	990	—	1 561	1 841
16	Skien vassdrag	1 395 129	27 536	251 407	248 304	3 103	248 581	267 074
17	Herrevassdrag	104 569	—	20 666	20 666	—	22 509	24 412
18	Bjerkeset	—	—	—	—	—	1 622	677
19	Fossingvassdrag	17 545	—	2 545	2 545	—	2 735	2 548
20	Kragerø vassdrag	356 615	—	54 863	54 863	—	50 419	53 671
21	Gjerstad og Søndeled	124 637	19	17 192	17 189	3	17 248	18 511
22	Vegårshei	106 814	—	14 133	14 133	—	15 569	16 811
	Nærestad (Venne- vatn)	35 550	—	5 067	5 067	—	4 757	4 264
25	Molandsvann, østre..	6 000	—	1 400	1 400	—	1 600	1 379
27	Arendals vassdrag..	730 665	—	107 176	107 176	—	115 886	109 390
31	Stikkselv og Kal- vildelv	—	—	—	—	—	—	1 351
32	Sangereidelv	—	—	—	—	—	—	—
33	Fjeldselv	650	—	220	220	—	251	189
34	Østre Vallesverbekk Steindalsbekk	—	—	—	—	—	—	—
35	Isefjærbekk	—	—	—	—	—	110	35
36	Tovdalselv	184 118	—	32 202	32 202	—	61 100	40 056
37	Otra	264 487	—	48 018	48 018	—	46 879	40 301
38	Mandalselv	14 000	—	4 200	4 200	—	9 658	5 254

¹⁾ Av dette 17 499 m³ svensk tømmer. Alt til Sverige. — ²⁾ Til Sverige 1 653 m³, resten tilbake til Norge v. Haldensvassdraget. — ³⁾ Av dette 2 860 m³ svensk tømmer. Alt til Sverige. — ⁴⁾ Alt til Sverige. — ⁵⁾ 2 509 m³ svensk tømmer. Alt til Sverige. — ⁶⁾ Til Sverige 40 125 m³. — ⁷⁾ Alt til Sverige. — ⁸⁾ Fra Sverige ved Otteld og Gjøsbo 70 925 m³. — ⁹⁾ Herav 4 723 fm³ kubb. — ¹⁰⁾ Fra Sverige 41 376 m³. — ¹¹⁾ Herav 1 104 fm³ ved i favnemål.

Tabell 63 (forts.). Fløtingen i alle hovedvassdrag 1951.

Løpnr.	Hovedvassdrag	Innmeldt til fløting 1951					1950 m ³	Gjennom- snitt 1947—51 m ³
		Stokketall		Fast mål i m ³				
		Tømmer	Ved og kubb	I alt	Herav			
					Tømmer	Ved og kubb		
41	Suldalslågen	—	—	—	—	—	1 020	1 571
42	Vosseelv	1 760	—	303	303	—	131	232
46	Surna	26 000	—	2 938	2 938	—	—	2 487
48	Sjøelv	600	—	200	200	—	198	80
	Fjelna	—	—	—	—	—	—	80
	Rusteelv	—	—	—	—	—	—	—
49	Bergselv, Haga og Holden elv, Snil- dalselv	4 915	—	1 278	1 278	—	912	755
54	Rødsjøelv og Nordelv	11 860	1 524	1 684	1 172	1) 512	897	613
55	Fisdalselv og Osaelv.	—	—	—	—	—	—	—
57	Orkla	129 991	—	17 248	17 248	—	8 992	15 164
58	Børsa	—	—	—	—	—	1 950	1 207
61	Nea	362 088	—	38 310	38 310	—	18 647	27 008
62	Homla	—	—	—	—	—	—	5 797
63	Sjørdalselv og Arne- vikelv	21 210	—	2 301	2 301	—	1 233	761
64	Stordalselv	12 200	—	1 226	1 226	—	—	642
65	Nørreelv	—	—	—	—	—	—	—
66	Norddalselv	986	—	104	104	—	—	340
67	Oldenelv	5 100	—	730	730	—	190	434
68	Bredoselv	11 000	—	1 000	1 000	—	1 152	1 055
69	Steinsdalselv	3 675	—	500	500	—	635	1 028
70	Storelv eller Hof- staddalselv	—	—	—	—	—	—	14
71	Stjørdalselv	356 573	—	37 424	37 424	—	32 339	33 985
72	Skogn og Asens vassdrag	—	—	—	—	—	—	—
73	Levangerelv	—	—	—	—	—	—	—
74	Verdalselv	389 780	—	37 576	37 576	—	28 945	32 216
75	Figga	15 369	—	1 820	1 820	—	1 376	1 944
76	Snåsa med Ogna ..	670 694	—	70 900	70 900	—	54 408	47 075
77	Molleelv	—	—	—	—	—	610	122
78	Follaelv	—	—	—	—	—	837	4 667
80	Mossa og Kaldalselv	82 691	—	7 298	7 298	—	5 035	6 025
82	Jøssundvassdr.	5 660	—	629	629	—	565	570
	Lauvsnesvassdr.	—	—	—	—	—	3 307	847
	Øksdøla	14 854	—	1 824	1 824	—	1 567	1 504
83	Salsvann	68 215	—	6 423	6 423	—	6 014	6 205
84	Statlandselv	—	—	—	—	—	—	287
85	Argårdselv	233 070	—	25 730	25 730	—	24 192	22 610
86	Olsengelv	—	—	—	—	—	—	273
87	Aursunna	150 289	—	16 314	16 314	—	10 898	12 769
88	Bogna (Bonga)	163 293	—	19 377	19 377	—	12 569	14 801
89	Sævikelv	1 500	—	140	140	—	175	192
90	Vetterhuselv	14 500	—	1 597	1 597	—	1 535	1 014
91	Namsen	1 346 147	—	144 803	144 803	—	120 235	116 714
92	Opløelv	—	—	—	—	—	899	274
93	Kongsmoelv (Fol- dalselv)	11 959	—	1 027	1 027	—	1 907	1 225
	Bjørå	18 141	—	1 873	1 873	—	—	375
95	Åelv	41 099	—	3 979	3 979	—	3 778	3 373
96	Terråkelv	6 036	—	490	490	—	—	213

1) Herav 256 fm³ ved 1 favnemål.

Tabell 63 (forts.). Fløtingen i alle hovedvassdrag 1951.

Løpnr.	Hovedvassdrag	Innmeldt til fløting 1951					1950 m ³	Gjennomsnitt 1947—51 m ³
		Stokketall		Fast mål i m ³				
		Tømmer	Ved og kubbe	I alt	Herav			
					Tømmer	Ved og kubbe		
97	Urvolleelv	—	—	—	—	—	205	305
98	Eldeelv	21 828	—	1 953	1 953	—	2 186	2 993
99	Sausvassdraget (Velfjord)	65 606	—	5 464	5 464	—	3 620	2 328
	Nepåsvassdraget (Velfjord)	—	—	—	—	—	—	—
103	Vefsna	432 299	—	¹⁾ 45 097	45 097	—	34 472	37 304
104	Bjerkaelv	3 886	—	657	657	—	115	392
105	Røså	46 499	—	5 427	5 427	—	2 095	3 286
106	Ranaelv	—	—	—	—	—	2 274	455
107	Belarelv	—	—	—	—	—	—	156
108	Saitdalselv	—	—	—	—	—	—	302
109	Målselv	2 000	—	350	350	—	440	196
110	Reisaelv	500	—	70	70	—	—	468
111	Nordbottenelv	—	—	—	—	—	—	—
112	Altaelv	—	—	—	—	—	—	—
114	Tanaelv	27 351	—	4 718	4 718	—	901	2 161
115	Pasvikelv	—	—	—	—	—	—	—
	Sum	28 659 642	1 271 522	3 739 701	3 643 464	96 237	3 663 114	3 870 307

¹⁾ Fra Sverige 250 m³.

Sammendrag	Tømmer		Ved m ³	I alt m ³
	Stokker	m ³		
1951:				
I. Østl. og Oplandene (nr. 1 a—h, 2—15)	20 126 064	2 525 884	87 558	2 613 442
II. Sørlandet (nr. 16—40)	3 340 779	555 983	3 106	559 089
III. Vestlandet (nr. 41—42)	1 760	303	—	303
IV. Trøndelagen (nr. 1 i—k, 43—94)	4 543 935	493 089	5 573	498 662
V. Nord-Norge (nr. 95—115)	647 104	68 205	—	68 205
Riket 1951	28 659 642	3 643 464	96 237	3 739 701
» 1950	27 428 924	3 557 294	105 820	3 663 114
» 1949	35 693 446	4 624 087	89 141	4 713 228
» 1948	26 922 233	3 673 767	94 214	3 767 981
» 1947	24 557 368	3 365 133	101 377	3 467 510
» 1947—1951 i årlig gjennomsnitt..	28 652 342	3 772 949	97 358	3 870 307
» 1941—1945 —> ..	16 937 749	2 284 912	143 482	2 428 394
» 1936—1940 —> ..	25 732 752	3 741 333	11 914	3 753 247
» 1931—1935 —> ..	20 892 751	3 236 968	13 359	3 250 327
» 1926—1930 —> ..	28 454 965	4 571 703	46 137	4 617 840
» 1921—1925 —> ..	23 952 030	—	—	4 075 829
» 1916—1920 —> ..	29 520 624	—	—	4 954 814
» 1911—1915 —> ..	26 300 412	—	—	4 515 037
» 1906—1910 —> ..	27 317 352	—	—	4 955 269
» 1901—1905 —> ..	23 152 140	—	—	4 865 830
» 1896—1900 —> ..	20 059 200	—	—	4 463 000
» 1891—1895 —> ..	14 316 000	—	—	3 472 000
» 1886—1890 —> ..	13 572 000	—	—	3 260 000
I gjennomsnitt for de 65 år fra 1886 til 1950	22 820 257	—	—	4 020 588

Opplysninger om de viktigere lenser eller hengsler i fløttingsvassdr. i 1950.

L.nr.	Vassdragets navn	Hengslets, lensens navn og beliggenhet		Hengslets, lensens formål	Arbeidsperiode i 1950
1f.	Røgden	Håven,	Store Røgden	Atthold og sortering	Juni
2.	Haldens	Skullerud,	S. Høland	Sorter., atth., flåtelegging	22/5-19/11
		Ganerød	Femsjøen	Sorter., flåtelegging	12/8-24/9
3.	Glomma	Lillehammer,	Mjøsa	Atthold, sortering	19/5-31/8
		Fåberg,	»	»	4/5-26/7
		Biri,	»	»	8/5-18/8
		Stokke,	»	»	8/5-20/7
		Akersviken,	»	»	6/5- 2/8
		Viksviken,	»	»	12/5- 4/8
		Arnes	Vorma	»	15/6-15/8
		Bingen,	Sørum	»	1/5-15/10
		Fetsund,	Fet	Sortering	10/5-15/10
		Glennetangen,	Skiptvet	Atthold, sortering	22/5- 1/11
6.	Nordmarkens	i Maridalsv.,		Sortering	
7.	Sørkedalselv	i Bogstadvann,		»	
9.	Drammens Randsfjord	Tingvoll,	Odnes	Atthold	2/5-10/6
	»	Lomsdals,	Lomsdal	»	28/3-16/6
	»	Hadelandss Vassbund,	Jevnaker	Sortering, atthold	13/5- 4/11
	Begna	Valdres,	Fagernes	Atthold	3/5-24/6
	Sperillen	Nes,	Nes i Adal	»	3/5-24/6
	»	Urula,	»	»	3/5- 8/6
	»	Bjonviken	»	»	
	Adalens	Bergsund,	Kongsstrømmen	»	8/5-16/9
	»	Hval, Øvre og Nedre,	Hen	Sortering	8/5-23/9
	»	Molvald, Øvre og Nedre,	»	»	11/5-14/10
	Soknedals Tyri-	Stolpefjord,	Sokna	Atthold	15/4-15/6
	fjorden	Håkenstad,	Helge l.m.	»	22/4-21/10
	»	Storhengslet,	Hole	»	22/4-21/10
	»	Bjerke,	Ask	»	15/5- 1/7
	»	Frog,	Helge l.m.	»	22/4-21/10
	»	Bergsjø,	Vikersund	Sortering	24/4-30/10
	Hallingdals	Gulsvik,	Flå	Atthold	6/5-15/7
	Krøderen	Glesne,	Krøderen	Sortering	6/5-5/8
	Snarums-	Bjørntang,	Sysle	Atthold	6/5-5/8
	elven				
	Eggedals og Sigdals	Kopseng,	Ø. Eggedal	»	15/5-30/5
	»	Evje,	Båsheim	»	15/6-30/6
	»	Solum,	Solumsmoen	»	25/5-18/10
	»	Konge,	Åmot	»	25/5-18/10
	»	Strand,	»	»	25/5-18/10
	Drammenselven	Hefta,	Skotselv	»	17/4-30/11
	»	Hyttestø,	»	»	17/4-30/11
	»	Kverk,	»	»	17/4-30/11
	»	Stenberg,	Steinberg	Sortering	17/4-4/12

Opplysn. om de viktigere lenser eller hengsler i fløttingsvassdr. i 1950 (forts.)

L.nr.	Vassdragets navn	Hengslets, lensens navn og beliggenhet	Hengslets, lensens formål	Arbeidsperiode 1 1950	
13.	Numedalslågen	Lia, Sundby, Laagerøen,	Kongsberg Kvelde Larvik	Atthold > Sortering	16/5-8/7 2/5-22/11 18/4-17/11
16.	Skiens hovedvassdr.	Måna, Gjøist, Mår, Austbygdåi, Skjerva, Raua, Follsjø, Fulldøla, Tinnålensa, Hegslensa, Hjukse, Gvarv, Bråfjorden,	Tinnsjø > > > Tinnåa > > > > Notodden Hedøla Hjuksa, Sauherad Bøelv, Sauherad Heddalsvann	Samlelense > > > > > > > Flåtelegging > > Samlelense	April-Juni > > > > > > > Mai-des. > April-juni Mai-sept. >
	Ulefossvassdr.	Dalen, > Bygesvatn, > Oftevatn, > Sundkilen, > Daleåi, > Kilen, Kilenvassdr., > Skoe, > Eikaelven,	Dalen Øyfjell Høydalmo Kviteseid Flåvann Lunde >	Flåtelegging Atthold > Flåtelegging Sortering, klubbing Flåtelegging >	> > > > 5/6-1/9
	Falkumelv	Bø, Hoppestad, Goberg,	Fossum > Århus	Atthold > Sortering og rensing	24/4-30/6 3/5-3/10 25/4-17/10
17.	Herrevassdr.	Herre,	Frierfjorden	Sortering og mosing	15/6-4/10
20.	Kragerø	Kammerfoss oppflåting nedenfor Kammerfoss		Sortering og kubbing,	22/2, 50- 11/1, 51
		Stortekst, nedenfor Vadfoss		Inntak til Vafos- og Kammerfos brug	10/2, 50- 10/1, 51
		Vadfoss, Vadfoss		Inntak til A/S Vafos Brug	18/4, 50- 10/1, 51
		Solum,	Solumvann	Inntak til A/S Vafos Brug	17/4, 50- 9/1, 51
		Børøy, 1 km nedenfor Merkebekk		Inntak til bruk omkring Toke	—
21.	Gjerstad	Søndeled Skillebom, Søndeled		Sortering, klubbing	10/4-25/11
22.	Vegårshei	Sundsals bom i Songevann		Sortering	22/4-12/10
24.	Nærestad	Songevann, hvor vassdr. slutter		Sortering, atthold	—

Opplysn. om de viktigere lenser eller hengsler i fløtingsvassdr. i 1950 (forts.)

L.nr.	Vassdragets navn	Hengslets, lensens navn og beliggenhet	Hengslets, lensens formål	Arbeidsperiode i 1950
27.	Arendals	Messel bom, Froland Asdal bom, Øyestad	Sortering, atthold Sortering	24/4-4/12 20/4-12/12
36.	Tovdalselv	Flaksvatn bom, Myra, Birkenes Tveit	> >	14/4-28/11 17/4-7/12
37.	Otra	Straumen bom, Bygland Vennesla bom, Vennesla Strai bom, Oddernes	Atthold og sortering > Sortering	5/5-15/10 27/3-2/12 23/10-14/12
38.	Mandals- elv	Birkenes lense 14 km fra Mandal Lindland bom 6 km fra Man- dal	Atthold og sortering > >	
41.	Suldals- lågen	A/S Langens Tømmerbom, Sand, Rogaland	Samlelense	2/9-31/9
57.	Orkla	Orkla lenser	Sortering	11/4-1/12
58.	Mora og Børselva	Børsa lense, v. Tr.heimsfjor- den	Atthold	Mai-aug.
61.	Nea	Nea lense, fra Teigebro til Neas utløp Libekk lense, ovenfor Libekk- løken	Ledelense > >	Mai-sept. > Mai-juni
	Slindvass- dr.	Slindvann lense, Slindvanns- dammen	> >	Mai-juni
	Bjør- sjøen	Erøttem lense, Bjøesjøen i Klæbu	Samlelense	Mai-nov.
	Selbu- sjøen	Selbusjøen lense	>	Mai-sept.
68.	Bredoselv	Breioshengslet	Atthold	
69.	Steins- dalselv	Øvre Åsegg Tømmerlense	Samlelense	Mai-aug.
71.	Stjørdals- elv	Tangen lense v/elvens utløp i Stjørdalsfjorden	Sortering	25/5-3/11
74.	Verdals- elv	Hovedlense v/Verdalselvens utløp i Tr.heimfjorden	Samlelense	April-okt.
76.	Snåsa	Grana lense, Snåsavatn Jørstad lense, Snåsavatn Fossemfors, Egge	Atthold > Sortering	
82.	Jøssund- elv	Ved utløpet	Samling og sopping	Mai-aug.
83.	Salsvann	Mo bom, Salsnes i Fosnes	Sortering, sopping	

Opplysn. om de viktigere lenser eller hengsler i fløtingsvassdr. i 1950 (forts.)

L.nr.	Vassdragets navn	Hengslets, lensens navn og beliggenhet	Hengslets, lensens formål	Arbeidsperiode i 1950
85.	Argårds- elv	Mølnå lense, Asnes i Nam- dalseid	Sortering, sopping	
87.	Aursunna	Botnbom, Bagnsund i Klinga	» »	
88.	Bogna			
89.	Sævikelv Lødingelv	Sæviksjøen, Klinga Heimdalsvatn, Vemundvik	Samlelense »	Våren 1950 »
90.	Vetter- huselv	Vetterhusvatn, Vemundvik	»	»
91.	Namsen	Skage lense, Overhalla Meosen lense	Sortering og sopping » »	24/4-18/11 17/4-19/8
95.	Aelv	Strand, v/elveutløpet i fjor- den	Samlelense, flåtelegging	
98.	Eideelv	Sagmestereidet, v/ elveutl. i fjorden	—»—	
99.	Saus- vassdr.	Høliaune, v/ elveutl. i fjor- den	—»—	
103.	Vefsna	Moskroken, Marsøra	Samling og atthold	20/4-30/9
106.	Ranaelv	Selforsjø, Kråkdal	Atthold, sortering	

SKOG- OG LYNGBRANN.

Skog- og lyngbrann har forekommet overalt i vårt land helt fra den første busetting, men det foreligger ingen oppgaver over omfanget eller skadene ved skogbrann før i nyere tid.

Det har vært overflod av skog i vårt land og tidligere hadde skogen derfor svært liten verdi, bortsett fra den som lå nærmest og mest beleilig til for utnyttningen. Når det var behov for åker og beite, ble derfor skogen ryddet hensynsløst. Da var bråtebrenning det letteste og mest effektive middel. Ved bråtebrenning var det sjelden det ble tatt forholdsregler for å begrense omfanget av brannen. Det brant derfor ofte betydelig større skogstrekninger enn det var behov for. Selv om skogtrærne hadde liten verdi, oppsto det som regel meget store skader ved bråtebrenningene. Det kan en slutte seg til av de tidligere lovbestemmelser om bråtebrenning. Disse tok sikte på å holde bråtebrenningen innen rimelige grenser. Allerede i Kristian den fjerdes recess av 1643 og skovordinansen av 1683 finner en slike bestemmelser. Senere ble disse gjentatt en rekke ganger. Noe effektivt vern mot skogbrann ble dog ikke ordnet på annen måte. Skogbrann på grunn av bråtebrenning fortsatte derfor å herje over store strekninger.

Den nyere tids lovgivning på dette område begynner 14. juli 1893 da lov «Om indskrænkninger i brug av ild i skov og mark m. v.» ble vedtatt. Det første forslag til lov om bruk av ild på åpen mark var dog framsatt allerede i 1871.

Loven av 1893 bestemmer at under tørt vær og i sterk vind er det forbudt å bruke ild på slike steder og under slike forhold at en kan frykte for at skogbrann oppstår. Bråtebrenning og lyngsviing i juni, juli og august måneder ble forbudt. Videre var det forbud mot uten nødvendighet å gjøre opp ild i annen manns skog eller mark i juni, juli og august. Loven åpnet adgang for kommunestyret til å vedta regler om forebygging og slokking av skogbrann.

Ved lovendring av 28. juli 1896 bestemtes det at når skogbrannregler var vedtatt i et herred, må den som velges til det, overta tilsynet med gjennomføring av reglene. Likeledes bestemtes at alle som får tilsigelse må møte på brannstedet og delta i slokkingen.

Ny lov om innskrenkninger i bruk av ild i skog og mark m. v. ble vedtatt 2. juli 1921. Foruten de tidligere nevnte forbud mot bruk av ild i tørt vær og sterk vind m. v. og forbud mot bråtebrenning og lyngsviing og å gjøre opp ild i annen manns skog, fikk den nye lov en rekke bestemmelser for å forebygge og bekjempe skog- og lyngbrann. Den viktigste bestemmelse i den nye lov var at det ble opprettet faste organer i alle herreder til å forestå og gjennomføre reglene.

Etter loven av 1921 kan fylkestinget utvide forbudet mot bråtebrenning og lyngsviing til også å gjelde månedene mai og september. Forbudet mot å gjøre opp ild i annen manns skog eller mark uten nødvendighet ble utvidd til å gjelde tiden mai—september, og ild som er gjort opp må ikke forlates før den er sløkt fullstendig.

I hvert herred skal det være en skogbrannsjef og herredet deles i brannkretser med en brannmester i hver krets. Disse skal påse at lovens bestemmelser følges og gjennomføres, og de må varsles straks brann oppstår. Enhver innen herredet bosatt arbeidsfør mann plikter etter tilsigelse å møte på brannstedet, ta med forhåndenværende slokkingsmateriale og delta i slokkingen. Tilsagte mannskaper kan ikke forlate brannstedet uten tiltalelse av lederen.

Brannsjef og brannmestere har fast godtgjørelse for hver dag de må oppholde seg i marken. De kan også tilstås årlig lønn og godtgjørelse for skyss og andre nødvendige utgifter.

Godtgjørelser til slokkingsmannskaper og vakthold fastsettes av herredstyret. Utgiftene ved de enkelte tiltak loven fastsetter utredes av herredskassen.

Endringene i loven av 1921 den 13. april 1934 og 20. mai 1938, gjelder adgang til å brenne foryngelsesflater i skog i den tid det er forbud mot å gjøre opp ild i skog og mark.

Hvor store arealer som har vært herjet av skog- og lyngbrann i tidligere tid har en ingen statistikk over, og det foreligger heller ikke mange enkeltopplysninger. Spørsmål om slik statistikk dukket opp fra tid til annen i forbindelse med spørsmål om assurering av skog mot brannskader og i forbindelse med spørsmål om lån mot pant i skog. Spørsmålene om skogbrannskader m. v. interesserte også det offentlige ikke bare på grunn av ødeleggelsen av skogverdier, men også på grunn av direkte utgifter for statskassen. Ved store skogbranner ble militære mannskaper ofte tilkalt, og utgiftene ved dette falt på statskassen. I forbindelse med proposisjonen til loven av 1893 er det således opplyst at statskassens utgifter ved slokking av skogbrannene i 1887, 1888, 1889 og 1891 i alt beløp seg til kr. 17 154.

Sommeren 1899 var det mange skogbranner. Spørsmålet om brannforsikring av skog ble da igjen reist fra flere hold. I brev av 14. oktober 1899 fra

direksjonen i Selskapet for Norges Vel til Indredepartementet ble det framholdt bl. a. at så lenge man ikke har en pålitelig og uttømmende oversikt over de tap skogbrannene volder gjennom en årrekke, savner man det faste grunnlag som er nødvendig for en tilfredsstillende løsning av spørsmålet om assurering av skog. Direksjonen henstiller derfor at det måtte bli innhentet slike opplysninger i den utstrekning og på den måte som departementet fant nødvendig. Den 30. oktober 1899 sendte Indredepartementet et sirkulære til amtmennene om innhenting av oppgaver om skogbranner. Etter henstilling av Selskapet for Norges Vel, ble det innsamlede materiale oversendt Det norske Skogselskap til bearbeidelse. Sammendrag herav er tatt inn i Skogvesenets historie, 1. del, side 196 og 197. Sammendraget har oppgave over 188 561 dekar skog som er brent mellom år 1800 og 1900. Herav oppgis 103 432 dekar å være brent etter 1870.

Materialet omfatter skogbranner vesentlig i fylkene østafjells til og med Telemark og i Nord-Trøndelag og Finnmark. Kommentarene til oppgavene nevner at grunnlaget ikke er så godt som ønskelig og at det er lite tilfredsstillende for årene før 1870. For flere herreder og fylker er det så ufullstendig at det har liten eller ingen statistisk verdi. Oppgavene etter 1870 er heller ikke fullt tilfredsstillende, idet både arealene og skadene sikkert er større enn anført. Dette framgår tydelig av oppgavene for Hedmark fylke. Etter sammendragene er det for dette fylke oppført ca. 33 000 dekar brannherjet skog, mens en oversikt som skogforvalteren for Rendalens Statsalmenning hadde utarbeidd for det samme tidsrom (Skogvesenets historie, 1. del, side 176 o. fl.) viser at det bare innen statsalmenningen hadde brent nesten 250 000 dekar. Dertil hadde skogforvalteren bemerket at det måtte ha vært flere skogbranner enn han hadde fått opplysninger om.

I en brosjyre av Olav Sjølie: «Skogbrandstatistikk for Hedemarkens amt», utgitt i anledning av skogbruksutstillingen i Kristiania i 1907, er det samlet opplysninger om skogbrann i dette fylke for en årrekke. Etter disse opplysninger skal det i Hedmark fylke fra begynnelsen av 1870-årene og i 35 år framover gjennomsnittlig være brent ca. 1 000 dekar skog årlig.

I Tidsskrift for Skogbruk 1905 gir skoginspektør Axel Hagemann i et par artikler «Fra de store skogbrandede tid» en historisk oversikt over skogbrannenes herjinger i Nord-Norge gjennom tidene med en rekke detaljerte opplysninger.

Etter den varme og tørre sommeren 1899 utsendte grosserer D. Cappelen forespørslser for å få oversikt over skogbrannene dette år i det østa- og sønnafjellske. Oppgaver for Aust-Agder (Nedenes) kom dog ikke inn. Resultatene som ble offentliggjort i Tidsskrift for Skogbruk 1901, viser at det i disse områder var 63 skogbranner med 7 224 dekar brent areal. Av brannårsakene skyldtes 11 lynnedslag, 33 uforsiktighet med ild og for 19 tilfelle var årsakene ukjent. Skaden beløp seg til kr. 23 936.

Den første skogbrannforening en kjenner til ble stiftet i 1864 av 41 skogeiere i Stor-Elvdal. Disse bandt seg til for et tidsrom av 10 år gjensidig å støtte hverandre i tilfelle skogbrann. I den kommende tiårsperiode var det ikke skogbranner av større betydning. Det ser derfor ut til at foreningen oppløstes. Senere ble det innen sogneselskapet stiftet en liknende forening i 1883.

I Ytre Rendal kom det i gang en skogbrannforening innen sogneselskapet i 1876. Den var i virksomhet til 1903 da det ble innført kommunale skogbrannregler.

Et ordnet skogbrannoppsyn over hele landet kom først i gang etterat lo-

ven av 2. juli var vedtatt. Som det er nevnt tidligere på side 140 åpnet imidlertid loven av 1893 adgang for kommunene til å vedta regler om forebygging og slokking av skogbrann. I de skogrikeste distrikter ble denne bestemmelse nyttet i stor utstrekning. Allerede ved utgangen av 1906 var således skogbrannregler innført i 178 herreder. Ved siden av dette var det i enkelte distrikter, særlig østafjells, etter hvert bygd flere vaktstasjoner for melding av skogbrann. Disse var anlagt både av private og kommuner og utstyrt med telefon og sikteapparater.

Den første begynnelse til vakthold for varsling av skogbrann fikk en i Østerdalen. Nøyaktig årstall kjennes ikke, men det ble visstnok ordnet i forbindelse med opprettelsen av skogbrannforeningene. Vaktholdet var etablert på høytliggende setrer med god oversikt. De to første særskilt bygde vaktstasjoner i Hedmark kom i Stor-Elvdal i 1895. Inntil 1907 var det i dette fylke opprettet 12 slike stasjoner.

Østfold fylke var også tidlig ute med skogbrannvakthold. Det første vaktårn ble her bygd i 1900 av godseier P. M. Anker. Østfold Skogselskap tok initiativet til fortsatt utbygging i dette fylke. Etter hvert ble det så bygd en rekke vaktstasjoner over hele det østafjellske skogområde.

I 1912 ble Det Norske Gjensidige Skogbrandforsikringsselskap (Skogbrand) stiftet. Fra 1920 har dette selskap gått aktivt inn for bygging av brannvaktstasjoner. Det gikk inn for å utarbeide samlede planer for de enkelte fylker og for samarbeid mellom disse. «Skogbrand» overtok etter hvert også byggingen av brannvaktstasjoner med utstyr.

I 1937 var det 59 brannvaktstasjoner i drift østafjells. Herav hadde «Skogbrand» bygd eller ombygd 42 stasjoner. Til 1950 var det i det østafjellske skogområde bygd nær 100 vaktstasjoner.

Skogbrannstatistikken i Norge begynner i 1913. Skogdirektøren sendte da ut direkte forespørslser til ordførerne. Resultatene er for hvert år publisert i skogdirektørens innberetninger. Fra 1924 ble statistikken overført til Statistisk Sentralbyrå.

Statistikken gir opplysninger om antall skog- og lynnbranner, størrelsen av det brente areal, skaden ansatt i kroner, slokkingskostnader, brannårsaker og hva slags skog og mark som var brent. Fra først av omfattet bearbeidelsen bare antall branntilfelle, arealer, skader og slokkingskostnader. Senere ble også oppgavene over brannårsaker og hva slags skog som brant bearbeidd. Disse opplysninger forelå imidlertid helt fra de første oppgaver som ble innsamlet, og er derfor blitt bearbeidd for alle år.

Fra 1941 fikk en med opplysninger om tidspunktet for skog- og lynnbrannenes oppkomst. Samtidig ble det satt opp fordeling av antallet etter størrelsen av det brente areal. Denne fordeling har en også kunnet føre tilbake til 1913.

En utvidelse av skogbrannstatistikken kom i 1951 da opplysninger om antall deltakere ved slokkingen, antall dagsverk medgått til slokkingen og oppgaver over brannenes varighet ble tatt med. Fylkestall er tatt inn i tabell 73.

Rikstallene for årene 1913—1951 er gjengitt i tabellene 64, 65 og 66. Fylkestallene for årene 1949, 1950 og 1951 er ikke offentliggjort tidligere. Disse er derfor tatt inn i tabellene 67 til 72.

Tabell 64. Skog- og lyngbrann i Norge 1913—1951.
Antall, areal, skader og slokkingskostnader.

Ar	Antall	Brannskadd areal i dekar	Brannskade i kroner	Slokkingskostnader i kroner	Hva slags skog og mark som er brent				
					Barskog		Lauvskog og kratt	Lyng- og mosemark	Uopp-gitt
					Veksterlig	Mindre veksterlig og fjellskog			
1913	69	1 489	13 963	1 783	829	266	345	41	8
1914	133	6 095	27 847	17 926	1 045	2 531	733	846	940
1915	71	3 965	14 208	4 978	1 412	1 877	534	142	—
1916	53	15 461	12 247	4 824	165	522	92	14 586	96
1917	66	2 201	17 893	7 804	750	1 258	140	—	53
1918	129	14 812	140 210	22 006	3 208	6 226	4 208	69	1 101
1919	108	2 066	51 255	21 447	890	343	552	136	145
1920	60	18 812	402 755	52 277	1 960	16 073	52	7	720
1921	178	7 268	227 846	136 992	4 826	1 590	144	693	15
1922	83	3 462	32 227	19 630	1 102	548	1 668	144	—
1923	83	2 282	38 535	24 390	1 180	766	235	96	5
1924	13	671	980	936	20	60	591	—	—
1925	157	4 536	52 590	31 806	2 058	614	280	1 545	39
1926	78	6 641	18 000	10 096	417	761	174	5 279	10
1927	78	9 409	10 645	6 364	210	254	1 857	7 081	7
1928	95	2 926	21 468	11 977	1 089	943	519	304	71
1929	132	3 945	36 257	16 441	1 514	1 458	852	119	2
1930	136	11 203	31 085	19 139	463	2 743	5 598	2 426	—
1931	69	601	6 756	6 039	316	73	112	91	9
1932	141	6 953	29 318	15 872	1 387	2 877	101	2 586	2
1933	390	19 051	88 182	56 908	1 693	2 230	4 985	10 115	28
1934	212	7 174	56 062	36 459	4 383	2 060	507	168	56
1935	303	3 591	30 925	44 385	399	1 323	1 047	808	14
1936	211	12 519	36 080	22 156	245	1 056	4 037	7 175	3
1937	234	46 859	34 958	29 024	801	2 165	5 517	38 376	—
1938	221	5 392	26 148	25 503	261	1 714	448	2 966	3
1939	191	6 641	42 670	26 526	1 115	2 064	2 783	667	12
1940	298	17 748	95 064	50 930	4 852	2 516	519	9 856	5
1941	415	20 948	142 762	99 566	5 862	3 193	2 895	8 920	78
1942	332	42 469	112 350	35 091	1 450	1 650	18 276	20 469	624
1943	304	15 410	119 965	82 359	2 832	1 869	4 729	5 361	619
1944	170	3 617	37 766	23 179	1 169	1 550	493	374	31
1945	291	4 001	63 556	67 234	242	2 191	151	1 417	—
1946	237	12 610	136 685	58 641	4 606	2 143	1 392	4 467	2
1947	667	49 688	212 827	322 709	6 058	11 482	2 463	29 651	34
1948	220	8 845	285 207	115 259	4 940	1 069	406	2 430	—
1949	339	2 656	34 047	153 830	1 047	777	96	735	1
1950	254	39 833	200 545	178 715	6 063	1 500	27 704	4 566	—
1951	175	1 282	9 990	40 888	166	88	572	456	—

Tabell 65. Skog- og lynnbranner 1913—1951 delt etter brannårsaker og størrelsen av det brente areal.

År	Antall	Arsakene til brannene				Størrelsen av det brente areal				
		Lyn- ned- slag	Uforskt- tighet	Jern- baner, elektr. ledn. m.v.	Ukjent	Inntil 5 dekar	5—25 dekar	25—100 dekar	100— 1000 dekar	Over 1000 dekar
1913	69	11	43	4	11	41	12	14	2	—
1914	133	51	42	14	26	65	31	19	17	1
1915	71	1	33	6	31	38	14	10	8	1
1916	53	8	22	5	18	28	14	7	1	3
1917	66	6	30	6	24	30	23	8	5	—
1918	129	2	69	13	45	57	35	17	14	6
1919	108	25	50	9	24	57	30	15	6	—
1920	60	6	31	7	16	34	12	9	3	2
1921	178	25	73	18	62	92	37	30	19	—
1922	83	1	54	6	22	38	22	19	3	1
1923	83	10	45	7	21	41	16	16	10	—
1924	13	—	6	—	7	3	6	1	3	—
1925	157	43	70	6	38	109	24	3	—	—
1926	78	9	40	2	27	66	6	1	1	—
1927	78	16	48	—	14	54	12	4	1	—
1928	95	2	68	6	19	69	11	2	—	—
1929	132	8	74	16	34	114	8	3	1	—
1930	136	15	79	8	34	104	21	5	4	—
1931	69	1	51	2	15	40	15	4	1	—
1932	141	2	84	10	45	65	23	21	7	2
1933	390	60	219	18	93	190	91	38	25	5
1934	212	24	109	21	59	121	51	18	8	2
1935	303	27	167	19	90	186	76	20	9	—
1936	211	36	123	15	37	94	51	21	15	2
1937	234	26	138	10	60	110	51	30	35	8
1938	221	38	131	10	42	158	34	8	21	—
1939	191	5	138	5	43	126	38	15	10	2
1940	298	13	168	35	82	172	77	25	19	5
1941	415	53	191	61	110	287	68	39	17	4
1942	332	5	170	42	115	221	60	28	16	7
1943	304	13	141	48	102	223	49	19	11	2
1944	170	5	72	62	31	117	36	11	6	—
1945	291	10	169	49	63	203	53	27	8	—
1946	237	17	136	20	64	157	42	11	27	—
1947	667	41	407	61	158	418	118	58	58	15
1948	220	17	116	32	55	132	49	28	10	1
1949	339	35	136	60	108	268	43	24	4	—
1950	254	2	151	25	76	176	35	16	20	7
1951	175	4	124	9	38	146	20	7	2	—

Tabell 66. Skog- og lyngbranner 1941—1951 fordelt månedsvis etter brannenes oppkomst.

Ar	Antall	Månedsvis fordelt etter oppkomst av brannen							
		Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	Sept.	Ellers og ukjent
1941	415	—	25	151	112	77	5	1	44
1942	332	—	64	121	40	63	26	4	14
1943	304	15	30	63	54	84	44	5	9
1944	170	4	18	66	27	30	19	2	4
1945	291	1	15	27	31	82	71	53	11
1946	237	1	16	148	20	27	13	1	11
1947	667	3	7	171	84	77	217	41	67
1948	220	3	26	106	13	33	29	4	6
1949	339	5	13	45	86	145	26	2	17
1950	254	3	14	83	74	28	44	6	2
1951	175	8	6	74	58	18	1	1	9

Tabell 67. Skog- og lyngbrann i 1949, fylkesvis.

	Branner	Brannskadd areal	Skaden i verdi	Slokknings- kostnader	Arsakene til brannene				Hva slags skog er brent									
					Lynnedslag	Uforsiktig omg. med ild (kaffekoking, sigaretter o. l.)	Jernbaner, elektriske ledninger m. v.	Ukjent	Barskog				Lauvskog og kratt	Vesentlig lyng- og mosemark	Uoppgitt			
									Veksterlig		Mindre veksterlig og fjellskog							
									Branner	Dekar	Branner	Dekar						
		Dekar	Kr.	Kr.					Branner	Dekar	Branner	Dekar	Branner	Dekar	Branner	Dekar	Branner	Dekar
Østfold	31	125	2 500	9 338	2	23	2	4	9	72	6	29	2	—	14	24	—	—
Akershus	69	236	2 805	7 946	—	18	3	48	11	45	8	14	6	5	42	171	2	1
Hedmark	27	412	8 480	11 982	1	12	6	8	19	306	4	5	—	—	4	101	—	—
Oppland	24	17	400	4 496	1	4	17	2	4	10	3	2	2	—	15	5	—	—
Buskerud	34	294	5 315	9 727	10	15	7	2	16	153	7	89	—	—	11	52	—	—
Vestfold	27	135	3 100	56 392	—	15	9	3	4	3	1	93	2	—	20	39	—	—
Telemark	46	534	3 960	18 188	11	17	4	14	16	167	9	273	1	—	20	94	—	—
Aust-Agder	37	481	2 990	12 322	9	12	8	8	12	234	9	200	—	—	16	47	—	—
Vest-Agder	25	311	1 910	22 188	—	11	3	11	4	40	2	55	7	71	12	145	—	—
Rogaland	2	10	400	151	—	2	—	—	1	10	—	—	—	—	1	—	—	—
Hordaland	7	18	750	907	—	2	—	5	2	7	1	10	—	—	4	1	—	—
Sogn og Fjordane	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Møre og Romsdal	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sør-Trøndelag ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nord-Trøndelag ..	2	53	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	53	—	—
Nordland	1	2	—	86	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—
Troms	1	2	—	92	—	1	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—
Finnmark	5	26	1 437	15	—	2	—	3	—	—	2	5	1	20	2	1	—	—
Riket 1949	339	2 656	34 047	153 830	35	136	60	108	98	1 047	54	777	21	96	164	735	2	1

Tabell 68. Skog- og lynnbrann i 1950, fylkesvis.

	Branner	Brannskadd areal	Skaden i verdi	Slokings- kostnader	Arsakene til brannene				Hva slags skog er brent									
					Lynnedslag	Uforsiktig omg. med ild (kaffetokning, sigaretter o. l.)	Jernbaner, elektriske ledninger m. v.	Ukjent	Barskog				Lauvskog og kratt	Vesentlig lyng- og mosemark	Uoppgitt			
									Veksterlig	Mindre veksterlig og fjellskog	Branner	Dekar			Branner	Dekar	Branner	Dekar
Østfold	11	21	Kr. 100	Kr. 1 710	—	9	—	2	Branner —	Dekar —	Branner 2	Dekar 9	Branner —	Dekar —	Branner 9	Dekar 12	ranner —	Dekar —
Akershus	50	151	1 700	5 064	1	21	3	25	10	16	6	82	1	—	33	53	—	—
Hedmark	14	4 555	118 175	24 849	—	10	—	4	8	4 534	2	11	—	—	4	10	—	—
Oppland	4	125	300	1 055	—	1	1	2	1	20	1	—	—	—	2	105	—	—
Buskerud	8	12	1 230	1 347	—	6	1	1	4	7	3	1	1	4	—	—	—	—
Vestfold	34	118	3 900	7 385	—	32	1	1	28	19	5	99	—	—	1	—	—	—
Telemark	14	455	2 250	5 408	—	9	4	1	6	61	4	378	1	1	3	15	—	—
Aust-Agder	14	765	19 150	6 341	—	2	9	3	5	20	2	698	1	3	6	44	—	—
Vest-Agder	10	586	11 500	1 402	—	5	3	2	1	150	2	160	2	4	5	272	—	—
Rogaland	3	313	10 500	430	—	2	1	—	2	13	—	—	1	300	—	—	—	—
Hordaland	7	5	—	603	—	6	—	1	1	—	—	—	—	—	6	5	—	—
Sogn og Fjordane	1	15	100	200	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	15	—	—
Møre og Romsdal	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sør-Trøndelag ..	2	5	—	813	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	5	—	—
Nord-Trøndelag ..	6	61	1 550	1 515	1	4	—	1	3	54	—	—	—	—	3	7	—	—
Nordland	21	952	10 600	104 075	—	13	2	6	3	813	2	62	1	25	15	52	—	—
Troms	9	444	3 940	4 597	—	5	—	4	1	200	—	—	4	56	4	188	—	—
Finnmark	46	31 250	15 550	11 971	—	24	—	22	3	156	—	—	12	27 311	31	3 783	—	—
Riket 1950	254	39 833	200 545	178 765	2	151	25	76	76	6 063	29	1 500	24	27 704	125	4 566	—	—

Tabell 69. Skog- og lyngbrann i 1951, fylkesvis.

	Branner	Brannskadd areal	Skaden i verdi	Stokkings- kostnader	Arsakene til brannene				Hva slags skog er brent									
					Lynnedslag	Uforsiktig omg. med ild (kaifekoking, sigaretter o.l.)	Jernbaner, elektriske ledninger m. v.	Ukjent	Barskog				Lauvskog og kratt	Vesentlig lyng- og mosemark	Uoppgitt			
									Veksterlig	Mindre veksterlig og fjellskog	Branner	Dekar					Branner	Dekar
		Dekar	Kr.	Kr.					Branner	Dekar	Branner	Dekar	Branner	Dekar	Branner	Dekar	Branner	Dekar
Østfold	18	20	1 150	6 186	2	13	—	3	4	10	5	9	1	—	8	1	—	—
Akershus	18	8	—	2 732	1	10	—	7	3	2	—	—	—	—	15	6	—	—
Hedmark	6	46	780	6 581	—	4	2	—	4	29	1	13	1	4	—	—	—	—
Oppland	4	7	500	3 350	—	3	—	1	2	6	1	—	—	—	1	1	—	—
Buskerud	6	5	70	82	—	6	—	—	—	—	5	4	—	—	1	1	—	—
Vestfold	3	2	—	978	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—
Telemark	10	10	100	1 081	—	4	2	4	1	1	—	—	4	1	5	8	—	—
Aust-Agder	3	2	50	165	—	2	—	1	1	2	—	—	—	—	2	—	—	—
Vest-Agder	17	127	450	1 165	1	6	1	9	2	8	2	8	5	2	8	109	—	—
Rogaland	7	5	600	943	—	6	1	—	1	3	2	—	2	1	2	1	—	—
Hordaland	33	796	5 000	4 550	—	28	1	4	3	72	5	37	4	544	21	143	—	—
Sogn og Fjordane	8	114	300	1 817	—	7	1	—	—	—	1	9	1	10	6	95	—	—
Møre og Romsdal	15	38	200	2 674	—	14	—	1	2	15	1	1	—	—	12	22	—	—
Sør-Trøndelag ..	6	65	150	3 065	—	5	1	—	2	8	1	2	1	10	2	45	—	—
Nord-Trøndelag..	4	8	400	1 843	—	4	—	—	1	2	1	3	—	—	2	3	—	—
Nordland	9	14	—	2 958	—	5	—	4	—	—	—	—	—	—	9	14	—	—
Troms	8	15	240	718	—	5	—	3	2	8	1	2	—	—	5	5	—	—
Finnmark	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Riket 1951	175	1 282	9 990	40 888	4	124	9	38	28	166	26	88	19	572	102	456	—	—

Tabell 70. Skog- og lyngbrann i 1949, månedsvís og etter det brente areal.

Fylke	Antall i alt	I mars	I april	I mai	I juni	I juli	I august	I september	Ellers og ikke oppgitt	Inntil 5 dekar	5—25 dekar	25—100 dekar	100—1000 dekar	Over 1000 dekar
Østfold	31	1	1	4	8	10	3	—	4	26	4	1	—	—
Akershus	69	—	2	12	22	24	9	—	—	64	4	1	—	—
Hedmark	27	—	—	4	10	7	2	1	3	15	7	5	—	—
Oppland	24	—	1	3	12	4	2	1	1	24	—	—	—	—
Buskerud	34	—	1	4	12	13	4	—	—	21	9	4	—	—
Vestfold	27	2	7	1	8	5	1	—	3	24	2	1	—	—
Telemark	46	—	—	5	1	33	3	—	4	37	4	3	2	—
Aust-Agder ..	37	1	1	5	5	22	2	—	1	29	3	3	2	—
Vest-Agder ..	25	1	—	5	4	15	—	—	—	14	6	5	—	—
Rogaland	2	—	—	1	—	1	—	—	—	1	1	—	—	—
Hordaland ..	7	—	—	1	1	5	—	—	—	5	2	—	—	—
Sogn og Fjordane	1	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—
Møre og Romsdal ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sør-Trøndelag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nord-Trøndelag	2	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	1	—	—
Nordland	1	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—
Troms	1	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—
Finnmark	5	—	—	—	2	2	—	—	1	4	1	—	—	—
Riket 1949 ..	339	5	13	45	86	145	26	2	17	268	43	24	4	—

Tabell 71. Skog- og lyngbrann i 1950, månedsvís og etter det brente areal.

Fylke	Antall i alt	I mars	I april	I mai	I juni	I juli	I august	I september	Ellers og ikke oppgitt	Inntil 5 dekar	5—25 dekar	25—100 dekar	100—1000 dekar	Over 1000 dekar
Østfold	11	2	1	5	2	—	1	—	—	9	2	—	—	—
Akershus	50	—	3	25	16	2	4	—	—	46	2	2	—	—
Hedmark	14	—	—	5	6	3	—	—	—	10	2	1	—	1
Oppland	4	—	—	2	—	1	—	—	1	1	2	—	1	—
Buskerud	8	—	1	5	1	1	—	—	—	8	—	—	—	—
Vestfold	34	—	—	8	26	—	—	—	—	30	2	2	—	—
Telemark	14	—	—	8	5	1	—	—	—	9	3	1	1	—
Aust-Agder ..	14	—	1	7	4	2	—	—	—	10	2	1	1	—
Vest-Agder ..	10	1	2	6	1	—	—	—	—	2	5	—	3	—
Rogaland	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—
Hordaland ..	7	—	1	5	—	—	1	—	—	7	—	—	—	—
Sogn og Fjordane	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Møre og Romsdal ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sør-Trøndelag	2	—	1	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—
Nord-Trøndelag	6	—	1	—	1	3	1	—	—	4	1	1	—	—
Nordland	21	—	3	3	4	3	7	—	1	14	4	2	1	—
Troms	9	—	—	—	—	3	5	1	—	5	1	1	2	—
Finnmark	46	—	—	—	8	9	24	5	—	19	6	5	10	6
Riket 1950 ...	254	3	14	83	74	28	44	6	2	176	35	16	20	7

Tabell 72. Skog- og lynnbrann i 1951, månedsvís og etter det brente areal.

Fylke	Antall i alt	I mars	I april	I mai	I juni	I juli	I august	I september	Ellers og ikke oppgitt	Inntil 5 dekar	5—25 dekar	25—100 dekar	100—1000 dekar	Over 1000 dekar
Østfold	18	—	—	5	8	5	—	—	—	17	1	—	—	—
Akershus	18	—	—	6	7	4	—	—	1	18	—	—	—	—
Hedmark	6	—	—	3	3	—	—	—	—	3	3	—	—	—
Oppland	4	—	1	—	1	2	—	—	—	3	1	—	—	—
Buskerud	6	—	—	2	3	1	—	—	—	6	—	—	—	—
Vestfold	3	—	—	1	1	—	1	—	—	3	—	—	—	—
Telemark	10	—	—	—	7	3	—	—	—	9	1	—	—	—
Aust-Agder ..	3	—	—	1	1	1	—	—	—	3	—	—	—	—
Vest-Agder ..	17	—	1	5	11	—	—	—	—	13	3	—	1	—
Rogaland	7	—	1	3	1	—	—	—	2	7	—	—	—	—
Hordaland	33	4	—	22	5	—	—	—	2	26	1	5	1	—
Sogn og Fjor- dane	8	2	—	4	1	—	—	1	—	4	3	1	—	—
Møre og Romsdal ..	15	2	3	5	1	—	—	—	4	12	3	—	—	—
Sør-Trøndelag	6	—	—	2	4	—	—	—	—	2	3	1	—	—
Nord-Trønde- lag	4	—	—	3	—	1	—	—	—	4	—	—	—	—
Nordland	9	—	—	8	1	—	—	—	—	9	—	—	—	—
Troms	8	—	—	4	3	1	—	—	—	7	1	—	—	—
Finnmark	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Riket 1951 ..	175	8	6	74	58	18	1	1	9	146	20	7	2	—

Tabell 73. Skog- og lynnbrann i 1951. Deltakere ved slokkingen, dagsverk medgått til slokkingen og brannenes varighet.

Fylke	Antall brann- tilf. i alt	Deltakere ved slokk- ingen		Medgåtte dags- verk			Brannenes varighet						
		I alt	Ved brann- tilf.	I alt	Ved brann- tilf.	For antall menn	Inntil ½ dag	½—1 dag	1—2 døgn	2—3 døgn	Over 3 døgn	Uopp- gitt	
Østfold	18	218	14	138	10	172	2	6	2	—	—	—	8
Akershus	18	141	18	47½	16	137	15	—	1	—	—	—	2
Hedmark	6	182	5	125	5	182	2	3	—	—	—	—	1
Oppland	4	122	4	122	4	122	—	4	—	—	—	—	—
Buskerud	6	37	4	3	1	4	1	—	—	—	—	—	5
Vestfold	3	14	3	10	3	14	2	1	—	—	—	—	—
Telemark	10	77	9	68½	9	77	4	3	2	—	—	—	1
Aust-Agder ..	3	21	3	31	3	21	2	—	1	—	—	—	—
Vest-Agder ..	17	133	17	82½	17	133	6	3	5	2	1	—	—
Rogaland	7	92	7	32	7	92	6	1	—	—	—	—	—
Hordaland	33	719	25	506	25	719	18	5	2	—	—	—	8
Sogn og Fjor- dane	8	299	8	355	7	289	6	—	—	—	1	—	1
Møre og Romsdal ..	15	261	15	89	12	247	8	3	3	1	—	—	—
Sør-Trøndelag	6	100	6	45	6	100	5	1	—	—	—	—	—
Nord-Trønde- lag	4	111	4	72	4	111	2	2	—	—	—	—	—
Nordland	9	184	9	86	9	184	8	1	—	—	—	—	—
Troms	8	43	8	28	8	43	5	1	2	—	—	—	—
Finnmark	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Riket 1951 ..	175	2 754	159	1 840½	146	2 647	92	34	18	3	2	—	26

PRISER OG OMSETNINGSBESTEMMELSER FOR SKÅRET OG HØVLET TRELAST.

Måleenheten for skåret og høvlet trelast har fra lang tid tilbake vært tommer for tykkelser og bredder. Hos oss brukes ved leveranser av nyskåret eller fersk last hovedsakelig norske tommer, og ved leveranser av tørr last og høvlet last, engelske tommer. Bruken av disse forskjellige tommemål har sin grunn i trelastens krymping fra fersk til tørr tilstand. De norske tommer gir tilnærmeelsesvis det overmål som er nødvendig for at lasten holder fulle engelske mål i tørr tilstand. Lengdemålet har vært forskjellig. Det har vært brukt både engelske, norske og franske fot (meterfot), og andre av importlandenes fotmål, vesentlig bestemt av importlandenes krav. Nå brukes overveiende engelske fot i engrossalget av planker (for Trøndelag, nyfot) og nyfot = 30 cm for firkant og bord. Inntil først i 1930-årene brukte handelsbrukene meterfot = $\frac{1}{3}$ meter i detalj- og lokalsalg. Siden har desimeter og nyfot vært i bruk.

Som målestokk for fraktberegning og prisnotering har vært brukt «Standard». Opprinnelig er det ett hundre stykker skåret trelast av en bestemt lengde, bredde og tykkelse — standard hundre —. På de fleste steder ble ved telling regnet 6 snes på hvert hundre («stort hundre») og 1 «Standard hundre» var derfor på disse steder 120 stykker.

Mange av de betydeligste eksport- og importhavner fastsatte hver sin særskilte «Standard». Hos oss hadde man således Kristiania, Drammens, Kristiansands og Trondhjems Standard; i utlandet, St. Petersburg, Wyborg, London, Irsk og Quebecs Standard, alle av ulike størrelser.

Kravet om ensartede regler for beregningsmåten av trelast gjorde seg etter hvert gjeldende, og St. Petersburg Standard er forlenget blitt den dominerende. Overalt innen trelastbransjen hvor ordet «Standard» er nyttet, kan man nå gå ut fra at dette gjelder St. Petersburg Standard.

I St. Petersburg Standard, eller standard hundre, er 120 stykker bord 12 fot lange, $1\frac{1}{2}$ tomme tykke og 11 tommer brede (engelsk mål). Dette utgjør 165 engelske kubikkfot, og utgjør teoretisk det rominnhold som trenges ved stuing i lasterommet. En St. Petersburg Standard svarer til 4,672 m³.

Etter krigsutbrottet i 1940 ble det fastsatt *pris- og omsetningsbestemmelser for trelast*. Kunngjøring fra Prisdirektoratet av 28. september 1940 fastsatte pris- og omsetningsbestemmelser for høvlingstørr last (bondelast) for Østlandet og Sørlandet. I kunngjøring av 5. november 1940 var fastsatt tilsvarende pris- og omsetningsbestemmelser for Møre, Trøndelag og Nord-Norge.

Med Østlandet menes fylkene Østfold, Oslo, Akershus, Hedmark, Oppland, Buskerud og Vestfold, samt den del av Telemark fylke hvor Østlandets Skurlastmålings reglement (siden 1943) er gjort gjeldende. Med Sørlandet menes resten av Telemark, Aust- og Vest-Agder fylker. Med Møre menes Møre og Romsdal fylke og med Trøndelag Sør- og Nord-Trøndelag fylker. Med Nord-Norge menes Nordland, Troms og Finnmark fylker.

I kunngjøring fra Prisdirektoratet 21. november 1940 ble det fastsatt priser for detaljsalg av trelast, og for engrossalg fra de større bruk eller handelsbruk. I samme kunngjøring ble det også fastsatt priser på boks og bjelker.

Ved salg av skurlast fra produsent på Vestlandet (Rogaland, Hordaland,

Bergen og Sogn og Fjordane fylker) ble prisene fastsatt av vedkommende fylkesmann, eller av Priskontoret for Vestlandet, med Prisdirektoratets godkjenning.

Siden er alle pris- og omsetningsbestemmelser for skåret og høvlet trelast fastsatt av Prisdirektoratet.

Ved forordning av Landbruksdepartementet av 16. mai 1941 ble det innført *rasjonering av trelast* av gran og furu. Det ble da gjennomført forbud mot omsetning av slik trelast uten kjøpetillatelse. Unntatt fra forbudet var levering til den tyske okkupasjonsmakt. Videre var unntatt salg til reparasjoner når salget ikke oversteg $\frac{1}{4}$ standard pr. forbruker pr. måned og forbrukeren ikke fikk annen kjøpetillatelse, og bruk til gårdsbehov fra egen skog og på bruksrett. Ved forordning av 2. august 1941 ble det frie salg innskrenket til $\frac{1}{4}$ standard pr. 6 måneder, og ved lov av 12. mars 1942 ble rasjoneringen utvidd til å gjelde all trelast og ikke bare trelast av gran og furu. Til å gjennomføre disse bestemmelser opprettet Landbruksdepartementet ved forordning av 3. mai 1941 Sentralkontoret for skogbruk og virkeshusholdning.

Forordningene som senere ble endret i skjerpene retning, tok bl. a. sikte på en sterk innskrenking til ordinært privat byggearbeid. Hovedmassen av produksjonen av skåret og høvlet last i krigsårene gikk derfor til tyskernes bygge- og anleggsvirksomhet.

Rasjoneringen av trelast fortsatte etterat krigen var slutt. Den 11. november 1946 ble Sentralkontoret for skogbruk og virkeshusholdning slått sammen med kontoret for innenlandsk brensel og generator-, brensel- og tjærekontoret til ett kontor i Skogdirektoratet, Landbruksdepartementet: Tømmer- og trelastkontoret. Dette kontor administrerte blant annet all rasjonering av trelast.

Ved Landbruksdepartementets «Bestemmelser om omsetning og bruk av trelast» av 20. mai 1946 fikk handelssagbrukene og bondesagbrukene samme rettigheter.

Etter disse bestemmelser var det forbudt å selge og kjøpe trelast uten kjøpetillatelse, og å bruke trelast av egen produksjon og beholdning uten brukstillatelse. Unntatt fra bestemmelsene var salg av inntil 1/10 standard pr. husstand pr. 6 måneder til eget bruk når forbrukeren ikke fikk annen kjøpetillatelse. Likeledes var unntatt bruk av trelast fra egen skog eller avvirket i henhold til bruksrett til vedlikehold av uthus, driftsmidler og skogshusvær.

Den kvote uhøvlet last som uten Prisdirektoratets samtykke kunne selges fritt i detalj var fastsatt til 25 % av brukets produksjon. Dette gjaldt for alle slags bruk. Tidligere var detaljkvoten 20 % av produksjonen av uhøvlet last fra de alminnelige sirkelsagbruk. I bestemmelser fra Landbruksdepartementet av 21. april 1947 ble detaljkvoten senket til 10% for alle bruk. Den 25. juni 1951 ble den igjen hevet til 15 %. I bestemmelser av 10. mai 1948 ble salget av 1/10 std. pr. husstand begrenset til høyst 5 standards for hver produsent og for listeførte trelasthandlere inntil 10 % av omsetningen.

På grunn av mangel på trelast var det ikke tillatt fritt å etablere trelasthandel. For å kunne drive detaljhandel med trelast utenom den for produsenten fastsatte kvote måtte man være godkjent eller listeført. Tillatelse herom ble gitt av Landbruksdepartementet, og fra 1946 av Prisdirektoratet.

Den 1. oktober 1947 ble rasjoneringen av lauvtrelast opphevet. Og den

2. mars 1953 ble rasjoneringen av trelast av gran og furu opphevet, men visse restriksjoner ble fortsatt beholdt.

Tabell 74. *Grunnpriser¹⁾ pr. standard skurlast i fallende partier fra produsent på Østlandet og Sørlandet (2" x 4" — 6" og 2½" — 4" x 7" — 8").*

	Østlandet — Sørlandet	
For 1939—40 års (eller tidl. års) produksjon:	kr. 285	kr. 290
» 1940—41 års produksjon:	» 310	» 315
» 1941—42, 42—43 og 43—44:	» 345	» 350
» 1944—45 års produksjon:	» 370	» 375
» 1945—46 —>—	» 430	» 435
» 1946—47 —>—	» 485	» 490
» 1947—48 —>—	» 515	» 520
» 1948—49 —>—	» 525	» 530
» 1949—50 —>—	» 540	» 545
» 1950—51 —>—	» 730	» 735
» 1951—52 —>—	» 925	» 935

¹⁾ For årene 1948/49 til 1950/51 kr. 5 pr. std. i tillegg for 2" last. For årene 1941/42—50/51 har det ved levering av fersk last vært kr. 10 og kr. 15 i fradrag pr. std. for leveringer før og etter april og mai måned vekslende for de forskjellige år. For 1951/52 var det kr. 20 pr. std. i nedslag for fersk last og intet tillegg for 2" last.

Grunnprisene gjelder for 4. sort måling etter henholdsvis Østlandets skurlastmålings sorteringsreglement og sorteringsbestemmelser fra Telemark og Agder skurlastmåling. Sistnevnte bestemmelser ble godkjent av Prisutvalget for skurlast den 14. september 1940.

Etter gjeldende regler var det inntil 1950—51 10 % pristillegg til grunnprisene for 3. sort på Østlandet og 12½ % tillegg for Sørlandet. For 5. sort var det 12½ % fradrag fra grunnprisen og for 6. sort ytterligere 10 % fradrag. For 1951—52 ble tillegget for 3. sort 12½ % både for Østlandet og Sørlandet, mens fradragene for 5. og 6. sort var som før. Det er videre adgang til å betale inntil 10 % tillegg for 9" og større bredder, og det skal gjøres følgende fradrag for mindre bredder av 2½"—4" x 7"—8".

2½ % for 6½" planker

5 % for 6" og 5½" planker

7½ % for 5" planker.

Prisreduksjonen for mindre bredder var ikke gjort gjeldende for 1951—52 års produksjon.

Hvis 2½" x 5" — 5½" selges sams uten tillegg for 3. sort, trekkes det ikke for mindre bredde. Videre var det fastsatt visse trekk og tillegg for gjennomsnittslengder under eller over de fastsatte som var fra 12½ til 14½ (for 1951—52 12 til 14) engelske fot etter dimensjonene. For kortlengder — 6, 7 og 8 fot — var prisen ⅔ av grunnprisen. For 6. sort var det ikke tillegg eller fradrag for bredde og lengde.

For last med bedre kant enn gjeldende etter vanlige sorteringsregler — spesialskur II og III — kunne det regnes inntil 5 og 10 % tillegg til grunnprisene. For Sørlandet var det dog bare inntil 5% for spesialskur III. Videre var det særskilte tillegg for skarpkantet last. For å få disse tilleggene måtte lasten framlegges særskilt for måling.

Ved justering av grunnprisen etter alle disse bestemmelser brukes følgende framgangsmåte:

Inntil 1950—51.

Først foretas prisomregning etter lengde, deretter for bredde, så for sort, og til slutt for bedre kant.

1951—52.

Først gjøres prisomregning etter bredde, deretter lengde, så for sort, og til slutt for bedre kant.

Ved *salg av bestemte dimensjoner til spesialbruk* var det tillegg. I krigsårene utgjorde dette inntil 10 %. I årene etter krigen var tilleggene fastsatt i kroner pr. standard, og utgjorde inntil 1948—49 kr. 20 i tillegg pr. standard, fra 1949—50 kr. 25 for Østlandet og kr. 20 for Sørlandet, og for 1951—52 kr. 35 i tillegg pr. standard.

Prisene gjaldt for levering franko leverandørens nærmeste norske skipningshavn. For levering på steder med mindre fraktomkostninger enn dette skulle leverandøren beregne tilsvarende fradrag i prisen, dog ikke utover et visst beløp, nemlig i jernbanefrakt kr. 20 pr. std. i 1941 og fra 1942—51 kr. 15, for 1951—52 kr. 25 pr. std.

Prisene på trelast siden 1940 har stort sett vært bestemt av tømmerprisene, transportforholdene og hensynet til å hindre omgøelser av de fastsatte omsetningsbestemmelser, og for å holde et rimelig prisnivå på trelast til vår egen gjenoppbygging.

For hogstsesongen 1950—51 lå prisen for skurtømmer av gran kr. 5,50 pr. m³ høyere enn for furu. For å holde skurtømmerkjøperne av gran skadeløse for den høyere granpris, ble det innført en ordning med prisutjamning på den måte at treforedlingsindustrien (tremasse- og celluloseindustri) ble pålagt en avgift som gikk til nedbetaling av prisen på grantømmer til sagbrukene med kr. 5,50 pr. m³.

For Trøndelag og omliggende distrikter ble det satt særskilte grunnpriser for skurlast. Disse er tatt inn i tabell 75. Notene til tabellen viser hvilke distrikter prisene var gjeldende for. For de andre distrikter nordafjells ble prisene for skurlasten fastsatt særskilt av Prisdirektoratets distriktskontorer med godkjenning av Prisdirektoratet.

Grunnprisene gjelder for 1. sorts måling etter Den Nordenfjeldske Trelasthandlerforenings sorteringsregler av 23. oktober 1934, godkjent av Landbruksdepartementet 20. mars 1943. For 2. sort (V ta) var det 12½ % fradrag inntil 1946—47, 12 % fradrag i 1947—48 og fra 1948—49 10 % fradrag av prisen for 1. sort. For 3. sort (VI ta) var reduksjonen i pris 25 % inntil 1950—51 og 20 % for 1951—52.

Tabell 75. Grunnpriser pr. standard sagfallende tørr skurlast, av gran og furu fra produsent i Trøndelag og omliggende distrikter 1939/40 — 1951/52.

Produksjonsår	2, 2½ og 3 toms planker			
	3 og 3½ toms bredde	4 til 6 toms bredde	7 toms bredde	8 toms bredde og mer
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1939—40 ¹⁾	275	285	290	300
1940—41 ¹⁾	300	310	315	325
1941—42	335	345	350	360
1942—43 } ²⁾				
1943—44				
1944—45 ³⁾	360	370	375	385
1945—46 ³⁾	430	430	440	440
1946—47 ³⁾	510	510	525	525
1947—48 ³⁾	540	540	⁵⁾ 540	⁶⁾ 550
	⁵⁾ ¼"—2"×3"—3½"	⁵⁾ ¼"—2"×4"—6" og 3"×5"—6"	1½"—3"×7"	2"—3"×8" og mer
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1948—49 ⁴⁾	555	560	565	575
1949—50 ⁴⁾	570	575	580	590
1950—51 ⁴⁾	755	765	780	795
1951—52 ⁴⁾	960	970	985	1020

¹⁾ Gjelder for Møre, Trøndelag og hele Nord-Norge. — ²⁾ Gjelder for Møre, Trøndelag og den sørlige del av Nord-Norge. — ³⁾ Gjelder for Trøndelag og den sørlige del av Nord-Norge. — ⁴⁾ Gjelder for Trøndelag. — ⁵⁾ Gjelder for inntil 8 toms bredder. — ⁶⁾ Gjelder for 9 toms og større bredder.

Ved levering av fersk last var det kr. 10 og kr. 15 i fradrag pr. std. vekslende for de forskjellige år. For 1951—52 er fradraget for fersk last kr. 20 pr. std.

Ved salg av mindre partier enn 10 stds. var det 5 % reduksjon i prisen for årene 1939/40 — 1948/49.

Fra året 1948—49 skulle prisen for andre dimensjoner enn de anførte reduseres til satsen for nærmeste lavere dimensjon minus et fradrag på kr. 20 pr. standard.

Grunnprisene gjelder også for bestemte gjennomsnittslengder for de enkelte plankegrupper, nemlig for tykkelse 2" 14 nyfot og for 2½" og 3" 15 nyfot, i de senere år for tykkelser 5/4" og 1½" 13 nyfot. For større eller mindre gjennomsnittslengde henholdsvis 3 % tillegg eller fradrag i prisen for første fulle nyfot eller mer. For 6, 7 og 8 fots lengder regnes 2/3 av grunnprisen.

Ved justering av grunnprisene skal først foretas prisomregning etter lengde, så for sort og til slutt for eventuelt mindre partier enn 5 stds.

Leveringsvilkårene er tilsvarende som for Østlandet.

Tabell 76. *Grunnpriser pr. standard bjelker og boks fra produsent på Østlandet og Sørlandet 1939/40 — 1951/52.*

Produksjonsår	3"×3" ¹⁾	3"×4" ¹⁾	4"×4" ²⁾	4"×5" ³⁾	5"×5" ³⁾	5"×6" ³⁾ og 6"×7"	6"×8" ⁴⁾ og 7"×9"	8"×10" ⁵⁾ og større
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1939—40	235	235	255	260	260	260	285	310
1940—41	260	260	280	285	285	285	310	345
1941—42	285	285	305	310	310	310	340	375
1942—43								
1943—44								
1944—45	310	310	330	335	335	340	375	410
1945—46	360	360	385	385	380	385	425	465
1946—47	410	415	445	445	445	445	480	520
1947—48	440	450	475	475	475	475	510	540
1948—49	450	465	490	485	485	485	520	540
1949—50	465	480	505	505	500	500	530	550
1950—51	655	670	695	695	690	690	720	740
1951—52	910	910	910	910	900	900	920	940

¹⁾ Gjennomsnittslengde for 1939—40 og 1940—41 11 meterfot. Senere 12 nyfot. — ²⁾ Gjennomsnittslengde for 1939—40 og 1940—41 12 meterfot. Senere 13 nyfot. — ³⁾ Gjennomsnittslengde for 1939—40 og 1940—41 13 meterfot. I 1941—42 til 1944—45 14½ nyfot. Senere 13 nyfot. — ⁴⁾ Gjennomsnittslengde for 1939—40 og 1940—41 14 meterfot. Senere 15½ nyfot. — ⁵⁾ Gjennomsnittslengde for 1939—40 og 1940—41 15 meterfot. Senere 17 nyfot.

For utlegg 15 % reduksjon i prisen for årene 1939—40 til 1944—45. Senere 12½ % reduksjon.

Fra 1945/46 var det 20 % tillegg i prisen for last skåret etter bestilling med skarp kant, og for 1946—51 10 % tillegg for last bestilt med 2/3 kant, for 1951/52 18 % tillegg for skarp og 10 % for 2/3 kant. Disse tillegg gjelder ikke for utlegg og kan bare beregnes for last særskilt utlagt til måling.

Bestemmelsene om tillegg og fradrag for større eller mindre gjennomsnittslengder er som for planker. For spesiell bestilling av store lengder 20—24 fot og over 24 fot kunne regnes 10 og 20 % tillegg.

Leveringsvilkårene var som for planker.

Ved levering fra Østlandet og Sørlandet benyttes Østlandets Skurlastmålings sorteringsreglement for boks og bjelker.

For levering av bjelker og boks i mindre partier fra Trøndelag og omliggende distrikter (tabell 77) var det fastsatt 5 % prisreduksjon. Årene 1939/40 til 1944/45 gjaldt denne reduksjon for partier under 10 stds., i årene 1945/46 og 1946/47 var grensen 5 stds. og for 1947/48 3 stds. Bestilte partier med skarp kant betinget fra 1945/46 10 % pristillegg. For 2. sort var det 10 % prisreduksjon i årene 1948/49 — 1950/51. I 1951/52 var prisreduksjonen 12½ %.

Tillegg og fradrag for større eller mindre gjennomsnittslengder var den samme for bjelker og boks som for planker. Bestilte partier av 20—24 fot og over 24 fots lengder betinget 10 og 15 % tillegg.

Det var samme leveringsvilkår for bjelker og boks som for planker. Den Nordenfjeldske Trelasthandlerforenings sorteringsreglement gjaldt for Møre, Trøndelag og Nord-Norge.

Siden 1946/47 har det vært særskilte priser for *engrossalg av snekkerlast* levert fra produsent (vanlig sirkelsagbruk) på Østlandet. Det var tørr

Tabell 77. Grunnpriser pr. standard bjelker og boks fra produsent i Trøndelag og omliggende distrikter¹⁾ 1939/40 — 1951/52.

Produksjonsår	3"×3" ²⁾	3"×4" ³⁾	4"×4" ³⁾	4"×5" ⁴⁾	5"×5" ⁴⁾	5"×6" ⁵⁾ og 6"×6"	6"×7" ⁵⁾	6"×8" ⁶⁾	7"×9" ⁶⁾ og større
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1939—40	230	250	250	255	255	260	265	275	280
1940—41	255	275	275	280	280	285	290	300	305
1941—42	280	300	300	305	305	310	315	330	350
1942—43									
1943—44									
1944—45	305	325	325	330	330	340	345	365	385
1945—46	350	375	375	375	375	390	395	415	435
1946—47	420	435	460	460	460	470	490	500	525
1947—48	450	465	490	490	490	500	510	510	510
1948—49	460	480	505	500	500	510	510	510	510
1949—50	475	495	520	520	515	515	515	515	515
1950—51	665	690	715	715	705	705	705	705	705
1951—52	900	920	920	920	900	900	900	900	900

¹⁾ Prisene for disse distrikter gjelder for de samme år som oppgitt i note til tabell 75.

²⁾ Gjennomsnittslengde 11 meterfot for årene 1939—40 og 1940—41. Senere 12 nyfot.

³⁾ Gjennomsnittslengde 12 meterfot for årene 1939—40 og 1940—41. Senere 13 nyfot.

⁴⁾ Gjennomsnittslengde 13 meterfot for årene 1939—40 og 1940—41. Senere 14 nyfot. For 4"×5" 13 nyfot fra 1949 og senere.

⁵⁾ Gjennomsnittslengde 13 meterfot for årene 1939—40 og 1940—41. Senere 15 nyfot.

⁶⁾ Gjennomsnittslengde 14 meterfot for årene 1939—40 og 1940—41. Senere 15 nyfot.

snekkerfuru særskilt framlagt for sortering av 2" og større tykkelse. 1. — 4. sort (u/s) med 2/3 kant og 2/3 bak.

1946/47 kr. 600 pr. standard u/s

1947/48 » 630 » » »

1948/49 » 645 » » »

1949/50 » 670 » » »

For 5. sort snekkerlast med 1/2 kant og 5/8 bak var det 12½ % prisreduksjon. Levering etter bestilling av skarpkantet last betinget 10 % pristillegg.

For 1950/51 og 1951/52 var det for 2" og tykkere snekkerlast fastsatt følgende priser:

	1950/51		1951/52	
	1.—4. sort.	5. sort.	1.—4. sort.	5. sort.
Med skarp kant	kr. 1035	940	1260	1160
» 2/3 » »	900	820	1120	1040
» 1/2 » »	810	730	1030	950

Siden 1948/49 har det vært kr. 15 pr. std. i fradrag ved levering av fersk snekkerlast, for 1951/52 kr. 20.

Bestemmelsene om lengder er som for vanlig last (planker), for 1951/52 er lengdene i nyfot.

Leveringsvilkårene var som for vanlig last, men det måtte gjøres fullt fradrag for innsparte transportomkostninger. Forlangte kjøperen lasten levert fob. pliktet produsenten å levere lasten på en slik måte mot et tillegg av kr. 5 pr. std.

DETALJSALG.

Adgang til detaljsalg av skåret og høvlet trelast var sterkt begrenset i alle rasjoneringsår. Detaljpris kunne også bare regnes ved salg som med hensyn til kvantum, spesifikasjon og levering etter sedvanemessige regler tidligere ble regnet som detaljsalg.

Detaljprisene er fastsatt i øre pr. løp. meter for alle dimensjoner av høv-

let og uhøvlet trelast. De er også inndelt i grupper med forskjellige priser innen de ulike slag.

I det følgende er det tatt ut noen få dimensjoner fra de enkelte grupper og oppført prisene i kroner pr. nominell standard. Prisene pr. standard varierer også noe innen samme gruppe med bredder og tykkelser.

Tabell 78. Grunnpriser i kr. pr. standard ved detaljsalg sønnaffjells 1940—1952.

	Høvlede materialer:										
	21/11 1940	9/3 1942	3/10 1942	17/8 1945	21/3 1946	5/5 1947	1/6 1948	1/6 1949	10/8 1950	25/6 1951	10/7 1952
A.											
Golvbord:											
1½"×4"	567	596	627	671	627	712	745	745	764	991	1 266
» kantskårne	628	659	693	741	693	778	811	811	830	1 057	1 358
Glatt- og faspanel											
¾"×4½"	579	609	641	685	642	727	759	759	778	1 005	1 280
Rupanel (2. sort)											
¾"×4½"	536	564	594	634	601	686	720	720	743	970	1 238
B.											
Vinkelpløyde, glattk.											
m. v.											
¾"×4½"	665	697	733	784	721	806	828	828	828	1 048	1 309
Høvl. rekker											
1"×2"	923	977	1 028	1 099	993	1 078	1 108	1 108	1 108	1 340	1 611
C.											
Listverk											
1"×2"	1 448	1 502	1 581	1 689	1 434	1 519	1 519	1 519	1 519	1 766	2 016
D.											
Høvl. reisv.- plank.											
2½"×6½"	495	569	599	640	607	692	725	725	746	967	1 243
	Uhøvlede materialer:										
A.											
Uhøv. bygningsmater.											
(3.—5. sort til ½ kant)											
2½"×6½"	528	570	570	587	517	557	577	582	602	810	1 025
B.											
Bjelker og firkant											
7"×9" og 6"×8" gran											
5 m. og under	480	542	542	558	505	583	608	608	633	842	1 047
4"×4" —>—	425	484	484	498	444	496	521	526	551	758	978
C.											
Forskallingsmater.											
1"×4½"	450	499	499	514	464	540	570	570	595	823	1 060
1¼"×6" ribord	516	570	570	587	530	600	630	630	655	885	1 122
Uh. furu snekkermat.											
1. — 4. sort m. skarp											
kant											
2½"×6½"										1 127	1 365
1"×4½"										1 277	1 530
—>— kvistfri										1 518	1 771

Til disse grunnpriser ved detaljsalg kommer prosentvise fradrag eller tillegg, eller bare grunnpris, for forskjellige prisdistrikter. Både oppdelingen av prisdistrikter samt tilleggene og fradragene varierer med de forskjellige år. Lavest i pris ligger store deler av Østlandet, nemlig Hedmark og Oppland fylker samt store deler av Akershus og Buskerud fylker, benevnt *prisdistrikt nr. 1*. For byene er prisene eller tilleggene til dels høyere enn for landdistriktene. Oslo har omtrent middels pris sammenliknet med alle distrikter sønnafjells, men har høyest pris av alle Østlands- og Sørlandsdistrikter. Høyeste tillegg har Vestlandsdistriktene.

Sønnafjells har landet vært inndelt i følgende antall prisdistrikter:

21. 11. 1940	I alt 7	prisdistrikter nr. 1	20 % fradrag i grunnpris
		» 4 Oslo, grunnpris	
9. 3. 1942	» 8	» nr. 1	15 % fradrag i grunnpris
		» 5 Oslo, grunnpris	
21. 3. 1946	» 10	» nr. 1	Grunnpris
		» 7 Oslo, 22 % tillegg til grunnpris	
5. 5. 1947	» 11	» nr. 1	Grunnpris
		» 8 Oslo, 21 % tillegg til grunnpris	
1. 6. 1948	» 11	» nr. 1	Grunnpris
		» 8 Oslo, 20 % tillegg til grunnpris	
1. 6. 1949	» 11	» nr. 1	Grunnpris
		» 8 Oslo, 20 % tillegg til grunnpris	
10. 8. 1950	» 11	» nr. 1	Grunnpris
		» 8 Oslo, 20 % tillegg til grunnpris	
25. 6. 1951	» 10	» nr. 1	Grunnpris
		» 8 Oslo, 17 % tillegg til grunnpris	
10. 7. 1952	» 9	» nr. 1	Grunnpris
		» 7 Oslo, 15¼ % tillegg til grunnpris	

Prisdistrikt nr. 1, Østlandet, har siden 21. 3. 1946 hatt grunnpris unntatt de større byer. Hamar, Kongsvinger, Lillehammer og Gjøvik har således vært i prisdistrikt nr. 2 siden 21. 3. 1946 med tillegg i grunnprisen, henholdsvis 4 %, 4 %, 3½ %, 3½ %, 3 % og 2½ % for 1952. Etter Oslo kommer prisdistriktene for Vestlandet.

Rabatter ved detaljsalg har variert for de forskjellige år, og har vært fastsatt for kjøp i løpet av 6 måneder for et visst maksimumsbeløp.

Leveringsvilkårene ved detaljsalg går ut på at lasten skal leveres fritt tilkjørt kjøper innenfor leverandørens prisdistrikt i hele lass og innen en avstand av 15 km fra leverandørens utsalgssted. Ved lengre kjøring og ved levering i mindre partier enn hele lass, kan leverandøren beregne seg rimelig godtgjørelse for mertransporten.

Tabell 79. *Utsalgspriser for trelast i Oslo 1934—1952. Gjennomsnittspris i kr. pr. standard. Etter Oslo Trelastforening.*

Datum	Høvellast Beregn. etter 3/4"×4½" u/s	Snekker- furu Beregn. etter 2½"× 6½"	Bjelker Beregn. etter 7"×9" & 6"×8" gran	Firkant Beregn. etter 6"×7" til 3"×3" gran	Merknad
15. 3. 1934	397	490	322	281	Inntil 25 à 30 % rab.
1. 8. 1936	408	517	339	295	» 25 % »
1. 11. 1936	408	517	339	295	» 15 » »
23. 3. 1937	450	579	373	324	» 15 » »
13. 7. 1939	493	637	411	356	» 15 » »
22. 1. 1940	567	700	473	409	» 15 » »
21. 11. 1940	579	700	482	419	
9. 3. 1942	609	738	542	470	
21. 9. 1942	641	738	542	470	
17. 8. 1945	685	738	558	484	
4. 4. 1946	783	764	617	525	
5. 5. 1947	880	844	705	587	
1. 6. 1948	911	853	730	612	
1. 6. 1949	911	853	730	616	
10. 8. 1950	935	885	760	646	
1. 6. 1951	1 176	1 161	985	872	
10. 7. 1952	1 475	1 412	1 207	1 123	

De oppsatte grunnpriser for detaljsalg gjaldt også ved *engrossalg av høvellast*, og inntil 21. 3. 1946 ved engrossalg av uhøvlet last og bygningsmaterialer fra trelastbruk (handelsbruk) til trelasthandler. Det var da visse prosenter i fradrag for de forskjellige grupper last, disse prosenter varierte for de forskjellige år. Fra 21. 3. 1946 gjaldt disse priser fortsatt for engrossalg av høvellast, men av uhøvlet last kun for lekter og bord (1½" og tynnere).

I kunngjøring fra Prisdirektoratet av 12. mai 1943 ble det bestemt at ved salg av uhøvlet last til de tyske myndigheter levert gjennom salgsforeninger på Østlandet og Sørlandet tilsluttet Norges Skogeierforbund, kunne en kvote på inntil 30 % av den uhøvlede last som produsertes av bondesagbrukene i salgsforeningens distrikt selges etter ovenstående pris som for engrossalg fra handelsbruk. Denne last måtte selges etter sorteringsreglement for handelssagbruk fastsatt av Landbruksdepartementet ved bestemmelse av 20. mars 1943.

Det samme gjaldt for Trøndelag. Disse engrospriser for uhøvlet last er noe høyere (vel kr. 40 pr. std.) enn de fastsatte grunnpriser for de alminnelige sirkelsagbruk. Leveringsvilkårene var fob. i skipningshavn. For levering andre steder med mindre transportutgifter (således også ved levering franko skipningshavn) måtte det regnes fullt fradrag i prisen tilsvarende de innsparte transport- og leveringsutgiftene ved fob. levering nærmeste havn.

JAKT OG FANGST.

Lovregler m. v.

Jakt og fangst av ville dyr har tidligere spilt en betydelig større økonomisk rolle i vårt land enn det gjør nå. I mange områder var jakt og fangst

et vilkår for busetting i det hele tatt. Dette finner en ofte beretninger om i historien og ganske naturlig har dette satt spor i lovgivingen. De gamle landsdelslover hadde således regler for jaktretten.

Hovedregelen var at jaktretten tilkom grunneierne alene som en følge av eiendomsretten. De unntak herfra som forekom, var den frie rett til å jage bjørn og ulv og å sette feller for ulv, rev og oter. I almenninger og på fjellet var derimot retten til jakt og fangst fri for alle.

Først med Christian 4des norske lov (1604) kom det inn et skille mellom jakt med og jakt uten hund, slik at jakt med hund var forbeholdt grunneieren, mens jakt uten hund med visse forbehold var fri for hvem som helst. Retten til å sette opp fangstinnretninger var forbeholdt grunneieren. I Christian 5tes norske lov (1687) gikk bestemmelsene i korthet ut på at grunneieren hadde enerett til jakt med hund og all jakt på hjort selv om denne foregikk uten hund. Ellers var jakt uten hund fri overalt.

Disse bestemmelser var i hovedsaken gjeldende i nesten 150 år. Først i 1818 fikk grunneieren enerett til elgjakten og i 1842 kom loven om fredning av egg- og dunvær og ærfugl.

I 1845 ble lov om utryddelse av rovdyr og fredning av annet vilt vedtatt og trådte i kraft fra 1. januar 1846. Med denne lov ble det innført offentlig premiering for felling av visse dyrearter. Loven gjennomførte videre fredningstider for flere viltarter. For bever ble det innført totalfredning i 10 år og siden kunne bever bare felles av grunneieren og begrenset til bare ett dyr pr. eiendom om året. Videre gjennomførte loven av 1845 grunneierens enerett til jakt på hare i hjemmemarken. Ellers ble det i 1845 ikke gjennomført endringer av reglene for jaktretten og deres utøvelse.

Ved den nye jaktlov i 1863 ble den tidligere regel om grunneierens enerett til harejakt i hjemmemarken utvidd til å gjelde alle dyrearter som det var innført fredningsbestemmelser for. Dette fikk betydning for all skogs-fugljakt. Loven av 1863 gjennomførte også regelen om at jakten etter elg, hjort og bever i stats- og bygdealmenninger ble tillagt det offentlige.

I 1886 kom det lovbestemmelser med hensyn til selvskott, fangstinnretninger og utlegging av gift. Selvskott, bjørnesaks eller bjørnestokk ble forbudt medmindre herredstyret, ved beslutning stadfestet av Kongen, tillot bruk herav. Andre fangstmåter som fylkestinget erklærte for farlige går inn under samme regel. Bruk av gift var fortsatt tillatt, men grunneier eller bruker og havneberettigede måtte gi samtykke til utlegging.

I 1899 ble det vedtatt ny jaktlov som trådte i kraft 1. juli 1900. Denne avløste alle tidligere lover og vedtak idet disse ble innarbeidd i den nye lov. Loven av 1899 fastslo grunneierens enerett til all jakt og fangst på sin eiendom, men det ble gjort ett viktig unntak, nemlig at jakt etter de dyr som det var satt felningspremie for, ble fri for enhver borger (fri rovviltjakt). For bever ble det innført totalfredning som sto ved makt til 1913, da det ble gitt adgang til jakt på dette dyr i enkelte herreder.

I de offentlige almenninger og på høyfjellet ble jakten som før tillagt det offentlige. For adgang til villreinjakt måtte det løses særskilt kort som ga rett til felling av 3 dyr.

Jakten etter elg og hjort var knyttet til matrikuleringen med rett til å felle ett dyr på hver matrikulert eiendom. For hjort var det opprinnelig adgang til å felle to dyr på hver eiendom.

For rådyr var det totalfredning inntil 1927. Det ble da gitt adgang til jakt i enkelte herreder i Østfold og Akershus. Det ble innført arealbegrensning

for denne jakt. Likeledes var det forbud mot å bruke hund på rådyrjakt og forfølgingsretten gjaldt heller ikke for dette dyr.

I 1930 ble det gjennomført forbud mot villreinjakt uten særskilt tillatelse av Landbruksdepartementet. Samtidig ble det fastsatt i loven at det maksimum kunne felles 1 rein for hvert 20 000 dekar.

Fra 1930 ble det også innført totalfredning av fjellrev og mår.

Jaktloven av 1899 ble omarbeidd i 1932. Den frie rovdyrjakt ble da opphevet. Likeledes ble den tidligere offentlige premiering av rovvilt opphevet idet det ble overlatt til de enkelte fylkesting å fatte vedtak om premiering for ødeleggelse av fugler og dyr som det fant skadelige. Dette førte til at ved lovens ikrafttreden fra 1. juli 1932, falt premiering bort helt eller delvis i de fleste fylker.

Ny lov om viltstellet, jakt og fangst ble vedtatt 14. desember 1951. Lovens regler om administrative organer (kapitel I) ble satt i kraft fra 29. februar 1952 og resten av loven trådte i kraft fra 28. juni 1952. Loven fastslår at med de innskrenkninger som følger av lovbestemmelsene, har grunneieren enerett til jakt og fangst på sin eiendom.

De administrative organer består av Viltstyret som den øverste myndighet. I hvert herred skal det være en viltnemnd som blir det utøvende lokale organ. Videre kan det opprettes et viltråd for områder hvor særlige hensyn taler for det.

For å kunne drive jakt eller fangst på annet vilt enn bjørn, ulv, jerv og gaupe må det betales viltrygd. Denne er på kr. 10,00 for egen hjemstavns-kommune, kr. 20,00 for en enkelt fremmed kommune og kr. 100,00 uten områdebegrensning. Viltrygden gir ikke jaktrett på noe område. Den som ikke har jaktrett må altså skaffe seg det ved leie eller avtale. I tillegg til viltrygden må den som vil drive jakt på elg, villrein eller hjort betale en avgift for hvert dyr som en får tillatelse til å felle. Denne dyreavgift er kr. 30,00 for hver elg og kr. 15,00 for hver villrein eller hjort. Videre må en for å delta i elgjakt med gevær, betale en geværavgift på kr. 10,00.

Ved jakt etter storvilt er det innført arealbegrensning og det minsteareal som kreves for å felle et av disse dyr fastsettes av Viltstyret. Jakt etter elg, hjort, dådyr og rådyr må ikke finne sted uten særskilt tillatelse av vilt-nemnda. For villrein er det Viltstyret som har avgjørelsen.

Jaktloven av 1951 åpner adgang til opprettelse av sams jaktområder, dvs. sammenhengende områder som med hensyn til viltpleie, jakt og fangst forvaltes som en enhet etter regler godkjent av Viltstyret. Sams jaktområder kan opprettes frivillig eller etter initiativ av viltnemnda. Ved bestemmelsene om sams jaktområder er det vesentlig tatt sikte på eiendommer som hver for seg ikke egner seg for selvstendig, rasjonell viltpleie og jakt, men som anses skikket til slik utnyttelse under ett.

Det er forbudt å bruke følgende fangstmåter og fangstredskaper: Lim-pinner til fangst av fugl, fotsaks og andre sakser som ikke er beregnet på å drepe viltet øyeblikkelig samt gift for alt vilt.

Uavhengig av forbudet mot bruk av gift kan Viltstyret tillate bruk av fosformos til utryddelse av kråkefugler.

Etter tilråding av kommunestyret kan Viltstyret på nærmere fastsatte vilkår gi tillatelse til bruk av gift til fangst av rovdyr i kommunen.

Bruk av fangstinnretning for tiur, røy, orrhane, orrhøne, jerpe, ryper og hare er forbudt.

Uavhengig av denne bestemmelse kan Viltstyret tillate snarefangst av ryper i nærmere fastsatte områder hvor slik fangst har vært alminnelig og

er av økonomisk betydning. Nærmere regler om tidsrom for snarefangsten og hvordan denne skal utføres kan fastsettes av Viltstyret.

Jaktstatistikken omfatter hos oss tre områder. Det ene gjelder antall felt storvilt — elg, villrein, hjort og rådyr. Hertil har en videre også regnet med bever. Det annet område er oppgavene over utbetalte rovviltpremier. Videre er det siden 1935 ført en statistikk over utstedte kort for jakt og fangst av småvilt og utstedte fiskekort.

Storviltjakten.

Statistikken over felt storvilt bygger på oppgaver innhentet fra lensmennene. For elg og villrein har en oppgaver siden 1889; for hjort fra 1892 og for rådyr og bever fra henholdsvis 1927 og 1925. Det hadde vært adgang til jakt på bever i enkelte herreder i Aust-Agder fylke siden 1918, men det foreligger ingen opplysninger om hvor mange bever som ble felt før 1925. Statistikken over felt storvilt ble utarbeidd i Skogdirektoratet til 1923. Siden er den utarbeidd av Statistisk Sentralbyrå.

Inntil 1909 ble storviltstatistikken for det enkelte år publisert i Norsk Jæger- og Fisker- Forenings Tidsskrift. Statistikken for årene 1910 til 1923 ble publisert i Innberetning om det Norske Skogvæsen og har siden 1924 vært trykt i Statistiske Meddelelser. Siden 1924 har bare fylkestallene vært trykt.

Rikstallene for felt storvilt og bever for årene 1889 til 1947 er trykt i Statistiske Oversikter 1948 og gjentas derfor ikke her. Fylkestallene inntil 1948 er trykt i de enkelte årganger av Statistiske Meddelelser. Fylkestallene for årene 1949, 1950 og 1951 er satt opp i tabellene 80, 81 og 82.

Tabell 80. Storvilt og bever felt i 1949.

Fylker	Elg			Villrein			Hjort			Rådyr			Bever
	Okse	Ku	Sum	Bukk	Simle	Sum	Kron- hjort	Kolle	Sum	Bukk	Ku	Sum	
Østfold	65	47	112	—	—	—	—	—	—	89	60	149	—
Akershus	57	43	100	—	—	—	—	—	—	26	20	46	—
Hedmark	414	327	741	38	10	48	—	—	—	24	15	39	—
Oppland	175	116	291	94	21	115	—	—	—	18	21	39	—
Buskerud	124	91	215	70	44	114	—	—	—	7	4	11	—
Vestfold	25	27	52	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—
Telemark	183	142	325	85	20	105	—	—	—	7	2	9	2
Aust-Agder	337	314	651	37	25	62	—	—	—	1	—	1	6
Vest-Agder	189	197	386	17	3	20	—	—	—	—	—	—	4
Rogaland	—	—	—	30	22	52	—	—	—	—	—	—	—
Hordaland	—	—	—	70	24	94	12	8	20	—	—	—	—
Sogn og Fjordane	—	—	—	105	37	142	94	85	179	—	—	—	—
Møre og Romsdal	8	4	12	96	3	99	86	78	164	—	—	—	—
Sør-Trøndelag	109	80	189	58	1	59	142	47	189	2	4	6	—
Nord-Trøndelag	432	305	737	—	—	—	8	17	25	—	—	—	—
Nordland	12	13	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Troms	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Finnmark	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sum 1949	2 130	1 706	3 836	700	210	910	342	235	577	176	127	303	12

I 1949 ble 28 elger, 2 hjorter og 18 rådyr oppgitt å være felt ulovlig. 38 hjorter og 5 rådyr er oppført som felt i medhold av jaktlovens § 21 som skadedyr. 58 elger, 3 villrein, 3 hjorter og 32 rådyr ble felt etter vedtak av politiet fordi de var skadd (syke) eller var omkommet på en eller annen måte utenom jakt. Oppgaven over ulovlig felte dyr omfatter bare dem som var meldt til myndighetene.

Tabell 81. *Storvilt og bever felt i 1950.*

Fylker	Elg			Villrein			Hjort			Rådyr			Bever
	Okse	Ku	Sum	Bukk	Simle	Sum	Kron- hjort	Kolle	Sum	Bukk	Ku	Sum	
Østfold	66	41	107	—	—	—	—	—	—	107	95	202	—
Akershus	84	62	146	—	—	—	—	—	—	22	10	32	—
Hedmark	494	355	849	22	11	33	—	—	—	41	22	63	—
Oppland	196	145	341	191	23	214	—	—	—	20	16	36	—
Buskerud	107	101	208	50	35	85	—	—	—	19	8	27	—
Vestfold	38	28	66	—	—	—	—	—	—	5	4	9	—
Telemark	195	149	344	68	27	95	—	—	—	11	9	20	2
Aust-Agder	329	319	648	42	28	70	—	—	—	4	2	6	—
Vest-Agder	285	269	554	41	13	54	—	—	—	2	—	2	1
Rogaland	—	—	—	54	20	74	—	—	—	—	—	—	—
Hordaland	—	—	—	127	40	167	30	12	42	—	—	—	—
Sogn og Fjordane	—	—	—	96	52	148	102	67	169	—	—	—	—
Møre og Romsdal	5	2	7	109	14	123	108	92	200	—	—	—	—
Sør-Trøndelag	112	76	188	90	7	97	143	76	219	3	6	9	—
Nord-Trøndelag	442	333	775	—	—	—	18	12	30	1	1	2	—
Nordland	13	12	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Troms	54	59	113	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Finnmark	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sum 1950	2 420	1 951	4 371	890	270	1 160	401	259	660	235	173	408	3

I 1950 ble 51 elger, 34 villrein, 4 hjorter og 11 rådyr oppgitt som ulovlig felt. 6 elger, 24 hjorter og 5 rådyr er oppført som felt i medhold av jaktlovens § 21 som skadedyr. 97 elger, 1 villrein, 2 hjorter og 117 rådyr ble felt etter vedtak av politiet fordi de var skadd (syke) eller var omkommet på en eller annen måte utenom jakt. Oppgaven over ulovlig felte dyr omfatter bare dem som var meldt til myndighetene.

Tabell 82. *Storvilt og bever felt i 1951.*

Fylker	Elg			Villrein			Hjort			Rådyr			Bever
	Okse	Ku	Sum	Bukk	Simle	Sum	Kron- hjort	Kolle	Sum	Bukk	Ku	Sum	
Østfold	44	27	71	—	—	—	1	—	1	54	64	118	—
Akershus	63	47	110	—	—	—	—	—	—	23	8	31	—
Hedmark	471	334	805	46	13	59	1	1	2	54	35	89	—
Oppland	187	124	311	309	75	384	—	—	—	23	20	43	—
Buskerud	90	73	163	54	32	86	—	—	—	15	10	25	—
Vestfold	29	26	55	—	—	—	—	—	—	10	4	14	—
Telemark	117	135	252	107	24	131	—	—	—	12	11	23	3
Aust-Agder	7	7	14	84	35	119	—	—	—	8	5	13	2
Vest-Agder	3	8	11	13	5	18	—	—	—	5	2	7	2
Rogaland	—	—	—	54	17	71	—	—	—	—	—	—	—
Hordaland	—	—	—	157	44	201	40	20	60	—	—	—	—
Sogn og Fjordane	—	—	—	118	47	165	99	74	173	—	—	—	—
Møre og Romsdal	1	—	1	138	39	177	120	103	223	—	—	—	—
Sør-Trøndelag	104	84	188	115	4	119	131	56	187	3	9	12	—
Nord-Trøndelag	449	365	814	—	—	—	15	15	30	1	—	1	—
Nordland	17	14	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Troms	49	53	102	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Finnmark	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Riket 1951	1 631	1 297	2 928	1 195	335	1 530	407	269	676	208	168	376	7

I 1951 ble 29 elger, 3 villrein, 8 hjorter og 8 rådyr oppgitt å være ulovlig felt. 13 elger, 35 hjorter og 28 rådyr er oppført som felt i medhold av jaktlovens § 21 som skadedyr. 92 elger, 5 villrein, 2 hjorter og 123 rådyr ble felt etter vedtak av politiet fordi de var skadd (syke) eller var omkommet på en eller annen måte utenom jakt. Oppgaven over ulovlig felte dyr omfatter bare dem som var meldt til myndighetene.

ROVVILTPREMIERING.

Som tidligere nevnt ble offentlig premiering for felling av enkelte dyrearter innført ved lov av 1845 om utryddelse av rovdyr og fredning av annet vilt. For bjørn, ulv, jerv og gaupe ble premien satt til 3 specie-daler, for land- og havørn 60 skilling og for hubro (bergugle) 24 skilling og for hønsehauk (forsåvidt den ei er felt ved skudd) 24 skilling.

Ved lov av 1863 ble premiene for bjørn, ulv, jerv og gaupe hevet til 5 specie-daler (20 kroner). For land-, hav- og fiskeørn og hønsehauk ble premiene satt til 60 skilling, mens premiene for hubro falt bort. Senere (omkring 1880) ble det i flere fylker igjen satt premie for hubro, men først ved jaktloven av 1899 ble det igjen alminnelig premiering av hubro. Det forbehold som var satt i 1845 for premiering av hønsehauk at den ei skulle være felt ved skudd, falt bort i 1863.

Fra 29. mai 1879 ble det innført premiering av rev (rødrev og fjellrev) med kr. 4 i premie. For enkelte fylker var dog premiering innført allerede fra 1870.

Disse premiesatser sto uforandret til revisjonen av jaktloven i 1899. Da ble premiene for bjørn, ulv, jerv og gaupe satt til kr. 25; for mår, oter og rev (begge arter) til kr. 2. I Troms og Finnmark dog bare kr. 1 for rev. For ørn (land-, hav- og fiskeørn), hønsehauk, rypefalk, vandre-falk og hubro kr. 2 og for spurvehauk og utenfor Finnmark for lom (stor- og smålom) kr. 1. Disse satser har senere stått uforandret til lovendringen i 1932 eller fredning ble innført. Ved kgl. resolusjon av 27. juni 1930 ble mår og fjellrev totalfredet inntil videre.

I 1932 ble det vedtatt ny jaktlov som førte til at premiering for felt rovvilt opphørte for de fleste dyrearter og i de fleste fylker fra 1. juli 1932. Premiering av felt rovvilt ble senere igjen opptatt i flere fylker; dog i sterkt begrenset omfang.

Etter 1933 samlet Byrået oppgaver bare fra de fylker hvor premiering fortsatt var gjeldende, men oppgavene ble ikke publisert.

I 1940 fikk Byrået anmodning fra Landbruksdepartementet om å undersøke i hvilket omfang det var utbetalt premier for felt rovvilt siden den nye jaktlov trådte i kraft i 1932. Det ble da innhentet supplerende opplysninger for årene 1933 til 1940. Foruten oppgaver over premier utbetalt av fylker og kommuner, ble det også innsamlet oppgaver fra jeger- og fiskerforeninger. På grunn av forholdene ble ikke oppgavene publisert.

I 1950 tok Byrået opp igjen arbeidet med statistikken over utbetalte rovviltpremier og innhentet oppgaver for årene 1941—1949. Siden har oppgavene vært innhentet hvert år.

I tabell 86 er det gjengitt rikstall over utbetalte rovviltpremier for årene 1913 til 1951. Tabellene 83, 84 og 85 har fylkestall for rovvilt-premier for årene 1949, 1950 og 1951.

For enkelte dyrearter er det felningspremier bare i noen få distrikter og bare for noen få år. Dette er tilfelle for fjellvåk, musvåk, sneugle, fiskeand, grevling og røyskatt.

I de senere år har de to dyreartene ilder og mink fått en ganske stor utbredelse i visse distrikter. Siden 1946 har det vært betalt premier for felling av disse artene. Begge arter har vært oppdrettet i pelsdyrgårder og utbredelsen er en følge av at dyr har unnsloppet derfra. Ilderen har sporadisk forekommet her i landet gjennom lange tider, mens minken er helt ny i Norges fauna.

Tabell 83. *Utbetalte rovviltpremier for 1949.*

Fylker	Bjørn	Ulv	Jerv	Gaupe	Oter	Rev	Kobbe	Mink	Ilder	Røyskatt	Ørn	Hubro	Falk	Hønschauk	Spurvechauk	Lom	Ravn	Kråke	Skjære
Riket	4	17	37	8	872	28 440	13	731	364	1 347	400	255	378	3 948	1 935	243	336	25 211	5 920
Østfold	—	—	—	—	3	1 590	—	—	160	—	—	—	3	315	168	—	—	25	8
Akershus	—	—	—	—	—	1 908	—	214	141	—	—	—	—	331	339	1	—	7 985	5 088
Hedmark	1	—	—	—	7	2 479	—	142	30	3	2	6	27	469	219	—	—	243	—
Oppland	—	—	—	—	6	3 443	—	63	—	718	40	15	36	446	220	—	—	254	52
Buskerud	1	—	—	—	—	1 935	—	56	30	469	4	4	60	305	210	—	6	2 233	—
Vestfold	—	—	—	—	12	641	—	7	3	8	—	10	1	258	220	—	—	3 107	136
Telemark	1	—	—	—	10	2 290	—	—	—	—	11	14	41	488	363	—	2	627	44
Aust-Agder	—	—	—	—	13	960	—	—	—	—	1	—	—	96	—	—	—	—	—
Vest-Agder	—	—	—	—	5	588	8	—	—	—	9	32	19	159	3	—	—	—	—
Rogaland	—	—	—	—	47	528	5	—	—	—	39	98	17	97	—	—	46	4 424	—
Hordaland	—	—	—	—	46	1 539	—	249	—	—	15	—	10	59	—	—	20	2	—
Sogn og Fjordane	—	—	1	—	62	1 352	—	—	—	—	42	24	28	205	—	—	—	198	—
Møre og Romsdal	—	—	—	—	106	1 128	—	—	—	—	28	1	—	11	3	—	—	130	—
Sør-Trøndelag	—	—	3	—	34	1 925	—	—	—	—	36	7	6	206	10	—	—	229	—
Nord-Trøndelag	—	—	7	8	121	2 204	—	—	—	149	151	43	99	419	180	238	52	3 642	—
Nordland	1	1	4	—	181	696	—	—	—	—	3	1	1	5	—	4	60	1 049	39
Troms	—	—	5	—	148	1 254	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	112	—
Finmark	—	16	17	—	71	1 980	—	—	—	—	19	—	30	79	—	—	150	951	553

Tabell 84. Utbetalte rovviltpremier for 1950.

Fylker	Bjørn	Ulv	Jerv	Gaupe	Oter	Rev	Kobbe	Mink	Ilder	Røyskatt	Ørn	Hubro	Falk	Hønschauk	Spurvechauk	Lom	Ravn	Kråke	Skjære
Riket	1	8	39	8	812	28 766	20	719	478	3 704	307	266	372	3 622	2 047	297	592	24 973	4 308
Østfold	—	—	—	—	—	1 636	—	—	256	—	—	—	—	252	—	—	—	—	—
Akershus	—	—	—	—	—	1 828	—	199	175	—	—	—	—	304	332	—	—	8 119	3 743
Hedmark	—	—	—	—	20	4 183	—	42	6	1	8	—	23	469	319	—	11	87	—
Oppland	—	—	3	—	8	2 854	—	100	—	2 836	8	6	33	263	226	—	—	—	—
Buskerud	—	—	1	—	—	1 844	—	60	41	523	4	12	27	321	272	—	10	4 118	—
Vestfold	—	—	—	—	10	595	—	15	—	—	—	8	—	154	177	—	—	1 676	—
Telemark	—	—	—	—	9	1 676	—	—	—	—	9	19	35	415	487	—	3	542	—
Aust-Agder	—	—	—	—	7	760	—	—	—	—	7	15	6	153	—	—	—	—	—
Vest-Agder	—	—	—	—	1	597	7	—	—	—	13	48	24	184	6	—	—	—	—
Rogaland	—	—	—	—	62	286	13	—	—	—	33	73	22	118	—	—	117	4 088	—
Hordaland	—	—	—	—	37	915	—	303	—	—	19	—	34	115	—	—	198	—	—
Sogn og Fjordane	—	1	—	—	28	1 059	—	—	—	—	63	32	4	138	—	—	—	—	—
Møre og Romsdal	—	—	1	—	63	1 083	—	—	—	—	26	—	—	—	—	—	—	—	—
Sør-Trøndelag	—	—	—	—	28	3 491	—	—	—	—	10	10	—	154	—	—	—	461	—
Nord-Trøndelag	—	—	2	6	145	2 586	—	—	—	344	84	41	122	484	228	296	83	4 443	—
Nordland	1	—	2	2	113	1 089	—	—	—	—	10	2	—	9	—	1	—	332	—
Trøms	—	—	12	—	101	1 102	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	186	—
Finnmark	—	7	18	—	180	1 182	—	—	—	—	13	—	42	89	—	—	170	921	565

Tabell 85. Utbetalte rovviltpremier for 1951.

Fylker	Bjørn	Ulv	Jerv	Gaupe	Oter	Rev	Kobbe	Mink	Ulder	Røyskatt	Ørn	Hubro	Falk	Hønschauk	Spurvechauk	Lom	Ravn	Krake	Skjæter
Riket	1	6	19	14	728	26 548	—	769	696	1 635	232	193	419	3 304	2 469	110	460	21 043	4 524
Østfold	—	—	—	—	—	1 296	—	—	334	—	—	—	—	268	—	—	—	—	—
Akershus	—	—	—	—	—	1 582	—	167	254	—	—	—	—	227	426	—	—	7 078	3 438
Hedmark	—	—	—	4	11	2 283	—	174	27	—	1	—	4	369	354	103	—	100	—
Oppland	—	—	—	—	4	2 469	—	87	—	1 280	15	12	28	224	368	—	—	—	—
Buskerud	—	—	—	—	—	2 316	—	59	66	352	7	3	144	365	415	—	8	4 932	—
Vestfold	—	—	—	—	11	663	—	35	15	—	—	6	—	154	198	—	—	—	—
Telemark	—	—	—	—	27	1 805	—	—	—	—	11	16	87	480	556	—	5	284	—
Aust-Agder	—	—	—	—	2	796	—	—	—	—	1	6	2	193	—	—	—	—	—
Vest-Agder	—	—	—	—	1	530	—	—	—	—	14	53	13	266	—	—	—	—	—
Rogaland	—	—	—	—	19	208	—	—	—	—	25	69	23	83	—	—	43	3 367	—
Hordaland	—	—	1	—	35	904	—	247	—	—	19	—	20	102	—	—	127	—	—
Sogn og Fjordane	—	—	1	—	20	1 027	—	—	—	—	64	21	11	120	—	—	—	—	—
Møre og Romsdal	—	—	—	—	109	979	—	—	—	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—
Sør-Trøndelag	—	—	1	—	18	1 981	—	—	—	—	12	6	—	99	—	—	—	305	—
Nord-Trøndelag	—	—	—	8	41	1 872	—	—	—	3	5	1	1	244	106	6	17	3 151	—
Nordland	1	—	6	2	131	1 807	—	—	—	—	12	—	—	2	—	1	—	157	9
Troms	—	—	3	—	110	1 915	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	180	—
Finmark	—	6	7	—	189	2 115	—	—	—	—	23	—	86	108	46	—	260	1 489	1 077

Tabell 86. *Utbetalte rovvilt-*

Ar	Bjørn	Ulv	Jerv	Gaupe	Mår	Oter	Rev	Kobbe	Mink	Ilder	Røyskatt
1913	8	35	52	20	980	1194	8566	1511	—	—	—
1914	10	35	37	15	888	1155	9636	1610	—	—	—
1915	15	56	45	28	930	841	10997	1820	—	—	—
1916	8	38	53	14	870	856	12661	1185	—	—	—
1917	10	36	32	20	759	833	10825	801	—	—	—
1918	3	14	19	8	629	854	8503	1120	—	—	—
1919	3	46	26	33	1217	866	10570	911	—	—	—
1920	6	26	27	20	943	959	8411	811	—	—	—
1921	1	17	37	26	1079	989	9912	759	—	—	—
1922	1	7	56	21	1079	1090	9436	740	—	—	—
1923	6	19	39	7	803	1136	8385	568	—	—	—
1924	4	11	31	11	676	968	8271	629	—	—	—
1925	1	9	32	15	623	808	8259	422	—	—	—
1926	4	10	23	12	554	692	6955	494	—	—	—
1927	5	5	10	6	381	687	9177	406	—	—	—
1928	3	3	27	14	402	566	8279	327	—	—	—
1929	1	4	20	1	216	670	5365	289	—	—	—
1930	4	1	17	5	124	547	6046	283	—	—	—
1931	5	9	8	2	—	462	9174	160	—	—	—
1932	1	8	10	2	—	428	6022	156	—	—	—
1933	2	1	3	—	—	25	723	9	—	—	—
1934	—			1	—				—	37	1230
1935	—	1	2	—	—	32	1183	31	—	—	—
1936	1	1	3	1	—	42	1849	22	—	—	—
1937	—			7	1				—	67	2536
1938	2	2	15	3	—	53	4901	21	—	—	—
1939	—			5	15				2	—	45
1940	—	—	6	—	—	39	3383	—	—	—	1
1941	—			2	—			—	23	2681	—
1942	—	4	7	1	—	124	2572	—	—	—	—
1943	2	5	7	1	—	219	2804	27	—	—	2
1944	1	3	14	3	—	232	2746	2	—	—	1
1945	4	1	28	5	—	278	4103	—	—	—	3
1946	4	6	77	5	—	598	6763	26	37	2	2
1947	1	9	54	2	—	738	8287	45	351	38	36
1948	—	11	47	8	—	750	18562	17	627	180	248
1949	4	17	37	8	—	872	27867	13	731	364	1347
1950	1	8	39	8	—	812	28766	20	719	478	3704
1951	1	6	19	14	—	728	26548	—	769	696	1635

¹⁾ + 40 i Finnmark. ²⁾ + 13 i Finnmark. ³⁾ + 16 i Finnmark. ⁴⁾ + 310 fordelt på Nord-Trøndelag og Finnmark. ⁷⁾ + 503 fordelt på Hedmark og Finnmark. ⁸⁾ + 1 510 for-Trøndelag og Finnmark. ¹¹⁾ + 1 524 i Finnmark. ¹²⁾ + 119 i Nordland og 1 755 i Finnmark

premier i årene 1913—1951.

Ørn	Hubro	Falk	Hønschauk	Spurvechauk	Lom	Ravn	Kråke	Skjæter
498	1025	1316	5227	10719	4587	—	—	—
546	1200	1222	5054	11602	4728	—	—	—
445	1100	1321	5527	14374	7128	—	—	—
457	690	1258	4534	11849	5706	—	—	—
405	502	758	2991	6565	4393	—	—	—
380	497	738	3186	5267	3417	—	—	—
327	576	875	3512	4854	2591	—	—	—
377	466	737	3408	4111	2706	—	—	—
352	519	904	3657	5174	3182	—	—	—
410	502	876	3776	5666	4351	—	—	—
500	645	875	3799	6296	5497	—	—	—
429	446	814	3214	4432	3420	—	—	—
330	319	690	2936	4211	3348	284	29183	983
373	581	1083	3106	5777	3219	356	15753	2
511	548	896	3285	5457	4267	371	17878	983
446	429	896	3148	5590	4369	367	10254	17
483	433	1156	3702	7266	4544	319	10941	68
513	1397	1483	5052	7981	4490	332	11425	—
523	750	1454	4580	6865	5127	513	12077	—
438	350	597	2864	2978	3080	253	15101	—
119	82	46	325	21	9	—	9301	—
130	114	58	423	93	—	—	11362	—
152	108	47	607	203	—	—	25790	—
238	102	55	884	213	—	—	16155	—
219	128	88	1626	547	8	11	20068	63
681	203	151	2327	1183	21	37	21053	77
156	157	81	1705	931	64	25	14254	57
190	81	44	821	341	39	31	6543	—
134	44	28	579	164	11	19	1019	—
136	68	55	499	74	1	30	3478	—
109	26	23	507	109	21	24	1602	—
130	46	39	458	93	11	—	5989	—
255	97	38	627	167	5	2	1945	—
187	150	90	1356	442	40	30	1628	135
236	140	222	2024	847	24	78	17985	6631
407	245	653	3566	2118	66	260	39366	18749
400	255	378	3948	1925	243	336	25211	5920
307	266	372	3622	2046	297	592	24973	4308
232	193	419	3304	2469	110	460	21043	4524

Hedmark, Nordland og Finnmark. ⁵⁾ + 56 i Finnmark. ⁶⁾ + 277 fordelt på Hedmark, delt på Hedmark, Nord-Trøndelag og Finnmark. ⁷⁾ + 75 i Østfold. ⁸⁾ + 521 i Nord-
⁹⁾ + 340 i Østfold og 103 i Troms i de to årene 1948 og 1949. ¹⁰⁾ + 184 i Østfold.

Avkastingen av jakt og fangst i Drangedal¹⁾

1950—1951 og 1951—1952.

Arbeidet med å skaffe oppgaver over avkastingen av jakt og fangst i Drangedal herred ble påbegynt høsten 1950. Da den metodiske side ved innsamlingen av slike oppgaver er publisert tidligere²⁾ skal vi her bare nevne at den som har stått i spissen for innsamlingen av oppgavene for de to perioder som skal behandles her er herredsskogmester Haakon Danevad, Drangedal, som på denne måte har ytt oss en stor tjeneste og hvorfor vi her vil takke ham på det beste.

Norges Landbruksvitenskapelige Forskningsråd har bevilget midler til gjennomføring av denne undersøkelsen. Vi takker herved for denne støtte.

Drangedal har etter siste målinger et totalareal av 1 062 640 dekar, fordelt med 1 009 480 dekar land og 53 160 dekar vann. Drangedal er et innlandsherred i sør-vestre Telemark som grenser mot Gjerstad herred i Aust-Agder fylke. Herredets største lengde fra nordvest til sørøst er ca. 50 km og dets bredde er vel 30 km.

Drangedal er et typisk skogherred og nesten all skog er barskog. I den nordvestlige del av herredet går de største høyder opp mot 1 000 meter over havet, men det er ubetydelig snaufjell. Arealfordeling etter høydenivåer foreligger ikke.

Landarealet fordeler seg på følgende måte:

Jordbruksareal		18 354 dekar
Produktiv barskog	695 607 dekar	
Produktiv lauvskog	11 657 »	707 264 »
Uproduktivt skogareal		214 338 »
Annet areal		69 524 »
Vann		53 160 »
	Sum totalareal	1 062 640 dekar

Ferskvannsarealene er fordelt på omtrent 200 innsjøer. Herav faller dog omtrent halvparten på Nedre Tokevatn med Heldølsfjord, del av Rørholt-fjord og Øvre Tokevatn med Tveitvatn og Nåsvatn. Andre større innsjøer er Bjorvatn med Bustraktjern med ca. 4,7 km², Oseidvatn 2,4 km², Tørneselv, Hølvatn og Svarthølelv 1,4 km² og Hellervatn 1,5 km². De andre innsjøene er små og som regel under 0,5 km² i utstrekning.

I tabell 87 er det gitt en oversikt over jakttidene. Vi ser av denne at det i perioden 1950—1952 har vært en ganske omfattende totalfredning. Således har både rådyr, hare og ekorn vært fredet for jakt og fangst såvel i perioden 1950—1951 som i perioden 1951—1952. Det samme har også vært tilfelle for rypen, storfugl, orrfugl, jerpe og rugde.

Vi skal så nevne noen ord om det innsamlede materiale.

¹⁾ Utarbeidd av dr. O. Olstad og byråsjef Arne L. Aaseth. — ²⁾ Nytt Magazin for Naturvidenskapene B. 78, Oslo 1938.

Tabell 87. *Jakt- og fangsttider i Drangedal herred.*

Ar	Elg ¹⁾ (<i>A. alces</i>)	Rådyr (<i>C. capreolus</i>)	Hare (<i>L. timidus</i>)	Ekorn (<i>S. vulgaris</i>)	Bjørn (<i>U. arctos</i>)	Ryper (<i>L. mutus</i>) (<i>L. lagopus</i>)
1950—1951	26/9—30/9	Fredet	Fredet	Fredet	15/5—1/11	Fredet
1951—1952	»	»	»	»	»	»

Ar	Storfugl (<i>T. urogallus</i>)	Orrfugl (<i>L. tetrix</i>)	Jerpe (<i>B. bonasia</i>)	Rugde (<i>S. rusticola</i>)	Ender (<i>Anatidæ</i> <i>Fuliguldæ</i> <i>Mergidæ</i>)	Forskjellige arter ²⁾
1950—1951	Fredet	Fredet	Fredet	Fredet	1/10—20/12	15/3—14/8
1951—1952	»	»	»	»	»	»

¹⁾ Bare en elg kan felles på hver matrikulert elendom, kalv fredet.

²⁾ Omfatter bekkasiner, hello, skogdue, ringdue osv.

Foruten de anførte jakt- og fangsttider skal nevnes at rådyr, mår, bever, rapphøns, samt alle ugler, unntatt hubro og sneugle er totalfredet. I Drangedal har det i 1950, 1951 og 1952 vært utbetalt skottpremie for følgende rovdyr: Gaupe (100 kr.) Rev (10 kr.) Oter (2 kr.) Ørn (10 kr.) Falk (art?) (15 kr.) Hønsehauk (15 kr.) Spurvehauk (5 kr.) Hubro (15 kr.) Ravn (5 kr.) Kråke (0,50 kr.). Det har vært adgang til å bruke veronal til fangst av rovdyr i tiden 1. 10.—1. 5.

I det foreliggende materiale har vi forsøkt å ordne de rapporter som omfatter høstjakten og de som omfatter vinterjakten og -fangsten hver for seg. Helt å gjennomføre dette lar seg dog ikke gjøre, idet det f. eks. er enkelte rapporter hvor resultatene av såvel høstjakten som vinterjakten og -fangsten er slått sammen. I slike tilfelle er oppgavene regnet sammen med utbyttet av vinterjakten og -fangsten. Det kan også være et spørsmål om hvor langt utover høsten man skal si høstjakten varer. I det her behandlede materiale har vi for de fleste oppgavers vedkommende regnet høstjaktens varighet til tiden omkring 10.—15. oktober.

Særlig når det gjelder rovpattedyr og rovfugl kan det også bli spørsmål om hvor langt utover våren man skal regne at vinterjakten og -fangsten varer. Her var det naturlig å regne vinterjaktens og -fangstens varighet til tiden omkring 1. april, men også her er opplysningene i enkelte rapporter såpass mangelfulle at det ikke blir noen sikker avgrensning.

Vi skal så først nevne litt om antallet av innsamlede rapporter, samt antallet av jegere og fangere. En oversikt over dette er gitt i tabell 88.

Tabell 88. *Antall rapporter, jegere og fangere.*

Tid	Antall rapporter	Antall jegere
Høsten 1950	¹⁾ 72	247
Vinteren 1950—1951	²⁾ 51	44
Høsten 1951	90	204
Vinteren 1951—1952	37	37

¹⁾ Antall jegere i 29 rapporter ikke oppgitt. — ²⁾ Antall jegere i 26 rapporter ikke oppgitt.

Til tabell 88 skal vi først bemerke at når det gjelder antall jegere i perioden 1950—1951 så er det enkelte rapporter som oppgir at antallet jegere har variert noe i løpet av den tid rapportene omfatter. I slike tilfelle er det regnet med det største antall jegere som er oppgitt. Ellers viser tabell 88 at på tross av den omfattende totalfredning vi i disse år har hatt for småviltets vedkommende i Drangedal, er det likevel et ganske stort antall personer som har drevet en del høstjakt. Dette skyldes særlig elgjakten, idet det for denne jakts vedkommende alt i alt foreligger et ganske stort antall rapporter, og jegernes antall i de enkelte rapporter er i mange tilfelle ganske stort.

For vinterjaktens vedkommende er antall rapporter ikke særlig stort og heller ikke omfatter de enkelte rapporter et så stort antall personer som tilfellet er for høstrapportenes vedkommende. Noen få rapporter angir riktignok deltakernes antall til 4—5 stykker, men det alt overveiende antall rapporter omfatter bare hva en enkelt mann har skutt eller fanget. Dette er tilfelle både for vinteren 1950—1951 og for vinteren 1951—1952.

Oppgaver over utbyttet av de enkelte dyrearter ved jakt og fangst i Drangedal herred i perioden 1950—1951 og 1951—1952 er framstilt i tabell 89.

Først skal vi her nevne noen ord om de arter som har vært totalfredet, men som likevel er oppført som felte. Det gjelder orrfugl, storfugl, rugde, hare og ekorn. Disse arter er dels avlivet etterat de var skadd. Enkelte er også skutt og levert til Statens viltundersøkelser etter forutgående dispensasjon fra jaktlovens fredningsbestemmelse.

E n d e r (Anatidæ, Fuligulidæ, Mergidæ). Bortsett fra arten som ringduene, skogduene, bekkasiner og enkelte andre arter er det av matnyttig småvilt bare ender som det har vært adgang til å felle en del av i de behandlede perioder. Det er i perioden 1950—1951 tilsammen felt 22 ender og i perioden 1951—1952 39 stykker. Hvilke arter det dreier seg om er sjelden angitt, men i noen få tilfelle angis stökkender og siland.

R ø d r e v (*C. vulpes*). Av pelsdyr er det rødreven som er den dominerende. Av dette dyr ble det i perioden 1950—1951 felt tilsammen 157 stykker. Det alt overveiende antall er drept i vintertiden. For perioden 1951—1952 ble det alt i alt felt 101 stykker, herav er 55 stykker oppført som skutt under høstjakten og resten under vinterjakten og -fangsten.

G a u p e (*F. lynx*). Høsten 1951 ble det avlivet en gaupe i Drangedal. Den omkom i en lysledning.

M i n k (*M. vison*). Sommeren og høsten 1951 ble det avlivet 2 mink.

R ø y s k a t t (*M. erminea*). I perioden 1950—1951 ble det tilsammen avlivet 15 røyskatt, herav er 10 oppført under høstjakten og 5 under vinterjakten. I perioden 1951—1952 ble det under høstjakten drept 9 stykker.

G r e v l i n g (*M. meles*). I perioden 1950—1951 ble det tilsammen drept 19 grevling. Herav er 8 tatt under høstjakten og 11 under vinterjakten og -fangsten. I perioden 1951—1952 ble det drept 19. Alle oppført under høstjakten.

O t e r (*L. lutra*). I Drangedal ble det i perioden 1950—1951 drept 8 oter og i perioden 1951—1952 2 stykker.

E l g (*A. alces*). Den jakt som i de to behandlede perioder har vært den

viktigste i Drangedal er uten sammenlikning elgjakten. Av dette vilt ble det høsten 1950 skutt 49 stykker. Herav var det 28 okser og 21 kuer. Høsten 1951 var det samlede utbytte 37 stykker, hvorav 16 okser og 21 kuer, herav 1 kalv.

Forskjellige arter. Under denne betegnelse er det oppført en hel del arter. Betegnelsen omfatter blant annet kråke, større og mindre rovfugler og enkelte andre arter. Det oppførte utbytte må antas å være en god del for lite. Vi kan nevne at for perioden 1950—1951 er det angitt tilsammen å være drept 147 kråker (*C. cornix*), 55 hønsehauk (*A. gentilis*) og 40 spurvehauk (*A. nisus*). For perioden 1951—1952 var utbyttet 117 kråker, 26 hønsehauk og 34 spurvehauk.

Tabell 89. *Utbyttet av de enkelte dyrearter ved jakt og fangst i Drangedal herred.*

Art (Species)	Antall skutt eller fanget vilt (Number of game, shot or caught)					
	1950—1951			1951—1952		
	Høst (Autumn)	Vinter ¹⁾ (Winter)	Sum (Total)	Høst (Autumn)	Vinter ¹⁾ (Winter)	Sum (Total)
Fjellrype (<i>L. m. mutus</i>) ..	—	—	—	—	—	—
Lirype (<i>L. l. lagopus</i>) ..	—	—	—	—	—	—
Orrfugl (<i>L. l. tetrix</i>) .. ♂	—	2 } 5	5	0 } 1	1 } 1	2
		3 } 5		1 } 1	0 } 1	
		1 } 1		1 } 5	1 } 1	
Storfugl (<i>T. urogallus</i>) ♂	—	0 } 1	1	4 } 5	0 } 1	6
Ender (Anatidæ, Fuligulidæ, Mergidæ) ..	9	13	22	37	2	39
Rødrev (<i>C. vulpes</i>)	27	130	157	55	46	101
Gaupe (<i>F. lynx</i>)	—	—	—	1	—	1
Mink (<i>M. vison</i>)	—	—	—	2	—	2
Røyskatt (<i>M. erminea</i>) ..	10	5	15	9	—	9
Grevling (<i>M. meles</i>)	8	11	19	19	—	19
Oter (<i>L. lutra</i>)	3	5	8	2	—	2
Hare (<i>L. timidus</i>)	—	1	1	1	2	3
Ekorn (<i>S. vulgaris</i>)	—	4	4	23	19	42
Elg (<i>A. alces</i>)	28 } 49	—	49	16 } 37	—	37
	21 } 49			21 } 37		
Forskjellig ²⁾ (Various) ..	152	132	284	245	17	262
	258	307	565	437	88	425

¹⁾ Omfatter også enkelte stykker vilt skutt under høstjakten. — ²⁾ Herav 1 kalv.
— ³⁾ Omfatter kråke, større og mindre rovfugler osv.

Tabell 90. Drangedal herred. Utbytte av høstjakten 1950.

Skjema nr. (Schedule no.)	Antall jegere (Number of guns)	Tiden for jakten (Period covered)	Antall jakt dager (Number of days)	Jaktmetode (Method employed)	Jaktterreng (Area concerned)	Fjellrype (L. mutus)		
						Lirype (L. lagopus)	Orrfugl (L. tetrix)	HO
1	10?	26/9—30/9	?	?	Vøllestad			
2	10?	»	?	?	»			
3	6—8?	»	?	m. h.	Bostrak			
4	?	»	?	u. h.	I. A. Brodals skog			
5	?	September	?	?	Vaaleskogen			
6	?	26/9	?	m. h.	Henseid			
7	6—8?	25/9—30/9	?	m. h.	Fostveit			
8	4—6?	»	?	m. h.	Vefaldsnåsa			
9	2?	Juni	?	u. h.	Prestegården			
10	6?	25/9—30/9	?	m. h.	Tveitskogen			
11	?	»	?	?	Breibø			
12	?	28/9	?	?	Tremyr			
13	?	15/10	?	?	Tørnes			
14	11	September	?	u. h.	Kleppe			
15	11	»	?	?	Drangedal			
16	10?	25/9—30/9	?	m. h.	Vøllestad			
17	6?	»	?	?	Bømark			
18	?	12/7	?	u. h.	Drangedal			
19	4i	25/9—30/9	?	u. h.	Norboskogen			
20	6?	»	?	m. h.	Breilid			
21	?	September	?	u. h.	Bostrak			
22	?	ca. 20/9	?	m. h.	Prestegårdsskogen			
23	7i	26/9—30/9	?	m. h.	Solbergskogen			
24	8i	25/9—29/9	?	u. h.	Kleiva			
25	2?	Juni	?	m. h.	Høbers minde			
26	5—7?	25/9—30/9	?	m. h.	Høydalen			
27	?	1/5—1/10	?	?	Tørdal			
28	10-11?	September	?	m. h.	»			
29	?	September	?	m. h.	Tors			
30	1i	Høsten	?	u. h.	Bøskogen			
31	1i	Høsten	?	u. h.	Tørnes			
32	6—8?	25/9—30/9	?	m. h.	Vefald			
33	6—8?	»	?	m. h.	Voje			
34	6—8?	»	?	m. h.	»			
35	10?	»	?	m. h.	Vøllestad			
36	?	Høsten	?	?	Straume			
37	?	Juni	?	?	Drangedal			
38	2i	9. juli	1 dag	?	Fineid skog			
39	1i	Juni	?	u. h.	Drangedal			
40	?	21/6	?	?	Dammans skog			
41	?	Sommer	?	?	Grytingskogen			
42	2i	ca. 15/9	1 dag	m. h.	Sydvik skog			
43	?	1/5—1/10	?	?	Drangedal			
44	?	Juli	?	u. h.	»			
45	10?	26/9—28/9	2 dg.	u. h.	Nordbø — Tremyr			
46	1i	Juli	?	?	Sandnes			
47	2i	Juni	?	?	Tors			
48	1i	Høsten	?	u. h.	Tørnes			
49	?	Mai—Okt.	?	m., u. h.	Skogen ved Holte			
50	10?	26/9—27/9	?	m. h.	Jysereid			

*) Noter se side 180.

(Yield of shooting, autumn 1950).

		Skutt vilt (Game shot)													
♂	Stortugl (T. urogallus)	Ender (Anatidae Fuligulidae, Mergidae)	Store rovfugler (Accipitres)	Små rovfugler (Accipitres)	Rødreve (C. vulpes)	Røyskatt (M. erminea)	Grevling (M. meles)	Oter (L. lutra)	Hare (L. timidus)	Ekorn (S. vulgaris)	Elg (A. alces)		Forskjellig (Various)	Sum (Total)	Skjema nr. (Schedule no.)
											♂	♀			
											♂	♀		1	1
											1			1	2
											1			1	3
												1		1	4
														1	5
											1			1	6
											2			2	7
												1		1	8
														5	9
											1			1	10
												1		1	11
											1			1	12
														2	13
														1	14
														1	15
											1			1	16
												1		1	17
											1			3	18
											2			1	19
														2	20
														2	21
														1	22
														1	23
														1	24
											1			2	25
														1	26
														10	27
														2	28
														1	29
														4	30
														4	31
														1	32
														1	33
											1			1	34
											1			1	35
														1	36
														5	37
														5	38
														1	39
														5	40
														1	41
														1	42
														3	43
														1	44
											1			2	45
														2	46
														4	47
														1	48
														6	49
											1			4	50

Tabell 90 (forts.). Drangedal herred. Utbytte av høstjakten 1950.

Skjema nr. (Schedule no.)	Antall jegere (Number of guns)	Tiden for jakten (Period covered)	Antall jakt dager (Number of days)	Jaktmetode (Method employed)	Jakterreng (Area concerned)			
						Fjellrype (L. mutus)	Lirype (L. lagopus)	♂, Orrfugl (L. tetrix) ♀
51	14?	25/9—30/9	?	m. h.	Naas Lensegraf- skogen			
52	1 i	Mai/Juni	?	u. h.	Ø. Tørdal			
53	?	Juni	?	u. h.	»			
54	?	Mai-Sept.	?	m.,u.h.	Vefald			
55	5 i	26/9	3 dg.	u. h.	Voje			
56	1—2	Høsten	?	u. h.	Sandvik			
57	12?	25/9—30/9	?	m. h.	Henseid			
58	2 i	»	?	u. h.	Kleiva			
59	1 i	»	?	²⁰⁾ m.h	Tørnes			
60	?	Mai	?	?	Drangedal			
61	?	Høsten	?	u. h.	Sandvik			
62	10-15?	Juni-Sept.	?	m. h.	Sætre distrikt			
63	?	29/9	?	u. h.	Krisbu, Nissedal			
64	ca.10?	26/9—30/9	?	m. h.	Voje			
65	?	Høsten	?	m.,u.h.	Kroken			
66	?	26/9—30/9	?	?	Tørdal			
67	?	1/5—1/10	?	m. h.	Singusdal			
68	?	26/9—30/9	?	?	Østerdalen, Dran- gedal			
69	?	Juni-Sept.	?	u. h.	Voje			
70	6 ?	Juni-Sept.	?	u. h.	Kjoslen			
71	?	25/9—30/9	?	?	»			
72	1u	Høsten	?	?	?			
226—247						0	0	0 0

Antall jegere i 29 rapporter ikke oppgitt.

- ¹⁾ Fanget. — ²⁾ Kråker, fanget. — ³⁾ Stokkender. — ⁴⁾ Bever, fanget. — ⁵⁾ Siland.
¹⁰⁾ Spurvehawk. — ¹¹⁾ 2 kråker, 2 ugler. — ¹²⁾ Art ikke oppgitt. — ¹³⁾ Hønsehauk.
get. — ¹⁷⁾ Hønsehauk, unger. — ¹⁸⁾ Hønsehauk, 1 voksen skutt, 3 unger fanget. —
²¹⁾ Spurvehawk, 1 voksen skutt, 4 unger fanget. — ²²⁾ 4 voksne skutt, 6 unger fanget. —

(Yield of shooting, autumn 1950).

Skutt vilt (Game shot)																	
Ø,	Storfugl (T. urogallus)	Ø	Ender (Anatidæ, Fuliguldæ, Mergidæ)	Store rovfugler (Accipitres)	Små rovfugler (Accipitres)	Røddrev (C. vulpes)	Røyskatt (M. erminea)	Grevling (M. meles)	Oter (L. lutra)	Hare (L. timidus)	Ekorn (S. vulgaris)	Ø,	Eig (A. alces)	Ø	Forskjellig (Various)	Sum (Total)	Skjema nr. (Schedule no.)
				¹⁸⁾ 4	¹⁹⁾ 6	²⁰⁾ 4									⁷⁾ 1	1	51
				¹⁸⁾ 4	²¹⁾ 5	²²⁾ 10									⁷⁾ 8	14	52
				¹²⁾ 1	¹⁰⁾ 1	1									⁷⁾ 1	19	53
							6	2	3						⁷⁾ 10	12	54
				¹³⁾ 12												2	55
																2	56
																2	57
																1	58
																1	59
					¹⁰⁾ 1										⁷⁾ 3	3	60
					¹²⁾ 5											2	61
																8	62
																1	63
																1	64
				¹⁸⁾ 4	¹⁰⁾ 4											10	65
								¹⁾ 1								1	66
																2	67
																1	68
					¹⁰⁾ 6											7	69
															⁷⁾ 5	6	70
																1	71
																1	72
0	0	9	43	38	27	10	8	3	0	0	0	28	21	71	258		

— ⁶⁾ Hønsehauk, 1 voksen, 2 unger. — ⁷⁾ Kråker. — ⁸⁾ 3-åring. — ⁹⁾ Med grevlinghund. —
 — ¹⁴⁾ Hønsehauk, fanget. — ¹⁵⁾ Spurvehauk, 1 voksen, 4 unger. — ¹⁶⁾ Kråker, 2 skutt, 3 fan-
¹⁹⁾ Spurvehauk, 1 voksen skutt, 5 unger fanget. — ²⁰⁾ 1 voksen skutt, 3 unger fanget. —
²³⁾ Foksterrier.

Tabell 91. Drangedal herred. Utbytte av jakt og fangst vinteren¹⁾ 1950—1951.

Skjema nr. (Schedule no.)	Antall jegere eller fan- gere (Number of guns or trappers)	Tiden for jakten eller fangsten (Period covered)	Antall jakt- eller fangst- dager (Number of days)	Jakt- eller fangstmetode (Method employed)	Jakt- eller fangst- terreng (Area concerned)	Fjellrype (L. mutus)		
						Lirype (L. lagopus)	O, Orrfugl (L. tetrix)	+O
1	1 i	Vinteren	?	²⁾ m. h.	Tørnes			
2	?	1/5—1/11	?	?	Østerdalen			
3	?	Vinteren	?	?	Henseid			
4	?	?	?	?	Kjosen			
5	?	1/10—1/5	?	?	Singusdal			
6	?	Vinteren	?	?	Tørdal			
7	4 i	»	?	u. h.	Kroken			
8	?	Hele året	?	?	Voje			
9	?	Desember	?	u. h.	Nissedal			
10	2 i	Juli—okt.	?	?	Fiskvatn			²⁾
11	?	1/5—1/11	?	m., u. h.	Vefald			
12	?	Mars	?	?	Sætre distrikt			
13	?	Januar	?	?	Kjosen			
14	2 i	November	?	u. h.	Kleiva			
15	1—2	April	?	u. h.	Vøllestad			¹³⁾ 2
16	?	Februar	?	u. h.	Prestegårdsskogen			
17	1 i	Januar	?	?	Prestegårdsskogen			
18	?	28/2	?	?	?			
19	1 i	Januar	?	?	Ramsdalen			
20	?	Desember	?	?	Rosland			
21	1 i	Hele året	?	u. h.	Henseid			
22	?	Februar	?	?	?			
23	1 i	Januar	?	?	Skjellbru			
24	1 i	Februar	?	u. h.	Utgjorde			
25	1 i	Hele året	?	u. h.	?			
26	?	Juni—des.	?	?	Keindalen			
27	?	Jan/febr.	?	u. h.	Henseid			
28	?	1/5—1/11	?	?	?			¹⁷⁾ 1
29	1 i	Jan—mai	?	m., u. h.	Tørnes			
30	1 i	4/2—18/4	?	?	»			
31	2 i	27/3	?	u. h.	Hamøya			
32	1 i	7/1—14/1	?	u. h.	Kleiva			
33	1 i	Vinteren	?	u. h.	Nestangen			
34	?	Juli—april	?	u. h.	?			
35	?	1/11—1/5	?	?	Homleid			
36	3 i	15/10—20/10	?	m. h.	Vojeskogen			
37	2 i	Vinteren	?	?	?			
38	1 i	Hele året	?	?	Tørdal			
39	1 i	11/11	?	?	Gautefald			
40	1 i	Vinteren	?	?	?			

*) Noter se side 184.

Tabell 91. (forts.) *Drangedal herred. Utbytte av jakt og fangst vinteren¹⁾*

Skjema nr. (Schedule no.)	Antall jegere eller fan- gere (Number of guns or trappers)	Tiden for jakten eller fangsten (Period covered)	Antall jakt- eller fangst- dager (Number of days)	Jakt- eller fangstmetode (Method employed)	Jakt- eller fangst- terreng (Area concerned)	Fjelltype (L. mutus)			
						Lirype (L. lagopus)	O, Orrfugl (L. tetrix)	+O	
41	4 i	10/11-11/4	?	m.,u.h.	Lenes				
42	1	24/12-4/1	?	u. h.	Sletta				
43	?	15/10-april	?	?	Elsbutangen				
44	?	31/12-22/1	?	?	Brusliskog				
45	?	November	?	m. h.	Vefaldskogen				
46	?	Des./jan.	?	?	Lensgrav				
47	5 i	Des.-mars	?	m.,u.h.	?				
48	?	Hele året	?	u. h.	Kaasene				
49	?	1/8-5/1	?	u. h.	Dyvik				
50	?	Vinteren	?	?	Vojeskogen				
51	2?	Våren	?	u. h.	Hamøya				
44						0	0	2	3

¹⁾ Omfatter også enkelte stykker vilt skutt under høstjakten. — ²⁾ Med foksterrier. —
get. — ³⁾ 1 skutt, 7 fanget. — ⁴⁾ Avlivet som skadd. — ⁵⁾ Hønsehauk, unger. — ⁶⁾ Rugde,
— ⁷⁾ Spurvehauk. — ⁸⁾ 1 skutt, 4 fanget. — ⁹⁾ Ødelagt i vingen. — ¹⁰⁾ Stokkender. —
¹¹⁾ 3 skutt, 1 fanget. — ¹²⁾ Angitt som ugle. — ¹³⁾ 3 skutt, 6 fanget. — ¹⁴⁾ 4 skutt,

1950—1951. (Yield of shooting and trapping, winter 1950—1951).

Skutt eller fanget villt (Game shot or caught)																
♂	♀	Storfugl (T. urogallus)	Ender (Anatidae, Fuligulidae, Mergidae)	Store rovfugler (Accipitres)	Små rovfugler (Accipitres)	Rødrev (C. vulpes)	Røyskatt (M. erminea)	Grevling (M. ineses)	Oter (L. lutra)	Hare (L. timidus)	Ekorn (S. vulgaris)	Elg (A. alces)	Forskjellig (Various)	Sum (Total)	Skjema nr. (Schedule no.)	
					³⁾ 1	²³⁾ 4										
						1							⁶⁾ 2	4	41	
						⁷⁾ 2							⁶⁾ 1	3	42	
						2								2	43	
						2								2	44	
						2								2	45	
						2								2	46	
						²⁴⁾ 9							⁶⁾ 1	10	47	
				¹⁰⁾ 2		1					¹³⁾ 4		⁶⁾ 7	14	48	
					⁵⁾ 6	²⁵⁾ 5								5	49	
				⁸⁾ 1	⁶⁾ 2	²⁶⁾ 16							⁶⁾ 3	22	50	
														6	51	
1	0	13	13	29	130	5	11	5	1	4	0	0	90	307		

³⁾ Art ikke angitt. — ⁴⁾ Angitt som hauk. — ⁵⁾ 15 skutt, 6 fanget. — ⁶⁾ Kråker. — ⁷⁾ Fandispensasjon. — ¹²⁾ Hønsnahauk fanget. — ¹³⁾ Dispensasjon. — ¹⁴⁾ Fiskeender.
¹⁰⁾ 1 skutt, 1 fanget. — ²⁰⁾ Hønsnahauk. — ²¹⁾ Skjærer og nøtteskriker. —
 1 fanget. — ²⁶⁾ 4 voksne, 6 hvalper skutt, 6 voksne fanget.

Tabell 92. Drangedal herred. Utbytte av høstjakten 1951.

Skjema nr. (Schedule no.)	Antall jegere (Number of guns)	Tiden for jakten (Period covered)	Antall jaktdager (Number of days)	Jaktmetode (Method employed)	Jaktterreng (Area concerned)	Orrfugl (L. tetrix)		
						Fjellrype (L. mutus)	Lirype (L. lagopus)	Orrfugl (L. tetrix)
1	1 i	?	?	u. h.	Gautefall			
2	1 i	?	?	?	Lensgrav			
3	1 i	10/7, 13/8, 23/8	3 d	u. h.	Brusliskog			
4	1 i	?	?	?	Drangedal			
5	1 i	?	5 d	m. h.	Aakreskog			
6	1 i	?	?	?	Aase Vøllestad			
7	2 i	1/5—1/10	?	u. h.	Hamøya			
8	1 i	?	?	?	Tveitskogen			
9	2 i	ca. 20. juli	?	?	?			
10	1 i	?	?	?	Oseid			
11	1 i	?	?	?	»			
12	1 i	30/6	?	u. h.	Brødsjø			
13	1 i	ca. 15/7	?	u. h.	Bjordamkollen, Hønnesmyra			
14	1 i	ca. 15/5	?	u. h.	Bommyrheia, Straume			
15	1 i	15/10	1 d	?	Dalantjørna			
16	1 i	?	?	?	?			
17	1 i	?	?	u. h.	Bostrak			
18	2 i	12/10-20/10	?	?	?			
19	1 i	4/10	1 d	u. h.	Kjosen			
20	1 i	September	?	u. h.	Henseid			
21	1 i	?	?	u. h.	Ale			
22	1 i	Mai/juni	?	?	Holte			
23	1 i	?	?	?	Motveit			
24	1 i	?	?	?	Abø			
25	1 i	?	?	?	Tørnes			
26	1 i	ca. 31/5	?	u. h.	Aakre			
27	1 i	5/7	?	u. h.	Oseid			
28	1 i	15/8	1 d	m. h.	?			
29	1 i	?	?	m. h.	?			
30	1 i	Høsten	?	u. h.	Henneseidskogen			
31	1 i	Mai/juni	?	m. h.	Tørdals skoger			
32	1 i	?	?	?	?			
33	1 i	1/8	?	?	Homleilla			
34	1 i	Oktober	?	?	Kleiva			
35	1 i	?	?	?	Tveit			
36	1 i	?	?	?	Homleid			
37	1 i	?	?	?	Prestranda			
38	1 i	?	?	?	?			
39	1 i	?	?	?	Kjosen			
40	1 i	?	?	?	Tørnes			
41	1	?	?	?	Bø			
42	1 i	12/10	?	u. h.	Tørnes			
43	1 i	?	?	?	?			
44	1 i	1. juli	?	u. h.	Garfjell			
45	1 i	?	?	?	Kroken			
46	1 i	?	?	u. h.	Henseid			
47	1 i	?	?	?	Moen			
48	1 i	?	?	?	Etterstad			
49	1 i	August	?	*) m. h.	Tørnes			

*) Noter se side 188.

Tabell 92. (forts.) *Drangedal herred. Utbytte av høstjakten 1951.*

Skjema nr. (Schedule no.)	Antall jegere (Number of guns)	Tiden for jakten (Period covered)	Antall jakt dager (Number of days)	Jaktmetode (Method employed)	Jaktterreng (Area concerned)	Fjelltype (L. mutus)		
						Lirype (L. lagopus)	O ¹	H ²
50	1 i	10/5—20/9	?	?	Lavland			
51	1 i	?	?	?	Prestestranda			
52	1 i	?	?	?	Vefald			
53	1 i	?	?	?	Kjosen			
54	1 i	?	?	?	Naas			
55	1 i	?	?	?	Våle			
56	1 i	?	?	u. h.	?			
57	1 i	?	?	?	Lenes			
58	1 i	?	?	?	Sannesmoen			
59	1 i	Juni	?	?	Postmyr			
60	1 i	Juni	1 d	m. h.	Haugland			
61	1 i	?	?	?	Jysereid			
62	1 i	Juni	?	u. h.	Amås			
63	5 ?	26/9—30/9	?	?	Lille Høydalen			
64	6 ?	» »	?	?	Valnes			
65	1 i 10 u	» »	5 d	m. h.	Bøffjell—Tveit			
66	? i	» »	?	m. h.	Oseid			
67	1 i	?	?	?	Tveit			
68	? i	25/9—30/9	?	u. h.	Tørdal			
69	8 i	28 og 29/9	2 d	m. h.	Fostveit			
70	?	?	?	?	?			
71	1 i	Mai/juni og sept.	?	m. h.	Øvre Tørdal			
72	6 i	30/9	1 d	u. h.	Aase skog			
73	7 i 2 u	26/9—30/9	?	m. h.	Jysereid			
74	8 i	» »	5 d	m. h.	Øvre Tørdal			
75	5 ?	» »	?	?	Høydalen			
76	14 i	» »	5 d	m. h.	Reiersdalen			
77	8 ?	» »	?	?	Henseid			
78	6 ?	» »	?	?	Vefald			
79	6 ?	» »	?	?	Brellid			
80	8 ?	» »	?	?	Voje			
81	6 i	» »	?	?	Voje			
82	8 i	» »	?	?	Straume			
83	?	» »	?	m. h.	Vefaldskogen			
84	1 i	?	?	m. h.	Sandvikskogen			
85	3 i	Som., høst	?	u. h.	Vøllestad og Lia mark			
86	1 i	26/9—30/9	?	?	?			
87	1 i	?	?	?	Kroken			
88	18 ?	11/6—30/9	?	?	Aase Vøllestad			
89	1 i	?	?	m. h.	?			
90	?	25/9—30/9	?	?	?			
204						0	0	0 1

¹) Art ikke angitt. — ²) Kråke. — ³) Skadd. — ⁴) Spurvehaukunger, fanget. — ⁵) Hønsehauk, 5 fanget, 1 skutt. — ¹⁰) Hvalper. — ¹¹) Hønsehaukunger. — ¹²) Fanget. — ¹³) Stokkhauk, 1 voksen, 5 unger. — ¹⁸) Angitt som fjellender. — ¹⁹) Art ikke angitt, 3 unger, 2 voksne. — ²³) Hønsehaukunger fanget. — ²⁴) 1 skutt, 4 fanget. — ²⁵) Spurvehauk, 2 voksne.

(Yield of shooting, autumn 1951).

Skutt vilt (Game shot)																					
♂	♀	Storfugl (T. urogallus)	Ender (Anatidæ, Fulgullidæ, Mergidæ)	Store rovfugler (Accipitres)	Små rovfugler (Accipitres)	Rødrev (C. vulpes)	Gaupe (F. lynx)	Mink (M. vison)	Røyskatt (M. erminea)	Grevling (M. meles)	Oter (L. lutra)	Hare (L. timidus)	Ekorn (S. vulgaris)	♂	♀	Elg (A. alces)	Forskjellig (Various)	Sum (Total)	Skjema nr. (Schedule no.)		
					¹⁾ 1													²⁾ 3	6	50	
																		²⁾ 1	1	51	
																		²⁾ 2	2	52	
																		²⁾ 28	39	53	
																		²⁾ 2	2	54	
																			4	55	
																			1	56	
																			2	57	
																			7	58	
																			3	59	
																			5	60	
																			3	61	
																			5	62	
																			1	63	
																			1	64	
																			1	65	
																			1	66	
																			3	67	
																			1	68	
																			2	69	
																			5	70	
																			16	71	
																			1	72	
																			3	73	
																			1	74	
																			1	75	
																			1	76	
																			1	77	
																			2	78	
																			1	79	
																			1	80	
																			1	81	
																			1	82	
																			1	83	
																			23	84	
																				5	85
																				9	86
																			7	87	
																			4	88	
																				18	89
																			7	90	
1	4	37	54	58	55	1	2	9	19	2	1	23	16	21	133	437					

hauk. — ⁹⁾ Dispensasjon. — ⁷⁾ Angitt som falk. — ⁸⁾ Angitt som falk, fanget. — ⁹⁾ Spurveender. — ¹⁴⁾ Tatt i lysledning ved huset. — ¹⁵⁾ Skjærer. — ¹⁶⁾ Spurvehauk. — ¹⁷⁾ Spurvene. — ²⁰⁾ Med foksterrler. — ²¹⁾ Kråker fanget. — ²²⁾ Art ikke angitt, 2 voksne, 4 2 unger. — ²⁶⁾ Hønsehauk, 1 voksen, 2 unger. — ²⁷⁾ Herav 1 kalv.

Tabell 93. Drangedal herred. Utbytte av jakt og fangst vinteren¹⁾ 1951—1952.

Skjema nr. (Schedule no.)	Antall jegere eller fangere (Number of guns or trappers)	Tiden for jakten eller fangsten (Period covered)	Antall jakt- eller fangstdager (Number of days)	Jakt- eller fangstmetode (Method employed)	Jakt- eller fangst- terreng (Area concerned)			
						Fjellrype (L. mutus)	Lirype (L. lagopus)	O. ♀ Orrfugl (L. tetrrix)
1	1 i	Mars	?	?	?			
2	1 i	»	?	?	?			
3	1 i	Februar	?	m. h.	Kroken			
4	1 i	»	?	u. h.	Sætre			
5	1 i	Desember	?	?	Naas			
6	1 i	»	?	u. h.	Bostrak			
7	1 i	Oktober	?	?	Tørdal			
8	1 i	»	?	u. h.	Straume			
9	1 i	Mars	?	m. h.	Kroken			
10	1 i	Februar	?	?	Oseid			
11	1 i	Jan.—April	?	?	Drangedal			1
12	1 i	Feb./Mars	?	u. h.	Singusdal			
13	1 i	Januar	?	u. h.	Tørdal			
14	1 i	»	?	u. h.	»			
15	1 i	Jan./Febr.	?	?	Neslandsvatn			
16	1 i	Januar	?	u. h.	Tørnes			
17	1 i	Mars	?	u. h.	Nestangen			
18	1 i	»	?	m. h.	Prestegårdsskogen			
19	1 i	Februar	?	m. h.	Kroken			
20	1 i	»	?	u. h.	Voje			
21	1 i	Januar	?	m. h.	Østerdalen			
22	1 i	Februar	?	m. h.	Voje			
23	1 i	»	?	u. h.	Tørnes			
24	1 i	Januar	?	m. h.	Kroken			
25	1 i	April	?	u. h.	Heldal			
26	1 i	»	?	u. h.	Lenes			
27	1 i	»	?	u. h.	Joklerød			
28	1 i	»	?	u. h.	Henseid			
29	1 i	»	?	u. h.	Kjosens			
30	1 i	30. april	?	u. h.	Amås			
31	1 i	3. mai	?	u. h.	Voje			
32	1 i	Mars	?	m. h.	Kroken			
33	1 i	Des.—Mars	?	u. h.	Henseid			
34	1 i	Desember	?	u. h.	Singusdal			
35	1 i	»	?	?	?			
36	1 i	November	?	u. h.	?			
37	1 i	»	?	m.u.h.	Vrålstad skog			
37						0	0	1 0

¹⁾ Omfatter også enkelte stykker vilt skutt under høstjakten. — ²⁾ Fanget. — ³⁾ Spurveskutt, 3 fanget. — ¹⁰⁾ Art ikke angitt. — ¹¹⁾ Art ikke angitt, fanget.

TOTALREGNSKAP FOR SKOGBRUKET.

A. Periodene 1930—1939 og 1946—1950.

Som et ledd i Statistisk Sentralbyrås arbeid med å stille opp et detaljert nasjonalregnskap for årene 1930—1939 og 1946—1951 er det også utført beregninger for de enkelte næringer. Den form følgende oversikt over skogbrukets totalregnskap har fått er derfor i høy grad bestemt av de linjer som er trukket opp for nasjonalregnskapet. (Se N.O.S. XI. 109.)

Arbeidet med nasjonalregnskapet i dets nåværende form tok til i 1946 og har pågått ved et eget kontor i Byrået. Byråets nasjonalregnskap må ikke forveksles med de regnskap som Nasjonalbudsjettkontoret i Handelsdepartementet har lagt fram i tilknytning til de årlige nasjonalbudsjett. Byråets arbeid har vært langt mer omfattende og grundig enn det som har vært gjort tidligere på dette område i Norge.

Her skal en ikke gå noe nærmere inn på prinsippene for oppstilling av nasjonalregnskap, men nevne at beregningene bl. a. bygger på en kartlegging av alle vare- og tjenestestrømmer mellom de enkelte næringer. Ved å følge hver enkelt strøm får en et uttrykk for det økonomiske samspill mellom næringene og verdien av hver nærings samlede produksjon av varer og tjenester.

I totalregnskapet blir skogbruket betraktet som en eneste stor «bedrift» eller sektor som kjøper driftsmidler fra andre sektorer og ved bearbeiding innen sektoren skaper et produkt som blir solgt til ulike formål (konsum, vareinnsats i annen produksjon, investering og eksport). Avgrensingen av skogbrukssektoren mot de andre sektorer har en søkt å fastlegge ut fra den virksomhet som drives av produksjonsfaktorene (skogeierne, skogsarbeiderne og skogkapitalen). I mange tilfelle må det imidlertid bli en vurderingssak av næringsøkonomisk og næringsstatistisk art hvor en skal dra grensen. Alt arbeid med hogst og framdrift (inklusive fløting, men eksklusive jernbanetransport og biltransport over lengre avstander), skogkulturarbeid samt bygging av veier og husvær i skogen er regnet med til skogbruket. I den utstrekning det nyttes hest og hesteredskap under skogsarbeidet er verdien av det arbeid som faller på hest og redskap dog ikke tatt med i skogbrukssektoren. Både hest og redskap er nemlig betraktet som hjemmehørende i jordbrukssektoren og utleid til skogbruket mot betaling.

Den nærmere avgrensing av sektoren vil framgå av den følgende gjennomgåelse av hver post i regnskapet.

Hvis en hadde tilstrekkelig detaljerte regnskap for alle skogeiendommer ville det ha vært lett å stille opp et totalregnskap ved sammenslåing av enkeltregnskapene. Da slike enkeltregnskap ikke foreligger har det vært nødvendig å bygge opp totalregnskapet på grunnlag av foreliggende materiale. Da alt materiale ikke er like pålitelig og bare i få tilfelle kan nyttes direkte i totalregnskapet, følger derav at tallene ikke blir like nøyaktige. Som en generell regel kan en si at tallene er mer pålitelige for årene etter enn før krigen og at hovedtallene i regnskapet har en større grad av nøyaktighet enn detaljtallene. I det følgende regnskap har en søkt å sette «karakter» på tallene etter hvor sikre man mener de er og brukt betegningene 1, 2 og 3 for henholdsvis sikre, middels sikre og usikre tall. Videre har en brukt a, b og c for å betegne om bevegelsen i tallserien er sikker, middels sikker eller usikker. Hvis en post i regnskapet f. eks. har betegning 2 a betyr det at størrelsesnivået av tallserien er middels sikker, mens selve bevegelsen i tallserien er relativt sikker.

I tabell 94 er skogbrukssektorens produksjonskonto gjengitt. Tabellen

viser hvilke produkter som sektoren lager, bruttoverdien av disse og verdiene av de varer og tjenester som er forbrukt i produksjonen.

I alle følgende beregninger er det forutsatt at trevirke som hogges og kjøres fram i driftsåret blir levert det etterfølgende kalenderår. Tømmer avvirket i f. eks. 1945—46 blir levert i 1946.

Forklaring til tabell 94.

Post 1 a. Skur- og spesialtømmer og 1 b. Sliperi- og cellulosestømmer.

Begge postene er beregnet på grunnlag av den offisielle avvirkningsstatistikk (se avsnittet om årlig hogstkvantum side 40) og beregnede gjennomsnittspriser som skogeierne får (se side 50).

I prisen er inkludert såvel skogkulturavgift (se side 32) som de mer spesielle pensjons- og investeringsavgifter (se side 84 og 86) og det er gjort et tillegg i prisen svarende til den verdi som påløper tømmeret ved fløting fram til fabrikk (se avsnittet om fløting side 100).

I tillegg til oppgavene over avvirket tømmer til salg eller industrielt bruk kommer tømmer hogd i egen skog eller på bruksrett og som blir nyttet på gårdene. Oppgavene over husbehovstømmeret er ikke med i den årlige avvirkningsstatistikk, men en representativ telling i 1936—37 «Forbruket av trevirke på gårdene» gir oppgaver over hvor stort dette kvantum er. Det er i disse beregninger gått ut fra at vel halvparten av tømmerforbruket på gårdene foredles ved lokale sagbruk og derfor kommer i tillegg til det skurtømmer som er solgt eller levert til industrielt bruk.

Post 1 c. Tømmer til bruk på gårdene.

Posten omfatter den del av gagnvirkesforbruket på gårdene som ikke foredles ved sagbruk, men blir brukt til f. eks. husbygging i ubearbeidd form.

Post 1 d. Salgsved.

Posten omfatter verdien av ved som er solgt og som en har oppgaver over i den årlige avvirkningsstatistikk. Som pris er nyttet den offisielle bruttopris til skogeier (se om vedpriser side 54).

Post 1 e. Ved til bruk på gårdene.

I den tidligere nevnte undersøkelse, «Forbruket av trevirke på gårdene i 1936—37» har en også oppgaver over vedforbruket på gårdene. Da det er vanskelig statistisk å registrere all omsetning av ved har en i disse beregninger forutsett at ikke noe av vedforbruket på gårdene er tatt med i den årlige statistikk over ved som er solgt. Vedforbruket på gårdene er videre forutsatt konstant fra år til år. Prisen på denne ved er satt 10 % lavere enn prisene på salgsved.

Post 1 f. Gjerdefang og staur.

Posten er beregnet på grunnlag av oppgaver i tellingen i 1936—37 og prisen er satt lik prisen på barved til bruk på gårdene.

Post 1 g. Juletrær.

En har søkt å beregne verdien av de juletrær som er solgt i året på grunnlag av anslag over omsetningen og de tillatte maksimalpriser.

Tabell 94. Skogbrukets produksjonskonto

	Ka- rak- ter	1930	1931	1932	1933
<i>Inntekter.</i>					
1. Skogprodukter levert i året; i alt (pris fra produsent)	2 a	166,8	105,2	81,4	94,0
a. Skur- og spesieltømmer	1 a	37,8	31,6	25,0	22,6
b. Sliperi- og celluloseømmer	1 a	92,5	38,9	24,4	41,5
c. Tømmer til bruk på gårdene	2 b	4,2	3,7	3,2	3,0
d. Salgsved	2 b	9,2	8,8	8,2	7,3
e. Ved til bruk på gårdene	3 b	21,3	20,5	19,0	18,1
f. Gjerdefang og staur	3 b	1,4	1,4	1,3	1,2
g. Juletrær	3 b	0,4	0,3	0,3	0,3
2. Lagerendringer; i alt	3 c	÷ 3,3	14,1	20,1	6,4
a. Øking (+), nedgang (÷) i trekapitalen	3 c	÷ 0,6	14,8	18,8	5,7
b. Endring i beholdning av tømmer og ved i skogen pr. 31/12	3 c	÷ 2,7	÷ 0,7	1,3	0,7
3. Investeringsarbeid utført av egne produksjonsfaktorer; i alt	2 b	2,0	1,7	2,6	2,9
a. Skogkulturarbeid	2 b	1,9	1,6	2,5	2,8
b. Bygging av veier og husvær i skogen..	2 b	0,1	0,1	0,1	0,1
Sum inntekter		165,5	121,0	104,1	103,3
<i>Kostnader.</i>					
4. Varer og tjenester mottatt fra andre sektorer; i alt		12,1	8,0	7,0	8,0
a. Leie av hest og redskap fra jordbruket	2 b	9,0	6,0	5,1	6,0
b. Andre varer og tjenester	3 c	3,1	2,0	1,9	2,0
5. Kapitalslit; i alt	3 b	1,6	1,6	1,6	1,6
Sum kostnader		13,7	9,6	8,6	9,6
Nettoprodukt i skogbruket.	2 a	151,8	111,4	95,5	93,7
6. Offentlige tilskott til skogbruket; i alt..	1 a	0,1	0,1	0,4	0,7
7. Avgifter på skogbruket som næring; i alt	2 a	2,6	2,6	2,6	2,6
Faktorinntekter i skogbruket; i alt		149,3	108,9	93,3	91,8
8. Godtgjøring for arbeid i andres tjeneste; i alt	2 b	61,2	37,9	33,1	40,8
a. Kontant lønn	2 b	60,6	37,4	32,8	40,3
b. Ytelse til beste for arbeiderne.....	2 b	0,6	0,5	0,3	0,5
9. Andre inntekter; i alt	2 b	88,1	71,0	60,2	51,0

i millioner nominelle kroner.

1934	1935	1936	1937	1938	1939	Ka- rak- ter	1946	1947	1948	1949	1950
106,4	110,9	104,8	151,3	212,8	111,0	2 a	282,7	380,1	443,1	531,5	418,6
29,2	34,3	34,2	47,3	59,6	38,9	1 a	93,5	129,6	153,4	187,3	156,1
48,9	45,2	35,5	60,2	111,5	27,2	1 a	73,7	127,7	165,2	225,7	156,3
3,0	3,2	3,2	4,0	5,0	4,0	2 b	8,7	10,3	11,3	11,5	11,3
7,1	7,9	8,8	11,0	10,2	11,3	2 b	43,0	38,1	36,3	30,1	18,0
16,8	18,7	21,3	26,5	24,4	27,3	3 b	59,3	69,1	71,4	71,4	71,4
1,1	1,3	1,5	1,9	1,7	1,9	3 b	4,1	4,9	5,1	5,1	5,1
0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	3 b	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
3,5	5,7	8,3	1,7	1,1	17,5	3 c	31,1	18,6	14,0	0,6	22,9
3,6	6,3	7,2	0,7	5,5	15,6	3 c	27,5	15,8	9,0	15,3	13,0
÷ 0,1	÷ 0,6	1,1	1,0	÷ 4,4	1,9	3 c	3,6	2,8	5,0	÷ 14,7	9,9
2,8	2,8	5,1	2,9	3,2	2,7	2 b	5,3	6,0	10,8	14,1	12,7
2,5	2,3	4,3	1,5	1,9	1,5	2 a	1,1	1,5	2,3	4,7	5,7
0,3	0,5	0,8	1,4	1,3	1,2	2 b	4,2	4,5	8,5	9,4	7,0
112,7	119,4	118,2	155,9	217,1	131,2		319,1	404,7	467,9	546,2	454,2
8,5	9,0	8,6	11,3	16,1	10,4		24,7	30,6	34,3	38,8	31,4
6,3	6,6	6,4	8,1	11,8	7,5	2 b	19,3	23,5	26,2	29,3	23,6
2,2	2,4	2,2	3,2	4,3	2,9	3 c	5,4	7,1	8,1	9,5	7,8
1,7	1,8	2,0	2,5	2,6	2,6	3 b	5,4	7,0	9,3	11,5	12,0
10,2	10,8	10,6	13,8	18,7	13,0		30,1	37,6	43,6	50,3	43,4
102,5	108,6	107,6	142,1	198,4	118,2	2 a	289,0	367,1	424,3	495,9	410,8
0,7	0,6	0,9	1,4	1,9	2,1	1 a	1,3	1,4	2,4	4,6	11,5
2,6	2,6	2,6	2,6	2,7	2,8	2 a	2,7	3,0	3,8	3,5	2,7
100,6	106,6	105,9	140,9	197,6	117,5		287,6	365,5	422,9	497,0	419,6
45,4	45,4	46,6	60,1	80,3	50,5	2 b	145,0	183,8	223,4		
44,7	44,7	45,8	59,1	78,9	49,4	2 b	142,7	181,0	219,8	239,2	224,3
0,7	0,7	0,8	1,0	1,4	1,1	2 b	2,3	2,8	3,6		
55,2	61,2	59,3	80,8	117,3	67,0	2 b	142,6	181,7	199,5		

I hovedpost 2 er verdien av lagerendringene i skogbruket beregnet. Foruten endringer i skogbestanden på grunn av avvirking som kan være større eller mindre enn tilveksten er også endringene p. g. a. variasjon i beholdningene av tømmer og ved i skogen pr. 31/12 hvert år tatt med her.

Post 2 a. Øking (+), nedgang (÷) i trekapitalen.

Beregningene av endringene i skogbestanden bygger på Landsskogtakseringens og Revisjonstakseringens resultater, (se avsnitt om årlig tilvekst side 27) samt på den årlige avvirningsstatistikk. Det er forutsatt at 10 % av bruttotilveksten er unyttbar. Differansen mellom den nyttbare tilvekst og den samlede avvirking er vurdert til en pris som svarer til rotverdien (ca. 40 %) av en gjennomsnittspris for alt trevirke (se avsnittet om driftsutgifter side 57).

Post 2 b. Endring i beholdningene av tømmer og ved i skogen pr. 31/12.

Grunnlaget for beregningene over avvirkede tømmer- og vedkvanta, som ligger i skogen ved årets utgang, er særlig svakt i perioden før krigen. I etterkrigsperioden bygger beregningene på oppgavene i Skogdirektørens hogstrapporter pr. 15/12. Lagerendringene er vurdert til en pris som svarer til kostnadene ved hoggingen. Rotverdien blir først godskrevet skogbrukssektoren når tømmeret leveres det følgende år.

Verdien av lagerendringen slik den her er definert, kan bli såvel positiv som negativ alt etter størrelsen av og endringene i de årlige hogstkvanta.

I hovedpost 3 er investeringsarbeid utført av sektorens egne produksjonsfaktorer beregnet. Det omfatter alt skogkulturarbeid samt bygging av skogsveier og skogshusvær. For nærmere forklaring av hvordan postene er beregnet se under tabell 95, post 2 a og 2 b.

Summen av hovedpostene 1, 2 og 3 viser sektorens bruttoinntekter.

I hovedpost 4 har en søkt å beregne verdien av de varer og tjenester fra andre sektorer som er gått med i produksjonen.

Post 4 a. Leie av hest og redskap fra jordbruket.

Som nevnt før er det regnet som om hest og redskap nyttet til framdrift av trevirke tilhører jordbruket og blir utleid til skogbruket. I jordbruksstatistikken har en oppgaver over gjennomsnittlig dagsfortjeneste for mann og hest i skogen samt oppgave over gjennomsnittsfortjenesten for en mann. Det er her regnet med at differansen er godtgjøring for hest og redskap pr. dag. Den utgjør ca. 40 % av dagsfortjenesten for mann og hest. Ved å kombinere dette resultat med de resultater en er kommet fram til ved beregningene av driftsutgiftene i skogbruket, (se side 63) har en fått et uttrykk for hvor stor leien er pr. m³ trevirke. Den samlede leie er så beregnet på grunnlag av tallene over avvirkingen.

Post 4 b. Andre varer og tjenester.

Posten omfatter verdien av tjenester fra transport, forsikring m. m. samt bensin og olje. I nasjonalregnskapet er de tilsvarende beløp inntektsført i de respektive sektorer.

I hovedpost 5 er kapitalslitet på sektorens realkapital søkt beregnet (se forklaring tabell 95 hovedpost 4).

Summen av hovedpostene 4 og 5 viser de kostnader som korresponderer

med bruttoinntektene. Differansen mellom inntektene og kostnadene gir uttrykk for sektorens nettoprodukt. Nettoproduktet er sektorens bidrag til nasjonalproduktet. Samtidig er nettoprodukt + offentlige tilskott ÷ avgifter på skogbruket som næring lik den inntekt som blir fordelt på produksjonsfaktorene (faktorinntekten).

Størrelsen av offentlige tilskott til skogbruket framgår av hovedpost 6. Tilskottene omfatter statstilskott til skogkultur og til skogsveibygging og oppgavene er tatt fra statsregnskapet. Fra og med 1948 er tilskott fra Prisdirektoratets fonds til Skogbrukets og Skogindustriens Forskningsforening og til dekning av underskott i Investeringsfondet for Skogbruket også inkludert i tallene.

Hovedpost 7 viser de spesielle skatter og avgifter som er pålagt skogbruket som næring. Den vanlige inntekts- og formuesskatt til stat og kommune er i dette regnskapet betraktet som en inntektsanvendelse for de personer som har inntekt av skogbruket og ikke som en avgift på sektoren. Det er bare spesielle avgifter som hviler på sektoren som er tatt med. Posten omfatter den del av matrikkelskatten som er beregnet å hvile på skogen, samt for årene etter krigen en del mindre avgifter og skatter som er inntektsført på statsregnskapet.

Det statistiske materiale en har til å belyse hvordan faktorinntekten i skogbruket blir anvendt og fordelt er dårlig. I hovedpost 8 har en imidlertid forsøkt å beregne hvor stor del av inntekten som er godtgjøring for arbeid i andres tjeneste.

8 a. Kontant lønn.

Beregningene av lønnsutgiftene bygger på oppgaver over gjennomsnittlig drifts- og lønnsutgifter pr. m² for ulike sortimenter (se side 63) samt på avvirkningsstatistikken, fløtingsstatistikken m. m. Det har vært nødvendig å utføre beregningene særskilt for barket celluloseømmer, barket og ubarket skurtømmer, tømmer og ved til bruk på gårdene og salgsved. Videre er lønnsutgiftene ved fløting og kulturarbeider beregnet hver for seg. Da det er vanskelig i hvert av disse tilfellene å avgjøre hvor stor godtgjøringen til skogeier som arbeider i egen skog med f. eks. kjøring er, blir ikke tallene helt sikre, men skulle dog gi et ganske godt uttrykk for nivået og utviklingstendensen for de totale lønninger i skogbruket.

8 b. Ytelser til beste for arbeiderne.

Posten omfatter trygdeutgifter og er tatt fra den nasjonaløkonomiske gruppering av alle trygderegnskaper.

Post 9. Andre inntekter.

Som tidligere nevnt har en på grunn av manglende statistikk ikke gjort forsøk på å spesifisere denne posten. Den omfatter såvel offentlige inntekter av skogbruket som private skogeieres inntekter og inkluderer renter av lånegjelden i skogbruket, verdiøkning av skogen på grunn av spart masse-tilvekst, verdi av forbrukt trevirke fra egen skog, inntekter ved fløting, båndlagte investerings- og skogkulturavgiftsmidler m. m.

I hovedpost 3 i tabell 94 har en bare tatt med den del av investeringene i skogbruket som er utført av sektorens egne produksjonsfaktorer. I tabell 95 blir skogbrukets bruttoinvestering, kapitalslit og nettoinvestering i ulike slags realkapital nærmere behandlet.

Tabell 95. Skogbrukets realkapitalkonto

	Ka- rak- ter	1930	1931	1932	1933
<i>Bruttoinvestering.</i>					
1. Investeringsvarer og tjenester fra andre sektorer; i alt	2 b	1,9	1,4	1,2	1,3
a. Anlegg og vedlikehold av fast kapital	2 a	1,1	0,7	0,6	0,6
b. Driftsmidler	3 b	0,8	0,7	0,6	0,7
2. Investeringsarbeid utført av egne produksjonsfaktorer; i alt	2 b	2,0	1,7	2,6	2,9
a. Kulturarbeid	2 b	1,9	1,6	2,5	2,8
b. Bygging av veier og husvær i skogen..	2 b	0,1	0,1	0,1	0,1
3. Lagerendringer; i alt	3 c	÷ 3,3	14,1	20,1	6,4
Sum bruttoinvestering		0,6	17,2	23,9	10,6
<i>Kapitalslit og nettoinvestering.</i>					
4. Kapitalslit; i alt	3 b	1,6	1,6	1,6	1,6
a. Fast kapital	3 b	0,3	0,3	0,3	0,3
b. Driftsmidler	3 b	0,3	0,3	0,3	0,3
c. Skogkultur nødvendig for nåværende produksjon	3 b	1,0	1,0	1,0	1,0
5. Nettoinvestering; i alt		÷ 1,0	15,6	22,3	9,0
a. Fast kapital	3 b	0,9	0,5	0,4	0,4
b. Driftsmidler	3 b	0,5	0,4	0,3	0,4
c. Skogkultur	3 c	0,9	0,6	1,5	1,8
d. Lagerendringer	3 c	÷ 3,3	14,1	20,1	6,4
Sum kapitalslit og nettoinvestering		0,6	17,2	23,9	10,6

Hovedpost 1 gir uttrykk for verdien av de investeringsvarer og tjenester skogbruket har kjøpt av andre sektorer.

Post 1 a. Anlegg og vedlikehold av fast kapital.

Posten omfatter investeringer i fløtingsanlegg. Mens arbeidet med selve fløtingen hører inn under skogbrukssektoren så er arbeidet med utbedring av elver, dambygging m. m. lagt inn under bygge- og anleggssektoren og betraktet som solgt til skogbruket. Beregningene bygger på oppgaver i fløtingsstatistikken over fløtt kvantum og utbedringsarbeider i kr. pr. m³ tømmer.

Post 1 b. Driftsmidler.

Posten omfatter verdien av transportmidler og redskap av ulike slag som nyttes i skogbruket og oppgavene er beregnet i tilknytning til oppstilling av totalregnskap for de sektorer som har solgt driftsmidlene.

Post 2 a. Kulturarbeider.

Alt arbeid med planting, såing, grøfting, markberedning osv. er med i denne posten som er beregnet på grunnlag av statistikken over kulturarbeider (se side 75).

i millioner nominelle kroner.

1934	1935	1936	1937	1938	1939	Ka- rak- ter	1946	1947	1948	1949	1950
1,4	1,7	2,0	2,6	2,8	2,5	2 b	6,6	10,1	10,9	13,3	13,4
0,7	0,7	0,7	1,0	1,3	0,9	1 a	1,3	2,6	2,6	3,0	3,3
0,7	1,0	1,3	1,6	1,5	1,6	3 b	5,3	7,5	8,3	10,3	10,1
2,8	2,8	5,1	2,9	3,2	2,7	2 b	5,3	6,0	10,8	14,1	12,7
2,5	2,3	4,3	1,5	1,9	1,5	2 a	1,1	1,5	2,3	4,7	5,7
0,3	0,5	0,8	1,4	1,3	1,2	2 b	4,2	4,5	8,5	9,4	7,0
3,5	5,7	8,3	1,7	1,1	17,5	3 c	31,1	18,6	14,0	0,6	22,9
7,7	10,2	15,4	7,2	7,1	22,7		43,0	34,7	35,7	28,0	49,0
1,7	1,8	2,0	2,5	2,6	2,6	3 b	5,4	7,0	9,3	11,5	12,0
0,4	0,4	0,5	0,7	0,8	0,8	3 b	1,7	2,1	3,3	3,5	3,5
0,3	0,4	0,5	0,8	0,8	0,8	3 b	2,7	3,4	4,0	5,0	5,0
1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	3 b	1,0	1,5	2,0	3,0	3,5
6,0	8,4	13,4	4,7	4,5	20,1		37,6	27,7	26,4	16,5	37,0
0,6	0,8	1,0	1,7	1,8	1,4	2 b	3,8	5,0	7,8	8,9	6,8
0,4	0,6	0,8	0,8	0,7	0,8	3 b	2,6	4,1	4,3	5,3	5,1
1,5	1,3	3,3	0,5	0,9	0,4	3 c	0,1	0	0,3	1,7	2,2
3,5	5,7	8,3	1,7	1,1	17,5	3 c	31,1	18,6	14,0	0,6	22,9
7,7	10,2	15,4	7,2	7,1	22,7		43,0	34,7	35,7	28,0	49,0

Post 2 b. Bygging av veier og husvær i skogen.

Grunnlaget for beregning av bruttoinvesteringen i skogsveier er for de tidligere år de oppgaver en har over statstilskott til dette formål. For de senere år har en fått egen statistikk på dette område (se side 88). Da en heller ikke har statistikk over byggingen av skogshusvær, har en bygd beregningene på skjønnsmessige oppgaver fra Skogbrukets Arbeidstilsyn.

I hovedpost 4 er kapitalslitet beregnet for hver kapitalart. En har søkt å og 2 b).

I hovedpost 4 er kapitalslitet beregnet for hver kapitalart. En har søkt å sette kapitalslitet tilnærmet lik avskrivningene på realkapitalen i sektoren og har vurdert det til gjenanskaffelsespris. Kapitalslitet vil normalt være relativt stabilt fra år til år og bare på lengre sikt vise tendenser til stigning eller fall avhengig av hvor fort realkapitalen utbygges. De faktiske oppgaver som ligger til grunn for verdsettingen er dårlige og en har i stor utstrekning måttet bruke skjønnsmessige anslag.

I hovedpost 5 framkommer nettoinvesteringen som differansen mellom bruttoinvesteringen og kapitalslitet.

I tabell 96 er det gitt en oversikt over hva skogbrukssektorens produkter blir brukt til, hvilke andre sektorer som kjøper dem og hva de må betale for produktene.

Tabell 96. Skogbrukets produkter fordelt etter

	Ka- rak- ter	1930	1931	1932	1933
1. Skogsprodukter levert i året, i alt (ab-sektorpris)	2 a	166,8	105,2	81,4	94,0
2. Transportkostnader og handelsavanse minus subsidier, i alt	3 c	6,3	5,0	4,4	4,0
Sum 1 + 2 skogsprodukter levert i året (pris til avtaker)		173,1	110,2	85,8	98,0
3. Levert til konsum, i alt	3 c	31,9	30,6	28,4	26,6
a. Ved	3 c	31,4	30,2	28,0	26,2
b. Juletrær	3 c	0,5	0,4	0,4	0,4
4. Levert til vareinnsats, i alt	1 a	132,1	73,3	53,4	67,9
a. Bygge- og anleggssektoren (bygningstømmer, gjerdefang og staur)	2 b	5,6	5,1	4,5	4,2
b. Kjemisk industri (spesialtømmer til impregnering)	2 a	0,2	0,2	0,2	0,3
c. Treindustri	2 a	37,8	27,1	20,0	18,8
d. Cellulose- og tremasseindustri	2 a	87,6	40,2	27,9	43,9
e. Annen industri (ved)	3 c	0,9	0,7	0,8	0,7
5. Levert til eksport, i alt	1 a	9,1	6,3	4,0	3,5
a. Fløtingstømmer	1 a	4,9	3,4	2,5	2,2
b. Annen eksport	1 a	4,2	2,9	1,5	1,3
Sum 3, 4 og 5. Skogprodukter levert i året (pris til avtaker)		173,1	110,2	85,8	98,0

I tillegg til den pris skogbruket får må de sektorer som kjøper produktene betale transportkostnader og handelsavanse som påløper. For etterkrigsårene kommer subsidier på ved til fradrag i prisen. I hovedpost 2 er det gitt et samlet uttrykk for disse korreksjoner.

I hovedpostene 3, 4 og 5 er fordelingen av leveransene til konsum, vareinnsats og eksport beregnet. En har regnet med at all ved bortsett fra vedforbruket i industrien er gått til konsum og at alt tømmer bortsett fra det som eksporteres er gått til vareinnsats. Da det er vanskelig direkte å beregne fordelingen av vareinnsatsen på de enkelte sektorer på grunnlag av skogstatistikken har en i tillegg nyttet oppgavene fra industriens produksjonsstatistikk.

For eksportens vedkommende har en oppgaver i handelsstatistikken og for tømmer som fløtes til Sverige har en mengdeoppgaver i fløtingsstatistikken. Fløtingstømmeret er vurdert til samme pris som det innenlandske sliperitømmer.

Tabell 97 viser størrelsen av skogbrukets bidrag til nettonasjonalproduktet i forhold til enkelte andre sektors bidrag.

bruken i millioner nominelle kroner.

1934	1935	1936	1937	1938	1939	Ka- rak- ter	1946	1947	1948	1949	1950
106,4	110,9	104,8	151,3	212,8	111,0	2 a	282,7	380,1	443,1	531,5	418,6
4,2	4,0	4,5	5,6	6,9	6,0	3 c	33,4	28,4	24,2	23,9	9,7
110,6	114,9	109,3	156,9	219,7	117,0		316,1	408,5	467,3	555,4	428,3
25,2	27,6	31,0	38,1	37,0	40,1	3 c	119,0	116,6	113,9	104,8	81,9
24,8	27,2	30,6	37,6	36,4	39,5	3 c	118,3	115,9	113,2	104,1	81,2
0,4	0,4	0,4	0,5	0,6	0,6	3 c	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
81,7	82,6	73,3	110,9	171,7	69,8	1 a	183,1	268,2	330,1	419,9	325,7
4,1	4,5	4,7	5,9	6,7	5,9	2 b	12,8	15,2	16,4	16,6	16,4
0,4	0,4	0,5	0,7	0,7	0,8	2 a	3,3	5,2	6,3	197,7 201,8	305,1
24,5	29,5	27,8	39,1	47,3	37,9	2 a	89,5	123,4	126,9		
52,1	47,5	39,5	64,1	115,9	23,9	2 a	67,5	117,4	175,9		
0,6	0,7	0,8	1,1	1,1	1,3	3 c	10,0	7,0	4,6	3,8	4,2
3,7	4,7	5,0	7,9	11,0	7,1	1 a	14,0	23,7	23,3	30,7	20,7
2,1	3,0	3,0	4,8	7,8	4,1	1 a	8,3	13,4	13,5	17,7	12,6
1,6	1,7	2,0	3,1	3,2	3,0	1 a	5,7	10,3	9,8	13,0	8,1
110,6	114,9	109,3	156,9	219,7	117,0		316,1	408,5	467,3	555,4	428,3

Da det i den periode regnskapet spenner over har skjedd store endringer i prisnivået kan en ikke uten videre sammenlikne resultatene fra år til år. At f. eks. nettonasjonalproduktet er mer enn fordoblet fra før krigen til etter krigen, sier derfor ikke at den produserte vare- og tjenestestrøm også er fordoblet. Den reelle endring kan en først få et uttrykk for ved å regne med en fast kroneverdi.

Da tømmer i verdimesig henseende er det viktigste råstoff for tre- og treforedlingsindustrien og forsåvidt danner grunnlaget for disse industri-grupper har en i nederste linje i tabell 97 slått sammen sektorene skogbruk, tre- og treforedlingsindustri for å vise summen av disse sektorens bidrag til nettonasjonalproduktet.

Tabell 97. *Nettoproduktet i skogbruk, jordbruk, fiske, industri og annen virksomhet.*
Absolutte tall i millioner nominelle kroner.

	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1946	1947	1948	1949	1950
Nettonasjonalprodukt	3773,2	3262,5	3286,3	3290,2	3471,1	3739,4	4186,4	4800,9	4994,1	5349,1	9285,6	10962,5	11755,8	12 402	13 758
Nettoprodukt i skogbruk	151,8	111,4	95,5	93,7	102,5	108,6	107,6	142,1	198,4	118,2	289,0	367,1	424,3	494	410
Nettoprodukt i jordbruk	252,8	200,1	206,8	186,2	236,0	281,5	281,5	336,9	342,3	342,4	713,1	757,9	890,9	966	1 004
Nettoprodukt i fiske	67,2	40,8	39,6	50,4	46,0	53,3	57,5	66,6	67,2	69,9	145,7	219,2	232,4	245	264
Nettoprodukt i industri*) ..	891,2	720,2	815,5	835,4	884,9	926,1	1054,9	1156,7	1219,7	1353,8	2658,4	3327,2	3781,0	3 791	4 341
Herav nettoprod. i treindustri	46,3	35,8	39,6	39,8	45,8	52,2	62,5	73,4	68,3	87,4	194,1	244,0	301,6	291	316
Herav nettoprodukt i treforedlingsindustri	81,6	27,3	73,6	73,9	77,8	70,8	79,6	99,2	73,8	82,3	215,6	362,0	439,2	373	417
Nettoprodukt i annen virksomhet	2410,2	2190,0	2128,9	2124,5	2201,7	2369,9	2684,9	3098,6	3166,5	3464,8	5479,4	6291,1	6427,2	6 906	7 739

Relative tall.

	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1946	1947	1948	1949	1950
Skogbruk	4,0	3,4	2,9	2,8	3,0	2,9	2,6	3,0	4,0	2,2	3,1	3,3	3,6	4,0	3,0
Jordbruk	6,7	6,1	6,3	5,7	6,8	7,5	6,7	7,0	6,9	6,4	7,7	6,9	7,6	7,8	7,3
Fiske	1,8	1,3	1,2	1,5	1,3	1,4	1,4	1,4	1,3	1,3	1,6	2,0	2,0	2,0	1,9
Industri	23,6	22,1	24,8	25,4	25,5	24,8	25,2	24,1	24,4	25,3	28,6	30,4	32,2	30,6	31,6
Annens virksomhet	63,9	67,1	64,8	64,6	63,4	63,4	64,1	64,5	63,4	64,8	59,0	57,4	54,6	55,6	56,2
Skogbruk, tre- og treforedlingsindustri	7,4	5,3	6,4	6,3	6,5	6,2	6,0	6,6	6,8	5,4	7,5	8,9	9,9	9,3	8,3

*) På grunn av omgruppering er tallene fra 1949 senket noe så de ikke er helt sammenliknbare med tidligere år.

B. Perioden 1900—1929.

I tilknytning til oppstillingen av mer summariske nasjonalregnskapstall i perioden 1900—1929 har Statistisk Sentralbyrå også utarbeidd totalregnskap for skogbruket for disse år. Da denne oppstilling er det første forsøk på å gi en samlet framstilling av skogbrukets bidrag til vår økonomi i dette tidsrom har en i tabell 98 gjengitt hovedresultatene og skal kort gjøre rede for hvordan tallene er framkommet.

De samme prinsipper som er lagt til grunn ved oppstilling av totalregnskapet for årene etter 1930, er nyttet også for de tidligere år. Da sektoravgrensingen er den samme, kan de enkelte tallserier direkte sammenliknes med tilsvarende tallserier i regnskapet for perioden 1930—1939.

Hva som tidligere er sagt om mangler i det statistiske grunnmaterialet gjelder i enda sterkere grad for årene 1900 til 1929. En har derfor til dels måttet supplere statistikken med skjønnsmessige anslag. Blant annet som en følge av dette har en ikke kunnet sette opp en fullstendig oversikt over investeringene, men har måttet innskrenke framstillingen til bare å omfatte investeringer utført av sektorens egne produksjonsfaktorer (grøf팅, planting, såing m. m.). Da det har vist seg vanskelig å beregne kapitalslitet har en heller ikke kunnet beregne nettoproduktet.

I det følgende skal en uten detaljert forklaring av beregningene, gjøre nærmere rede for forutsetningene for disse og hva de enkelte tallserier omfatter.

De tre første kolonner i tabell 98 gir verdiene av tømmer og ved som skogbruket har levert til konsum, vareinnsats og eksport vurdert til den pris som avtakerne har betalt. Konsumet omfatter hovedsakelig ved, vareinnsatsen omfatter tømmer til industrien og til bygge- og anleggsvirksomheten, og eksporten omfatter både tømmer som er fløtt ut av landet og eksportert på annen måte.

Beregningene av leveransene bygger på oppgaver i N.O.S. XI. 42. «Skogavvirkingen 1936/37—1945/46», hvor det også er tatt inn en oversikt som viser avvirkingen i perioden 1918/19—1935/36. For tidligere år foreligger det ikke noen offisielle tall over avvirkingen og en har derfor nyttet de resultater byråsjef Arne L. Aaseth er kommet fram til i en artikkel i tidsskriftet «Skogbrukeren» i 1936. I artikkelen har han beregnet det totale årlige forbruk av trevirke delt etter anvendelse. De nevnte beregninger bygger foruten på Skogbrukstelingen blant annet på sammenhengende oppgaver over fløtingskvantum, på inn- og utførselsstatistikken og på spredte oppgaver over produksjonsmengdene i treforedlingsindustrien. Da forbruket av tømmer i industrien p. g. a. lagerendringer kan avvike fra den årlige avvirking vil det kunne oppstå forskyvninger i de årlige leveranser fra skogbruket. Sett over en lengre årrekke vil betydningen av denne feilmulighet være liten, da en ikke kan regne med noen varig øking, eventuelt minsking, av tømmerlagrene i industrien.

Ved vurderingen av de årlige leveranser har en nyttet offisiell prisstatistikk tilbake til 1915. For tidligere år har en nyttet veide gjennomsnittspriser for Glomma-, Drammens- og Skiensvassdraget.

Til grunn for beregningen av verdien av kulturarbeidene har en lagt Det norske Skogselskaps statistikk over kultivert areal og vurdert kostnadene i takt med svingningene i arbeidslønnen.

Ved beregning av endringene i trekapitalen på grunn av avvirking utover tilveksten (+) eller tilvekstoverskott (+) har en gått ut fra Landsskog-

takseringens bruttotilvekst på 10,4 mill. m³ pr. år som representativt for 1925. Det er regnet med at det har skjedd en gradvis øking av tilveksten i perioden, og samtidig at det har funnet sted en bedre utnytting av trevirket. Ved vurderingen av endringene har en gått ut fra at rotverdien av tømmeret i begynnelsen av perioden utgjorde en større del av tømmerprisen enn senere i perioden.

Summen av leveransene, egne investeringsarbeider og lagerendringene (positive eller negative) er lik bruttoinntektene. Trekker en fra verdien av vareinnsatsen, får en tilbake bruttoproduktet. I vareinnsatsen inngår leie av hest og redskap fra jordbruket, handelsavanse, transportkostnader og diverse andre varer og tjenester.

Tabell 98. *Totalregnskap for skogbruket 1900—1929*
i millioner nominelle kroner.

	Levert til konsum	Levert til vareinnsats	Levert til eksport	Verdi av egne investeringsarbeider	Endringer i trekapitalen	Bruttoinntekter	Vareinnsats	Bruttoprodukt
1900	23,8	39,8	11,1	0,2	÷ 7,0	67,9	12,1	55,8
1901	23,7	40,5	7,4	0,2	÷ 6,2	65,6	9,9	55,7
1902	23,6	39,5	7,9	0,2	÷ 5,4	65,8	10,8	55,0
1903	23,2	41,6	8,8	0,2	÷ 5,8	68,0	10,9	57,1
1904	24,9	44,4	7,4	0,2	÷ 5,4	71,5	10,7	60,8
1905	25,4	44,1	7,0	0,2	÷ 4,5	72,2	10,4	61,8
1906	24,9	49,1	8,7	0,5	÷ 5,5	77,7	11,7	66,0
1907	26,2	57,7	10,0	0,5	÷ 6,0	88,4	12,4	76,0
1908	26,4	56,4	8,9	0,5	÷ 5,8	86,4	12,2	74,2
1909	25,7	56,5	7,9	0,5	÷ 4,3	86,3	11,7	74,6
1910	24,3	59,7	6,0	0,5	÷ 3,3	87,2	12,5	74,7
1911	25,2	58,6	6,6	0,6	÷ 1,4	89,6	12,3	77,3
1912	23,7	67,7	5,9	0,4	÷ 2,8	94,9	13,0	81,9
1913	27,2	77,1	5,7	0,5	÷ 3,6	106,9	14,1	92,8
1914	27,4	87,0	7,3	0,5	÷ 2,6	119,6	15,7	103,9
1915	23,8	92,1	12,4	0,5	÷ 1,5	127,3	18,3	109,0
1916	24,0	118,6	19,2	0,6	÷ 3,1	159,3	21,8	137,5
1917	65,2	163,4	12,9	0,6	÷ 1,2	240,9	28,2	212,7
1918	73,8	171,9	10,6	0,7	÷ 1,3	255,7	31,5	224,2
1919	68,6	210,9	21,6	0,8	÷ 1,7	300,2	32,4	267,8
1920	95,4	216,8	21,6	0,7	5,1	339,6	39,6	300,0
1921	74,1	451,4	21,5	0,8	÷ 62,9	484,9	51,0	433,9
1922	59,0	73,4	11,7	0,6	27,9	172,6	20,0	152,6
1923	61,8	102,7	16,4	0,5	12,9	194,3	26,2	168,1
1924	66,8	198,0	18,3	0,6	÷ 12,0	271,7	34,2	237,5
1925	59,8	196,0	16,8	0,9	÷ 7,1	266,4	30,7	235,7
1926	51,3	139,3	10,0	0,8	2,9	204,3	22,5	181,8
1927	46,0	119,7	9,8	0,8	0,8	177,1	19,7	157,4
1928	39,9	100,6	9,8	0,8	1,0	152,1	18,1	134,0
1929	35,0	122,9	9,9	1,7	÷ 6,5	163,0	19,0	144,0

Norges Offisielle Statistikk, rekke XI.

Official Statistics of Norway, series XI.

Rekke XI.

Trykt 1954.

- Nr. 152. Økonomisk utsyn over året 1953. *Economic Survey.*
— 153. Folketellingen 1. desember 1950. III. Trossamfunn. *Population census December 1, 1950. III. Religious groups.*
— 154. Skogstatistikk 1952. *Forestry Statistics.*

Statistisk Sentralbyrå utgir følgende månedshefter: *The Central Bureau of Statistics publishes the following monthly bulletins:*

Statistiske Meldinger. *Monthly Bulletin of Statistics.*

Månedoppgaver over vareomsetningen med utlandet. *Monthly Bulletin of External Trade.*

Abonnement på begge disse månedshefter tegnes i Statistisk Sentralbyrå. Pris pr. år kr. 10,00, pr. nr. kr. 1,00. *For subscription of the bulletins please write to the Central Bureau of Statistics, Oslo.*

Av følgende publikasjoner er Byråets beholdning meget knapp, og en er takknemlig for å få overlatt enkelte eksemplarer:

Statistisk Årbok, alle årganger til og med 1943—45, dessuten 1950.

Norges Handel, alle årganger til og med 1918, dessuten 1920—23, 1927—30 og 1934—39.

Norges Industri, 1895—1929, 1932—39, 1948 og 1949.

Publikasjonen utgis i kommisjon hos
H. Aschehoug & Co., Oslo, og er til salgs hos alle bokhandlere.
Pris kr. 4,00 + oms.avgift.